

МИХАИЛ ЦВИК БЛИЗНАЦИ

Превод от английски: Д. Бойков, 1993

chitanka.info

ПОСЕЩЕНИЕТО

През този ден в кабинета на доктор Алберт Корти, бивш професор в столичния университет, не влезе нито един пациент. Милосърдната сестра Ема Зеберг съблече бялата си престилка, сне кърпата от главата си, напудри лицето си, зачервено от сълзи, и си отиде.

Разгневен, предвиждайки, че след този ден без пациенти ще дойдат още много такива, доктор Корти отвори с треперещи ръце шкафчето за лекарства, извади от него шише с коняк и чаша, която напълни с бързи движения и я изпи на големи глътки. Връщайки шишето в шкафчето, докторът колебливо гледа няколко мига две кутийки, които стояха до шишето: една метална и една картонена. След това бързо взе и двете, извади от металната спринцовка, а от другата ампула, с рязко движение напълни спринцовката с безцветна течност и нави левия си ръкав. Изпод мръсния маншет се показа силна мускулеста ръка, покрита под лакътя с малки червени точки, сякаш изпохапана от паразити. Отвратен от себе си, докторът гледаше ръката си, търсейки място за ново убождане. След това взе спринцовката в дясната си ръка и със силно и ядно движение заби иглата между червените точки... Изпразнил спринцовката, спусна ръкава си и дълбоко въздъхна.

Този ден беше страшен за доктор Корти... След отвратителната нощ, която прекара във откъщи, той от сутринта имаше само неприятности. Най-голямата беше разговорът с адвокатката на жена му, която искаше развод. След това — обяснение с милосърдната сестра, което завърши със сълзи, празен кабинет, карикатура в следобедните вестници... Нито няколкото чаши коняк, нито морфиновата инжекция можаха да донесат на доктор Корти забравата, която той толкова желаше. Никога не беше се чувствувал така самотен, така забравен и изоставен от всички, както през този мрачен есенен ден...

Миризмата на пудра, която остави след себе си сестрата, го задушаваше. Отиде до прозореца и го отвори...

Във вестибюла кротко и отсечено отекна звънецът. Професор Корти се приближи до бюрото си и втренчи замъглен поглед във вратата. Влезе прислужницата.

— Кой е? — нелюбезно попита той.

— Един мъж, господин професор, не иска да каже името си, нито защо е дошъл.

— Зает съм! Така му кажете!

Тя излезе, но веднага след това вратата отново се отвори. Появи се мъж с дълга пелерина. Голямата периферия на шапката закриваше лицето му. Имаше широки рамене и беше висок колкото професор Корти.

— Какво желаете? — грубо попита професорът.

— Не ме ли познаваш, Алберт?

Професорът с тежки, но бързи крачки се приближи до мъжа, който стоеше още на прага, погледа го няколко мига и после отстъпи назад.

— Рудолф? — отрони той почти изплашен.

— Все пак ме позна.

В кабинета настана такава тишина, че се чуваше дишането и на двамата.

— Влез — каза Корти, след това затвори вратата и два пъти превъртя ключа.

Дошлият сне шапката си, хвърли пелерината от раменете си и протегна ръка на професора. Професорът бързо стисна тази ръка и я задържа в своята, трийки с лявата си ръка високото си чело.

— Чакай... чакай... аз трябва първо да разбера... само да разбера... Ти си дошъл!... Дошъл си... Значи върнал си се... Това е, това е толкова чудно... Толкова неочаквано след петнадесет години... Първо трябва да свикна с мисълта, че ти... че си мой брат... че сме близки. Ха-ха-ха... Брат. Да, брат! Че ние дори сме близнаци. Нима може да съществува по-голяма близост! Петнадесет години не сме се виждали. Забравих... аз забравих, че ти въобще съществуващ. Седни, Рудолф, да... те видя.

Корти запали електричеството, без да сваля поглед от брат си. Рудолф мълчаливо го наблюдаваше, навел глава малко настрана.

— Боже господи, Рудолф, каква прилика, каква невероятна прилика! Помниш ли, че в гимназията често пъти държеше изпити

вместо мен, а аз редовно бях наказван заради твоите отсъствия? Спомняш ли си? Нито един учител не можеше да ни различи. Колко ни забавляваше това. А помниш ли как веднъж отидох на среща с момичето, в което ти беше влюбен, и как с измама получих от нея целувка? Ти после не ми говори три месеца...

— Спомням си!

— Тази прилика е останала и сега... Невероятно, дори и гласовете ни са напълно еднакви.

Професор Корти говореше бързо, без почивка. Искаше да отклони вниманието на брат си от миризмата на алкохол, с която беше пропит, от драскотините по лицето, от мръсотията и безредието, които царяха в неговия кабинет. Но най-много професор Корти се страхуваше, че неговият брат ще поиска да узнае как е Регина, жена му, може да ѝ съобщи за пристигането си, може да поиска да я види. При това страхът на професора беше извънредно голям. Рудолф седеше мълчаливо в креслото. Очите му, впити в професора, говореха обаче по-ясно от думи. Те бяха видели много повече, отколкото би желал брат му.

Настъпи мълчание. Алберт Корти се изплаши. Точно от тази пауза се изплаши. Тишината го съсипваше и затова побърза отново да постави на масата шишето с коняка и чаши.

— Пиеш ли? — попита той Рудолф.

— Не, не пия.

Професорът се обърка и притеснено погледна шишето, а след това брат си.

— А... пушиш ли? — каза той, поднасяйки на госта кутия с цигари.

— Благодаря, не пуша.

— Хм... така ли? Аскет?

— Да, аскет — кротко отговори гостът, след това стана, приближи се до брат си и тъжно поклати глава.

— Какво има? — обидено запита професорът.

Рудолф не отговори веднага. Той почувства раздразнението на брат си и го чакаше да се успокои. Но това мълчание беше тежко за професора, а Рудолфовият поглед, постоянно втренчен в него, започна да го нервира.

— Но кажи нещо. Каква е тази комедия? — извика той, не можейки повече да се въздържи.

— Добре, да поговорим! — съгласи се Рудолф и изведнъж лицето му доби сурово изражение. — Да, да поговорим. Затова съм и дошъл от Индия.

После тежко отпусна ръка на рамото на брат си.

— Алберт, ти трябва да изчезнеш оттук! — каза той съвсем неочаквано и решително.

— Как, как да изчезна?

— Зная всичко, Алберт, абсолютно всичко! Ти си пропаднал, разбираш ли?

— Ти си полудял! — извика професорът и с рязко движение отхвърли ръката на брат си от своето рамо.

— Трябва да изчезнеш, Алберт, да станеш сянка, да се слееш с мен и да изчезнеш. С държането си ти си посрамил святото име на нашия баща, име, което знаят всички образовани хора, име, което всички изговарят с уважение, име, което ти — неговият син — си изложил на присмех и погнуса... Това е страшна подлост, Адалберт. Как можа да паднеш до такава степен, ти, който преди петнадесет години беше способен, честен, уважаван и добър човек? Сега ме е гнус да те гледам. На какво приличаш?

Рудолф поклати глава и дълбоко въздъхна.

— Не съм те питал за мнението ти за мен! Аз съм достатъчно...

— Мълчи! — извика Рудолф на професора и ядосано тропна с крак. — Мълчи! Отседнах за два дни в хотел и цялото това време прахосах, за да събирам из града сведения за теб. Лишили са те от катедра, изхвърлили са те от университета — тебе, сина на известния професор Йосиф Корти! Целият град ти се смее! Всички честни хора са започнали да те избягват и никой от онези, които преди са смятали за чест да се познават със сина на славния Корти, сега не те поздравява. След петнадесет години живот с такава прекрасна жена, каквата е Регина, поддържах връзки с някаква почти уличница! Каква гадост, какво падение, Алберт!

— Как смееш...

— Не само че смее, но съм и длъжен! Ще заминеш за чужбина. Ще получиш месечна издръжка и ще живееш както ти харесва, а аз — аз ще заема твоего място: зад тази маса, в твоя кабинет, в обществото,

което те е изхвърлило. Ще се постарая да възстановя доброто име Корти, ще се опитам да възвърна това, което ти си унищожил. Трябва да се съгласиш, по този начин, поне донякъде, ще изкупиш своята вина пред паметта на нашия баща. Аз те моля да се съгласиш и да разбереш с какви чисти и добри намерения съм дошъл при теб. Добре ме познаваш, Алберт. Ти... се сецаш за жертвата, която направих за теб преди петнадесет години.

— Сецам се — някак покорно отговори професорът.

— Двамата обичахме Регина. Аз видях твоите страшни страдания и ти я отстъпих. Напуснах страната, изтръгнах от сърцето си любовта към прекрасното момиче, което можеше да ме направи най-щастливото същество на земята, и отидох чак на друг континент с намерението никога повече да не се връщам. Спомняш ли си как ти целуна ръката ми на гарата от благодарност и обеща, че един ден ще ми се отблагодариш... Ето, дойдох и искам да изпълниш обещанието си.

— Сега те разбрах! Дошъл си да ми отнемеш Регина! Почувствуваха си, че сега можеш да ми я отнемеш — тихо, но твърдо отговори професорът и стисна юмруци.

— Кълна се в името на баща ни, когото и двамата обожавахме, че не съм и помислил за това. Повярвай ми, Алберт, раната, с която отпътувах преди петнадесет години за Индия, отдавна е зараснала.

— Ожени ли се?

— Не!

— Защо не си се оженил?

— Нямах време! Работих постоянно. Не съм и сънувал за професорство, за голяма клиентела, за богатство, бях и си останах идеалист. През всичките тези години работих върху проблема по премахване на склерозните уплътнения чрез операция... Петнадесет години упорит труд посветих на този въпрос. Лишавах се от всичко и бях готови занаяпред да се лишавам само за да постигна целта си. Но когато от вестниците научих какво си направил със себе си, когато видях в списанията карикатури, в които те рисуваха винаги с шише коняк в ръка, карикатури, в които приличаш не само на мене, но и на баща ни — разбираш ли? — на баща ни! Не можах да издържа и се върнах тук, за да спася онова, което може да се спаси. Сам знаеш, Алберт, докъде си стигнал. Такава е жестоката истина, не вярвам, че би

могъл да върнеш положението си в обществото, а аз, заемайки твоето място, знам, че ме очаква — голям срам, защото наследството, което искам да приема, е ужасно, но аз умея да се жертвувам в името на благородната цел и съм готов на всичко, само да постигна онова, което желая.

— А... Регина? — ревниво попита Алберт.

— Знам, че тя има намерение да те напусне — и ще ѝ дам развод.

— И тя няма да узнае, че сме сменили местата си?

— Никога, Алберт!

Професорът с трепереща ръка напълни голяма чаша с коняк, изпи я на един дъх и се намръщи.

Рудолф с мъка и съжаление гледаше брат си.

— Твоето предложение е ужасно, Рудолф — каза след известно мълчание професор Корти.

— Твоят сегашен живот е не по-малко ужасен, а моето предложение те спасява от срам, а и от всякакви отговорности в бъдеще. Разбираш ли, поемам върху себе си всички твои грешки, злото, причинено на хората, които те заобикалят... В чужбина ти ще живееш от рентата си без никакви проблеми, а аз ще се постарая на всяка цена да очистя името ти от дебелия пласт кал, с която си го покрил. Размисли, Алберт, не е изключено някога да се отърсиш от пороците, да изтрезнееш, да решиш да отговаряш сам за себе си... Ти още си млад човек...

— И тогава?

— Тогава ще ти отстъпя твоето място и ще се върна в Индия, но този път доволен, с мисълта, че съм ти подготвил условия за по-добър живот. Ще се постарая да ти върна някогашната богата клиентела, да ти възвърна положението в обществото, отново ще ти спечеля уважение. Всичко ще бъде направено за теб, Алберт, от твое име.

— Как от мое? Ти си Рудолф Корти.

— Нищо. Ние ще разменим документите си и готово. И двамата сме медици. Родили сме се в един и същи ден и час. Ние не сме само близнаци, но и двойници и никой няма да разбере, че съм те заместил.

Професор Корти тихо се засмя, след това си наля нова чаша коняк и я изпи. Вече не се смущаваше от присъствието на брат си.

— Ха-ха-ха! Прекрасна идея! Да, да, прекрасна! Това е фантастично! Ха-ха-ха.

— Ако искаш, можеш да вземеш със себе си тази твоя... тази твоя милосърдна сестра или как я наричаш?

— Не, благодаря. Нека да върви по дяволите.

— Както искаш, на мен ми е все едно... Значи си съгласен, Алберт?

— Чакай, чакай, Рудолф. Да не бързаме. Такъв въпрос такова искане... Не е лесно да решиш така изведнъж.

— Но ти нямаш друг изход. Или предпочиташ някой ден да те намерят мъртвопиян някъде по улиците и да те арестуват? Какво те свързва с Женева? Какво? Клиентелата ти отдавна е загубена, катедрата също, а Регина ако не днес, утре ще те напусне и ще отпътува за чужбина.

Професор Корти стоеше неподвижен в креслото, с оборена глава, с ръце, висящи ниско, и полузатворени очи.

— Няма да напусна тази стая, докато не получа окончателен отговор от теб, Алберт. Помисли, нима може да съществува нещо поужасно от живота, който си водил напоследък... живот на скот!

— Какво? — сепна се Корти като ударен с камшик и стисна юмруци.

— Не се сърди, Алберт. Казах: живот на скот.

Ръцете на професора се отпуснаха безпомощно, очите му почти се затвориха... Скот... Същата дума му беше казала и тя... Неотдавна... През онзи ден, когато започна неговото стремглаво падение все по-ниско и по-ниско, почти до дъното. Пред очите на доктор Корти като кошмар преминаваха картини от последните дни. Той забрави за присъствието на брат си, който стоеше неподвижно в креслото, сериозен и суров... Скот! Преди няколко дни или седмици, или може би месеци — алкохолът убива представата за време — Регина Корти, известна певица, тогава още жена на професор Корти, му каза:

— Скот!

След това отблъсна от себе си мъжа си и заплака...

Доктор Корти едва можа да запази равновесие на непокорните си крака...

— Слушай, как можеш така!... Ами че жената трябва да бъде... как да ти обясня... жената винаги, при всички обстоятелства трябва да запази женствеността си... а ти като че ли искаш да се биеш с мен...

Професор Алберт Корти залитна, но успя да се хване за облегалото на канапето. На подпухналото му и зачервено от пиянство лице се появи усмивка на човек, който признава вината си. Кичур разчорлена коса стърчеше като рог над високото чело и придаваше на лицето му смешен, но в същото време и злочест вид. Смачканата яка на жилетката, цяла в петна, старият мръсен халат без нито едно копче предизвикаха у Регина чувство на отвращение. Тя внимателно го изгледа от главата до петите и каза с глас, треперещ от сълзи и омраза:

— Да, да... скот! А как те обичах, боже мой, как те обичах!

Пияният професор направи крачка към жена си и скръсти ръце като за молитва:

— Регина! Регина!... Но ти и сега ме обичаш. Аз... аз съм голям човек, а на големите хора е позволено... Мен ме познава цяла Европа... и... и... как да ти обясня. Моите научни трудове са преведени на почти всички езици.

Регина го прекъсна с отчаян жест и тръгна към вратата, но той я настигна и я хвана за ръка.

— Остави ме на мира! — извика тя и в гласа ѝ имаше толкова омраза, че той се изплаши и веднага я пусна, но в същия момент и него го заля вълна от невъздържан гняв, очите му се напълниха с кръв и той започна да се задъхва:

— Как смееш? Коя си ти? Кой ти е дал право да говориш така с мен? Кой? Аз, разбираш ли, аз ти дадох славното име Корти. Аз! Без мен ти не си нищо! Само една певица, комедиантка, а след няколко години, когато гласът ти заприлича на нещастно мяукане, ще те захвърлят като стара вещ, на която е съдено да бъде забравена. Коя си ти? Жена на известния професор — гордостта на медицината Алберт Корти!

Неговите думи причиниха на Регина ужасна мъка, но тя не каза нищо, само закри с ръце красивото си лице.

Професор Корти отново се залюшка. Сега беше блед от възбуда.

— О, Регина, прости ми, аз съм... — каза той веднага с отпаднал глас — аз страдам, разбери, страшно страдам. Обичам те безгранично, както и преди, а ти... но да, аз съм един нещастен човек заради моята страст към алкохола и... морфина... Да-да, жалък съм, признавам, но... не съм винаги пиян, Регина! И при мен има светли моменти. Аз

се боря вярвай ми! С всички сили се боря и се старая да се съвзема, но отникъде не намирам поддръжка, съчувствие любов и аз...

— Колко си несправедлив! Нима аз не се борих заедно с теб?

— Да, да може би, но твоето държане към мен, твоята надменност. Ето сега ме отблъсна. Но да, аз мириша на алкохол, вярно е, но това не ти дава право да се държиш с мен като че ли наистина съм скот.

И чувствувайки се страшно обиден, Корти отново се разгневи:

— Да не си посмяла! Забранявам ти! Разбираш ли? Коя си ти? Коя? Забранявам ти!

— Господи, какъв ужас! — изхълца Регина и избяга от стаята.

— Никаквица! — злобно извика след нея доктор Корти и с несигурни крачки тръгна към кабинета си.

На прага едва не събори своята милосърдна сестра Ема Зеберг.

— По дяволите! Винаги сте там, където не трябва! Хвърлете цигарата! Как смееете да пушите в мое присъствие? Каква сте вие тук? Вие се забравяте. Знаете ли при кого работите? При професор Корти! Да, да, с това ви е оказана голяма чест!

Ема послушно изгаси цигарата и хвана професора за ръка.

— Не се безпокойте, моля ви! Вие сте известен човек, господин професор, и здравето ви е необходимо за много и много хора. Пазете се.

Сладникавите думи на младото момиче повлияха невероятно на пияния професор. Бръчките изчезнаха, на лицето му се разля блажена усмивка. Неочаквано го обзе желание да я прегърне, да се притисне до нейното топло тяло и да се оплаква, да се оплаква от своята страшна съдба.

— Само вие ме разбирате, сестра, само вие — каза той изведнъж с благ глас и очите му се замъглиха. — Само вие схващате моя сложен и тежък живот... Тя ме нарече скот, разбирате ли? Аз, известният професор Корти, които и дадох своето име, познато на целия свят, и богатство съм бил скот!

— Нима е могла да каже такава нещца?

На кръглото пълничко лице се появи учуден израз, но Корти беше много пиян, за да забележи подигравателните искрици в малките лукави очи на Ема Зеберг.

— Да, да, скот! Аз съм скот! Ето, виждате колко самотен съм тук. Това е съдбата на човека, жертвувал най-хубавите години от своя живот за доброто на другите хора! Да кажем, че съм се отпуснал и занемарил своята външност, но духа си, разбирате ли, моя дух, моите знания и моето място в науката аз съм запазил.

— Но, господин професор, как можете да питате? Нима аз малко страдам заради вас? — многозначително отговори Ема и с прекрасно изиграна срамежливост сведе очи.

— Ммм... това е много интересно... Това е нещо съвсем ново за мен, сестра.

И той хвана ръцете ѝ и започна да ги разглежда.

— Вие имате хубави ръце, госпожице Зеберг, даже много хубави и... Ха-ха! Сигурно и цялата сте... но как да ви обясня... цялата хубава и топла. Какво мислите?

— Не знам, господин професор. Не съм обръщала внимание на това.

— Ах, така ли? Ха-ха-ха! Това е интересно, сестра, много интересно! О, да, и бялата престилка ви отива, сестра... И бялата забрадка... и ушите ви са малки и розови... Ах, елате... тези ваши ушенца...

— О, какво правите, господин професор?

— Но защо не? Защо се срамувате?

— Господин професор, аз съм само милосърдна сестра.

— Затова и трябва да бъдете наистина милосърдна! Хе-хе-хе!

Корти хвана с два пръста ухото ѝ, привлече я към себе си и го целуна.

— О, господин професор! — прошепна Ема.

Доктор Корти отново се намръщи.

— Разбирате ли, тя ме нарече скот! Как смее? Аз няма да го позволя.

Някой нетърпеливо почука на вратата.

— Какво е това? Кой е там? — извика професорът.

През полуотворената врата се подаде пожълтялото болно лице на някаква жена.

— Извинете, ще приемате ли днес? Ние вече цял час чакаме в чакалнята.

— Как смеете? — викна професорът, свивайки юмруци, но Ема Зеберг го блъсна на дивана.

— Не бива, господин докторе — каза тя тихо, но убедително и той веднага се съгласи с нея.

Първа влезе жената с жълтото лице. Болеше я крак, накуцваше. Ема я настани на стола и започна да събува вълнения ѝ чорап. Професорът хвана превързания синкав крак на болната, освободи го от превръзката и с рязко движение сне от раната голямо парче пластир. Болната извика от болка.

— По-тихо! Да не би да искате да не ви боли? Виж я ти — възкликна професорът.

И той пусна болния крак, който безпомощно падна на пода.

— Но... бихте могли по-полека, по-внимателно... — шепнеше през сълзи болната.

— Какво? Вие ли ще ме учите? Вие да не сте професор Корти? Само това оставаше.

Сестра Ема повдигна крака и започна да промива раната.

— Вие трябва да лежите — чувате ли, да лежите! А не да скитате из улиците — мърмореше професорът, разглеждайки раната през голяма лупа.

Пациентите през този ден бяха малко и професорът се чувствуваше сякаш леко обиден.

— Какво значи това? — запита той сестрата и показа с глава към празната чакалня.

— Конюнктура... — отвърна сестрата, без да разбира смисъла на тази дума, но Корти улично знаеше откъде идва равнодушието към неговия кабинет. И все пак не намираше сили да се промени и се плъзгаше все по-надолу и по-надолу.

Стана от стола, изми ръцете си, свали лекарската престилка сложи на главата си шапката с широка периферия, взе бастуна и излезе на улицата. Спря се пред вратата, дълго търси из джобовете бележника си и намирайки го, започна да го прелиства. С голяма мъка откри страницата, където бяха написани адресите на пациентите, които трябваше да посети днес.

— Баронеса Гертруд Шлангер. Коригасе 12 — прочете той на глас и тръгна нататък с големи, но несигурни крачки.

От студения въздух действието на изпития коняк се чувствуваше по-силно и Корти кимаше с глава, проклинайки пиянството си. На ъгъла той застана пред табло за реклами. Забелязвайки в голям жълт квадрат името на жена си, той презрително се изсмя.

— Тя... известна певица... гордостта на нашия театър... — четеше той през зъби. Спомняйки си за сутрешната сцена, когато жена му го беше нарекла скот, удари злобно по съобщението с дебелия си бастун и продължи пътя си.

Изведнъж нещо се шумгна между краката му. Корти се обърна и видя своето куче. Злобата му веднага изчезна и той добродушно се засмя:

— Ах ти, вагабонтино! Ти ме шпионираш! Хайде къщи, марш!

Корти тупна с крак по асфалта и кучето, отпусвайки опашка, послушно тръгна към къщи. — Да, и то е скот — измърмори професорът и извика такси.

Баронеса Гертруд фон Шлангер зачудено погледна професора, когато той се появи на вратата. Тя почти се изплаши от този небрежен човек, който ѝ подаде своята грамадна космата ръка.

Баронесата беше млада и представата ѝ за известния лекар и професор беше свързана с някакъв импозантен, хубав и елегантен мъж, а пред нея стоеше немит човек, по палтото и жилетката, на когото се виждаха големи мазни петна и следи от червено вино. Когато той хвана ръката ѝ да отчете пулса ѝ, тя се погнуси от неговите нокти, жълти от тютюна, неизчистени, ужасни...

Мъжът на баронесата бе в съседната стая и с нетърпение чакаше професорът да излезе. Корти седна на леглото до болната и без да изпуска нейната слаба ръка, я гледаше с пиянски замъглен поглед. Той видя заоблените ѝ гърди под копринената завивка, след това неговият поглед се задържа на бялата ѝ нежна шия и после на красивото лице с големи сини, изплашени сега очи.

— На колко години сте? — попита той грубо.

И отново погледът му се впи в нейната шия, но сега изразът на очите му беше друг... Баронесата забеляза това, почувствува инстинктивно защо неговите дебели пръсти стегнаха ръката ѝ. Корти бързо погледна вратата, но баронесата улови този поглед, разбра го и почувствува, че е в опасност.

— Трябва да ви прегледам и преслушам — каза той нетърпеливо и сложи в ушите си краищата на гумените тръбички.

Баронесата се поколеба.

— Но какво има? — попита той грубо и хващайки единия край на завивката, я отхвърли настрана.

Младата жена се сви така, че той можа да види само нейните малки крака с розови пети. Неочаквано той хвана единия от тях с голямата си длан.

— Ха-ха-ха, какви малки нежни крачета — каза повече на себе си и изведнъж притисна към крака ѝ своите влажни устни и небръснатите си страни.

Баронесата извика. Когато Корти се изправи, пред него стоеше нейният мъж. Той беше висок и смешно тънък в своя дълъг черен редингот. На окото му блестеше пенсне.

— Вие сте пиан, докторе — каза баронът и неговият орлов нос стана жълт като восък.

— Как така? Какво значи това — пиан? Кой ви дава право? Аз да не съм... някакво животно? Как смееете? — опита се да се защити професорът, но след това сви рамене и с тежки крачки тръгна към вратата. На прага се спря, обърна се, погледна барона с очи, пълни с презрение и с насмешлив пиан глас каза: — По-добре е да бъдеш пиан, отколкото глупав, бароне.

* * *

Едва на улицата професор Корти разбра, че се случи нещо ужасно, непоправимо. Разбра и изведнъж изтрезня.

„Какво става с мен? Може би... може би съм полудял? Боже мой — аз съм полудял!“ — повтаряше си.

На ъгъла на Рингцрасе нерешително спря пред вратата на един ресторант и дълбоко въздъхна. Чувствуваше жажда, непоносим копнеж за питие, което пари устата, езика, гърлото, което дава успокоение, кратко, но все пак успокоение.

„Не, няма да влезеш!“ — убеждаваше се той.

С голямо усилие на волята си наложи да подмине ресторанта, но предварително знаеше, че ще се върне. И наистина се върна. Първото

самозалъгване му беше необходимо да заглуши гласовете на съвестта си, които все още бяха останали, но с всеки ден ставаха все по-тихи и нерешителни.

ЦВЕТЯТА НА ДОКТОР КАРСТЕН

В ресторанта имаше малко посетители и Корти беше доволен от това. Някога, на върха на своята лекарска слава, той обичаше да се показва, обичаше пълния с уважение и възхищение шепот, който предизвикваше всяка негова поява. Но през последните години го нервираха учудените погледи на тълпата и триумфиращите усмивки на завистниците, които изобщо не се опитваха да крият, че виждат неговото падение. Корти зае маса в ъгъла, зад голямата холандска печка, която го скриваше от останалите посетители.

— Коняк! — каза той кратко на келнерката в снежнобяла престилка.

Първата чаша изпи почти с отвращение. Впечатлението от посещението при болната баронеса му вгорчаваше питието.

— Няма ли да ви преча, професоре?

Корти повдигна своята натежала глава и забеляза доктор Карстен. Никога не беше обичал този човек. Трудно беше да се каже с какво го отблъсква неговата външност.

Карстен не беше грозен, но изпъкналите скули, винаги изразително свитите му устни дразнеха събеседника му. Въпреки многобройните си пациенти и репутацията си на добър лекар, доктор Карстен не се ползуваше със симпатиите на болните, които се обръщаха към него за помощ. Не го обичаха и колегите му. И все пак у него имаше нещо, което харесваше на жените.

— Позволявате ли да седна на вашата маса? — попита Карстен и доктор Корти нямаше какво да прави, просто кимна с глава.

Професорът имаше много причини да мрази този човек. Знаеше, че красивите цветя, които получава неговата жена, са от доктор Карстен и в ревнивото сърце на професора отдавна тлееше омраза към този човек. Но Карстен беше свикнал с нелюбезното държане на мъжете към него и не отдаде голямо значение на гримасата, която се появи на подпухналото лице на професора.

— Как е вашата съпруга, професоре? — изведнъж съвсем не на място попита Карстен.

Професорът пламна:

— Така както ѝ се харесва. Би трябвало ние, лекарите, да задаваме такива въпроси само на пациентите — грубо отговори професорът и напълни чашата си с коняк.

Карстен презрително се усмихна.

— Ние всички сме пациенти, професоре. И онези, които лежат в болничните легла, и онези, които се разхождат по улиците, и онези, които се смеят и които плачат, дори и онези, които стоят в ресторантите. Като нас.

Корти се сепна: да не би този отвратителен човек да иска да го подсети за слабостта му към алкохола?

— Значи според вас и аз съм болен? — попита той предизвикателно.

— Казах — всички! У всеки от нас са се спотаили бацили от бъдещи болести, които само чакат удобен момент да се проявят в тази или онази форма и като резултат нас ни очаква неминуема смърт. Вземете за пример мен, професоре. Пуша непрекъснато и с това създавам предпоставки за хроничен катар, за ангина пекторис, за преждевременно отслабване функциите на храносмилателната система, респираторните пътища и т.н. Вие, професоре, пък сте свикнали да натоварвате с алкохол вашия организъм и...

— Извинете — прекъсна го професорът, почервенявайки, — не позволявам на никого да ми прави забележки. На никого! Запомнете го!

Но доктор Карстен спокойно продължи:

— Вие се нервирате без причина, професоре. С това само потвърждавате моята теза. Нервите изобщо не помагат за дълголетие, тъкмо обратното...

Корти погледна Карстен намръщено и без да дава израз на омразата си, съвсем неочаквано го запита:

— Кажете, докторе, не се ли страхувате, че ще се разорите заради цветята, които изпращате на моята жена.

Карстен се стресна. Такъв обрат най-малко беше очаквал и не беше подготвен, но неговото смущение бързо премина.

— Нима има нещо лошо в поднасянето на цветя, професоре? Мисля, че и на вашата съпруга е приятно да получава цветя на сцената. Това само допринася за успеха на артистката, дава ѝ сили за нов полет.

— Вие искате да ме убедите, че имате алтруистични намерения?

— Може би — неопределено отговори доктор Карстен.

— Лъжете! — извика пияният вече професор и силно удари с юмрук по масата. — Лъжете! Защо не изпращате тези цветя на Франциска Бут? Защо, дявол да ви вземе, не харчите за Елинър Лангрен?

Доктор Карстен пребледня, само на скулите му играеха червени петна. Беше готов да удари професора, но се въздържа навреме и отговори през зъби:

— Няма да ми стигнат цветята за всички знаменитости, професоре, а и не трябва да се молим на много богове...

— Така ли! И вие, доктор Карстен, сте избрали за свой бог точно моята съпруга?

— Днес сте в лошо настроение, професоре.

— Това не ви интересува! Питам ви: Още дълго ли ще отрупвате моята жена с цветя? Искате да я компрометирате ли? Да предизвикате клюки в обществото? Това няма да позволя! Няма! Разбирате ли?

Посетителите от съседните маси бяха започнали да се ослушват. Карстен забеляза това и стана. Очите му блестяха, на слепите му очи трептяха сини жилчици.

— Кой от нас повече компрометира Регина Корти оставям да съди същото това общество, за чието мнение толкова се тревожите, господин професор — каза докторът и без да подаде ръка на Корти, бързо се отправи към вратата.

— Мръсник! — извика извън себе си професорът и към доктор Карстен през масите полетя наполовина изпитото шише коняк.

Хората станаха от масите. Келнерките се разписаха. Корти хвърли пари на масата и без да погледне наоколо, напусна ресторанта.

Вкъщи легна на дивана, завря глава във възглавниците и заплака.

— Боже, колко глупости само за един ден, колко непоправими глупости!... — стенеше той, осъзнавайки през алкохолната мъгла целия ужас на своето стремглаво сгромолясване в бездната.

Но благодатен сън вече обземаше неговия измъчен мозък и успокояваше нещастното му сърце.

В стаята влезе неговото куче, помириса господаря си и усещайки алкохол, легна на килима до дивана.

* * *

Регина Корти гореше стари писма. Те бяха много, все от него, от професора. И във всяко писмо, което пламъците изпепеляваха, тя виждаше своите изгубени, разбити мечти. Тези писма беше получавала в Париж, където беше учила пеене. Професорът тогава беше лекар в Женева и обещаващ учен. За него говореха и пишеха. Първата му отпечатана книга беше станала наричник за студентите и бе заела почетно място в университетските библиотеки.

На нея предсказваха блестящо бъдеще и двамата, обладани от любовта, смело крачеха напред — известни и щастливи. Колко хубаво беше това време! Надеждите не ги излъгаха. Той получи катедра, а тя пееше с голям успех на всички европейски сцени. И името Корти, озарено с нейния талант и неговите знания, спечели уважение, почести и завист.

Минаха години. Усилената работа на професора, който прекарваше нощите в работния си кабинет или в лабораторията си, беше изчерпала силите му. Той чувствуваше умора, мозъкът му започна да работи тромаво, нямаше я някогашната бързина, оригиналните и нови идеи идваха все по-рядко и по-рядко. Отчаяние обхвана професора. Виждаше рушенето на своите планове, а имаше още много и много неразрешени проблеми. Беше разбрал, че трябва на всяка цена и с всички средства да запази способностите си на учен и започна скришом да прибегва все по-често и по-често до морфина.

О, професор Корти отлично знаеше вредата от такова изкуствено съживяване на изгубените сили, но не искаше, а вече и не можеше да се раздели с отровата.

Много скоро морфинът загуби своята сила, защото организмът свикна с него и Корти прибегна към алкохола.

Когато Регина Корти разбра с какви средства и на каква цена нейният мъж „купува“ своето научно вдъхновение, беше потресена, но беше вече много късно. Той се бе превърнал в алкохолик и морфинист.

Тя дълго се бори с тези му пороци, но нейните усилия останаха напразни. Беше по-слабата в тази борба и скоро се убеди, че няма никаква надежда за спасение на мъжа ѝ. В моменти на осъзнаване Корти плачеше пред нея като дете, но с течение на времето тези сълзи вече не я трогваха. Сега изгаряше писмата, понеже тази сутрин, след отвратителната сцена с мъжа ѝ, у нея беше умряло и последното чувство към него — чувството на съжаление, а без него вече нямаше нито смисъл, нито възможност да продължава съвместния живот с този почти непрекъснато пиян човек. Беше ходила и при адвокатата си, беше му поверила своята болка и бе изказала желанието си да се разведе с професора колкото е възможно по-скоро.

Сама в тишината на своя будоар, тя скъсваше с миналото, унищожаваше всичко, с което беше живяла толкова дълго. Между снимките, писмата и бележките, пълни с любов, тя не намираще нищо, което би имало стойност, за да го запази като спомен от миналото.

Миналото се заличаваше, а плановите за бъдещето бяха вече готови, след развода щеше да напусне Женева и да замине за Париж. Не беше мислила в подробности, но се надяваше, че известността ѝ ще помогне да си намери работа.

Пламъкът весело играеше в камината, поглъщайки жадно новите листове, които Регина хвърляше. След известно време тя позвъни. Влезе прислужницата.

— Ето какво, мила... — започна Регина, но смутено спря. Беше ѝ неудобно да открие пред това съвсем чуждо момиче своята душа, своята трагедия. — Ето какво... съберете моите неща, после кажете на градинаря да доведе хора да пренесат пианото, моя креват и всичко останало горе...

Прислужницата добре знаеше какво се крие зад това преместване, но от учтивост изрази учудване.

— В последно време професорът не се чувства много добре и моето пеене му пречи — продължи Регина и почувствува как се изчервява при тази лъжа.

Прислужницата излезе, но веднага се върна.

— Извинете, госпожо, донесоха цветя... и...

Регина не я остави да довърши, каза намръщено:

— Не трябва... вземете ги във вашата стая.

— А писмото, госпожо?

— И писмото не ми трябва, мила Кети... Вземете и него и други, ако се получат, а един ден ще ги потърся от вас и ще ги прочета — разсеяно каза Регина и хвърли в огъня последния лист.

Прислужницата внимателно изгледа подарката си, въздъхна и излезе.

* * *

Вечерта професор Корти почука решително на вратата на жена си. Регина бавно превъртя ключа, притисна ръка до сърцето си, което немирно туптеше, и притаи дъх.

— Регина — тихо извика професорът, но отговорът беше мълчание. — Слушай, това е детинщина — говореше професорът зад вратата и в гласа му се чувствуваше раздражение.

Регина знаеше добре, че сега ще започне грозна сцена, че гневът ще размъти разума му и че ще започне да беснее, но по-леко ѝ беше да преживее тази сцена зад затворената врата, отколкото да го види пиян да се търкаля в краката ѝ и да моли за прошка.

Беше се излъгала. Този път професор Корти се ограничи с няколко ругатни и си отиде. Той се върна в своя кабинет, изпи още една чаша коняк, постоя известно време дълбоко замислен край отворения прозорец, после се облече и излезе на улицата.

МИЛОСЪРДНАТА СЕСТРА ЕМА

Ема Зеберг беше на квартира у леля си, стара жена, глупава и клюкарка. Свободното си време старицата прекарваше в редене на пасианс, докато лежеше на стария диван и пушеше.

— Искаш ли да ти хвърля карти? — предложи леля й.

Ема без възторг стана от дивана и влачейки по пода изтъркани пантофи, се приближи до масата, на която бяха разхвърляни стари пожълтели карти.

— Гледай! — каза тя равнодушно и високо се прозя.

В стаята беше тихо. Някъде в паяжина жално бръмчеше муха. Картите, наредени като ветрило, изглеждаха още по-мръсни на бялата покривка. Лелята ги разгледа внимателно и загриза сбръчканите си устни.

— Слушай, Ема, очаква те голямо щастие — каза тя изненадано и с известна завист. — Обича те някакъв богат господин, много важен, рус, висок...

Във вестибюла иззвъня звънецът.

— Чудесно! — промърмори Ема и отиде да отвори вратата.

На прага стоеше професор Корти. Ема се изплаши и отстъпи крачка назад.

— Вие? Господин професор? Каква чест! — прошепна тя с искрено възхищение, след това бързо изтича назад в стаята да пооправи разхвърляното легло.

В стаята миришеше на евтина пудра, лекарства и дим от цигари.

— За миг, господин професор, само един миг — повтаряше тя объркана и събираше разхвърляните по стола дрехи.

Професор Корти стоеше с шапка, палто и бастун в ръка. Той машинално се отпусна на стола, който тя му подаде, и заразглежда едно гипсово украшение, сложено на етажерката.

— Хубаво е у вас, Ема, даже много хубаво — каза той и въздъхна.

Изоставен от всички, той бе трогнат от смущението и явната обърканост на девойката, нейното лутане из стаята, този изпокъсан стол, който тя му предложи.

— Хубаво! — повтори той и погледна своята милосърдна сестра с очи, в които се четеше искрена благодарност.

— Аз съм толкова щастлива, господин професор... Това е такава чест за мен!

— Ема, скъпа моя, идете да купите коняк... Ето пари, вземете още нещо. Не обичам гордите жени, не ги обичам! Същността не е в гордостта, Ема, а в топлотата и в любовта. Колкото повече простота, толкова по-добре! Да, да! Целунете ме, Ема, целунете стария пияница, известния професор Корти, мъжа на известната певица Регина Корти... Целунете ме, аз съм старо, никому непотребно животно! Ха-ха-ха!

Професорът я хвана за ръка и я привлече към себе си. Старата леля стоеше зад вратата и гледаше през ключалката. Тя безшумно се смееше със своята беззъба уста. След половин час вече седеше при съседката си и въодушевено разказваше:

— Лично професор Корти! Сама видях, със собствените си очи видях! Какво щастие за моята малка Ема, какво щастие! Той я обича, много я обича. А когато по-възрастен мъж обича, той дава последното, дава всичко. Уверявам ви, фрау Либен!

Двете жени дълго се смяха, бършейки с престилки старческите си сълзи.

* * *

Когато на сутринта професор Корти се събуди и потърка очи, се учуди, като видя, че до него спи Ема Зеберг. Въпреки че ярката слънчева светлина на златни потоци влизаше в стаята, крушката, обвита в розова хартия, още светеше... На масата имаше недопито шише коняк, а в чинии — остатъци от снощната вечеря, цигарени угарки и парчета хляб.

Корти отново затвори очи. Срамуваше се от самия себе си, от Регина, от целия си живот... Идваше му да удари шамар на спящата до него жена и да бяга, да бяга, без да знае къде.

„Да, да, Регина има право. Аз съм животно — мислеше той и като всички мъже без характер, започна да търси оправдание за своите постъпки. — Жена ми ме отблъсна — помисли си той, — презира ме... А доктор Карстен всеки ден ѝ изпраща цветя.“

Но тези причини не го успокоиха и тежестта, която беше притиснала душата му, ставаше все по-неудържима.

Корти с омраза гледаше дебелия розов врат на Ема. Не искаше да я събуди. Срамуваше се, че ще го види изтрезнял при тези необикновени обстоятелства. Беше го срам да я погледне в очите и да отговори на утринния ѝ поздрав с някое банално изречение, но се сети, че в десет часа трябва да бъде в университета и внимателно я пипна по ръката. Ема промърмори нещо и продължи да спи. Корти се разсърди и я блъсна по-силно.

— Какво има? Кой е? — сънливо попита Ема, после обърна към него своето подпухнало от коняка лице и отвори очи.

„Каква вулгарна физиономия...“ — помисли си Корти.

— Как спа? — запита го Ема и това фамилиарно „ти“ го смая и унижи.

Да бяга! Да бяга оттук колкото е възможно по-скоро!

— Толкова рано? Нали започваш да приемаш едва в единадесет? — запротестира Ема и Корти почувствува в това намерението ѝ да сложи ръка на неговата свобода, на неговата личност. Това толкова го ядоса, че той просто я блъсна, скочи и започна да се облича. Ема обидено се намръщи.

— Колко грубо от твоя страна — подхвърли тя.

— Слушайте, госпожице Ема, не може така!... Ние снощи спяхме, това е вярно, аз съм легнал малко да си почина... Но това не значи... Не значи, че ние сме мъж и жена... Не трябва да се забравяте, аз не обичам това.

Сънливостта на Ема изчезна моментално.

— Чудно, господин професор, вие сам дойдохте при мен, напоихте ме с коняк, оплаквахте ми се от вашата самота, останахте да пренощувате при мен, а сега ме обиждате. Аз съм честна жена, господин професор, и ако се реших на тази постъпка, тя е само от съчувствие към вашите страдания и от уважение към вас... Не очаквах това... — завърши тя, готова да заплаче.

Корти се обърка.

— Аз нищо не казвам, но признайте, скъпа, че всичко трябва да има граници... Безгранични са само човешките знания и може би, може би човешката глупост... Всичко останало трябва да има граници, дете мое.

Набързо навлече палтото си и сложи шапката си.

— Дори не ме целунахте на излизане! — извика Ема.

Професорът се поколеба за миг, но все пак се обърна и наведе глава. Ема го целуна нежно по необръснатото лице. На професора му беше приятно.

— Вие сте добра девойка, госпожице Ема — каза той, стараяйки се да заглади своята предишна грубост, а Ема започна да се смее. В тъмния вестибюл професорът се сблъска с лелята на Ема Зеберг.

— Добро утро, господин професор — поздрави го сладниково старицата.

Лицето и вратът на професора почервеняха от срам. Той не й отговори и бързо изскочи на улицата. Колкото е възможно по-бързо навън, по-далеч от тези мръсни чинии с петна по тях, от миризмата на евтина пудра от сладникавата леля. Сигурно вече цялата улица знаеше за тази Емина победа и името на професора за една нощ беше станало в това предградие не по-малко популярно, отколкото в кръговете, където той беше прекарал живота си, само с тази разлика, че там той го беше спечелил със своята дългогодишна упорита работа, а тук беше достатъчно да прекара една нощ в квартирата на госпожица Ема Зеберг... която нито беше докоснал, нито даже целунал.

„ДО УТРЕ“

Ръкоплясканията и виковете да се яви пред завесата нямаха край, а цветя непрекъснато прииждаха: букети, големи и малки кошници, венци.

Регина Корти — уморена, но щастлива, с грациозни реверанси предизвикваше нова буря от овации.

— Корти! Корти! — гърмеше залата и младите и звънливи гласове на студентите, които се бяха събрали в галерията, изпълваха сърцето на артистката с топли чувства и благодарност.

— Завеса! — нареди тя, още усмихната, на работниците зад кулисите, а когато тежката коприна я отдели от публиката, с леки стъпки се отправи към своята гримьорна. Там беше тихо. Нейната прислужница Кети дремеше край печката, а сгушена на коленете ѝ, спеше голяма ангорска котка. Чувайки стъпки, Кети изхвърли котката от скута си и изтича да посрещне артистката.

— Честито, госпожо! Честито! Какъв успех! Плаках от радост! — бърбореше Кети, снемайки перуката ѝ.

— Побързайте, Кети, уморена съм! — нетърпеливо я прекъсна артистката.

Отсечено чукане... Певицата сви голите си рамене, а любопитната слугиня изтича към вратата, там прошепна нещо с някого и на пръсти се върна при Регина.

— Доктор Карстен — каза с тайнствен израз на лицето и прибави: — Много ви моли да го приемете.

Регина помисли малко и каза:

— Помолете го да ме почака при изхода.

На улицата певицата със задоволство вдъхна свежия есенен въздух, но веднага се изплаши от студа и скри долната част на лицето си в меката кожа от сребърна лисица.

Доктор Карстен сне шапка и ниско се поклони.

— Щастлив съм за вашия успех, госпожо... — каза той.

— Благодаря ви, докторе — разсеяно му отговори Регина и се отправи към автомобила.

— Направете ми голямата чест, госпожо... — започна докторът.

— Каква, докторе?

— Имам много да ви говоря, госпожо... Зная един чудесен ресторант, където бихме могли...

Регина постави единия си крак на стъпалото на автомобила и обърна към доктора бледото си уморено лице:

— Смятах ви за по-фин, господин докторе, нима можете да си помислите, че ще приема вашата покана? Не, не вярвам. Вие се пошегувахте, нали? А сега, лека нощ — трябва да си почина.

Влезе в колата и с удоволствие се отпусна в дълбоката мека седалка.

Доктор Карстен се поизвърна. Лицето му се заля от червенина.

— Лека нощ, мадам! — отговори сухо той и се поклони подчертано ниско. А когато автомобилът зави зад ъгъла, стисна зъби.

— Какво? Останахме на сухо ли?

Доктор Карстен се стресна и се обърна. Зад него стоеше художникът Тилден. Висок слаб човек със златни очила на бледия широк нос.

— Шегата ви е неуместна — сърдито отговори доктор Карстен и бързо тръгна напред, но Тилден веднага го настигна.

— Но ето че веднага се обидихте! Вие поне познавате характера ми — аз всичко гледам през моя специална призма и виждам смешното и там, където въобще го няма. Хайде да се помирим, докторе. У Маркони има чудесно вино, а след второто шише може би ще се сприятелим. Искате ли?

Доктор Карстен се съгласи. Не му се прибираще вкъщи. Регина Корти развали настроението му, а в такива моменти неговата ергенска квартира му приличаше на средновековен затвор.

У Маркони беше топло. Канарчета скачаха в кафези, окачени над широкия тезгях, а притежателят на кръчмата, винаги полупиян, спокойно дремеше пред безброй шишета, наредени в равни редици.

Тилден събуди притежателя, удряйки го доста силно с пръст по гладкия му като праскова нос. Маркони скочи, потри очите си, позна художника и на дебелия му нос се появи блажена усмивка.

— Погрижете се за нас, Маркони! — нареди художникът.

— Значи, докторе — каза след дълго мълчание Тилден, — вие безнадеждно сте влюбен в Регина Корти?

— Мълчете! — кратко подхвърли Карстен.

— Но защо да не поговорим?

— Може би за нещо друго.

— Ах, оставете тези ваши рицарски принципи. Донкихотовците отдавна са измрели и вие ставате смешен, докторе. Значи влюбихте се? Какво лошо има в това? Лошото е, че сте влюбен безнадеждно. Почти от двадесет години познавам Регина Корти. И аз някога се разхождах под нейните прозорци, всички на нашето време преживяхме тази неизбежна „детска болест“. Трябваше досега да разберете, че Регина Корти е най-непристъпното същество на света. Мнозина мислят, че в жилите на тази жена тече кръв на риба, други я считат за горделива...

— А какво мислите вие? — рязко попита доктор Карстен.

— Ха-ха-ха! Имайте предвид, че най-ефектните и тайнствените фокуси се правят по най-прост начин. Ето, хората си блъскат главите заради непристъпността на Регина Корти, а тук няма абсолютно никаква загадка, работата може да се реши съвсем просто...

— И тя е?

Карстен изви врат, очите му искряха, а лицето му леко затрепери.

— Тя обича своя мъж и в това се състои цялата загадка.

Тилден весело се изсмя, а канарчетата му отговориха с изплашено цвърчене.

— Чудна работа... — замислено каза Карстен.

— Защо да е чудно, че жената обича мъжа си? Ха-ха-ха! Ето докъде стигнахме! Маркони, още едно шише — за здравето на жените, които обичат своите мъже! — извика художникът.

— Него никой не може да го обича! — тихо, като на себе си каза Карстен. — Той е съвсем пропаднал алкохолик.

— Че какво от това? В женската природа има още съвсем неизследвани области, драги мой докторе. Жените обичат алкохолиците и развратниците, понякога дори и крадците. Защо им е нужна вашата нравственост, тя е досадна и не радва никого, освен Господ. Монахът — имайте предвид — става интересен едва тогава, когато тайно греша. Почтените мъже, пропити от нравственост,

жените само почитат, но обичат — почти винаги — онези, пропадналите. Ха-ха-ха! Наздраве, докторе!

Карстен машинално изпразни чашата си и се приближи към художника.

— Кажете ми, Тилден, нима е изключена друга възможност?

— Каква?

— Регина Корти да има любовник, когото крие.

— Вие сте наивен, докторе! Няма жена, която би скрила любовника си. Освен любовта, за жената е важно и да афишира тази любов. Вие, докторе, може да не сте лош лекар, но разбирате от женска психика, колкото аз, да кажем, разбирам от изкуствено оплодяване на маймуни. Наздраве!

Карстен се успокои. Мисълта, че Регина обича някого, че има любовник, го довеждаше до лудост. Той погледна художника, който се беше вече понапил, с благодарност и извади портмонето си.

— Къде? — запита го Тилден.

— Вкъщи, драги приятелю, уморен съм.

* * *

Карстен не забеляза как стигна до къщата на професор Корти. Вероятно инстинктът го беше довел близо до нея, инстинктът и копнежът по обичаната жена. Застана пред желязната врата и дълго наблюдава бялата двуетажна къща, на чиито прозорци бяха спуснати щори.

— Спи... — промърмори доктор Карстен и на неговото зло лице с изпъкнали скули заигра светла усмивка, която за не се задържа дълго и отстъпи място на безнадеждно отчаяние.

Изведнъж доктор Карстен дочу тих шум. Някой вървеше по алеята в градината и под стъпките на невидимия човек пясъкът тайнствено скърцаше. Докторът инстинктивно се скри в сянката на старите кестени.

— До утре — чу се женски глас и докторът се впи в студената желязна ограда. Сърцето му силно биеше, а краката му изведнъж станаха слаби, несигурни.

Повече не се чува никакви стъпки, как е възможно това? Стоеше до вратата и човекът, на когото Регина беше казала „до утре“, трябваше да мине покрай него, но докторът веднага се сети, че и на Зиингерщрасе, откъм северната страна на голямата градина, има врата, изтича, за да успее да види нощния посетител в къщата на Корти. Но докторът не беше пресметнал разстоянието и когато най-после стигна до вратата, там вече нямаше никой.

Цяла нощ доктор Карстен скита из града. Едва на заранта, когато краката му вече трепереха от умора, той реши да се върне вкъщи. Дълго търси в домашната си аптека прах за успокоение, глътна го и заспа.

„До утре“ — мяркаше се в съзнанието му и тези две съвсем обикновени думички, които бяха отекнали тихо в градината на Регинината къща, представляваха сега за доктор Карстен целия смисъл на неговия живот.

ПРОФЕСОР „КОНЯК“

Професор Корти бързаше към центъра, колкото може по-далеч от къщата на милосърдната сестра Ема Зеберг, където беше прекарал нощта. В университета дойде с половин час закъснение. Студентите чакаха в коридора започването на лекцията му.

— „Коняк“ идва! — извика един от тях, щом Корти се появи на стълбата.

Професорът се смути. Знаеше, че студентите често се присмиват на неговите слабости, но не очакваше, че ще отидат толкова далеч.

— ... Извинете, господин професор, господин ректорът ви моли да отидете при него... — каза му прислужникът.

Ректорът на университета, малко човече със съвсем олисяла глава, без да го погледне, му протегна студената си пълничка ръка.

— Седнете, колега — каза му той, но някак официално.

Професор Корти седна и едва сега ректорът го изгледа през големите си очила.

— Аз днес малко закъснях... пациенти... сериозен случай — започна да се оправдава професор Корти и си помисли: „Господи, съвсем като ученик. Срамота! Срамота!“.

— Принуден съм да ви съобщя неприятна новина, колега — започна ректорът и ясно се виждаше, че с удоволствие би отстъпил на другиго падналата му се мисия.

— Какво има? — мрачно запита Корти.

— Не би трябвало аз да ви обяснявам, колега, какво значи за нас, професорите, нашата Алма матер и колко свети са за нас нейните традиции. Безспорно вие имате големи заслуги към нашата наука, но въпреки това университетският съвет след дълго съвещание реши, че е принуден да ви помоли да подадете оставка, защото вие, колега, не спазвате нашите традиции. Вие не само че водите непозволен начин на живот, не само че пренебрегвате светия за нас кодекс, но нарушавате и най-елементарните норми на приличие. До мен стигнаха слухове, че в последно време вашите рецепти трябва да се проверяват в аптеките,

защото вие все по-често и по-често допускате груби грешки, които са едва ли не опасни за живота на вашите пациенти. Вашите лекции, уважаеми колега, моля да ме извините — учудват студентите със своята нелогичност, вие сте станали разсеян, вие често не можете да завършите своите мисли и често вашата аудитория се тресе от смях. Няколко пъти сте идвали в университета, в този храм на науката, в нетрезво състояние. Ние, професорите, не сме никакви контета, но трябва поне да се съобразяваме с елементарните изисквания на хигиената, а вие, извинете, идвате в такова състояние, да... погледнете се, колега, това е ужасно и ме боли, че трябва да говоря за това точно на вас, автора на толкова научни трудове, които ще останат като учебници на много поколения.

Професор Корти стана и не виждайки нищо пред себе си, избяга от кабинета на ректора. Най-страшното — изгубването на катедрата — се беше случило, за всичко останало му беше все едно, за всичко останало на света.

През този ден той не се върна вкъщи, където го очакваха пациенти и Ема Зеберг и където от голямата стая на втория етаж се чуваха тихи акорди от пиано.

Корти беше намерил в периферията на града кръчма и остана там до вечерта. В тази кръчмица той завърши един етап от своя живот, завърши сам със себе си. Корти беше почувствувал и разбрал целия ужас на непоправимото и плака с пиянски, но искрени сълзи.

ЛЮБОВТА НА ДОКТОР КАРСТЕН

Доктор Карстен все пак успя да се срещне с Регина Корти. Тя не желаяше тази среща, но неговата настойчивост беше по-силна от нея.

Карстен три дни непрекъснато дежури пред изхода за артисти.

— Трябва да ми отделите половин час, само половин час! — молеше той, притискайки шапката към гърдите си.

— Какво има, докторе? — попита тя.

— Но, госпожо, нима е възможно да разговаряме тук, на изхода на театъра?

Изглеждаше обиден. На Регина и стана жал за него, само жал, но той забеляза, че тя вече е готова да отстъпи.

— Повярвайте ми, госпожо, че няма да ви досаждам с никакви молби. Знам вашите чувства към мен... Касае са за съпруга ви.

— За професора? Какво има, докторе.

Той ѝ предложи да влязат в малкото кафене и в края на краищата тя се съгласи. Карстен за пръв път седеше насаме с нея и имаше желание да използва всеки момент от нейната близост, да улови всеки неин дъх, да запомни и най-малкото движение на тази толкова красива и толкова горда жена. Ревниво наблюдаваше нейното спортно палто с мъжка кройка, което я обвиваше, малката филцова шапка, под която едва се побираше буйната ѝ коса с цвят на старо злато.

Към доктора бяха отправени две големи кафяви очи с извънредно гъсти мигли. Тези очи го объркваха, плашеха го със своята сериозност, строгост, очи без ни най-малко кокетство. Тези очи убиваха всяка мисъл за по-голяма близост, всяка надежда за успех и това го възбуждаше и в същото време го и ядосваше.

Регина Корти бавно сне ръкавиците си, остави ги настрана, а доктор Карстен с нескрито желание наблюдаваше нейните красиви ръце. Регина забеляза това и отмести ръцете си от масата.

— Искате да ми кажете нещо за моя мъж — подсети го тя.

Карстен се сепна.

— Да, точно така... Той вчера ми направи страшна сцена.

— Защо? — Нейните зеници потъмняха.

— Защото съм ви изпращал много цветя.

— И има право — съвсем неочаквано каза Регина.

Карстен побледня и за момент затвори очи.

— И вие мислите същото? Как боли... Само човек без воля може да се води по мнението на един пияница — каза той с горчивина.

— Или човек, който много обича, докторе...

Той отвори очи и изгледа артистката с безкрайна изненада.

— Но няма? Нима може да се обича такъв човек? И това казвате вие, Регина Корти?

— Не ви ли се струва, докторе, че тази тема е много интимна за обикновени познати — строго попита Регина, и взе ръкавиците си от масата.

Докторът се изплаши. Нима тя ще си отиде и ще го остави?

— Извинете, госпожо, но аз имам причина да предполагам, че вашата любов към професора, ако такава въобще съществува, се намира в голяма опасност.

— Не ви разбирам, докторе.

— Неговата връзка с Ема Зеберг — направо започна Карстен.

— Какво говорите?

Карстен забеляза как тя потрепери и почувствува радост, че можа да ѝ причини болка.

— Да, госпожо! Сега може би вече ще разберете причината, поради която ви изпращам цветя — единственото позволено нещо на моята любов към вас. Искам моите цветя да ви скрият от калта, с която ви омърсява вас, гордата и прекрасна жена, вашият мъж.

Тя не го слушаше. Намекът за връзката на нейния мъж с Ема Зеберг толкова я поразил, че въобще забрави за присъствието на доктор Карстен. Регина вече не чувствуваше нищо към мъжа си, нищо, освен отвращение и страх, но това, което сега ѝ съобщи доктор Карстен, беше по-страшно от всичко. Беше ѝ по-леко да я обижда, отколкото да ѝ изневерява. По-добре би се чувствувала някой да ѝ удари плесница, отколкото това, което научи сега — че има за съперница Ема Зеберг, някогашна сестра от болницата „Св. Павел“.

— Чакайте, докторе... вие, струва ми се, споменахте нещо за някаква връзка на моя мъж с онази... Зеберг.

— Защо „някаква“? За тази връзка знаят всички, освен вас, госпожо — отговори докторът с явното намерение да ѝ причини ново страдание.

Едва сега Карстен разбра, че Регина не беше го слушала, че докато той ѝ говореше за своите чувства, тя беше мислила за изневярата на професора, за тежката обида, която той ѝ беше нанесъл.

— Това са обикновени клюки — каза Регина с привидно равнодушие, но зад думите ѝ Карстен разбра желанието ѝ да научи колкото се може повече, а той не искаше да я жали.

— Чудя ви се, госпожо. Самата Зеберг говори за това навсякъде и ясно разказва за своята бъдеща роля.

— Каква роля? — едва можа да изговори Регина. И за да не види Карстен мъката в очите ѝ, тя се наведе над чашата с димящо кафе.

— Зеберг уверявала някои хора в аптека „Орео“, че в ролята си на съпруга на професор Корти няма с нищо да бъде по-долу от вас.

— Кога го е казала, докторе? — попита Регина, без да повдигне глава.

— Вчера, госпожо... Бях случайно в аптеката.

Регина чувствуваше, че доктор Карстен говори истината.

— Кажете ми, докторе, какво желаете вие? — попита тя изведнъж, гледайки го право в очите.

— Аз желая вас, Регина Корти.

— Вие сте полудели.

— О, не! Аз ще ви спечеля с моята любов. Аз съм търпелив, госпожо. Знам, че ще напуснете професора... и тогава...

— Тогава вие ще бъдете единственият мъж на света, на когото ще поверя моята нещастна съдба. Това ли искате да кажете?

В нейните думи имаше толкова много ирония, че Карстен се ужаси.

— Значи вече обичате друг? — попита той тихо и очаквайки отговора ѝ, настръхна.

— Вие говорите глупости, докторе.

Карстен, без да съзнава какво върши, се надигна от мястото си и каза:

— Вие лъжете, Регина Корти!

Тя веднага стана. Черните ѝ вежди се събраха, а в очите ѝ имаше толкова злоба, че докторът не усети как се дръпна назад.

— Как смеете, докторе? — каза тя със съвсем чужд глас.

И докторът стана. Не усети как счупи между пръстите си малката чашка, която държеше.

— Неотдавна, госпожо, късно през нощта вие казахте на някого във вашата градина: „До утре“. Да, да, това беше през нощта, когато самотните жени спят. Това беше преди няколко дни, Регина Корти! Как страдам от този ден, как страшно страдам. Не си отивайте, моля ви! Знам, че няма скоро да ви видя и да разговарям с вас. Не ме лишавайте от тази радост, моля ви! Не ми забранявайте поне да ви обичам и да ви говоря за моята любов!

В този момент Регина Корти си слагаше ръкавиците и Карстен разбра каква непоправима грешка направи, като заговори за онова, което беше за нея най-свято — нейната тайна. Сега тя ще го намрази като свидетел на онази сцена в градината и никога нямаше да му прости.

— Простете ми, аз ви обичам, но съм полудял, не мога да се владея, не знам какво говоря. Имате ли сърце, Регина Корти? Имате ли сърце?

— Сбогом, докторе — каза Регина и студено му протегна ръка.

Докторът страстно сграбчи ръката ѝ. В очите на този сериозен и спокоен на вид човек блестяха сълзи... Тези сълзи трогнаха Регина Корти.

— Вие се държите като дете — каза тя с по-мек тон. — Само че не би трябвало да говорите глупости. Това не ви прилича, докторе — прибави тя и се усмихна.

АДВОКАТ ПО БРАКОРАЗВОДНИ ДЕЛА

— Всичко ще се уреди, мило дете — каза флегматичният стар Гурие — адвокат и специалист по бракоразводни дела. — Ето, живеят хората заедно, обичат се и в края на краищата — катастрофа... Много, много е сложно. Страшна е моята професия, скъпо дете.

Той говореше повече на себе си, след това премина към служебния тон:

— Ето какво, драга госпожо, вие все пак трябва да разговаряте с него.

— С кого? — не го разбра Регина.

— С професора.

— За какво?

— Трябва все пак да го подготвите. Не може така.

— Аз се страхувам от него. И се отвращавам...

— Вярвам ви, но все пак трябва да му кажете... Може би ще го уговорите да не пречи... Вие сте го обичали някога... не може то така, мое дете! Той ще разбере, че взаимният ви живот е невъзможен, не е глупав.

— Не е глупав, но е пиан, скъпи господин Гурие.

— Но не е винаги пиан.

Регина безнадеждно махна с ръка и се заразхожда из стаята.

— Знаете ли какво, по-добре е вие да слезете при него, господин Гурие. Моля ви.

— В края на краищата това не е лоша идея.

И специалистът по бракоразводни дела взе чантата си, целуна ръка на Регина и слезе на долния етаж, в кабинета на професора.

Професорът беше сам, въпреки че имаше приеман час. Гурие го намери да седи зад писалищната си маса. Корти тъжно гледаше в градината, подпрял глава на ръката си.

— Не ви ли преча, господин докторе?

— Заповядайте! Кажете какво има! — грубо отговори професорът.

Гурие се смути. Корти обърка плана, който той си беше начертал, слизайки по стълбата.

— Имам да ви кажа нещо съвсем кратко — започна адвокатът.

Професор Корти поднесе на адвокатата кутия с цигари.

— Благодаря, току-що я загасих, господин професор. Искан да говоря с вас да не се получат пречки и усложнения.

— Чуден човек сте вие, Гурие. Защо ми говорите всичко това, цялата работа развали доктор Карстен. Преди година му предложих шест хиляди франка за мястото, което граничи с моята градина и...

Гурие широко отвори очи. Едва сега разбра защо професорът го прие така равнодушно. Корти мислеше, че посещението на адвокатата се отнася до парчето земя, което съседът му не искаше да продаде.

— Аз дойдох, дойдох... за друга работа... — каза Гурие объркан.

— А тя е? — настръхна Корти.

— Вашата жена иска развод.

Професорът бавно стана от стола и седна на края на писалищната маса. Мълчеше.

— Чудно ми е, господин професор, че не искате никакви обяснения. Струва ми се, че вашата съпруга има достатъчно причини. Няма да ги изброявам, с подробностите ще се занимае съдът, ако вие търсите това, но мое задължение е да ви предупредя, че вие нямате сметка да ме карате да разказвам в съда кои са истинските причини, които са накарали вашата съпруга да поиска развод.

— Как смеете?

— Извинете, аз само си върша работата, а моята професия ми дава право да говоря всичко, което намирам, че е нужно. Вашият начин на живот, грубостта ви към жена ви и в края на краищата вашата връзка с Ема Зеберг. Това не е тайна, професоре — продължи адвокатът. — А и самата Ема не го отрича.

— А, така ли? Може би дори разказва?

— Даже с голямо удоволствие.

— И моята жена знае?

— Разбира се!

— Идете си, Гурие... Идете си. Трябва да остана сам... Аз ще разговарям с жена си. Това е страшно! Аз я обичам, разбирате ли, обичам я!

Адвокатът поклати глава:

— Това вече не е любов, господин професор.

— Така ли мислите? В края на краищата жена ми сама е виновна. Тя ме тласна в прегръдките на тази Ема... Тя се затвори на втория етаж и се крие от мен. Но... моля ви, идете си, Гурие... идете си.

— Добре, аз си отивам, но това не променя положението, господин професор.

Гурие стана, взе шапката и палтото си и подаде ръка на професора.

— Съветвам ви всичко да мине без шум и без скандал. Имайте предвид, че всяка сцена, която бихте направили, ще облагодетелствува вашата жена — каза Гурие на излизане.

Корти седна на канапето, сложи глава на облегалото и се замисли. „Един удар след друг, един от друг по-силни. Регина. Но аз я обичам, обичам я. Колко е ужасно да обичаш, а да не можеш да докажеш това. Падаш все по-ниско и по-ниско, не можеш да се спреш.“

В кабинета, без да чука, влезе Ема Зеберг.

— Извинете, малко закъснях, но в чакалнята, слава богу, няма много пациенти — каза тя, вземайки от закачалката бялата си престилка.

Корти се сепна. В пияната му глава веднага изплува мисълта, че тази жена, точно тази, е причината за неговото нещастие. Искаше да си повярва, трябваше да намери разрешение на въпроса, който го измъчваше. Кой е виновен? Ето, отговорът беше пред него, с бяла касинка, с бяла престилка, с фамилиарна усмивка на кръглото си червено лице. Тази усмивка само потвърди мисълта на професора, че точно Ема е виновна за всичките негови злини. Корти се приближи до нея, но Ема не разбра веднага неговото настроение. Усмивката ѝ стана по-широка и безсмислена. Беше уверена, че Корти ще я целуне и се приготви за това, но в същия момент почувствува остра болка от плесница... Ударът беше толкова силен, че тя падна на пода. Направи усилие да стане, разбра опасността и искаше да избяга, но не успя. Корти я стисна за врата със своите големи и силни пръсти.

— Аз ще те унищожа!... Ти си моето нещастие!... Ти си виновна за всичко това!

Ужас обзе Ема и ѝ даде сила. Като котка тя заби нокти в лицето на професор Корти. Той извика от болка и я пусна.

— Помощ! Помощ! — разкрещя се сестрата и се хвърли към вратата, но Корти успя да я задържи.

— Мълчете! Чувате ли? Мълчете! Моля ви! Ще чуе жена ми... прислужницата, пациентите... Моля ви! Няма, няма повече... кълна ви се! Няма!...

Насила я накара да седне на стола. Едва сега забеляза червените петна на врата ѝ, видя зачервеното ѝ от плесницата лице и се ужаси...

Ема плачеше. Корти беше готов да падне на колене пред нея, само и само да не вика, да не я чуе Регина на горния етаж.

— Кажете ми, Ема, защо беше необходимо да говорите гадости за мен? Вие разказвате на всички, че съм бил във вашата квартира и моята жена сега иска развод... Заради вас трябваше да подам оставката си...

— Боже мой, професоре, как не разбирате... Ами аз ви обичам... Толкова се гордея с вашето внимание към мен. Вие сте самотен и аз исках да покажа на всички, че ви съчувствувам и искам да бъда край вас... Не аз съм ви накарала да употребявате морфин, да пиете коняк, нали? И нима заради мен се карахте с жена си? В края на краищата аз ли ви повиках при себе си? Боже мой, какво лошо съм сторила?

Ема покри лицето си с ръце и започна отново да плаче, а Корти стоеше до нея, гледаше потреперващите ѝ рамене и чувствуваше как яростта постепенно го напуска. Беше му мъчно за Ема.

— Но... но... достатъчно... Не исках да ви ударя, разбирате ли, не исках! При мен беше адвокатът Гурие, говори ми за развода. След като той си отиде, бях бесен. Вие никога няма да разберете, Ема, колко е сложно всичко това, колко е тежко.

И Корти целуна косата ѝ, наведе се и я целуна по врата. Ема откри лицето си, погледна професора и щастливо се усмихна. Сега тя напълно се увери в неговата слабост и знаеше, че сълзите ѝ са по-силно оръжие от неговата ярост и повече не се страхуваше от този голям силен мъж със сърце на дете...

А горе, в стаите на Регина Корти, прислужницата разказваше на господарката си, която беше чула шум от долния етаж:

— О, госпожо! Те се сбиха! Господин професорът я удряше, с каквото му попадне. Тя викаше за помощ, а кучето на господин професора лаеше... Градинарят Петер искаше да вика полиция...

Регина притисна хладни пръсти към слепоочието си. Трепереше като в треска.

— Ужас! Мръсотия!... — хълцаше тя безпомощно.

РАЗДЯЛА

— Обичаш, но не можеш да докажеш това... Потъваш все по-надолу и по-надолу — не можеш да се спреш — шепнеше професорът, повдигна натежалата си глава и впери поглед в брат си, който стоеше все още, без да се помръдне, сериозен като съдия. Суровият поглед на Рудолф върна професора към действителността. Цялата нощ те двамата стояха на старото канапе в кабинета на Корти. Адалберт, щом почувствува, че изтрезнява, изпиваше нова чашка коняк. Разказваше на брат си за своя живот, оплакваше се и плачеше с пиянски сълзи. Рудолф го слушаше внимателно и всеки миг се уверяваше все повече и повече, че е дошъл едва в последния момент. Той наблюдаваше Адалберт, неговото подпухнало и издраскано лице, мръсната му яка, смачканата връзка, зачервените очи, небръснатото лице, наблюдаваше го и беше готов да заплаче от болка и срам. Цяла нощ слуша Рудолф неясните думи на професора, видя напразните му усилия да свърже мислите си в едно цяло и разбра, че брат му е пропаднал съвсем.

— Да, да... — говореше Адалберт, жестикулирайки — някога беше чудесно... Моите книги, възхитената аудитория, ръкопляскане... А спомняш ли си каква ръка имах? Каква сигурност, точност... Известният професор Сауер, който присъствува на една моя операция, не можа да се въздържи и ми каза: „Вие сте магьосник! Пред вас аз съм само хирург, който се е учил добре!“. Да, беше време... А сега погледни какъв съм... Вече не виждам добре, ръката ми трепери... А Регина... Но какво да говоря за това! С какво, страхопочитание влизаше тя в кабинета ми, гледаше инструментите и бялата ми престилка и едва я пипваше, и то с края на пръстите си... А сега? Ха-ха-ха, сега ме нарича скот... Рудолф — и славата, и любовта, и човешката сила...

Професорът отново протегна ръка към шишето с коняк.

— Стига, Адалберт — с болка в гласа каза Рудолф.

— Нищо, сега ми е все едно, съвсем все едно... Аз прекрачих всички граници.

Професорът изпи чаша коняк и продължи.

— Разбираш ли, братко, всичко е изгубено, всичко! Аз все още се държах за Регина, за нейната любов, живеех заради нея, а сега изгубих и това... Страшно...

— Какво е страшно? — попита Рудолф.

— Ммм... не знам дали ще ме разбереш. От всичките ми чувства е останало само едно — ревността. Ето, аз без никаква болка ти оставям къщата, кабинета, пациентите, инструменти, книги... но да те оставя под един покрив с нея, с Регина...

Адалберт стисна зъби, затвори очи и неговото червено лице изведнъж пребледня.

— Тя ще замине оттук, завинаги — каза Рудолф.

— Мислиш ли?

— Зная със сигурност.

— Добре... Така е по-добре... Вярвам ти, винаги си казвал само истината. Помня това. Някога обеща, че ще оставиш Регина и ще отидеш в Индия — така и направи. Запомних това и бях много благодарен. Ти винаги си бил по-добър от мен. Сега и тя ще си отиде... Така е по-добре, но бих желал да я видя още веднъж. Нищо няма да й кажа, нито една дума... Само да я видя за последен път.

И професорът гледаше брат си с очи, пълни с молба.

— Това е излишно. Сбогуването е най-тежко.

— Хъм! Да, и животното може да обича — безкористно, до смърт... Няма да отида при нея, имаш право, братко...

Рудолф си отдъхна. Поолекна му.

— Така завършва моята кариера. Изведнъж... през нощта... А колко труд беше нужен, упорит труд, за да създам тази кариера. Щастлив съм, че дойде, Рудолф. И сам разбирах, че не може да продължава така. Животът ми стана ужасен. А отгоре на всичко и тази последна история с Ема Зеберг. Тя съвсем ме уби. Нужно ми е спокойствие, почивка. Разбираш ли, пълна почивка. И за пианството е нужно спокойствие и почивка, ха-ха! Хора като мен трябва да имат свои гробища. Ха-ха! Отлична идея! Бих могъл да основа град на пропадналите, на бившите хора. Вид гробища за порочните, пропадналите хора, вид чистилище...

Рудолф изведнъж стана.

— Вече се съмва, Адалберт, трябва да побързаш — каза той на професора.

— Да, да, имаш право! Мъртвите не трябва да пречат на живите. Тръгвам, тръгвам... Професорът с голяма мъка стана от канапето, залитна, но все пак запази равновесие и се приближи до масата.

— Как обичах всичко това... — каза той с мъка.

Дълго гледа книгите в библиотеката, после взе една с треперещите си пръсти и усмихвайки се тъжно, каза на брат си:

— Това ще вземе със себе си. Хубава книга за живи и за мъртви... Библията...

— Време е, Адалберт — отново го подсети Рудолф и неспокойно погледна към градината, където дърветата се очертаваха все по-ясно и по-ясно.

— Тръгвам, тръгвам... — забърза Адалберт.

— Къде са нещата ти?

— Какви неща?

— Облекло, бельо...

— Ха-ха! Ей, че си смешен! Всичко, каквото имах, се изпокъса... Въобще не съм мислил за това напоследък. Преди за всичко се грижеше Регина... но после... — Професорът махна с ръка.

— Имаш ли достатъчно пари, Адалберт? — попита Рудолф.

— Пари? Хъм... пари...

Адалберт дълго търси ключовете, после отвори едно от чекмеджетата на писалището си, извади оттам портфейл, в който имаше връзка банкноти. Рудолф преброи парите.

— Две хиляди и двеста франка. Аз ще ти дам още хиляда. За начало ще ти бъдат достатъчни, а след това всеки месец ще получаваш своята рента... Къде е паспортът ти?

— Паспорт?... Аз нямах по-рано нужда от паспорт... Моето лице и името ми бяха моят паспорт. Всички, даже и децата, познаваха професор Адалберт Корти... Ти казваш паспорт... И професорът започна да отваря едно след друго чекмеджетата на писалището. Двамата дълго търсиха, докато най-после Рудолф измъкна от куп пожълтели ръкописи малката книжка.

— Ето, вземи го! Ха-ха-ха! Чудесна идея! Значи сега аз съм доктор Рудолф Корти, а ти си, ти си професор Адалберт Корти! Чудесно! С паспорта ставам трезв човек, с безукорно име, а ти поемаш

на гърба си моите пороци, грешки, престъпления. Ти си благороден човек, братко, аз много те уважавам! Ха-ха-ха! Благодаря ти!

— Къде ще отидеш, Адалберт?

— В Аделбоден, драги мой! Хубаво малко градче сред планината, където никой не познава професор Адалберт Корти, никой нищо не е чувал нито за неговите научни трудове, нито за неговото пиянство и... за неговата хубава жена. Прости ми, братко, аз съвсем съм пиян, а тази безсънна нощ, твоето идване, моето бягство... Пиян съм... Сбогом.

Рудолф държа палтото на брат си, после му подаде шапката и бастуна.

— От централната гара ли ще тръгнеш?

— Не, не! Там всички ме познават. Ще отида до покрайнините, ще взема някоя селска кола, с която ще отида до Алзе, откъдето има само няколко крачки до гарата.

— Така ще бъде добре — каза Рудолф.

— Ето, виждаш ли, макар и да съм пиян, все пак се старая да запазя инкогнитото си... А сега, братко, сбогом!

— Слушай, Адалберт, даваш ли честна дума, че няма да се върнеш?

Адалберт помисли малко, после отговори сериозно и решително:

— Давам ти честна дума! Желая ти всичко хубаво, Рудолф!

После Рудолф Корти прегърна брат си и с искрено чувство на любов и съжаление го притисна към гърдите си.

— Нека Бог да ти помогне! — каза той тихо.

Професорът беше много развълнуван.

— Благодаря ти, братко — отвърна и излезе в градината.

Той остана там за момент, вдъшвайки утринната свежест, после вдигна глава и се загледа в прозорците на горния етаж. Сне прашната си широкопола шапка, след това, облягайки се на бастуна си, тръгна към изхода.

Рудолф Корти се върна в кабинета на брат си, застана пред големия портрет на Регина Корти, който висеше над канапето, и дълго го гледа...

НАСЛЕДСТВОТО НА АДАЛБЕРТ

На другия ден в десет часа в кабинета на Адалберт Корти влезе Ема Зеберг.

— Добро утро — поздравява тя доктора, който беше седнал с гръб към вратата.

— Добро утро — отговори Рудолф, без да се обърне, правейки се, че чете книгата, която държеше в ръка. Но изведнъж почувствува ръката ѝ на рамото си.

— Ти дори не искаш да ме погледнеш, а? Аз цяла нощ не спях, мислейки колко хубаво ще бъде да...

Корти се обърна и я изгледа студено от главата до краката.

Ема Зеберг се смая. Къде са драскотините от вчера? Тя добре помнеше, че беше оставила дълги червени следи от ноктите си на дясната му буза. И веднага вниманието ѝ беше привлечено от чистата копринена риза, черната, внимателно вързана връзка, новия тъмен костюм... Наистина лицето на Корти имаше изморен вид, но беше добре избръснато, а очите му гледаха ясно и трезво.

Ема отстъпи крачка назад, продължи да гледа доктора с някакъв суеверен страх и изведнъж ѝ мина мисълта, че той се е помирил с жена си и тя го е преобразила за една нощ.

„Но драскотините на лицето?“ — мина през ума ѝ и после си помисли, че драскотини може да не е имало, а само така да ѝ се е сторило при недостатъчната светлина вчера в кабинета.

— Колко елегантен си днес! — реши се да каже тя и се засмя някак безпомощно.

— Ето какво, госпожице Ема — сериозно каза той, — ние двамата трябва да бъдем по-умни. Вие сама виждате, че не може да продължава така. Аз изгубих пациентите си, катедрата си, падам все по-ниско и по-ниско... Всичко това трябва да се промени. Стига толкова!

И Корти с нетърпеливо движение сложи книгата, която държеше, настрана и стана от канапето.

— Погледнете само кабинета, всичко е потънало в прах. Дори инструментите. Нима нямате време да изчистите всичко това? Как можете да търпите? Вие често имате работа с рани и сигурно знаете какво значи инфекция. И... погледнете и себе си! Вие идвате тук, където се приемат болни, напудрена, напарфюмирана, с тези букли... И... вашата пудра... тази отвратителна миризма! Това не е... заведение... госпожице!

— Ти си полудял! — със страх прошепна Ема.

— Трябва да забравите това фамилиарно „ти“. Аз не искам... разбирате ли... не искам да ми говорите на ти.

— Ах, така! А искате да идвате при мен, така ли? Така било то! Помирил се с жена си, измил се, облякъл нов костюм и — забравил всичко! А, не! Аз съм почтено момиче и няма да позволя да ме лъжат! Когато жена му го изпъди от къщи, идва на мен да се оплаква и да ми говори за своя нещастен живот, а щом тя се усмихне — тогава повече не съм му нужна. Не, не! Макар че вие сте професор, а аз само милосърдна сестра, няма да позволя да ме унижавате. Вие малко ме познавате, господине! Аз мога да бъда много добра и нежна, но не ви съветвам да се карате с мен!

Тя стоеше пред него зачервена и изпотена. Малките ѝ зловни очи святкаха.

— ... Вчера... какво беше вчера, а днес — не иска да ме знае! О, извинете, но и аз съм също толкова свободен човек, колкото и вие, и мога да си намеря защита.

Рудолф Корти безпомощно се обръщаше на всички страни. Ема викаше с тънкия си остър глас... Рудолф се страхуваше, че ще чуят пациентите, Регина, прислугата.

— Слушайте, не можете ли да говорите малко по-спокойно и по-тихо?

— По-спокойно и по-тихо! Лъжете се! Аз ще викам, ще викам да ме чуе целият град, ако е необходимо. Аз съм момиче от добро семейство. Моят покоен баща беше цели тридесет години уважаван общински чиновник.

— Добре, добре, разбирам напълно вашето раздразнение, госпожице Ема, дълбоко съчувствувам на вашето женско самолюбие, но това не значи, че трябва да бъдем неприятели. Трябва да намерим някакъв изход... Вие сама виждате докъде е стигнало всичко...

— Какво съм виновна аз за вашето поведение? Аз ли ви карах да се наливате и да си биете морфин? Колко пъти съм взимала спринцовката от ръцете ви, колко пъти! Само си спомнете. А вашия коняк! Аз ли ви го купувах?

— Е, добре... Не споря, аз съм пропаднал човек, но това не значи, че вие трябва да викате, та да ви чуе цялата къща...

Сега най-важното за Корти беше да я успокои. Той веднага прецени приятелката на брат си и разбра, че със закани и заплашвания няма нищо да постигне.

— Вие започнахте да се карате. Аз нямам никакво намерение да се карам с вас, напротив! — отговори Ема малко успокоена.

— Така, чудесно, аз съм сигурен, че вие не сте лоша девойка, госпожице Ема. Вие знаете, че аз съм женен...

— Охо! Каква полза имате от това? — прекъсна го тя злобно.

— Съгласен съм, но трябва да разберете, че все пак аз съм обвързан...

— Целият град говори, че тя ще ви напусне.

— И така да е... но аз... не съм ви обещава да се женя за вас, госпожице Ема!

Корти с нетърпение очакваше да чуе какво ще каже сега тя след тези негови думи, с които той искаше да разбере докъде са стигнали отношенията между брат му и Ема Зеберг.

— Аз и не съм искала от вас такова нещо... Но имам право да мисля, че съм ви по-скъпа от вашата жена, в която доктор Карстен е влюбен до уши.

— Какво?

Рудолф Корти почувствува страшна болка в сърдечната област и трябваше да седне.

— Какво казахте?

— Е, какво... като че ли вие нищо не знаете...

— Не, не знам — изтърва той, без да иска...

Рудолф Корти толкова беше потресен от тази новина, че съвсем забрави ролята, която беше приел да играе, сменяйки брат си. Новината, че Регина има приятел, беше по-страшна за него от всичките мъки, които го очакваха в бъдеще. Корти дишаше тежко и Ема видя колко дълбоко го развълнуваха думите ѝ за Карстен.

— Защо се изплашихте толкова? Какво е станало? Целият град знае за това, само вие нищо не виждате.

— Целият град? Възможно ли е?

— Те даже се срещат по разни заведения.

— Ах, така ли?

— Разбира се! А колко цветя ѝ е изпратил с разни бележници! На една написал: „Какво щастие е да ви обича човек и да страда заради това!“. Ха-ха-ха! Там, в операта, отварят тези писъмца, които пристигат с цветята, а после пак ги затварят... Разказа ми една гардеробиерка.

Главата на Рудолф Корти безпомощно се отпусна на гърдите. На високото му чело се появиха дълбоки бръчки.

— Как се казва... този доктор? Не чух добре... — попита той Ема с такава мъка, че тя изпита съжаление към него.

— Какво ви е пък сега? Нима не познавате доктор Карстен? Че вие, както се говори из града, тези дни сте се скарали с него в някакъв ресторант жестоко, до бой...

— Да, да... разбира се... скарахме се... Съвсем точно! — несвързано говореше докторът и се обърна, за да не види Ема изражението му.

„Значи — помисли си той — между Регина и този Карстен трябва да има наистина нещо сериозно, щом Адалберт е бил принуден да се обяснява със своя съперник.“

Сега Рудолф Корти знаеше, че Регина е изгубена завинаги и за него. Но Рудолф знаеше също така, че със страшното наследство на брат си поемаше върху себе си и омразата на неговата жена. И все пак, когато Ема Зеберг му каза за отношенията на Регина с непознатия доктор Карстен, това му направи страшно впечатление и в сърцето му се пробуди ревността, която беше дремала там цели петнадесет години... Отдавна се беше помирил с мисълта, че Регина принадлежи на брат му, помирил се беше още тогава, когато сам му я беше оставил, но да принадлежи на някакъв чужд мъж — о, това беше нещо съвсем друго! Ето затова се събудиха у него и ревност, и злоба, и завист.

Във вестибюла зазвъня звънец.

— Ще приемате ли? — попита Ема Зеберг.

Тя много пъти трябваше да отпраща пациенти, когато професорът биваше пиян още от сутринта.

— Какъв е този въпрос? Разбира се! — отговори Рудолф, докато в главата му се въртеше мисълта за доктор Карстен. Кой е той? С какво е спечелил тази студена и горда жена? С какво?

Но влезе първият пациент. Корти веднага се преобрази. Всичко лично остана дълбоко в него. Зад писалищната маса седеше лекар — само лекар.

Докато той преглеждаше болния, Ема беше застанала настрана и наблюдаваше Корти със страх. Тя изобщо не разбираше защо докторът не може да познае пациента, който седеше пред него, и защо сега го разпитва толкова подробно за неговата болест. Още повече беше учуден самият болен, който вече няколко пъти беше идвал при доктор Корти, а той сега се прави, че не го познава и като че ли го вижда за пръв път в живота си. Още повече че снощи професорът го беше спрял и най-малко десет минути беше останал с него при павилиона, разпитвайки го за здравето му.

„Но да, той днес не е пиян!“ — обясняваше си това Ема.

„Не, не е пиян!“ — потвърди с очи и пациентът, поглеждайки сестрата.

Корти не забелязваше. Той беше много зает с болния, а това изплаши още повече сестрата. Тя отдавна не беше виждала, професора така внимателен и търпелив. Той даваше кратки нареждания, точни и строги, ръцете му днес не трепереха, както обикновено, движенията му бяха сигурни и твърди.

След излизането на първия пациент Корти нареди Ема веднага да извари всички употребени инструменти. Той й каза това с тон, нетърпящ никакво възражение или бавене. Тя обидено сви рамене, но все пак побърза да изпълни нареждането му.

Когато се върна след половин час от лабораторията, Корти превързваше болния крак на една пациентка. Ема сложи инструментите на мястото им и искаше да му помогне, но той не й позволи.

— Не, не, вие миналия път сте стегнали много крака и с това сте предизвикали кръвоизлив към коляното... Не трябва да работите така! — каза той строго.

— Извинете, господин професор, миналия път вие превързахте крака, не аз! — отговори Ема и сърдито прибави: — Чудя се как не помните!

И болната погледна с изненада надвесилия се над крака ѝ лекар. Той разбра какво беше направил и се изчерви.

— Все едно. Нямам сега време да споря с вас, зает съм.

Но когато останаха сами, Корти ѝ каза много спокойно:

— Ето какво, госпожице Зеберг, моля ви да не се впускате в разговор с мен и да ми отговаряте само ако ви попитам нещо.

— Какво ви е днес? — пламна тя.

— Не искам да ми се противоречи!

— Откога? — попита Ема предизвикателно.

— Макар и от днес, госпожице!

— Нещо е станало с вас...

— Да, имате право! Опомних се! И ви подчертавам, че няма повече да търпя схващанията ви за вашата длъжност. Няма да позволя и най-малката немарливост към моите пациенти. Искам от вас абсолютно послушание, а ако моите условия не ви харесват, можете да си потърсите работа другаде. Въобще чудя се, госпожице, защо сте си избрали тази професия. За да станете милосърдна сестра, е нужен кротък нрав и любов към хората. Вие, както ми се струва, бихте се чувствували много по-добре зад тезгяха на някой бар.

Ема трепереше с цялото си тяло. „Той е луд! Съвсем е полудял от пиене!“ — мислеше си тя. Знаеше, отлично какво трябва да му отговори, но навреме се сети за вчерашната сцена, когато малко остана да я удуши, и намери за по-добре да не му противоречи.

Той продължи:

— Това, което е било между нас до днес, трябва да свърши! Ако искате на всяка цена раздялата ни да предизвика скандал, моля — приемам и това, но ви предупреждавам, че ще ви съдя за изнудване.

— Какво казахте? Какво?

— Да, да! Изнуда! Моят флирт с вас в миналото ни най-малко не ме заставя да го продължа. Ако ви е нужна компенсация — кажете ми какво искате. Готов съм в границите на разумното да задоволя вашите искания, но само в случай на мирно споразумение, а не на скандал.

Студените му и спокойни думи бяха казани с такава омраза, че Ема Зеберг съвсем се смути. От пияния Корти тя не се страхуваше. Тя го беше виждала такъв всеки ден и беше свикнала. Но днес пред нея седеше съвсем друг Корти — човек, когото тя въобще не познаваше. И затова вечната ѝ самоувереност и дързост изчезнаха. В своята

безпомощност тя прибегна към старото изпитано женско средство — заплака. Ема беше уверена, че сърцето на професора ще се смекчи при нейните сълзи, както вчера. Но този път се излъга. Корти не обърна внимание на сълзите ѝ. Подаде ѝ кърпа и каза:

— Оставете тези драматични сцени. Обършете праха по полицата, пригответе инструментите, а аз ще подредя библиотеката.

КЕТИНИТЕ СВЕДЕНИЯ

Прислужницата съчувствено прошепна на господарката си:

— Днес пак се караха... Тя плака, а господин професорът ѝ се кара и я заплашваше, че ще се оплаче на полицията.

Регина Корти се намръщи.

— Не ме интересува, Кети. Не ми разказвайте вашите кухненски новини...

Кети се обиди. Какво общо има тя с кухнята? Тя, слава богу, не е готвачка, а камериерка на известната оперна певица Регина Корти! Тя чете романи и знае доста оперни арии наизуст, а ако беше учила пеене, охо...

— О, мадам, колко малко цените моята преданост! Нима клюкарствувам? Нима сплетнича? Само ви осведомявам и събирам ценен материал за предстоящото ви бракоразводно дело...

Регина неволно се усмихна и пое малката чашка с димящо ароматно кафе, което Кети ѝ подаваше.

Кети прие като одобрение усмивката на госпожата да продължи своята „осведомителна мисия“ и затова побърза да използва удобния момент:

— Днес човек не може да познае господин професора.

— Какво? — попита Регина.

— Ох, мадам... Той е с нов костюм, измит, избръснат, сресан, а ризата му е модерна и копринена.

— И едва се държи на краката си... — горчиво допълни Регина.

— О, не, мадам! Изглежда, днес още не е пил. Два пъти влизах в кабинета му. Седи зад писалищната си маса. Не ме погледна, но личи, че е напълно трезвен...

— Достатъчно, Кети, досадни ми станаха приказките ви.

— Само още една дума, мадам: господин професорът и Ема Зеберг разговаряха за доктор Карстен... — каза Кети съвсем тихо.

— Какво? — Регина сложи чашката на масата и сви вежди.

— Да, да! Ема разказваше на господин професора, че вие се срещате с доктор Карстен, че приемате неговите писма и цветя... Всичко това подслушах, мадам... за да ви кажа...

— Това е подло! Хайде, излезте, искам да остана сама.

Съобщеното от прислужницата дълбоко я засегна.

Сега, в навечерието на делото, разните сплетни, които биха свързали нейното име с това на доктор Карстен, биха могли само да ѝ навредят. Изглежда, че професорът ще използва това. Трябва на всяка цена да постави този досаден доктор на мястото му и да говори с адвокатата Гурие.

* * *

Адвокатът Гурие изпи най-напред кафето си, след това пристъпи към работа.

— Драга госпожо, моля ви, колкото е възможно по-малко нерви. За какво се ядосвате? Въпросът е за мъжа, когото вие повече не обичате, от когото напълно сте се разочаровали. Добре, вие сте преживели с професора много години в спокойствие и разбирателство, но трябва да сте наясно, че всичко това е минало, а миналото е умряло заедно с вашата любов. Някога на развода се гледаше почти като на първи етап от пътя към смъртта, но в наше време хората се женят и развеждат със същата лекота, с каквато сменят носните си кърпички. Ето, мила госпожо, подпишете този акт и всичко друго оставете на мен...

Регина взе писалката, помисли малко и после подписа. Но подписът ѝ беше някак съвсем детски, неуверен, разкривен.

— Но вие ми казахте, че той ще създава проблеми, че може би ще предизвика скандал.

— Даже и да го направи, нима се съмнявате, че обществото ще бъде на ваша, а не на негова страна? Мога да ви кажа, че всички се чудят как още търпите този пияница, този пропаднал човек. Всички знаят, че вие сте такава прекрасна жена, такъв ангел!

— О, Гурие, не е въпрос какво мислят някои, става дума за делото.

— Чудя ви се, госпожо! Вие отдавна сте скъсали с него. Трябва само да се узакони. Или... или може би още го обичате?

— Ох, как можете да питате такова нещо! Мразя го и го презирам! Доскоро изпитвах съжаление към него, но след историята му с Ема Зеберг направо ме е гнус от него — каза Регина и в очите ѝ светнаха зли искрици.

— Толкова по-добре. Сега ще слеза при него, а и — вас съветвам да изберете удобен момент за среща и разговор с професора.

— За какво?

— Трябва да говорите с него. Трябва цялата процедура да се извърши без проблеми от негова страна. Той все още ви обича и ако съумеете да събудите в душата му нещо от вашето хубаво минало, той може да омекне и да даде съгласието си...

Гурие внимателно сгъна и сложи в чантата си документа, който беше подписала Регина.

— Довиждане до утре, драга госпожо! — каза той, целувайки ѝ ръка.

— Довиждане, господин Гурие.

Кучето, което през цялото време беше лежало под масата, сега стана и изпрати адвоката до вратата, а след това се върна при Регина, сложи предните си крака на коленете ѝ и я погледна предано право в очите.

Регина помилва по главата умното животно.

РАЗСЕЯНИЯТ ПРОФЕСОР

Рудолф Корти в очакване гледаше адвоката Гурие, който беше седнал пред него. Той не го познаваше и се страхуваше да не се издаде с някоя необмислена дума. Но и Гурие мълчеше. Той беше много изненадан от промяната, която забеляза веднага с влизането си. Пред него седеше професор Корти — приликата беше толкова голяма, че той ни най-малко не се съмняваше, но беше елегантно облечен, внимателно избръснат, сресан и което е най-важно — съвсем трезвен. Не само Корти, но и неговият кабинет се беше променил. Нямаше го вече лошият дъх на непроветрена стая, инструментите лежах чисти, излъскани, от канапето бяха изчезнали мръсните бинтове и парчета памук... Книгите бяха подредени по полиците, мивката и кърпата до нея блестяха от чистота.

Гурие не можеше да скрие своята изненада и смущение.

— При вас, господин професор, днес е много хубаво, много приятно — каза той.

Думата „днес“ предизвика усмивка на устните на доктора.

— Какво желаете, господине? — запита той учтиво своя посетител.

Гурие се поизкашля. „Каква ли е пък сега тази комедия? — помисли си. — Като че ли не знае какво искам от него.“

— Дойдох, разбира се, по същата работа, господин професор... Надявам се, че и самият вие сте стигнали до заключение, че с това най-после трябва да се свърши... Нали?... — запита адвокатът.

Рудолф Корти мълчеше. „За какво ли иска да говори с мен и кой ли е той?“ — напрегнато мислеше докторът и за всеки случай отговори:

— Да, да... разбира се... Но все пак най-добре ще бъде да ми изложите още веднъж нещата. Напоследък съм станал много разсеян и понякога не си спомням всичко.

— Какво казахте, професоре? Не си спомняте ли? Извинете, но аз намирам за съвсем неуместна шегата ви — пламна изведнъж Гурие.

Адвокатът мислеше, че професорът иска да се подиграва с него, но изведнъж, сякаш сетил се за нещо, се успокои. Сега той „знаеше“, че професорът се е побъркал и цялата тази неочаквана чистота в стаята и огромната промяна във външността на професора не е нищо друго, а проява на болен ум, каприз на един луд...

„Препил е“ — помисли той и започна внимателно да се приближава към вратата. Корти разбра уплахата му.

— Не трябва да се плашите, господине, не трябва... Днес, както виждате, не съм пиян.

— Да, да... виждам, господин професор, виждам много добре, но не мога да разбера как сте забравили едно толкова важно нещо, каквото е предстоящото ви бракоразводно дело.

Сега Корти разбра кой е този побелял дебеличък господин и защо е дошъл при него. Разбра и си отдъхна.

— Лъжете се, добре си спомням, но мислех, че сте дошли с някакви нови предложения — побърза да обясни той.

Гурие въздъхна с облекчение и реши да седне на стола.

— Разбира се, вие трябва да поемете цялата вина върху себе си, господин професор — внимателно започна адвокатът и за негова най-голяма изненада, Корти спокойно отговори:

— Защо говорите за това! Разбира се, че ще поема върху себе си всичко! Моята жена заслужава да ѝ се помогне, доколкото е възможно...

— Ах, така!

Гурие почувствува, че го побиха тръпки. Какво би станало, ако тази кротост е само каприз на един луд? Много пъти се е случвало луд най-нежно да гледа право в очите лекаря, който го преглежда, а после в един миг да го тресне по главата с някой тежък предмет.

— Значи... значи... вие сте съгласен? — запита, заеквайки, адвокатът.

— Да! — кратко отговори Корти.

Тогава Гурие, колкото и да беше объркан, побърза да извади от чантата си документа и го подаде на Корти. „Сега той ще го разкъса и ще хвърли върху главата ми онази тежка ваза“ — мислеше си със страх адвокатът, докато професорът четеше документа. Но и този път се излъга. Професорът внимателно прочете акта, поклати глава в знак на съгласие и веднага подписа.

— Благодаря! Значи всичко е наред! — радостно каза Гурие и побърза да сложи документа обратно в чантата си. „Ето, сега ще се разпали“ — мина през главата му.

— Вие сам виждате, че аз не създавам никакви проблеми. Всичко е свършено. Само позволете ми да ви задам един въпрос, който ме интересува. Мога предварително да ви кажа, че вашият отговор няма да има никакви последствия... за моята... за моята жена...

— Какво искате да знаете, господин професор?

— Какви са отношенията й с... с доктор Карстен? Питам съвсем сериозно — побърза да каже Рудолф Корти. — Разбирате ли, бих бил много щастлив да я видя съпруга на добър мъж, който я обича...

Опитният Гурие долови ревнива нотка в гласа на професора и сянката, която премина по лицето му.

— Не вярвайте на тези сплетни, господин професор, не вярвайте — разпалено отговори Гурие. — Вашата жена има стотици пламенни обожатели, които й изпращат цветя и любовни писма. Това е неизбежно, когато една жена е толкова известна и когато въодушевява хората със своето пеене. Моля ви да не вярвате! За всички известни хора се носят легенди. И много пъти тълпата ги залива с кал, която, за щастие, не се задържа дълго по тях. Не вярвайте!

Гурие си отиде, а Рудолф Корти остана прав и замислен наред стаята. Дали да вярва на адвоката? Не! Той е стара лисица и иска да скрие от него връзката на Регина с доктор Карстен. Това е съвсем естествено. Той е неин адвокат.

Корти взе телефонния указател и бързо го запрелиства. Скоро намери: „доктор Ролф Карстен, приема от 10 до 12 и от 16 до 19. Улица «Дьо Рон» 80. Телефон 22-478“.

Нещо го влечеше към този човек, ръката му неволно хвана телефонната слушалка... Корти не знаеше какво би могъл да му кажа, но искаше да чуе този глас, този глас, който я е спечелил, който тя слуша и обича.

И все пак доктор Корти не вдигна слушалката.

* * *

В същото време Гурие седеше при Регина и разказваше:

— Професорът е полудял... При алкохолици това се случва. Той, представете си, изобщо не можеше да се сети по каква работа съм отишъл при него. Едва после, когато започнах да му говоря за развода, се сети и съвсем неестествено, да, съвсем неестествено веднага се съгласи да подпише. Обърнете внимание на неговия подпис, скъпа госпожо! Ако не бях видял със собствените си очи, че подписва, никога не бих повярвал, че това е неговият подпис. Какво неспокойствие и неуравновесеност в тези разкривени букви!

Регина погледна подписа на Рудолф Корти.

— Да, наистина... Чудно!...

— А да го видите, мадам! Как се е преобразил! Колко е подреден кабинетът му, каква чистота. Още нещо, което ми направи впечатление, мадам — не пушеше и беше напълно трезвен. Всичко това е ненормално! А което най-много ме учуди...

Гурие се спря.

— Какво е то?

— Знаете ли, той ме попита за доктор Карстен.

— Нима? Възможно ли е?

— Да! Съвсем предпазливо започна да разпитва дали доктор Карстен има намерение да се ожени за вас...

— Ужасно!

— Нищо ужасно не виждам, скъпа госпожо. Лудите проявяват ревност толкова, колкото и ние, здравите...

— Но, господи, Карстен ми е толкова неприятен, разберете. Не желая името ми да се свързва с този човек, не искам.

— Разбира се, аз му обясних, че това са сплетни...

— И той повярва ли?

— Не зная... Нима това не ви е безразлично, госпожо?

Регина не отговори.

ЗАГОВОР

Ема Зеберг сърдито сложи чашата на масата.

— Хайде, върви по дяволите — каза тя на мъжа, който седеше до нея.

И двамата бяха мрачни и тъжни. Той приближи устните си, над които стърчаха червеникави мустаци, до нейното зачервено от изпитото вино ухо и прошепна:

— Слушай, Ема! Веднъж в живота се открива такава възможност. Но — само един път! Запомни това! Ако изпуснеш този случай, нищо вече няма да те спаси.

Той толкова се беше навел над нея, че тя го блъсна. Това го разсърди.

— Дръж се прилично!

— Виж го ти! Аристократ!

— Слушай, Ема, ако изпуснеш твоя професор...

— Не ставай глупав, Франц!

— Не, Ема, не съм глупав! Аз познавам хората. Разбери, душичке, ти можеш да направиш кариера, и то каква кариера! Твоят професор няма да живее дълго. Това е съвсем ясно, щом като казваш, че вече е престанал да познава пациентите си. Използвай това негово забравяне и го накарай да ти подпише някакъв документ, или...

— Няма да подпише.

— Това зависи само от теб. Нямаш представа на какво са способни такива старци, когато ги убедиш в искрената си любов. На тази възраст те са готови на всичко. Това е от прекалена благодарност... Накарай го да осигури бъдещето ти и той ще го направи. Помисли сама, глупачке, той има такава хубава къща, пари... И каква мебелировка! Само библиотеката му струва не по-малко от десетина хиляди. Къщата му има дванадесет стаи... На горния етаж би направила хотел, а долу ще отворим ресторант. И мястото е хубаво, в самия център. През лятото ще сложим в градината двадесетина масички, ще вземем едно хубаво трио...

— А ако иска да се оженим?

— Че какво от това?... Аз ще почакам... Той няма да кара дълго, после ще се ожена за теб.

— Зная ги аз тези женитби. Всички сте добри, докато...

Франц Годар я помилва с голямата си длан по главата.

— Обичам те, Ема — каза той и шумно отпи от чашата си.

— Казвам ти, че той е полудял.

— Още по-добре!

— Хайде, опитай се ти да говориш с него. Той днес беше съвсем побеснял. И много прах имало в кабинета му, и инструментите били мръсни, и болните не мога да превързвам. Не ми дава дума да кажа, нахвърля се върху мен като бясно куче. А вчера малко остана да ме удуши. Целият ми врат е син — каза Ема и повдигна глава, за да покаже на Франц синините по врата си.

— Ще му мине, ще видиш. Докато е трезвен, мъчно ще се справиш с него, но щом започне пак да пие, действуй! Говори му колкото можеш повече за твоята сантименталност, за твоята самота, за жестокостта на неговата жена, която го е оставила сам на неговите години... Това ще го запали, Ема, ще видиш, ще го запали и той съвсем ще омекне.

— А ако не се запали, Франц? — каза Ема някак колебливо.

— Нищо, тогава аз ще се заема.

— Ти?

— Защо не? Нали си моя годеница?

— Годеница!

— Чакай! Нали той пренощува веднъж при теб?...

— Да... но...

— Това е достатъчно! — Франц скръцна със зъби. — О, ще му превия врата на този твой професор. Ти не познаваш Франц Годар. Той ще ми играе, както аз му свиря, това дърто магаре. Няма да му позволя, чуваш ли, няма да му позволя да се подиграва с девойката, която аз смятам за моя годеница. Няма да позволя!

На устата на пияния Франц се появи пяна и той удари с юмрук по масата.

— Пазете тишина вие там! — подвикна му кръчмарят, който седеше зад тезгяха.

Франц му се изплези и продължи:

— Ще му кажа: Господин професор, вие сте измамили моята годеница. Трябва да се ожените за нея. Тя сега не може повече да се омъжи. Ако не искате, тогава трябва да я обезпечите, а аз ще се оженя за нея и така ще спасим честта ѝ.

Франц толкова се беше вживял в ролята на благороден защитник на невинността, че Ема едва можа да го успокои.

— Е, ти си мъж, Франц, истински мъж, обичам истинските мъже — прошепна му тя и го целуна по страната с мокрите си устни.

Франц беше поласкан от нейните думи.

— Не се грижи, мила моя, всичко ще се уреди — утешаваше я той.

После тръгнаха с несигурни крачки към къщи. Високо над тях в ореола от малки и големи звезди светеше луната — вечната свидетелка на човешкия живот...

Франц ѝ се закани с ръка:

— Глупачка такава, нищо не разбираш ти...

* * *

Рудолф Корти страдаше, както страдат всички хора, свикнали със самотата. Мъката за Регина, желанието да я види след толкова години, в същото време страхът, че при срещата ще се издаде, се бореха в съзнанието му и той денем и нощем се наблюдаваше, мъчейки се да разбере какво точно става с него. Гласът на разума и гласът на сърцето се сливаха в една тъжна мелодия, която не му даваше спокойствие. Там далеч, в Индия, той се беше постарал да свикне с мисълта, че Регина е изгубена завинаги за него. Мисълта, че голямото разстояние ги разделя, заглушаваше любовта му, неговите чувства бяха парализирани, като знаеше, че тя не е свободна, но да живее с нея под един покрив, да слуша от сутрин до вечер нейните стъпки над себе си, нейното пеене и свирене и да не смее да я погледне, да стисне ръката ѝ и да ѝ каже поне една дума, само да я поздрави — това беше непоносимо. Но най-страшна от всичко беше голямата му ревност към доктор Карстен, когото не познаваше. Гласът на разума му казваше да запуши уши, да не слуша пеенето на Регина, да затвори сърцето си,

което пак се бе отворило за любовта, и отново да се задълбочи само в работата.

— Да, да, само така трябва да постъпя, само така! — говореше си Корти и все пак се заслушваше и затаяваше дъх, когато горе, над неговата стая, се чуваха леките стъпки на Регина.

Знаеше кога се събужда, кога става от леглото, кога пие кафето си. Беше се научил да различава нейните стъпки от стъпките на прислужницата ѝ, а когато Кети слизаше в кабинета му, с жажда вдишваше парфюма, който оставяше тя след себе си, защото знаеше, че това е парфюмът на Регина.

ЕМА ЗЕБЕРГ ДЕЙСТВУВА

Ема Зеберг закъсня. Когато влезе в кабинета, часовникът удари десет и половина.

— Какво значи това? — строго запита Корти.

— Ами че... случва се понякога — нехайно отговори тя.

— Как така случва се? При мен това не може и не трябва да се случва! — каза с негодувание докторът и почувствува безкрайна омраза към това вулгарно същество с букли над ниското си напудрено чело. Ема, окуражена от разговора си с Франц, предизвикателно кресна:

— Стига вече с тези ваши глупости!

Корти почувствува как кръвта се качва в главата му и се задуши от гняв.

— Казвам, че трябва да се сложи край на тази комедия. Искам да се ожените за мен. Ето това е! Искам!

За момент Корти остана като вцепенен. Но после я хвана за яката на палтото и я повлече към вратата.

— Вън! Повече да не сте посмели да влезете в тази стая! Вън! — викаше той, без да може да се владее.

Ема дълго се съпротивлява, дори се хвана с двете си ръце за вратата, но докторът беше силен и я изблъска навън. Ема падна на градинската пътека. Корти затвори вратата и дишайки тежко, седна на канапето.

— Мръсотия! Гадост! — стенеше той, треперейки от срам и болка.

После стана решително, приближи се до масата, взе телефонната слушалка и набра номера на полицията.

След половин час в кабинета му влезе дебелият полицейски инспектор. Рудолф Корти се разхождаше с големи крачки из кабинета, мислейки как най-добре да представи нещата пред полицията.

— Принуден съм да потърся помощ от полицията — каза той много възбудено. — Моята помощничка, госпожица Ема Зеберг, иска

да се ожения за нея, защото един ден, пиан, си позволих известна волност към нея. Но, първо, такъв случай според нашите закони не обвързва с женитба, и, второ, аз съм женен. Събрах сведения дали тази особа наистина може да ме представи като човек, който се е подиграл с нейната чест, и ето какво научих за нея от детективско бюро „Артур“. Ясно се вижда, че Ема Зеберг преди три години е била затворена заради аборт, а сега е в любовни отношения с някой си Франц Годар, човек без професия, който вече два пъти е бил осъждан. Имам също някои сведения от вашия полицейски лекар доктор Ленер. Той ми каза, че Ема Зеберг още съвсем млада се е занимавала с проституция. Била е регистрирана в полицията и по-късно се е заложила с почтена работа. Ето виждате, при всичко това, което е била и е, тя се опитва да ме изнудва, затова се обърнах към вас, да я предупредите, че ще има работа с полицията, ако реши пак да ме безпокои било тук, било някъде другаде.

Полицаят хитро намигна на Корти и докторът се почувствува крайно неудобно от тази фамилиарност. Той всеки ден се уверяваше в това, че репутацията на брат му съвсем не е била завидна. Нима иначе този полицай би посмял да му намигне?

— Любовна история — каза полицаят и започна да засуква мустаци, присвивайки едното си око.

— Не забравяйте, господине, че сте дошли тук служебно! — сухо каза Корти и при тези думи двусмислената усмивка изчезна от лицето на инспектора.

— Така е! — каза той и инстинктивно се изправи, но беше обиден и крайно изненадан. Неотдавна Корти беше пил с него коняк в ресторанта на Фадер, потупваше го приятелски по гърба и му разказваше вицове. Защо сега изведнъж такъв сериозен тон, такава строгост?... Дори и ръка не му подаде.

— Благодаря, не сте ми нужен повече — още по-остро каза Корти и седна зад писалищната маса, показвайки с това на полицая, че разговорът им е приключил.

Всичко това стана сутринта, а вечерта, след приемните часове, в кабинета на доктор Корти влезе Франц Годар. Още след първите думи на посетителя Корти разбра с кого има работа.

— Виждам, млади господине, че нито на вас, нито на вашата приятелка Ема Зеберг още не ви е съобщено от полицията, че на двама

ви е забранено да влизате в тази къща и да се обръщате към мен за каквото и да било! Заявявам ви, че всички ваши претенции могат да имат много лоши последствия за вас — каза Корти.

— Аха, така значи!

Годар се обърка. Той ни най-малко не се надяваше на такъв прием. Ема винаги го уверяваше, че професор Корти постоянно е пиян, безволево и страхливо същество, а ето че пред него седеше съвсем трезв и силен мъж, с енергично лице и доколкото можеше да се съди по очертанията под ръкава, с отлично развити мускули. Но още повече Франц Годар се смути от думата „полиция“, с която по известни причини избягваш срещи. Все пак не искаше да си отиде без никакъв резултат. Какво ще мисли за него Ема, като разбере как е свършило посещението му при професора?

— Ето какво, господин професор — каза Годар, стараяйки се да говори дръзко и спокойно, — не съм дошъл тук да правя скандал. Не, аз съм почтен човек и зная какво значи добро държане, но и вие, господин професор, трябва да знаете какво се прави при подобни случаи...

— Знам — каза Корти.

— Е, тогава добре! Веднага разбрах, че имам работа с образован и умен човек. Каквото и да е било, все е имало някаква връзка между вас и моята годеница и затова искам да ви предложа да заплатите нейната чест с една сума, която...

Годар нямаше време да завърши своята мисъл, защото Корти му показва вратата и кресна:

— Вън, подлец!

— Ммм... чакайте... как така? А нейният срам?

— Вън! — отново изкрещя Корти и взе телефонната слушалка.

— Отивам си! — побърза да каже Годар и наистина тръгна към вратата, но се спря на прага и обърна лицето си към Корти, което изведнъж стана синкаво и изкривено от омраза.

— Ние пак ще се срещнем, господин професор, бъдете сигурен! — каза той.

Едва след като този човек си отиде, Корти разбра в каква опасност се намира сега. Нищо не би струвало на този тип да забие ножа си в гърба му. И Корти почувствува как мръсотията, наследена от брат му, полепва по него и го влече към дъното.

„Нима затова изминах дългия път от Индия дотук? Трябваше ли?“ — запита се той и мисълта за бягство от тази къща за първи път мина през главата му. Но когато от горния етаж се чуха звуци от пиано, Корти се успокои и се усмихна.

— Трябваше! — отговори сам на себе си, след това затвори очи и се заслуша.

СЪПЕРНИЦИ

Доктор Карстен научи за предстоящия развод между професор Корти и жена му от самия адвокат Гурие. Винаги тих и спокоен, Карстен изведнъж се преобрази. Той неспокойно се разхождаше из стаите на своята голяма къща и не можеше да събере и подреди мислите си. Да, той знаеше, че те ще се разведат, знаеше и предвиждаше, но се страхуваше, че съпрузите мислят да се сдобрят в последния момент. Сега този страх беше изчезнал. Адвокатът Гурие му беше показал общата молба за развод и това беше дало сили и надежди на доктор Карстен. Той си спомни за своята единствена среща с Регина, спомни си за нейното равнодушно, почти неприятелско държане към него, после се сети за онази нощ, през която стоя пред оградата на професорската градина, тайнствените стъпки и думите: „До утре!“. Но тя отрече това. А Регина не може да лъже. Такива жени като нея предпочитат да си докарат неприятности, отколкото да направят компромис със своята съвест. И Карстен започна бързо да се облича. Не беше взел никакво решение, но беше смешно да седи със скръстени ръце. Трябваше да направи нещо, да предприеме каквото и да е.

Карстен седна в едно такси и каза да го закарат в операта. „Защо всъщност отивам там?“ — питаше се той по пътя и макар че не можа да си отговори, все пак отиде.

В ложата, в която влезе Карстен, седеше възрастна дама с лорнет и той беше доволен, че не я познава и не трябва да разговаря с нея, да я пита за здравето ѝ, за времето, за политика и за публиката в театъра.

Увертюрата на „Танхойзер“ поуспокои малко мислите и болката, която Карстен постоянно носеше в себе си напоследък, но тъгата по Регина отново се върна, а заедно с нея и болката му. За да се поразсее, започна да разглежда публиката и веднага забеляза в една от ложите доктор Корти. Той седеше спокойно, облечен във фрак, и гледаше завесата.

Карстен се отдръпна в дъното на ложата си, извади бинокъла си и го насочи към Корти.

„Чудно — помисли си той. — Корти с фрак в операта и трезвен!“

Забеляза бледото лице на професора, грижливо сресаните му коси и трезвия израз на очите му.

И Карстен почувствува ревност. Какво го е накарало да се облече така официално и да дойде в операта? Може би желанието му да покаже на обществото, че не е толкова лош човек, за какъвто го смятат всички, и да помислят, че Регина иска да се разведе само от каприз? Или... или може би той наистина се е съвзел и променил, за да изкупи греховете си пред жена си, да спечели отново нейното доверие и уважение? „Това би било страшно“ — помисли си доктор Карстен. Завесата бавно се вдигна и той забеляза силното вълнение по лицето на професора.

— Той я обича, обича я! — почти на глас каза Карстен.

Дамата с лорнета се обърна и недоволно го погледна. Той се смути. Не беше усетил, че говори сам на себе си.

Когато Регина се появи на сцената, Корти почувствува как сърцето му започва силно да бие.

„Петнадесет години... петнадесет години“ — мислеше си той.

Карстен не гледаше към сцената. Тази вечер професор Корти го интересуваше много повече. В антракта не можа да издържи, излезе от ложата си и отиде да чака професора във фойето. Но времето минаваше, а той не се появяваше. Тогава докторът се реши и влезе в неговата ложа. Професорът беше сам. Той все още стоеше в своята унесена поза и гледаше към сцената. Дори не се обърна, когато Карстен влезе.

— Добър вечер, господин професор — каза високо Карстен.

Едва тогава Корти се обърна към доктора. Той не познаваше дошлия, но все пак го поздрави любезно протягайки му ръка:

— Добър вечер.

— Надявам се, че не ми се сърдите, господин професор... Тогава и двамата бяхме възбудени... — започна Карстен.

Корти, разбира се, не знаеше и не можеше да знае защо трябва да се сърди на този непознат човек, но разбра, че се отнася за някаква разправия, в която е замесен брат му. А Карстен го гледаше с изненада,

почти със страх и изобщо не можеше да разбере защо професорът е толкова объркан.

— Разбира се, че не се сърдя — отговори най-после Корти.

— Позволявате ли да седна?

— Моля.

„Колко се е променил... Колко добре изглежда днес. Това е старият Корти. Така изглеждаше в най-хубавите си години, годините на своята слава...“ — мислеше Карстен.

— Вие толкова рядко идвате в операта, господин професор.

— Да, да... аз имам много работа... сега...

По лицето на доктора премина иронична усмивка. Той знаеше, че професорът напоследък въобще не работи.

— Вашата съпруга е великолепна днес, нали, господин професор?

— Да, да, много е добра... чудесна е — разсеяно отговори Корти.

Разговорът не вървеше. Рудолф внимателно наблюдаваше Карстен, опитвайки се да разбере кой е този господин. Разбира се, не можеше да го попита за името му.

Чу се звънец. Карстен стана.

— Бихте ли желали, господин професор, да отидем заедно след представлението в някой локал?

Той много искаше да поговори с новия Корти, трезвия. Да чуе лично от него нещо за развода, да говори с него за Регина, да чуе от неговите уста, че той смята, че завинаги е изгубил тази жена... Искаше да накара този алкохолик, който сигурно не пие вече, отново да помирише виното, да го напие и да го изпрати вкъщи такъв, какъвто го беше намразила Регина. Но Корти любезно отговори:

— Благодаря ви, но не мога, зает съм тази вечер.

— О, да знаете само как съжалявам, господин професор — с искрено разочарование в гласа каза Карстен.

В този момент в ложата се върнаха дамата и господинът, които имаха тук места.

— Добър вечер, доктор Карстен! — каза господинът.

Корти изтръпна. Значи това е доктор Карстен, мъжът, чието име сега свързват с Регина? Същият този Карстен, заради когото не може да спи нощем?

Корти изведнъж се оживи, умората изчезна от очите му, на бледото му лице се появи руменина.

— Знаете ли какво, докторе... размислих. Защо наистина да не поседнем някъде след представлението? — обърна се той към доктора.

Карстен се зарадва.

— Отлично, господин професор, много се радвам!... Ще се срещнем долу — каза Карстен и се върна в своята ложа.

* * *

В ресторанта беше шумно, весело и задимено. Рудолф Корти вървеше като насън след Карстен. Все още беше под впечатлението на първата си среща с Регина. Беше отнесъл със себе си от операта красотата на нейното пеене, пеене, което звучеше в ушите му и на улицата, и сега, в ресторанта.

Той дойде на себе си едва при масата, когато погледна доктор Карстен, дойде на себе си — и се изплаши. Какво ще стане, ако този човек, който нито за миг не сменя от него своя внимателен и пронизателен поглед, забележи, че не е Адалберт Корти? А ако сам се издаде в разговора с необмислена дума или въпрос? Интересна, но и колко опасна игра... Вече не можеше да се върне назад. Освен това желаше да разгледа този човек, когото Регина обича, да почувствува напълно болката от ревността, защото и ревността приближава мъжа до любимата жена също както и самата любов. Рудолф се интересуваше от всичко, което се отнасяше до Регина. Освен този Карстен, в целия град нямаше никой, с когото Рудолф би могъл да разговаря за нея.

Доктор Карстен подаде на Рудолф листа с вината. Рудолф го погледна с разсеян поглед, без да чете, без нищо да вижда, а Карстен чакаше с нетърпение и гледаше добре срасаната му коса над високото гладко чело, идеално ушития фрак, хубавите, поддържани ръце и почувствува същия страх, който го обзе още в театъра: професорът изглеждаше така по времето, когато Регина го обичаше.

Корти почувствува втрещения поглед на доктора и най-после си спомни, че не е сам на масата.

— Благодаря, докторе, ще си поръчам кафе — каза той.

— Какво? — Карстен не го разбра, не искаше да вярва на ушите си. — Вие... вие не искате да пиете вино? Защо?

Корти видя изненадата, която се изписа по лицето на доктора, разбра я и каза:

— Да... Не искам... аз се овладях... и никога повече няма да ме видите пьян, докторе, никога! — каза той, старайки се да не гледа доктора в очите.

— Аха, така! И вие мислите, професоре, че това ще трае дълго?

— Напълно съм сигурен! Всичко зависи от мен самия и единствено от мен.

— Да, да, разбира се, само от вас...

— С ужас си спомням за недалечното минало, докторе, с ужас и срам. Сега сам не мога да разбера как бях стигнал до това положение. Беше страшно, но отново вярвам в моите сили, в моята воля... Не, аз никога вече няма да сложа вино в устата си.

Скулите на доктор Карстен почервенияха — това му се случваше винаги когато се ядосваше. За да скрие някак гнева си, подаде на професора кутия цигари, но той отказа с глава.

— Благодаря, оставих и пушенето, докторе...

— И... пушенето? Чудно!... И не страдате ли от това професоре?

— О, да! Не може човек да отвикне така изведнъж. Но всеки успех е свързан с някакво страдание и лишение.

Карстен сухо се засмя — смях, съвсем неприятен на Корти. Сега и той наблюдаваше Карстен и се превърна цял в слух. Корти разбра, че пред него седи неприятел, но това откритие не го уплаши. Напротив, даде му нови сили да се бори. Но веднага си помисли: „За какво да се боря? В името на какво? Нима Регина е моя?“.

Карстен поръча шише бяло вино.

— Нима не ви изкушава, професоре? — запита го той с лукава усмивка. Все още се надяваше, че миризмата на алкохола ще разколебае професора, но той се засмя и каза:

— О, не! Чувствувам се отлично и без това!

Тогава Карстен сви рамене и изпи чашата си до дъно. И колкото повече пиеше той, толкова по-спокоен и по-самоуверен ставаше професорът. Той видя истинския Карстен, проникна в не много сложния свят на неговите мисли, чувства и желания и почувствува силата на своята трезвеност. Сега сам искаше да говори с доктора за

Регина, да прецени дълбочината на любовта ѝ към Карстен, да научи всичко, но докторът упорито мълчеше, а и Корти не се решаваше да започне разговор за Регина Корти.

Карстен не можа да издържи това мълчание и запита:

— Спомняте ли си добре нашата последна разпра, господин професор?

— Отлично си спомням!

— Вие тогава ревнувахте заради вашата съпруга...

— Да...

— Тогава вие бяхте в такова състояние, че беше безсмислено да ви се обяснява, че няма никакъв смисъл да се ревнува жена, с която са прекъснати всякакви връзки...

Тези думи улучиха професора, но той не се издаде и спокойно каза:

— Но аз я обичам, докторе!

— Добре. Не се съмнявам в това. Но вашата история с Ема Зеберг? Нима има смисъл тази ваша, така да кажа, закъсняла ревност? Жена ви не ви принадлежи повече и никога няма да ви принадлежи. Или може би мислите, че сега ѝ предстои да отиде в манастир? Ще се намери друг мъж, който ще заеме вашето място, знаете това толкова добре, колкото и всички останали.

Корти въздъхна, сянка покри лицето му. Спомни си за Индия, спомни си за безсънните нощи, когато с часове лежеше на терасата на своята малка къщичка и наблюдаваше далечните трептящи звезди върху тъмносиньото небе. Спомняше си колко непоносимо задушни бяха за него тези нощи. Беше ревнив и тогава, още тогава беше почувствувал цялата гама на тази болка, която изпива тялото и душата.

— А моята ревност по отношение на вас, докторе има ли някакво основание? — запита той изведнъж, очаквайки със страх отговора.

— Никакво! — решително отговори Карстен.

— Наистина? Не желаете да ми причините болка или може би се страхувате от скандал? Не, днес не съм пиан и вие можете да ми кажете всичко, абсолютно всичко. Вие... вие я обичате, нали?

Карстен помисли малко и отговори:

— Да!

— А тя обича ли ви?

— Не!

— Наистина ли?

— Наистина! Но моята любов, колкото и безнадеждна да е, все пак ми дава право да ѝ изпращам цветя на сцената и писма... Затова се зачудих тогава, когато ме нападнахте... Вие нямате право да ми забранявате да я обичам, никой не може да ми забрани това, никой! Зная, че ви остави и това дава поне малко надежда за моята любов. Кой ще бъде избраникът на вашата бивша съпруга след развода — това трябва да ви бъде все едно...

— Нима се надявате, че въпреки че тя не ви обича все пак може да се ожени за вас?

— Не съм казал такова нещо.

— Но все пак се надявате?

— Всички, които обичат, се надяват. Или повечето...

— Добре... Пожелавам ви щастие... — каза Корти и погледна часовника си. Вече мразеше доктора с цялата си душа.

Карстен се уплаши. Не искаше да се раздели с професора. Искаше да разговарят за Регина още и още, та поне по този начин да почувствува нейната близост, но Корти вече му подаваше ръка.

— Защо бързате толкова, господин професор?

— Уморен съм...

— Още няколко минути — молеше се Карстен и не пускаше ръката му.

— Добре!

— Искам да ви поверя една тайна.

— Моля?

— Жена ви обича ли някого?

— Не знам.

Корти почувствува студена пот по челото си.

— Не се ли съмнявате в някого?

— Не.

— Веднъж, беше през нощта, стоях край оградата на вашата градина...

— По-нататък! — подкани го Корти.

— Някой излезе от вашата къща и жена ви му каза: „До утре!“.

— Да не сте се излъгали, докторе?

— Не...

Корти насила се усмихна.

— Вие само преди няколко минути твърдахте, че и ревността трябва да има смисъл...

— Не ви разбирам...

— Щом като знаете, че Регина обича някого, какъв смисъл има да я ревнувате?

Карстен настръхна. В тези думи имаше толкова горчива ирония и толкова омраза!

* * *

Корти се завърна вкъщи и влезе в кабинета си, без да се съблича. Над него беше спалнята на Регина и всяка нейна стъпка се чуваше съвсем ясно.

Регина още не си беше легнала. Отгоре достигаха радостното лаене на кучето и бързите стъпки на Кети.

Кети сложи на масата кафе и сандвичи и започна да разказва:

— Двамата, професорът и доктор Карстен, заедно напуснали операта. Портиерът ги видял...

— Нима професорът е бил в операта? Да не сте се излъгали, Кети? — изненада се Регина.

— Бил е, бил е! Старата госпожа Пине му продала програма и той й дал два франка. И колко елегантен бил с фрак! И съвсем трезвен, спокоен и мълчалив! Постоянно гледал към сцената с бинокъл.

Регина се замисли: „Какво ли е пък това сега?“.

А Кети продължи:

— Господин професорът изхвърли всички празни шишета и повече никого не изпраца за коняк. Готвачката казва, че и пушенето е оставил.

— Видяхте ли го днес?

— Разбира се! Занесох му пощата...

— Не попита ли нещо за мен?

— Нищо не попита, само ме погледна и ми каза любезно: „Благодаря, много сте внимателна“.

— Точно така ли каза?

— Да!

— А... тази Зеберг?

— С нея работата е много тайнствена, госпожо! — Кети направи изплашено лице и се наведе над ухото на Регина: — Готвачката се кълне, че господин професорът я изпъдил.

— Изпъдил? Как! Съвсем ли?

— Да!

— Идете си, Кети. Лека ноц! Искам да остана сама — нетърпеливо каза Регина и когато прислужницата, малко обидена от този край на прекрасно започналия разговор излезе от стаята, Регина стана, поразходи се малко, след това се спря и се послуша. Но долу беше съвсем тихо...

ПО СТАРИТЕ ПЪТЕКИ

Когато Ема Зеберг, след напразно лутане из града да търси работа, уморена и сърдита се приготвяше да си легне, някой позвъни на вратата. Старата леля избърза да отвори. След малко се върна и възбудено ѝ зашепна.

— Ох, каква чест, каква чест... господин Байер! Онзи Байер, които има два магазина! Дошъл ни е на гости. Толкова съм изненадана! Той е много по-богат от този твой луд Корти. О, той е страшно богат човек, драга Ема!

Ема почервения, после кисело се усмихна:

— Франц го е довел... Зная. Подлец!

Старицата бързаше да поразтреби, постла на масата бродирана покривка, сложи в средата ваза с цветя, пепелник.

— Ами нали трябва да се живее от нещо, Ема... Не може така... Всички трябва да живеят, дете мое... Твоята покойна майка, и тя не пренебрегваше познанства с богати хора и така изгледа децата си, чак и мъжа си хранеше... Нима има нещо лошо в това?

— Кажи ми, лельо, Франц ли го доведе?

— Франц е влюбен в тебе, Ема! Той сънува да се ожени за теб, но това не става без пари, а и двамата сте голтаци...

— Значи пак постарому?...

Ема си спомни за дъждовните дни и вечери, които беше прекарала из тъмните улици съвсем мокра. Спомни си и за дългата върволица мъже... стари, млади, пияни, злюбни... Спомни си и за полицията след сбивания из кръчмите, спомни си и — заплака. Носът ѝ веднага почервения и клепачите ѝ се подуха.

Лелята се изплаши.

— Но какво ти е, Ема? На какво приличаш сега? Как ще се явиш пред господин Байер? Господин Байер е разглезен човек... Само шапката му струва най-малко сто франка...

Ема махна с ръка:

— Къде е този твой господин Байер, дявол да го вземе! Иди за коняк, стара вещице! А когато се обеса, ще поискаш от този твой Байер пари за ковчег... Само запомни: ковчегът да бъде бял! Искам бял, в каквото погребват нещастните млади годеници, които не са дочакали венчавката, и девственици, които отиват направо в рая.

Ема истерично започна да се смее, сълзи се стичаха по лицето ѝ.

* * *

Сутринта дойде Франц Годар. Като видя остатъците от снощната вечеря, учудено запитва:

— Охо, откъде този разкош?

Ема обърна лице към стената, а той седна, наля си чаша коняк и после започна да гълта шунка, сирене, сардела.

В стаята влезе лелята.

— Аха, господин Годар, добро утро! — възкликна тя, правейки се, че не знае, че е дошъл. Тя седна до него, намигвайки му, и му подаде чаша да ѝ налее коняк.

— Пийни си, леличко, пийни си... Четох някъде, че старите хора трябва да регулират с алкохол сърцето си. Ха-ха-ха! Алкохолът е добър за сърцето и за... съвестта!

Лелята изпи чашата и се закашля.

— Когато се венчае за моята Ема, господин Годар, аз ще ви направя торта. Да, да, хубава торта с бадеми и стафида!

— Торта, добре, леличко — каза Годар, после се наведе към старицата и тихо я попита: — Колко остави Байер?

— Петдесет — отговори шепнешком лелята и пак се закашля. Годар отиде при Ема и седна на ръба на леглото ѝ. Ема се правеше, че спи. Той взе ръката ѝ. Ема сърдито продума нещо.

— Ух, че е сърдита! — шеговито каза Годар, но когато се опита пак да хване ръката ѝ, тя бързо се надигна, седна на кревата и му удари плесница с всичка сила.

— Ема! — извика лелята.

За момент Годар остана неподвижен, блед от изненада, но когато почувствува кръвта, която се стичаше от носа по ръката му, изведнъж побесня, смъкна Ема от леглото, блъсна я на земята, преобърна целия

креват, намери смачканата банкнота, скри я в джоба си и без да погледне двете жени, излезе.

— Годеник! — със злоба извика Ема, все още лежаща на пода, после стана, приближи се до масата, напълни чаша с коняк, погледна с омраза изплашената леля и отхвърляйки назад разрошената си коса, изпи голямата чаша на един дъх.

— Дете мое! — промърмори лелята.

— Ще се обеся! Напук на теб ще се обеся! — извика Ема, после пооправи разхвърляното легло, легна и се зави презглава с юргана.

ОПИТНИЯТ АДВОКАТ

— Адвокат Гурие — съобщи Кети.

Регина се стресна.

Чудно, тя харесваше този стар и добре възпитан господин, който ѝ обещаваше скорошна свобода, винаги с радост го приемаше, но тази сутрин някак се изплаши, когато прислужницата ѝ съобщи, че е дошъл. Защо? Регина не можеше да си обясни това и когато Гурие се приближи и ѝ целуна ръка, тя съжали, че го прие днес.

— Всичко е наред, дете мое — каза Гурие, — и след две седмици вие отново ще бъдете свободна и независима жена.

Регина не отговори нищо. Мълчаливо наля кафе на адвоката и му подаде захарницата.

— Вие като че ли не сте добре днес, госпожо? — забеляза старецът.

— Имате право...

— Да не би господин професорът отново да е започнал да пие?

— О, не! Напротив! — побърза да каже Регина и почувствува даже някаква обида, както през хубавото старо време, когато неговите противници го критикуваха много остро след излизането на някоя негова книга.

Гурие внимателно наблюдаваше Регина. Старецът беше видял много в своя живот, познаваше хората и техните слабости.

— Вие... вие сте били долу?

— Не...

— И не би трябвало да ходите там!

— Защо? — Около устните ѝ се появиха ситни бръчици.

— Сега, когато всичко е вече наред, не би трябвало да му давате повод да иска да се сдобрите...

— Не ви разбирам!

— Много просто! Ако ви вижда по-често, отново ще свикне с вашата близост и може да се откаже...

— И какво?

Гурие я погледна изненадано и се облегна на канапето.

— Но, скъпа моя госпожо, вие с такова нетърпение очаквахте развода! — каза той.

За да избегне пронизателния поглед на адвоката, Регина наведе глава.

Гурие погледна часовника си. Регина разбра, че ще си тръгва и се зарадва.

— Бих ви препоръчал да се преместите в хотел, това ще ви избави от много и мъчителни колебания, драга госпожо — каза ѝ старецът, гледайки я изпитателно в очите.

— Ще си помисля за това... — неопределено отговори Регина.

Щом Гурие излезе, в стаята влезе Кети. Регина разбра по израза на лицето ѝ, че ѝ носи някакви сведения.

При друг случай тя би махнала с ръка и би прекъснала бърборенето ѝ, но през последните дни с нетърпение очакваше Кети да започне да ѝ разказва за него, за професора, за това, което става долу, за онзи свят, в който не смееше да влезе, а който толкова я интересуваше.

— Какво има? — нетърпеливо запита Регина.

— При господин професора има много болни, почти както преди. Когато му занесох пощата, седеше зад писалищната маса и гледаше вашата снимка, госпожо, и очите му бяха тъжни.

Нещо се преобърна в сърцето на Регина и тя почувствува, че почервява. А Кети продължи:

— Подавам му аз пощата и казвам: „Добро утро, господин професор!“.

— А той? — не можа да се сдържи Регина.

— А господин професорът ме погледна много приятелски и ми каза: „Благодаря, мило дете“.

— Точно така ли каза: „дете“?

— Да, мадам, точно така каза.

— И... нищо повече? — Регина притаи дъх, нетърпеливо мачкайки копринената си кърпичка.

— Каза още: „Какво има горе, при вас, всички добре ли сте?“ — и нищо повече.

— Добре, Кети... идете си...

Щом прислужницата излезе, Регина седна на пианото и започна да свири една Бетховенова соната, която нейният мъж някога много обичаше. Свиреше и си представяше, че той и сега все още седи и гледа нейната снимка... Регина съжали, че на тази снимка е със старомодна рокля от дантела и с ветрило в ръка...

„Защо с ветрило? Колко глупаво!“ — мислеше си тя и изведнъж ръцете ѝ паднаха безпомощно от пианото на коленете ѝ.

После дълго се разхожда из стаята и се питаше: „Какво става с мен? Сякаш имам желание да му се харесвам! Прекалено много мисля за него... Или съм забравила всичките обиди и болки от последните години? Униженията и сълзите... И тази страшна връзка с Ема Зеберг? И то къде — в моята къща!“.

Кръв нахлу в главата ѝ. Регина се опитваше да се убеди, че това е вследствие на преживяното, а всъщност беше само ревност. От прозореца на нейния будоар се виждаше входът на къщата и Регина дълго стоя на прозореца, желаейки да види Корти, но най-после се засрами от себе си и се дръпна.

„Защо той не иска да се срещне с мен? Защо не се качва при мен, когато не е пиян?“ — мислеше тя и се успокояваше с това, че нейният мъж чувствава безполезността от едно такова посещение след всичко, което Гурие вече беше успял да направи по въпроса с техния развод.

„Да, да, той има право. Нима сега има смисъл? — каза си тя, а после си помисли: — А защо аз да не сляза долу при него?“

Тази мисъл я обзе и тя започна трескаво да се облича.

„Но какво да му кажа? Ние сега сме чужди един на друг.“

В стаята влезе кучето.

„Ще го взема със себе си — без да знае защо, реши Регина и веднага намери оправдание: — Ще му кажа, че ще отпътувам след развода и че ще му оставя кучето... Да, да, така ще направя... Трябва някой да се грижи за животинчето...“

Регина хвана кучето зашийника и слезе долу. Сърцето ѝ силно и неспокойно биеше. Пред вратата на кабинета се спря, въздъхна и тихо почука.

— Влезте!... — чу се от дълбочината на голямата стая и когато Регина позна гласа, поиска да избяга, но кучето радостно залая и нетърпеливо започна да дращи по вратата.

КУЧЕТО НЕ ВЯРВА

Регина влезе. Корти, който седеше зад масата, изненадано възкликна. Пребледня, стана и облягайки се с двете си ръце на масата, гледаше Регина с широко отворени очи, в които имаше толкова нескрит и искрен страх, че на нея ѝ стана жал да го гледа. Тя пушна кучето и животното изтича при професора, помириса панталоните му и изведнъж настръхна. След това кучето започна да ръмжи, показвайки остриите си зъби.

И Корти настръхна.

„Какво става с кучето? То толкова обичаше господаря си?“ — изненада се Регина. А Корти разбра, че кучето ще го издаде, той можеше да излъже всички в тази къща, всички — освен кучето, което беше разбрало, че пред него не стои господарят му.

„То ме издаде, издаде ме...“ — помисли си Корти със страх и болка.

О, как мразеше той в този момент това хубаво расово куче! А Регина седеше на вратата бледа, учудена и гледаше Корти.

„Може би Регина се учудва на промяната“ — утешаваше се Корти, стоейки неподвижен и без да продума.

Кучето все пак се умири и се изтегна на килима пред канапето.

Регина приближи няколко крачки към Корти. После внимателно се огледа наоколо. Всичко беше толкова чисто, как блестяха инструментите във витрината, колко елегантен беше самият Корти!

„Не, не ме позна...“ — помисли си Рудолф и се усмихна на Регина.

„Петнадесет години раздяла, но колко красива е тя, може би сега е още по-красива, в тези години на зрелост, още по-съвършена“ — мислеше си той, чувствувайки как тя го привлича с парфюма си, с прекрасните си голи ръце, които беше отпуснала уморено.

И Регина се усмихна с чудна усмивка. В тази усмивка имаше и болка, и радост, и съжаление, и — недоверие...

— Добър ден, Адалберт... — каза тя тихо, но гласът ѝ изведнъж потреперя. Почувствуваха се сълзи в него.

— Добър ден, Регина — още по-тихо отговори Корти и след петнадесет години за първи път поднесе ръката ѝ към устните си.

СЛЕД ПЕТНАДЕСЕТ ГОДИНИ

Той не можеше да отдели устни от тази нежна, бледа и ухаеща малка длан, искаше да се хвърли в краката на Регина, чиито стъпки сънуваше там, в Индия, под обсипаното с големи трептящи звезди небе. Но се съвзе и се изправи.

— Седни — помоли я той някак несигурно и тя също така несигурно се отпусна на канапето.

Мълчаха. Регина продължаваше да го гледа все по-изненадана, а той беше застанал пред нея като пред съдия и си мислеше дали ще го познае или не.

— Колко си се разхубавил... Адалберт — наруши най-последно мълчанието Регина.

И едва тогава Рудолф разбра, че тя не го позна. Не, наистина не го позна. Това, че го нарече Адалберт, го успокои.

— Не пия повече, Регина — отговори ѝ той.

Регина си спомни за Гурие, който ѝ казваше, че не трябва да вярва на промяната у професора, и се намръщи при мисълта, че това бледо и хубаво лице, което наблюдаваше сега, може отново да стане мораво, подпухнало, че тази бяла като сняг риза може да се покрие с петна от вино и мазнини, че от тази лекарска престилка могат да изчезнат пак всички копчета и да виснат конци... Регина ясно си представи как изглеждаше професорът при последната им среща, стресна се и затрепери с цялото си тяло.

— Какво ви е... тоест... какво ти е? — поправи се веднага Корти и се изплаши от своята грешка, но сякаш Регина не забеляза нищо.

— Спомних си как изглеждаше...

— Това никога повече няма да се повтори. Аз напълно оздравях. Завинаги, Регина, завинаги!

— А морфина?

— Не го употребявам вече и не пуша — отговори Корти.

„Как бих желала да му вярвам!“

Той продължи:

— Всичко беше толкова ужасно и знам колко мъка ти причиних, всичко знам. Толкова бих желал това въобще да не е било!

Корти обърна глава към прозореца.

— А... тя? — запита изведнъж Регина с чужд глас.

Той не разбра веднага мисълта на Регина, но си припомни сцената с Ема Зеберг и се изчерви:

— Изгоних я! Завинаги! И този кошмар завърши.

Отново настъпи мълчание. Корти се реши да я погледне и забеляза в очите ѝ тъга и възхищение... После се сети за доктор Карстен, спомни си думите му за някакъв тайнствен мъж, на когото Регина каза една нощ в градината: „До утре!“, спомни си и наведе глава като осъден, който разбира, че няма спасение за него.

— Ти си бил в операта? — попита Регина.

— Да...

„Сега ще започне да говори за Карстен“ — помисли си той, но се излъга.

— Хареса ли ти моето изпълнение, Адалберт?

На Корти се стори, че тя особено подчертава името Адалберт, но пропъди тази мисъл.

— Ти пъя прекрасно, Регина, бях възхитен! — с въодушевление каза той.

— Много се задържах при теб — каза Регина и стана.

Би желала да бъде още с този трезв и напълно нов за нея мъж, но си спомни думите на Гурие и подаде ръка на професора.

— Вече си отиваш? Боже мой! Но защо? — изтръгна се от него.

Искаше да прибави: „След петнадесет години очакване и толкова мъки — само пет минути разговор? Каква скъпа цена за всичките мъки на миналото!“. Но не можеше да каже нищо, само пребледня.

— Гурие е предал нашето заявление — спомни си Регина.

— Знаем... — отговори Корти, без да я гледа.

Страстно желяеше той да се хвърли пред нея, да опита само още веднъж, да я помоли да се разберат... Но той мълчеше.

— А каква любов беше, какво разбирателство, каква вяра един в друг... — каза тя съвсем тихо, с надеждата, че нейните думи ще събудят у него спомени от хубавото минало, ще предизвикат у него сълзи на разкаяние, както се случваше често, преди да плаче на

нейните гърди, молейки я за прошка. Но Корти продължаваше да мълчи, само очите му ставаха все по-тъжни.

— ... Аз винаги ще си остана твоя приятелка, Адалберт, в името на нашето общо минало...

— Благодаря — каза той тъжно.

Когато Регина тръгна към вратата, Корти изведнъж избърза към нея:

— Ти... ти... поне ще идваш понякога при мен.

И протегна двете си ръце, хвана нейните и дълго не ги пусна.

— Нима би искал това, Адалберт?

— Дали бих искал! О, господи! Ако само знаеше... ако само знаеше... — шепнеше той, страхувайки се, че тя няма да му позволи да довърши мисълта си.

Нейните очи го гледаха внимателно, малко строго, с недоверие.

— Ако само знаеше... как те обичам! — изговори най-последно Корти.

Но той отново си спомни за доктор Карстен и за онзи непознат от градината и млъкна. Тя погали с ръка косата му и бързо излезе. Кучето скочи от мястото си, изглежда враждебно Корти, показа зъбите си и изтича след Регина.

МИСЛИ И СЪНИЩА

Докторът, останал сам, дълго седя край затворената врата. После падна на колене и сложи главата си на това място, където преди малко седеше Регина. Не можа да заспи цяла нощ. Измъчваше го мисълта дали тя е разбрала, че не е Адалберт.

... Дали трябваше да ѝ говори за своята любов? Нали се беше заклекл пред брат си, че единствената цел на завръщането му от Индия е да спаси доброто име Корти?

„Каква подлост... каква низост... — мислеше си той. — Да се мъча да спечеля нейното доверие, нейната любов чрез измама и лъжа...“

Но гласът на разума говореше:

„Сега не е на никого, тя е свободна жена. Ти не лъжеш никого. Тя има право да обича, когото си иска!“ „Но тя вече обича, обича друг!“ — почти на глас отговори Корти. „Кого?“ — упорито го питаше същият глас. „Може би Карстен, може би онзи мъж, който късно през нощта е напуснал нейната къща... Не зная кого!“

Ни най-малко не допускаше, че влюбеният доктор Карстен може и да е сгрешил през онази нощ. Може да не е била Регина, която е изпращала някакъв мъж и е прошепнала: „До утре!“.

Докторът отметна завивката и седна на леглото си. Беше душно в тъмната стая, задушаваше се в собствените си противоречиви мисли. Не беше още сигурен, че го задушава копнежът по нея, страстта, която го беше мъчила цели петнадесет години, задушаваша го и ревността, и страхът, че ще му я отнемат...

И Регина не спа тази нощ. Беше оставила да свети малката нощна лампа и мислеше за него, за промяната, която беше настъпила, спомняше си одухотворения израз на неговото пак хубаво лице, спокойствието и увереността в думите и движенията му, които се бяха върнали изведнъж...

Колко години напразно беше чакала да го види такъв, какъвто го беше видяла днес, но страхът, че тази промяна е само временна, угаси

пламъка на радостта, който беше заиграл в нейното сърце.

Регина се заслушваше: до нея достигаше шумът от неговите стъпки долу.

— ... Не спи... — прошепна тя и усмивка едва забележима, тайнствената усмивка на Мона Лиза се появи, някъде по ъглите на устата ѝ и остана там.

Кой би могъл да разбере тайната на една такава усмивка, ако жената не желае да бъде разбрана? Никой никога!

Заспа едва на разсъмване... И сънува мъгляви, неясни сънища, леки и радостни.

НА КРАЯ НА БЕЗУМИЕТО

Още един човек не можа да заспи тази нощ — доктор Карстен. Неговата среща с трезвия Корти го беше потресла и беше разколебала и без това крехката му надежда, че той със своето постоянство и преданост ще спечели Регина Корти.

Карстен разбираше, че тя не го обича, но израсъл сред Алпите, знаеше, че с упорита борба всичко може да се постигне. Той, роденият в бедната селска колиба, умееше да се бори. Може би затова от неговото лице никога не слизаше суровият израз. Може би затова се усмихваше толкова рядко и още по-рядко се смееше.

Карстен ходеше на училище без обувки, в университета с ботуши наистина, но гладен, без закуска, без надежда за обяд... Живееше в мансарда под самия покрив и в най-студените зимни дни се завиваше със своето тънко и късо палто... Но Карстен знаеше да стиска зъби, знаеше да търпи, когато имаше някаква цел, винаги постигаше своята цел. Неговите бедни родители отдавна почиваха под кривите дървени кръстове в забутаните селски гробища, а той, Карстен, живее богато и се ползува с уважението на най-отбраното общество на столицата.

Нима и сега той можеше да мисли другояче? Нима можеше да се усъмни във всемогъщата сила на своята упоритост? Колкото повече потъваше надолу пияният и със замъглен от морфина ум доктор Корти, толкова повече вярваше Карстен в успеха си пред Регина. Но последната среща с професора, изненадващата и потресаваща метаморфоза в него, отказът да изпие чаша вино, фрапиращата промяна във външността му — всичко това беше изплашило Карстен: този Корти Регина нямаше да напусне.

Никога досега, никога до тази нощ Карстен не беше мразил толкова много професор Корти. В тишината на своя кабинет той, който не знаеше какво е да бъдеш победен, разбра едно — не би му пречило и равнодушието на самата Регина да осъществи мечтата на своя живот, а само присъствието на този нов Корти, който не помирисва вече вино,

чието облекло не е покрито с мръсните петна, а лицето му не е подпухнало и пиянски мораво...

Доктор Карстен беше готов за тази борба. Само че дали ще трябва да воюва с новия Корти? „А онзи, другият — нощният гост на Регина? Няма ли той да бъде по-страшен неприятел от самия професор?“ — питаше се доктор Карстен, но веднага пропъди тази мисъл: законният брак на обичаната жена все пак го плашеше повече, отколкото тайната любовна авантюра.

Беше един часът през нощта. Карстен не можа повече да издържи завладелите го противоречиви мрачни и ревниви мисли и телефонира на адвоката Гурие, когото познаваше от доста години. Гурие не спеше, но беше много изненадан, когато толкова късно чу в слушалката познатия глас.

— Какво се е случило, докторе? — попита той.

— Можете ли да ме приемете?

— Кога? Веднага ли? През нощта?

— Ако можете... веднага!

След половин час Карстен вече беше в кабинета на адвоката.

— Знаете ли, Гурие — започна замислено лекарят, гледайки в един ъгъл на стаята, — ние сме свикнали да смятаме за луди онези, които се намират зад болничните решетки... А аз твърдя, че много от нас, които сме на свобода, са също така луди, както и онези, изолирани от обществото, и ви уверявам, че и ние сме способни на безумни изстъпления и постъпки и че сме също толкова опасни, колкото и онези, които се намират под ключ...

Гурие внимателно наблюдаваше доктора и спокойно се въртеше на стола си.

— И вие дойдохте посред нощ при мен, за да ми съобщите това? — запита той.

— Нима моето посещение посред нощ не е акт на безумие, може би безопасно, но все пак безумие? — попита лекарят, не чувайки думите на адвоката.

— Какво ви накара да ме посетите? — реши се да го запита открито Гурие.

Карстен сграбчи ръката му.

— Разведете ги, Гурие! — с пресипнал глас каза той и очите му станаха така зловни и неприятни, че старецът се изплаши.

— Ами че... аз... аз подадох тяхното заявление, докторе.

— Зная, зная — нетърпеливо го прекъсна Карстен, — но аз видях Корти, разбирате ли? Видях го трезвен, такъв беше някога, когато го харесвах жените... И вече не вярвам, че Регина ще го напусне.

Гурие мълчеше. Той си спомни за последния разговор с Регина, нейния неопределен отговор, когато той започна да говори за развода, нейния някак неприятелски тон към него, адвокатата й.

— Защо мълчите? — попита Карстен с треперещ глас.

— Имате право... Двата много са се променили напоследък. И професорът, и жена му...

— Ах, така!

Карстен инстинктивно сви юмруци. Това, което Гурие му каза, беше предполагал, но сега съмнението му се потвърждаваше.

— И допускате ли, че е възможно да се помирят? — попита той.

Гурие малко се позабави, но все пак отговори:

— Ако професорът не започне постарому, всичко е възможно...

— А тя, Регина, няма тя не се гнуса от връзката му с онази милосърдна сестра Ема Зеберг?

Гурие тъжно се усмихна.

— Доктор Корти е скъсал и с нея, както и с другите си пороци.

Тази новина потресе още повече Карстен. Лицето му съвсем се промени и той стана. Беше видял пропаднали всичките си надежди и беше готов да удари Гурие, който му беше казал истината.

Карстен се обърна към адвокатата и изведнъж започна гласно да се смее. И този негов смях в нощната тишина беше по-страшен, отколкото изразът на злите му очи.

— Всички ние вървим по пътя на безумието, драги Гурие... Слаб удар, един по-силен повей на вятъра и...

Карстен не завърши мисълта си. Взе шапката и бастуна си и протегна ръка на адвокатата.

— Лека нощ! — каза му Гурие.

И когато остана сам, си помисли, че ако доктор Карстен отиде при психиатър, може би покрай безумието ще открият у него и още нещо.

Помисли и се изплаши от своята мисъл.

СЕНКИ ОТ МИНАЛОТО

Часовникът на старата кула удари дванадесет и дълго тихият въздух потрепваше от звука на напуканата камбана...

В също толкова старото ресторантче, колкото и кулата, седеше професор Адалберт Корти и несвързано разказваше на дебелия сънлив кмет:

— Всичко е суета, драги мой. Ето, вие ме виждате, но аз съм призрак!

— Никакъв призрак не сте вие, уважаеми, а само сте пиан — отговори му добродушният човек.

— Така е, пиан съм! Но нима пианите винаги губят паметта си? Не, алкохолът даже избистря ума, ако искате да знаете. Погледнете ме: вие виждате пиан и мръсен мъж, а да знаете само каква прекрасна жена ме обичаше! Каква красавица, каква голяма артистка! И как ме обичаше! Около този врат се обвиваха нейните атлазени ръце... А после, когато станах животно...

Професорът махна с ръка и изпи нова чаша.

— Аз съм в изгнание, господине! Да, в изгнание! Нямам никакво право да живея в столицата. Какво ще кажете на това? А доскоро същата тази столица смяташе, че ѝ правя голяма чест, като съм неин гражданин.

Дебелият господин не вярваше нищо от онова, което му разказваше Корти, но го слушаше от учтивост. Освен това обичаше да пие на чужда сметка, а Корти не беше скъперник.

Хората в това малко градче вече бяха свикнали с професора, с неговата мръсна широкопола шапка, с палтото му, на което се беше запазило едно-единствено копче, бяха свикнали с неговото държане. Корти беше станал атракцията на Аделбоден и патриархалните жители на това малко градче го бяха приели без голямо въодушевление в своята среда, но и без предубеждение. Когато не беше пиан — това наистина се случваше много рядко — Корти, седнал при някоя маса в

кафенето даваше много ценни медицински съвети на минаващите оттам граждани.

Отначало съветите на пияния чудак се посрещаха скептично, но когато веднъж самият пастор се вслуша в дадените напътствия и почувствува облекчение на болката си, гражданите на Аделбоден започнаха да се отнасят към него не само с доверие, но и с някакво снизходително почитание.

— Да — продължи да разказва Корти на кмета, който беше вече захъркал, — всичко е суета, драги мой, и няма нищо ново под слънцето. Нито слава, нито богатство, нито любов, нищо няма... Един, само един — чувате ли, — само един слаб удар по гърба и вие се търкулвате надолу, по дяволите... Но вие вече спите, приятелю. Дявол да ви вземе! Спете! И не ми трябва да ме слушате, вие и не трябва да знаете с кого имате честта да седите на една маса в този ваш никакъв Аделбоден!

Корти плати виното и излезе.

Градчето спеше спокоен сън. Корти крачеше покрай затворените прозорци и мислеше: „Господи, всеки от тях има свой дом, всеки има жена, деца... задължения... Само аз се скитам като куче по земята, непотребен никому. И само един-единствен път съществува за мен: от моята колиба до кръчмата и — обратно...“.

Корти не забелязваше сълзите, които се стичаха по лицето му. Това не бяха пиянски сълзи. Изведнъж той се спря пред кметството и се загледа в осветения от луната барелеф — Амур и Психея. Мислите му по някаква странна асоциация се прехвърлиха към Рудолф и Регина. Ако са заедно в тази прекрасна нощ...

Тази мисъл беше толкова страшна, че Корти беше принуден да се облегне на стената, за да овладее слабостта, която почувствува под влияние на ревността, обхванала го неочаквано.

Изведнъж от една врата излезе нощен пазач.

— Движение, движение, господине! Всички порядъчни хора вече спят!

Корти не отговори нищо. Неговото честолюбие, което напоследък беше понесло толкова жестоки удари, отдавна беше изгубило чувствителността си. Той покорно продължи пътя си.

Корти запали лампата в своята стаичка и без да се съблече и да снее шапката си, седна на един стол. „... Но Рудолф ми каза, обеща

ми, даде ми честна дума...“ — мислеше той.

После си спомни, че Гурие сигурно вече е подал заявлението за развода, спомни си, че Регина ще отпътува за чужбина завинаги — и се успокои.

Забеляза на стената голямата си неподвижна сянка и се изплаши. Толкова злокобен беше този силует на висок прегърбен човек с голяма шапка на главата, който заемаше цялата стена.

Спомни си за Ема Зеберг... Корти даже почувствува миризмата на нейната пудра и неочакваният копнеж към тази глупава девойка, който обхвана цялото му същество, подчерта още повече безнадеждната му самота. Спомни си за нощта, която прекара в нейната квартира, и тук, в тази малка стаичка, тя не го тревожеше вече, не чувствуваше срам, даже му беше приятно да си спомня за тази своя единствена изневяра: лампата, обвита в розова хартия, буклите по челото на Ема, нейните обли рамене, широкия топъл гръб и краката ѝ.

Корти почувствува чудна нежност към тази жена, която го беше приела, когато всички го бяха изоставили.

„А аз исках да я удуша...“ — помисли си Корти, махна с ръка и започна бавно да се съблича.

Тесният железен креват изскърца под неговата тежест и наруши нощната тишина. Зад стената хазайката се обърна на другата страна и промърмори нещо насън. Близостта на друго живо същество му напомни, че той все пак не е съвсем сам поне в тази къща и това го успокои.

„Утре ще работя, на всяка цена, ще подредя бележките си, ще напиша нещо...“

Мечтата за възстановяване на някогашното славно име беше последната му и единствена надежда в изгубения му и проигран живот. Корти нямаше сила да се раздели с нея.

Така минаваха дните, така минаваха нощите на професор Корти в малкото алпийско градче.

НА ГОРНИЯ ЕТАЖ

След първата среща с Регина Рудолф Корти беше обхванат от спомените за отминалите години. Постоянно се ослушваше какво става горе, на Регининия етаж. Дори и по време на работа Корти-лекарят машинално превързваше раните, преглеждаше, инжектираше, разпитваше болните, а Корти-човекът инстинктивно поглеждаше към тавана и се старееше да разбере какво прави сега жената на неговия брат.

В свободното си време Рудолф мислеше напрегнато: „Слез долу! Чакам те! Нима не чувствуваш копнежа ми да те видя!“.

О, да, неговите мисли, няма съмнение, достигаха до нея. Тя чувствуваше силата, която се стремеше към нея. И Регина често сядаше на пианото, за да отговори с музика на Рудолф: понякога свиреше тъжни мелодии, в които той чувствуваше нейната умора и разочарование от всичко, което беше обичала. Понякога отгоре долитаха сребристите звуци на Шопенови валсове, така живи, нервни и недоверчиви. И Корти ги разбираше посвоему, също така, както си представяше нейното душевно състояние: тя би желала да бъде отново щастлива, отново да познае любовта, топлия шепот на жадна за целувки уста, чара на незавършените фрази... За съжаление от сърцето ѝ беше изчезнала и последната частичка вяра, в него сега се бяха настанили страх и съмнение и нищо друго.

Случваше се на мълчаливите въпроси на Рудолф Регина да отговори с тържествен марш, в който той съзираше нейната победа над всички съмнения и триумфация смях на радостта.

„Тя е повярвала, повярвала е...“ — шепнеше си тогава Рудолф и с нетърпение очакваше нейното идване и отваряше вратата на кабинета. Но тя не идваше.

А Регина, затваряйки пианото, се ослушваше не идва ли той по стълбата към нейната стая. Ослушваше се и се измъчваше с въпросите: „Защо не идва? Защо не направи опит да ме види, да изличи в душата ми следите от миналото?“.

Той не можеше да се реши да се качи при нея. Не можеше да се реши, защото не беше сигурен в искреността и почтеността на своята игра... Достатъчни биха били една непредпазлива дума, необмислен отговор на неин въпрос — и ще бъде принуден да ѝ разкрие истината. Не, той нямаше смелост, обичаше своя нещастен брат, не можеше да използва отсъствието му и своята необикновена прилика с него. Рудолф не можеше да ѝ открие истината още по една причина: какво би станало, ако тя му каже, че никога не е обичала него — Рудолф, а е обичала само Адалберт и продължава да го обича?

Най-много се плашеше от това. Или... да я прегърне, без да ѝ разкрие истината? Да приеме нейните ласки, определени за друг? Колко унижително е това за мъжа, който обича, колко болно и тежко е да чува чуждо име вместо своето... А ако... ако доктор Карстен все пак ѝ е близък, въпреки неговите уверения, че няма нищо между тях.

А онзи, който според думите на доктор Карстен късно една нощ напуснал къщата?

Желанието да разбере всичко това ставаше все по-непоносимо и един ден, когато отгоре долиташе „Есенна песен“ от Чайковски, Рудолф не можа да издържи повече това напрегнато състояние и се качи при Регина.

Отваряйки му вратата, Кети се изненада и изчерви. И Корти се смути от този прием.

— Вкъщи ли е? — попита Корти, стараяйки се да не гледа момичето.

— Вкъщи е, господин професор, вкъщи? Сега ще ѝ кажа... една минута, моля... — каза Кети и изтича в стаята.

Рудолф забеляза огледало на стената и инстинктивно приглади косата си и поправи връзката си.

Кети се върна. С нея беше и кучето... И отново кучето се наежи и започна да ръмжи.

— Полудял ли си? Нима не можеш да познаеш господаря? — извика му Кети и помоли Рудолф да влезе в стаята. Той тръгна след нея.

— Госпожата моли господин професора да почака, тя сега ще дойде... — развълнувано каза прислужницата.

Кети предвиждаше интересни събития и вече обмисляше зад коя врата да заеме позиция.

Корти внимателно се оглеждаше на всички страни. Намираше се в малък салон. В ъгъла имаше пиано, а върху него — голяма ваза, пълна с хризантеми. Позлатените мебели, големият светъл килим и нежният абажур от преплетени бронзови листенца придаваха на стаята особено очарование.

„Какво ще ѝ кажа?... Какво ще ѝ кажа? — трескаво мислеше Рудолф. Не можеше да си прости, че не се е подготвил долу. — И защо дойдох? Гурие е уредил вече почти всичко... А... ако не е подал заявлението за развода... какво ще стане тогава? Бих ли могъл аз, Рудолф Корти, да искам от нея да остане и занаят в тази къща? С мен? С чужд мъж? В какви отношения бих бил с нея? Тя е жена на Адалберт Корти.“

От прозореца в далечината се виждаха Алпите, покрити със синкав сняг.

„Тя всеки ден гледа тези планини...“ — с тъга и ревност мислеше Рудолф, но в този момент се отвори вратата и в стаята влезе Регина.

Рудолф веднага забеляза, че неговото посещение я е развълнувало, но забеляза също, че се беше зарадвала на това посещение.

— Извинете... извинявай... — поправи се той веднага — че дойдох, Регина. Аз... аз само исках да видя как си.

Знаеше, че говори глупости, тя не вярва на нито една негова дума и в този момент се намрази, че е такъв.

Регина се усмихна, протегна му двете си ръце и Корти пак забрави ролята си и може би прекалено бързо и прекалено страстно целуна ръцете ѝ.

Когато повдигна глава, забеляза на лицето ѝ същата онази усмивка, когато я видя за пръв път в кабинета си.

„Тя ме е познала! Познала ме е!“ — мина като светкавица в ума му, но следващия миг Регина позвъни и каза на Кети, която се яви веднага:

— Направете ни кафе!

Регина беше облечена в домашна рокля, семпла, но скъпа и ушита с вкус. Дългите ръкави и якичката, бродирани със злато, правеха роклята строга. Нейната коса при последните слънчеви лъчи, които

влизаха в стаята, добиваше червеникав оттенък и това още повече подчертаваше белотата на красивото ѝ лице.

Кети донесе кафе и ликьор и дълго нарежда на масата чашките и чинийките, но най-после Регина така я погледна, че Кети, която добре познаваше господарката си, веднага побърза да напусне стаята.

Регина сама сервира на своя гост. Наля кафе, а Корти с възхищение гледеше хубавите ѝ, добре гледани ръце, гривната, която постоянно падаше на китката, грижливо лакираните нокти. Регина забеляза погледа му и отново усмивка заигра на устните ѝ, но този път това беше усмивка на задоволство.

Тя му подаде чашката.

— Благодаря — каза той и си остана така, с чашка в ръка, продължавайки да гледа Регина.

— Какво ти е? — попита тя малко изненадана.

Корти се стресна. В желанието си да скрие своето смущение, започна да пие кафето, като избягваше погледа ѝ. Но чувствуваше как Регина го гледа внимателно.

— Имаш нов костюм...

— Да... поръчах си няколко...

— Добре си направил. Сега си станал елегантен.

Той се усмихна и се изчерви.

— Време е... — каза той неопределено.

— И не пиеш?

— Не, не пия, Регина.

После той въздъхна и добави:

— Не пия и никога повече няма да пия.

— Сигурен ли си?

— Сигурен! Мразя алкохола! — съвсем искрено каза Рудолф.

— Откога, Адалберт?

Той се обърка. Разбра, че беше прекалил.

— Откакто си дадох дума да не пия повече.

— Колко пъти си давал дума?

— Регина!

— А... морфина?

— И него захвърлих.

— И пак си способен да работиш, Адалберт?

— Чувствувам се чудесно!

Рудолф знаеше, че сега тя ще започне да говори за Ема Зеберг и чашката потрепери в ръцете му.

— А твоето приятелство с онази?...

— Моля те, Регина, ако... ако още изпитваш към мен поне малко уважение, не ми напомняй повече за нея. И аз никога не ти говоря за доктор Карстен — добави изведнъж Корти и сам се изплаши от думите си.

Регина пламна:

— Какво говориш? Защо ме свързваш с този човек?

— Той те обича, Регина.

— Той ме обича, Адалберт.

— Аха... така, а ти него, Регина?

Не усети как хвана ръцете ѝ и я привлече към себе си.

— Дори не ми е симпатичен, Адалберт.

— Наистина ли, Регина?

— Нима съм те лъгала някога?

— Тогава... тогава ти обичаш друг?

— Адалберт!

— Прости ми, но... но... бих могъл да те загубя. Убих любовта ти към мен. Отблъснах те от себе си...

— След всичко, което преживях, не ми беше лесно да се доверя на друг мъж, още повече че...

— А онзи, който през нощта е...

Някой почука на вратата.

— Влезте! — нервно каза Регина.

Беше Кети.

— Извинете, госпожо...

— Какво има? Вие понякога сте непоносима, Кети.

— Викаха спешно господин професора в клиниката „Св. Франциск“. Много спешно, госпожо... — обидено каза Кети и веднага се скри зад вратата.

Корти бързо стана. Въпросът, който го измъчваше, остана без отговор, но едва ли би посмял да го зададе втори път, а Регина го гледаше и си мислеше как се е променил той и как се е променило отношението на всички в града към него. Отново бяха започнали да го викат в клиниката „Св. Франциск“, от която го бяха отблъснали преди половин година, след една операция. Асистентите този ден бяха

забелязали, че Корти е дошъл пиан на операцията и бяха поискали веднага да го замести друг хирург. Постъпката му е могла да струва живота на болния, който вече лежал упоен на операционната маса. Регина почувствува в този момент, че отново се гордее с него, както през годините, когато болните, знаейки, че животът им се намира в ръцете на Корти, без страх отиваха в операционната. Да, сега тя беше горда със своя мъж, но все още се страхуваше да не би тази метаморфоза да е сън, да е измама.

— Извинявай, трябва веднага да отида — каза Корти.

— Върви! — нежно му отговори Регина и въпреки съмненията си, вложи в тази дума толкова топлина, толкова симпатия, че той неволно каза:

— Колко си прекрасна, Регина, каква чудесна жена си!

Каза и побърза да излезе от стаята, за да не види тя лицето му, възбудено и зачервено. Тя остана на мястото си, очарована от думите му, а в душата ѝ, разцъфнала като пролетно цвете, беше така весело...

ФРАНЦ ГОДАР ПОЗНАВА ЖИВОТА

Ема Зеберг не искаше да пусне Франц в стаята си, но той беше по-силен, блъсна я и влезе.

— Не се прави на луда, Ема! Не те харесвам такава! Аз ти желая доброто, искам да уредя живота ти, а ти се държиш като глупачка — каза с назидателен тон Годар, после хвърли шапката си на кревата и хвана ръката ѝ.

— Остави ме на мира! Ти си звяр! — извика Ема и освободи ръката си.

— Добре, да кажем, че съм звяр. Какво лошо има в това? Нима лъвът не обича лъвицата и не защитава живота ѝ по време на опасност? Ти си проста, Ема, ако не можеш да разбереш това. Само у животните е добре развит усетът, че по-силният трябва да пази по-слабия...

— Пази го, за да го разкъса после.

— Той разкъсва чуждите, скъпа моя. Лъвът понякога удря с крак своята лъвица, но никога не я разкъсва...

— Къде са моите 50 франка, Франц? Дай ги!

— Замълчи! Чакай да ти обясня всичко... Знаеш отдавнашното ми желание да се ожения за теб, да купя малък ресторант и да живея хубав, честен живот... За това трябва пари, скъпа моя!

— И аз, разбира се, трябва да спечеля тези пари!

— Че как иначе би могло? Нима не е все едно кой от нас двамата ще спечели тези пари, щом като целта ни е една и съща? Ти си жена — можеш да ги спечелиш по-лесно, но аз... Самата природа се е погрижила за това, момиче...

— Мълчи, Франц!

— Ти не си в настроение, Емичка.

— Нима мога да бъда в настроение с теб и леля ми, дявол да ви вземе и двамата! Нахвърлили сте се върху мен, тикате ме пак на улицата. Господи, колко страшен е животът, колко страшен!

Тя заплака и започна да бърше сълзите си с ръце, както правят децата.

— Сама си си виновна, Ема. Държеше Корти в ръцете си, а го изпусна, защото не разбираш психологията на мъжете! И това ми било жена! Можеше да живееш като графиня. Имаше право да търсиш от него обезщетение. И морално, и...

— А защо не потърси ти? Нали беше при него? Заплашваше! Но той не е глупав, спомена за полицията и ти подви опашка, изплаши се! Герой!

Годар се обиди.

— Мълчи! Ти не можеш да разбереш това! Днес измислих нещо друго: ще отидеш при жена му...

— При кого?

— При жена му! При Регина Корти!

— И какво ще правя при нея!

— Ще ѝ разкажеш всичко. Ще заплачеш. Трябва да я трогнеш... Кажи, че си бременна... от нейния мъж... Тя ще се изплаши от скандал, ще помисли, че ще вдигнеш шум в целия град и ще побърза да ти запуши устата.

— О, вярвам, че бързо ще ми запуши устата.

— С чек ще ти я запуши, с чек! А след месеци пак ще отидеш при нея, ще ѝ кажеш, че си родила детето, пак ще искаш пари... За пелени и другото там, как се казва... А после това ще ти стане навик. Ще търсиш всеки месец и ще получаваш всеки месец пари. Така е то у богатите хора. Тези аристократи обичат да държат незаконните си деца колкото е възможно по-далеч от себе си, в селата, при някоя дойка. Аз, скъпа моя, винаги мога да ти намеря приходи, само ти трябва да ме слушаш.

— А ако не даде нищо?

— Тогава ѝ кажи, че ще направиш живота ѝ в този град невъзможен. Кажи ѝ, че ще направиш скандал и в операта.

— Тя ще се оплаче на полицията.

— Не! Лъжеш се! Мъжете викат полиция, а жените се страхуват от скандал. Глупаво момиче, не познаваш артистките. Един скандал може да провали цялата им кариера.

Ема се замисли. Предложението на Франц ѝ хареса. Да отиде при Регина не беше трудно, във всеки случай по-лесно, отколкото всеки

ден да скита по улицата.

— Ще отида, но да знаеш, Франц, че няма да получиш пари от мен. Не се надявай!

Годар се усмихна.

— О, ще станеш по-добра, като получиш... Сама ще дойдеш с парите, като ти потрябва моята помощ, моят съвет. Ема, ти без мен си загубена.

— Не съм загубена аз!

Ема напудри носа си и във въздуха дълго остана облаче пудра.

— По-малко се докарвай, Ема, не отиваш на бал, а по работа. Повече тъга на лицето! Не пести сълзите си. Всяка сълзица ще ти бъде платена — учеше я Франц Годар.

„ВСИЧКО ЗА РЕГИНА“

Операцията беше сполучлива. Корти се върна вкъщи уморен, но доволен и щастлив. Неговото появяване в клиниката „Св. Франциск“ предизвика истинско объркване. Лекарите и сестрите не знаеха дали няма да е пак пиян, дали ще бъде в състояние да държи скалпел в ръката си, дали въобще ще се държи на краката си. Директорът на клиниката, доктор Манжен, не искаше да повикат Корти. Въобще смяташе, че случаят изваждане на камък от бъбрека, когато се е появила вече гной, не може да се повери на Корти, но самият болен настояваше Корти да го оперира и лекарите трябваше накрая да отстъпят. Когато Рудолф Корти влезе в приемната, вече го чакаха директорът Манжен и неговите асистенти. Всички бяха толкова поразени, като го видяха, че дори забравиха да го поздравят. Пред тях бе елегантно облечен, гладко избръснат и напълно трезвен човек. Всички отдавна бяха отвикнали да го виждат такъв и не вярваха на собствените си очи. Но нямаше съмнение — това беше професор Корти.

Рудолф се правеше, че не забелязва нищо. Веднага влезе, заедно с управителя, в стаята, в която лежеше болният. Той не се учуди от външността на професора, защото беше ходил скоро на преглед при него, беше видял промяната и затова сега беше настоявал Корти да го оперира. Корти прегледа болния още веднъж много внимателно, а после, следван от другите лекари, излезе от стаята.

— Положението на болния е много сериозно. Трябва веднага да го оперирам.

После строго погледна управителя на клиниката и каза:

— Чудя се, колега, че ме викате едва сега... Операцията е трябвало да се направи поне преди двадесет и четири часа.

... Рудолф работеше извънредно сръчно. Асистентите и сестрите учудено се споглеждаха и вдигаха рамене: каква увереност, каква поразителна точност!

Корти прекара около два часа в операционната. Когато той самият най-внимателно направи шевове и болният беше отнесен в стаята му, уморен се отпусна на един стол и протегна към една сестра ръцете си в гумени ръкавици: нямаше сила да ги свали сам.

— Честито, колега! — не можа да се въздържи доктор Манжен. — Бях почти сигурен в нещастния изход на тази операция, но вие успяхте да спасите болния и неговия бъбрек. Още не мога да повярвам!

Корти едва се усмихна.

Беше радостен, когато се връщаше къщи. Непрекъснато мислеше за Регина, за първото ѝ посещение при него, мислеше за впечатлението, което ще ѝ направи днешният му успех в клиниката „Св. Франциск“. Желаше колкото е възможно по-скоро да изтъкне пред нея своите познания, своите лични качества, всичко, което неговият брат беше покрил с лоша слава. Рудолф Корти мечтаеше как ще спаси вратата на Регина в Адалберт, в неговото възкръсване.

„Но защо правя всичко това? За кого? Разбира се, за него... за моя брат“ — уверяваше се той.

Рудолф се спря пред оградата на къщата и дълго остана замислен. Мислите бяха много и така преплетени, че трябваше да ги подреди, да се справи с тях, да ги свърже и да ги постави в логичен ред.

Тук, на улицата, му беше по-лесно да мисли. Вкъщи му пречеха Регинините стъпки над него, нейното свирене и пеене и непрекъснатото желание да слуша всичките тези звуци, които отекваха в къщата и в градината...

„А какво би станало, ако я оставя да се разведе с брат ми, после да ѝ открия истината и... ѝ предложи да ми стане жена?“ — мислеше Корти.

Тази мисъл го завладя толкова, че той почувствува известно облекчение, но не задълго. Разбираше, че това не е възможно. Първо, нямаше право да бъде професор в университета и затова неговият авторитет веднага би паднал, би избухнал скандал, като се разбере, че той през цялото време без право е използвал положението и името на брат си. По този начин неговата кариера би се провалила още в самото начало. Второ, един скандал с полицията би имал за него тежки

последствия и би хвърлил сянка на неговата личност ни на неговия живот.

Но най-много се страхуваше, че може би Регина никога не е обичала него, Рудолф Корти, и може би, както и обществото, ще се откаже от него — самозвания професор и измамник. Кой би могъл да каже какво се крие в нейната душа? Може би ѝ е по-скъп нейният мъж с всичките му пороци, отколкото вечно почитеният му брат. Тя обичаше не Рудолф Корти, а Адалберт Корти. Беше свикнала с него, беше живяла дълго с него, с Адалберт Корти, двамата са свързани с безброй преживявания, известни само на тях.

„А разводът? След две-три седмици тя ще напусне Женева и теб. Ти и така ще я изгубиш...“ — шепнеше един от многото гласове на неговото сърце.

Но Корти не искаше сега да мисли за това, което ще стане след две седмици. Всеки час, прекаран под един покрив с нея, му беше така скъп. Да лъже, да лъже непрестанно, да носи маската на Адалберт Корти, с всичките тежки последици от този маскарад — само да бъде близо до Регина, да слуша нейните стъпки и... да я вижда понякога!

Корти влезе в къщата, където цареше пълна тишина. Той се послуша, както винаги, но горе беше съвсем тихо.

— Лека нощ, Регина. Спи спокойно! — каза той тихо, поглеждайки към тавана.

После влезе в своята спалня. Беше изморен, но приятно изморен. Оправдана умора, пълна със смисъл и задоволство. Заспа с радостното чувство на човек, който полезно е прекарал деня.

„Всичко за Регина, всичко за нея“ — беше последната му мисъл, преди да заспи.

БЕЛИ РОЗИ

Новината за сполучливата операция бързо се разнесе из града. И още на другия ден кабинетът на доктор Корти беше пълен с болни.

Регина видя това от своя прозорец и си спомни за щастливите дни от практиката на мъжа ѝ, когато той трябваше да работи по четиринадесет часа.

Пристигна Кети и започна да разказва:

— Ах, госпожо, само да знаете какво става долу! Има толкова много болни, че бях принудена да пусна част от тях в салона, чакалнята не достига. Господин професорът едва се справя... Телефонира в болницата веднага да му изпратят милосърдна сестра.

Регина радостно слушаше, но все пак попита:

— Господин професорът напълно... трезвен ли е?

— Но господин професорът вече не пие изобщо, дори и не пуши.

В два часа следобед прегледите бяха завършили. Съвсем изморен, Корти изми ръцете си, съблече бялата престилка, преоблече се, извика такси и отиде в клиниката да посети вчерашния си пациент.

— Всичко е наред — каза той след прегледа.

Излизайки на улицата, Корти извади бележника си с адреси на пациентите, които трябваше да посети по домовете. Бяха го търсили. Бяха много. И Корти, все още изморен, но възбуден от новата работа, си спомняше за петнадесетте години, които беше прекарал между тъмнокожи хора, които вярваха повече на своите врачки, отколкото на него, и които измираха като мухи от чума, холера, проказа и други страшни болести. Спомни си и потрепери. Беше му страшно мъчно за тези изгубени петнадесет години, измъчваше го мисълта, че не може да върне тези години нито за себе си, нито за Регина.

Корти се върна вкъщи доста късно. Държеше в ръцете си букет, но изглеждаше дори за себе си смешен в тази роля на кавалер с цветя.

Кети посрещна доктора.

— Вкъщи ли е жена ми? — попита той, казвайки за първи път „жена ми“. Това беше ново за него, необикновено — и приятно, а в

същото време и тежко, защото Регина не беше негова жена.

— Вкъщи е, господин професор — каза Кети, гледайки цветята.

Корти отви букета и го подаде на прислужницата.

— Дайте това, моля ви, на... моята жена.

— Ах, госпожата така ще се зарадва.

— Мислите ли...

Но Кети вече тичаше с букета по стълбата, а Корти продължаваше да седи в хола с хартията в ръка и неопределена усмивка на устните.

Когато Кети влезе в салона, Регина, която седеше замислена до пианото, се обърна и махна с ръка.

— Кети, нали ви казах да не приемате повече цветя от доктор Карстен!

— Извинете, госпожо, но букетът не е от доктор Карстен, а от професор Корти — каза с въодушевление момичето.

— Ах, така ли?

Регина почервеня и протегна двете си ръце. И по начина, по който ги протегна, и по нетърпеливото потреперване на пръстите ѝ беше лесно да се разбере, че тези рози ѝ бяха скъпи и че много я зарадваха...

— Идете си, Кети...

Регина не искаше прислужницата да присъства на нейната радост. Отдавна, от много години, не беше получавала цветя от мъжа си. Той не разбираше, че всичките огромни букети, които тя получава на сцената, не означават нищо пред едно-единствено цвете от човека, когото обича. Той не разбираше това, беше много зает със своята работа и за нея, за Регина, му оставаха само малкото часове пълни с умора след напрегнатата работа. Това беше през онези дни, когато почти не напускаше кабинета си, а после през замъгления му мозък още по-малко можеше да мине мисълта да изпрати цветя на жена си или да прояви поне малко внимание към нея. През последните месеци Корти дори беше престанал да посещава операта и не беше видял нито една от нейните последни премиери.

И изведнъж — цветя! Бели рози, които едва бяха започнали да отварят нежните си пъпки...

Така Рудолф Корти упорито възстановяваше онова, което беше разрушил Адалберт Корти.

СЪПЕРНИЦИ

Ема Зеберг позвъни. Не ѝ беше лесно и би се радвала, ако можеше да не отиде при Регина, но Ема знаеше, че на близкия ъгъл в малката кръчма седи нейният господар Франц Годар и не смееше да се върне, без да изпълни нареждането му.

Кети, която отвори вратата, разшири очи от изненада.

— Вкъщи ли е госпожа Корти? — попита Ема и без да дочака отговор, мина покрай прислужницата.

— Вкъщи е, но трябва да ѝ кажа... — неопределено избърбори Кети.

— Добре, кажете ѝ, че съм дошла. Все едно!

Кети почука на вратата на Регинината стая. Знаеше, че госпожата е в добро настроение и ѝ беше мъчно, че ще го развали.

— Госпожо... Така съм изненадана. Такова неочаквано посещение... — започна Кети.

— Кой е?

— Ема Зеберг.

— Зеберг?

Регина пребледня, погледна белите рози във вазата и каза:

— Добре, поканете я...

Влезе Ема — зачервена, напудрена, с букли, които висяха изпод шапката, със светло лятно палто, с дантелена блуза.

„Моята съперница“ — помисли си Регина с болка, но все пак я покани да седне.

— Госпожо — започна Ема, — аз съм честна и бедна девойка... Честно печелех хляба си при господин професора...

— Зная това, госпожице, кажете ми веднага какво има — прекъсна я Регина. Искаше колкото е възможно по-скоро да се освободи от това момиче, от неговия писклив глас и неприятната миризма на пудра.

— Господин професорът имаше връзка с мен, а после му омръзнах и той ме изхвърли на улицата... Чакайте, госпожо, честните

хора не постъпват така... Мълчах през цялото това време, докато почувствах, че ще стана майка...

— Какво? Майка? — ужаси се Регина и притисна ръце към слепите си очи.

— Да, госпожо, помислете си само! Вие никога не сте имали дете и няма да разберете каква отговорност е това за...

— Млъкнете, за бога, млъкнете!

Регина се сгърчи като от физическа бока. Този страшен разговор в нейната стая с аромат на белите рози, които беше получила от мъжа си като знак на отричането от миналото с цялата му мръсотия! Беше прекалено грубо и жестоко...

А Ема гледаше Регина в очакване и на челото ѝ потреперваха смешните ѝ букли.

— Аз няма да оставя това така — продължи Ема.

— По-тихо, за бога, по-тихо! — замоли Регина, защото знаеше, че Кети седи зад вратата и подслушва.

— А, не! Много мълчах, много плаках в моята самота!

— Как мога аз да ви помогна? Аз съм...

— Вие сте жена, госпожо, вие ще ме разберете по-добре, отколкото той, моят прельстител.

Регина имаше само едно желание — да скочи от прозореца и да бяга, да избяга далеч от тези букли над напудреното лице и тези страшни и груби думи на том момиче, но момичето очакваше отговор и Регина трябваше да ѝ каже нещо, за да се избегне скандалът, който вече витаеше във въздуха.

— Сега... това е ужасно... Това трябва да се реши...

Не познаваше майчинството и сега, когато пред нея седеше девойката, която скоро щеше да стане майка, Регина чувствуваше голямо отвращение от постъпката на мъжа си и съжаление към това малко същество, което вече живееше под сърцето на момичето.

„Господи, аз трябва да направя нещо“ — мислеше си тя и без да знае самата защо, спусна завесата на прозореца. Срамуваше се от небето, от Алпите, от слънцето...

— Момент само, момент, да размисля... — каза тя на Ема, страхувайки се, че ще чуе още нещо страшно от нея. — Да, да, разбира се, вие искате пари!

— Разбира се! Какво ще правя без пари? Вие сама разбирате колко разноски ще имам...

— Да, да мълчете! Зная, зная всичко. Само трябва да размисля.

— Вие мислете каквото искате, но аз няма да изляза оттук без пари — заяви изведнъж Ема.

Регина позвъни. Влезе Кети. На лицето на прислужницата можеше да се прочете: „Зная всичко и много ми е мъчно, че госпожата пак има неприятности“.

— Повикайте тук господин професора — каза Регина.

— Веднага.

Корти, не подозирайки нищо, се зарадва на поканата.

— Идвам, идвам... само да облека сакото си... — каза той и забърза.

— Влезте! — каза Регина на неговото почукване и той у се зачуди защо тя каза „влезте“, а не „влез“.

Но когато видя седналата на канапето Ема и треперещата от срам и болка Регина, разбра, че онази кула, която той градеше с толкова усилия, сега ще се срути като Вавилонската, че всичко ще пропадне.

— Моля ви, спасете ме от тези интимности. Разговаряйте сам с тази особа — каза Регина и излезе от стаята.

Корти, блед и разтреперан, изтича след нея в спалнята ѝ и там се хвърли в краката ѝ.

— Регина... аз не съм, не съм виновен. Прости ми, ако можеш! Господи, как мога да ти докажа, че не съм виновен? Как?

Съвсем отчаян, Корти искаше да извика, че да го чуят и Регина, и Ема: „Слушайте, аз не съм Адалберт, аз съм Рудолф и нямам повече сили да изкупувам греховете на брат си, да се боря с неговите постъпки. Аз съм чист, Регина, чуваш ли, чист съм и през тези петнадесет години, изпълнени с любов към теб, не съм направил нищо, което би могло да опетни любовта ми“.

Но той не можеше да каже това, а Регина го наблюдаваше с големите си очи, пълни с въпроси, и мълчеше. Корти продължаваше да повтаря:

— Не съм виновен, Регина, само ми вярвай...

— Говори с нея... уреди това някак... — каза Регина тихо и чудно: в гласа ѝ имаше повече съжаление, отколкото омраза.

— Добре, добре, ще разговарям, ще уредя, ти само ми вярвай.

Той стана и се изправи пред нея с наведена глава, нещастен и безпомощен.

— Да, трябва... сега ще уредя това — каза Рудолф и отиде в стаята, в която беше Ема.

— Елате с мен — каза той през зъби. — Тук не можем да разговаряме.

— Извинете, господин професор, но аз не желая да разговарям с вас! Познавам ви, слава богу! Ще искате пак да ме душите или ще повикате полицията... Дойдох при госпожата и ако тя...

— Слушайте, госпожице Ема, моята жена няма нищо общо с вас. Обещавам ви, че няма да ви душа. Ние спокойно ще обсъдим положението. Хайде, елате.

НЕВЯРНА ДИАГНОЗА

Ема взе чантата си от масата, оправи дантелата на гърдите си и тръгна напред. Корти тръгна след нея и с омраза гледаше нейния широк гръб и чувствуваше, че никого в живота си не е мразил така, както тази жена сега.

В кабинета Корти заключи вратата.

— Седнете! — каза той строго и тя покорно седна.

— Искате пари? Колко? Кажете ми сумата и ние ще уредим всички формалности.

— Какво е това... какви формалности... аз не разбирам?...

— Това е съвсем просто. Ще бъдете принудена да подпишете, че Ема Зеберг няма повече никакви претенции към професор Адалберт Корти и че няма да го безпокоите повече...

— Аха! Я вижте! А какво ще стане с детето? — пламна Ема.

— С какво дете? — Изненадан, Корти направи крачка назад.

— Детето... което ще имам от вас...

— Какво? — Корти се облегна на масата, почувствувал изведнъж страшна слабост.

— Да, да. Или може би искате да хвърля невинното дете в езерото? Не, господине, аз не съм престъпница.

— А каква е гаранцията, госпожице Ема, че това дете е наистина мое?

— Не мислете, че съм толкова глупава. Има съд, който може да реши чие е детето... Леля ми ви видя при мен... И съседите ми са ви видели, когато на сутринта сте излизали от моята стая. Видели са ви! Ето, те ще докажат, че сте имали връзки с мен, а после съдът ще реши.

Думите на Ема падаха като камъни върху неговата глава. Тя продължи:

— Аз искам за детето си месечна издръжка до неговото пълнолетие, господин професор.

Изведнъж Корти стана и се приближи до Ема. Тя направи движение, като че ли иска да се защитава и го погледна с изплашени

очи.

— Пак ли мислите да ме душите?

— Съблечете се!

— Чакайте... Как така? — Кръвта нахлу в главата ѝ.

— Събличайте се! — отново каза Корти и я хвана за ръката.

— Защо... моля ви се... вие нямате право...

— Искам да ви прегледам.

— Аз не искам. — Ема с треперещи пръсти започна да закопчава копчетата на палтото си. Изобщо не беше очаквала такъв обрат, а и Франц Годар не беше го предвидил.

— Ако не позволите веднага да ви прегледам, ще повикам полицията...

Ема заплака.

— Постоянно ми се повръща.

— Искам да видя защо ви се повръща... Може би от коняка, който вие обичате... — грубо каза Корти и почти злобно добави: — Трябва ли още дълго да чакам?

— Господин професор...

— Не искам да разговарям с вас преди прегледа.

— Позволете ми да ви кажа само няколко думи.

— Е?

— Аз, аз съм в много окаяно положение... леля ми и Годар довеждат мъже... от улицата...

— Това не ме интересува. Очаквате ли дете или не?

— Не... — отговори тихо Ема и заплака силно.

Корти седна зад писалището, написа нещо на един лист и даде на Ема писалката.

— Подпишете! — каза той.

— Какво да подпиша? — Сълзите ѝ капеха върху листа.

— Вие ще подпишете, че днес, 29 септември 1939 година, сте дошли при мен и сте заявили, че всичко това — сте измислили, за да можете по този начин да получите пари от мен...

— Господи, а ако дадете това писмо на полицията?

— Ако не ме безпокоите повече, няма да го дам. Нищо не искам от вас, а и вие от мен. Но нямам повече време за разговори.

Ема взе писалката и се подписа. Той сгъна листа, сложи го в чекмеджето и отвори вратата.

— Сега си идете и забравете, че съществувам. Вън!

Ема излезе като пребитата.

Корти затвори вратата, върна се при писалището, изпи чаша вода и хвана главата си с ръце.

— Ужас!... И докога ще продължава така? — простена той и му се струваше, че таванът ще се срути върху му.

Тази вечер Регина не свири. Не се чуваха даже нейните стъпки...

* * *

Щом Ема влезе в крѝчмата, в която трябваше да се срещне с Годар, я обхвана страх. Нейният съветник и приятел разбра по израза на лицето ѝ, че нищо не е направила, и чертите на лицето му станаха остри като на мъртвец. Дори не посмя да седне, а и той не настоя. Навън, на чист въздух, му беше по-лесно да се отдаде на обхваналата го злоба.

— Много пари ли получи? — запита той злъчно, когато седнаха на една пейка.

Ема само заплака.

— Стига си плакала! Защо ми са твоите сълзи, достатъчно съм ги гледал. Разказвай!

— Ти си виновен за всичко, само ти! Как не се сети, че професорът ще поиска да ме прегледа.

— По дяволите! Че аз не те изпратих при него, а при жена му — викна Годар.

— Аз отидох при нея, но тя го извика.

Франц пламна и ѝ обърна гръб.

— ... Трябваше да подпиша...

— Какво? — бързо се обърна той.

— ... Че всичко това съм измислила.

— И ти подписа?

— Какво можех да направя?

Франц силно я удари по лицето.

— Помощ! — извика Ема, но друга плесница, по-силна, веднага прекъсна вика ѝ и тя започна да стене тихо и жално. Франц я хвана за ръката и с едно движение я изправи на крака.

— Хайде!

На улица „Св. Гален“, където се простираше голямата ограда на гарата, той пусна ръката ѝ, блъсна я в гърба и каза:

— Марш! И ако днес не ми донесеш пари, ще ти одера кожата.
— Говореше тихо, за да не го чуят минувачите, и Ема послушно тръгна към фенерите, където, потрепервайки от вечерния хлад, стояха други леки жени.

КЕТИ — ПОСРЕДНИЦА

След посещението на Ема Зеберг Рудолф Корти не се решаваше да се качи на горния етаж. Отново пътят към Регина беше затворен за него. И тя не слизаше долу, само Кети беше нещо като връзка между тях, но нищо не му казваше и изглеждаше някак равнодушна. Както и преди, тя му донасяше пощата, влизаше в кабинета му с обичайния поздрав, той също така учтиво ѝ отговаряше и благодареше, но не се решаваше да я запита за Регина. А Кети го гледаше в очакване и единственото ѝ желание беше само да възстанови прекъснатата връзка с горния етаж. Искаше съпрузите да се сдобрят — по свои лични съображения: ако се разведат и Регина отпътува за чужбина, няма да я вземе със себе си.

— Госпожата днес я боли глава — реши се тя да каже един ден.

Корти изведнъж се оживи:

— Боли я глава ли? От какво?

— Не знам, господин професор, не знам, предложих ѝ да вземе прах, но тя отказа...

— Ето какво, мое дете, попитайте госпожата дали не ѝ е нужна моята помощ — каза Корти и веднага се засрами от себе си, че се държи като гимназист.

Но Кети много се зарадва.

— Веднага ще я попитам! — каза и изтича нагоре.

Регина изслуша Кети и веднага схвана нейната дипломатична постъпка.

— Не съм ви молила да разказвате на професора за моето главоболие — каза тя сухо, но в гласа ѝ нямаше ни най-малка строгост.

— Мислех...

— Можете да мислите каквото искате, но не трябва да говорите...

Кети не излезе от стаята, а започна да подрежда нотите на пианото. Тя знаеше, че ако остане в стаята, Регина ще ѝ каже още нещо и може... И не се излъга.

— Какво прави професорът?

— Нищо, госпожо... Ще започне да приема едва след един час, сигурно му е скучно.

Регина едва скри усмивката си; все пак я трогна загрижеността на прислужницата ѝ.

— Хм... А защо тогава не извика бившата си сестра?

— О, госпожо... Че той не иска повече да чуе за нея.

— Откъде сте така сигурна?

Кети почервеня. Разбира се, че тя не би могла да знае нищо, ако не беше подслушвала по вратите всички разговори вкъщи, но все пак не се обърка и отговори:

— И аз съм живо същество, госпожо... Виждам как господин професорът страда поради тази история и как съжaliaва, че се случи всичко това. Господин професорът сега е съвсем различен... Спокоен е и трезв и толкова много работи... Той я изпъди завинаги... Да извикам ли господин професора тук, госпожо? — завърши неочаквано Кети своята защитна реч.

— Не, оставете ме сама — отговори Регина.

Не искаше да покаже на прислужницата си, че се вслушва в нейните думи и Кети се върна при Корти, който очакваше отговора с тъжно лице.

— Госпожата благодари... Сега се чувства по-добре...

Рудолф не можа да прикрие разочарованието си. Той чувствуваше, че трябва да се качи при Регина да ѝ разкаже, че Ема няма да става майка, че от онази изневяра не е имало никакви последствия. Искаше по някакъв начин да се предпази от цялата тази мръсотия и го заболя от нейния отказ.

„РАБОТАТА ПРОПАДНА, ДОКТОРЕ“

Той погледна в градината, видя влизация в това време адвокат Гурие и сърцето му се сви от страх. Как мразеше този човек, който толкова се стараеше да върне свободата на Регина. Нейната свобода означаваше заминаване и нова раздяла с нея, този път сигурно завинаги. Искаше му се да изтича след дебелия старец с чанта под мишница, да го задържи, да го помоли да не отива при Регина и да отложи този страшен, за него край, но какво можеше да направи сега, след като вече беше дал съгласието си за развода.

И Кети беше намразила Гурие, защото знаеше, че той е този, който ще я лиши от нейната хубава работа при известната певица. А освен това тя обичаше Регина, и не само нея, но и цветята, които получаваше, и любовните писма, дори и аплодисментите, които достигаха от залата чак до гардеробната. Кети не би могла да живее без всичко това и мисълта, че то скоро ще свърши, просто я разстройваше.

Ето защо не беше никак чудно, че посрещна Гурие без радост и на въпроса на адвоката дали Регина ще може да го приеме, отговори почти грубо:

— Чакайте, ще попитам госпожата.

Регина го покани и Гурие беше крайно учуден, че тя веднага отпрати Кети, без да й нареди да донесе кафе — нещо, което вече беше станало навик при неговите посещения.

— Какво искате? — попита Регина и не го нарече „мой драги Гурие“, както правеше преди, а това още повече учуди стареца.

— Искан да ви кажа, че всичко е наред и че от понеделник можете да се чувствувате свободна като птица.

— Защо мислите, че птиците мечтаят за свобода? — попита изведнъж Регина.

Гурие я погледна.

— Затова защото свободата, скъпа госпожо Корти, е най-хубавото и най-скъпо нещо на този свят.

— Мислите ли?

— Нима човек може да се съмнява, госпожо?

— О, да! Човекът не е птица. Човекът, който познава свободата, но заедно с нея и самотата и... забравата, понякога не знае какво ще прави с тази свобода.

— Да, така е... но как да схващам философските ви размишления?

— Съвсем просто. Реших да изчакам с развода.

Гурие се закашля изведнъж и дълго не можа да се успокои.

— Вие, разбира се, се шегувате? — попита я той най-последно.

— Съвсем не! Ще почакам! Не ми трябва толкова бързо.

— Може би наистина сте се поддали на тази... илюзия?...

— Моля?

— Вие сте повярвали, че промяната с професора ще бъде постоянна?

— Нима не е все едно, Гурие? Главното е, че размислих и че сега нямам намерение да се развеждам.

— Чудно, госпожо... Аз толкова се мъчих.

— О, нека това да не ви безпокои! Вие няма да загубите нищо. Вашият хонорар е гарантиран! — отговори весело Регина.

— Добре тогава, вие сигурно по-добре знаете как да подредите живота си — каза Гурие, отдъхвайки си, стана и студено се сбогува със своята клиентка.

Когато той излизаше, Корти още седеше до прозореца. И отново почувствува желание да извика адвоката, да го види, да разбере по лицето му какво е казала Регина и още колко време той, Рудолф, ще се намира близо до нея... Но не го извика.

... След около час доктор Карстен вдигна слушалката в кабинета си.

— Кой е? — нетърпеливо попита лекаря.

Беше в много лошо настроение.

— На телефона е адвокат Гурие — чу познатия глас.

— Какво има? — Карстен силно стисна слушалката.

— Работата пропадна, докторе! Регина Корти остава жена на своя съпруг — отговори Гурие.

— Какво? Как така?

— За съжаление така е! Току-що се връщам от нея. Тя ме помоли да не се занимавам повече с развода, за което моля да приемете моите поздравления, докторе...

Доктор Карстен хвърли телефонната слушалка. Мускулите на грозното му лице се свиха, а сърцето му, както му се стори, също така се сви и стана твърдо като камък.

ТИЛДЕН ОБИЧА ЗАГАДКИТЕ

През една дъждовна вечер художникът Тилден влезе в ресторант „Маркони“. Беше някак потиснат. Точно днес един критик го беше нарекъл начинаещ, който прави първите си крачки в изкуството. Критикът беше отрекъл новата картина на Тилден, в която той беше вложил толкова надежда.

Да, Тилден беше в лошо настроение и неговата самота днес го потискаше. Търсеше компания, в която да може да говори, да наругае критика и бързо забеляза девойката, която, също така сама седеше на една маса пред чаша бира.

Тилден я повика с пръст.

— Седнете, малката. Мисля, че чаша вино ще ви достави по-голямо удоволствие от вашата бира — каза той, правейки ѝ място до себе си. После я погледна изпитателно и продължи: — Но имайте предвид, скъпа моя, че аз мога само да ви почерпя с вино и да ви дам някой франк за дребни разноски. Няма да мога да ви предложа сърцето си, то е заето и пренаето и се съмнявам, че ще се освободи някога за вас...

— Благодаря — каза девойката и свали от раменете си червената лисица, мокра от дъжда.

Това се случи около девет часа вечерта. Около полунощ Тилден знаеше, че тя се казва Ема Зеберг, че е работила като сестра в кабинета на прочутия професор Корти и че професорът е разбил нейния живот и нейната кариера.

— А, така ли? — учуди се Тилден. — Това е много интересно, ако не лъжете...

— Че защо да лъжа? — обиди се Ема.

— Тогавя вие сигурно познавате и жената на професора? — попита художникът.

— Как да не я познавам! Много избухлива и надута особа.

— Така ли? Напротив, тя е много симпатична.

— На кого?

— Кажете ми, Ема, коя е причината за тази необикновена промяна у професора? Защо престана да пие така изведнъж?

— Кой го знае. Сигурно жена му се е наложила.

— Хъм... а защо не е могла и по-рано да се наложи?

Ема се замисли и Тилден забеляза, че неговият въпрос я изненада.

— Не знам — каза тя разсеяно и в пияния ѝ мозък се мярна някаква мисъл. — Кажете ми, има ли някакво средство, някакъв прах, да кажем, който може да се сложи в яденето?

— Мислите за средство против алкохол?

— Да, да!

— Не знам, не познавам такова средство. Наистина понякога алкохолиците се лекуват с хипноза, но това невинаги е ефикасно.

— А трябва ли дълго да се лекуват с хипноза?

— О, да, понякога с месеци.

— С месеци? Чудно!... — каза сякаш на себе си Ема.

— Защо? Какво?

— Че Корти престана да пие изведнъж. През нощта стана трезв, през нощта намрази и мен...

— През нощта?

— Да... Нима не е чудно?

Тилден не отговори нищо, но Ема забеляза, че той изведнъж утихна и започна да говори без удоволствие с нея. Беше напълно зает с мислите си и тъпо гледаше в чашата и се усмихваше, като че ли виждаше в нея нещо весело.

В един часа Ема се сети, че трябва да отиде на улицата. Не ѝ се излизаше от това топло място във на дъжда, но мисълта за утрешния ден, за леля ѝ и Франц Годар я накара да се реши.

Да, да, трябва да отиде. На гарата по това време има много непознати мъже, които не знаят какво да правят със своето време и с парите си.

— Какво, нима трябва да тръгвате? — попита Тилден.

— Време е — отговори Ема.

Той ѝ поръча още чашка коняк и каза:

— Изпийте я, преди да излезете, ще ви бъде по-топло.

— Вие сте добър човек! За ваше здраве!

Ема изпи коняка, подаде на Тилден ръката си в плетена ръкавица и излезе.

— ... Чудно — каза глухо художникът и пак се усмихна, но някак със съмнение този път.

Тилден чувствуваше слабост към всичко неясно, което би накарало човек да се замисли. Затова съдбата на неизлечимия пияница професор Корти го заинтересува.

— Няма ли да ви преча?

Тилден вдигна глава и позна доктор Карстен.

— О, докторе! Каква изненада! Точно за вас мислех.

— Защо? Какво ви боли?

— Седнете, докторе. Нищо не ме боли, ако не говоря за джобовете си. Интересно нещо! — оживи се изведнъж Тилден.

— Не обичам загадките! — отсече Карстен.

Докторът беше блед и неговите зли очи неспокойно се преместваха от един на друг посетител.

— Слушайте. Мисля си за професор Корти...

Карстен се сепна.

— Какво му е?

— Кажете ми, възможно ли е някой да изтрезнее така, през нощта? Няколко години човек пие, прави чудеса и изведнъж — за една нощ престава. Възможно ли е това?

— Щом като се е случило, значи е възможно... Само че дали ще трае дълго това въздържане от алкохол? Ще покаже бъдещето.

— Мислите ли, че пак може да започне постарому?

— Сигурен съм в това.

Карстен си спомни за своята среща с Корти в операта, после за разговора си с него в ресторанта, където професорът дори се намръщи, когато докторът му предложи вино, и сам се замисли. И той блъскаше главата си над тази чудна промяна у професора, и не само той, а още мнозина в града.

— Може би се напива вкъщи и избягва да се показва пред хората в такова състояние... — неуверено прибави Карстен, но сам малко вярваше в своето предположение, защото и самата външност на професор Корти противоречеше на тази версия.

— Или само се въздържа, за да си върне любовта на жена си, която тези дни окончателно ще го напусне... — каза Тилден.

Тук Карстен въздъхна. И лицето му се измени.

— Тя няма да го напусне. Корти вече е постигнал своето.

Художникът подсвирна.

— Така ли? А какво ще правите вие, докторе? Нима отстъпихте позициите си?

Карстен не отговори. Той се направи, че не е чул думите на художника.

— Точно сега си отиде милосърдната сестра на професора. Корти я изхвърлил на улицата.

— А, с вас е била Ема Зеберг?

— Да.

— Колко ли го мрази тя! — каза Карстен.

— О, да! Той има в нейно лице най-големия си неприятел.

— Тя ли ви каза?

— Разбира се. Едва я успокоих.

Карстен се умълча, но си личеше, че напрегнато мисли за нещо.

— Къде са мислите ви, докторе?

— В облаците... Там, където няма хора...

— Господ да ви е на помощ, докторе. Че там сега няма по-малко луди, отколкото в тази кръчма. В най-малкия бомбардировач най-малко двама-трима души, и то добре въоръжени! Ха-ха-ха! Хорската злоба и омраза постепенно се преселват на небето, докторе.

Тилден безгрижно се надигна и поръча още шише вино.

ПОСЛЕДНИЯТ АУТ...

През същата тази нощ, когато Тилден и Карстен разговаряха у Маркони, Рудолф Корти не можа изобщо да заспи. Седеше в малката лаборатория до кабинета. Неуспелият опит на Кети да уреди среща с Регина съвсем го беше потиснал и Корти не вярваше, че ще може отново да спечели разположението на Регина, че някога ще може пак да влезе в тези приятни стаи на горния етаж. Беше сигурен, че ако не днес, утре ще се разиграе последното действие и Регина след развода няма да остане нито ден повече в тази къща, в която беше преживяла толкова тежки часове.

По-късно той дълго се въртеше в леглото си, мъчейки се напразно да се успокои и да заспи.

В девет часа стана, облече се, изпи чаша кафе и Регина го видя от прозореца си как бързо излезе.

— Знаете ли, Кети, къде отива професорът толкова рано? — запита тя.

— Не знам, госпожо, сигурно отива при някой болен... В последно време господин професорът няма спокойствие от болни... Нито денем, нито нощем...

Регина на никого не би признала, че голяма част от деня прекарваше край прозореца, от който добре се виждаше кабинетът на професора. Живееше неговия живот, искаше да знае всичко за него и когато той се появяваше на вратата, ставаше неспокойна, както през време на младостта, както през времето на първата си любов. И тя винаги се стараеше да види лицето му, движенията и уверявайки се, че е напълно трезвен, чувствуваше как радостта прелива в нея.

Тази сутрин Регина забеляза, че Корти беше угрижен и ѝ беше мъчно, че два дни не беше го поканила при себе си, но тази малко жестока игра с него ѝ доставяше удоволствие. Искаше ѝ се, както преди, той да я търси, да мисли много за нея и да страда от нейното отсъствие. Тогава по-хубави ще бъдат техните срещи.

За Регина, която толкова години не беше изпитвала семейно щастие край почти винаги пияния си мъж, всичко сега беше ново и примамливо, дори и това кокетиране, стоенето зад завесата, разпитване за него, както и много други дреболии, свързани с личността на всяка жена, която почти винаги обича да украси любовта с доза романтика.

— Защо ли беше толкова загрижен днес, Кети? — не можеше да се успокои Регина и в нейния въпрос имаше не само любопитство, а и мъка.

Регина не се беше излъгала. Корти наистина беше загрижен тази сутрин. Онова, което Ема Зеберг беше разрушила със своето посещение при Регина, той трябваше да възстанови колкото е възможно по-скоро. Страхът, че веднага след развода Регина ще напусне Женева, просто го подлудяваше. Знаеше, че за да може да я задържи поне още за известно време, трябва да направи истински подвиг, с който да привлече нейното внимание и симпатия. Не трябваше да отлага, защото дните минаваха неумолимо бързо и денят на нейното заминаване вече се промъкваше през прозорците на къщата, в която на двата различни етажа — в два различни свята — минаваше техният живот.

И Корти, след дълги и мъчителни размишления, реши да се опита да спечели най-важната позиция, която беше изгубил неговият брат. Рудолф Корти отиде тази сутрин в университета. Беше го срам да се покаже там с маската на Адалберт Корти, но нямаше изход. Трябваше да поеме и това върху себе си. Старият прислужник посрещна Корти като стар познат и не можа да скрие учудването си.

— Кажете, моля ви, на господин ректора, че искам да говоря с него.

Прислужникът малко се обърка:

— Не знам дали господин ректорът ще има време...

— Кажете на господин ректора, че съм дошъл по много важна работа — решително каза Корти и служителят веднага се изгуби.

Рудолф с тъга и любов гледаше стените на старата университетска сграда, на които висяха обяви за лекциите, семинарите, разни други съобщения, и големия прозорец с многото малки квадратни стъкла.

Той не забеляза кога прислужникът се беше върнал.

— Заповядайте, господин ректорът ви чака — каза той и Корти започна да се изкачва по познатата стълба, както по време на своето студентство.

Ректорът посрещна Корти много студено, но веднага забеляза промяната, която беше настъпила у него, видя пред себе си съвсем друг, напълно трезв човек. И веднага промени тона си.

— Седнете, колега. Как сте? Мога да ви честитя успеха в клиниката „Св. Франциск“. Значи пак взехте скалпела в ръка? Добре, много добре...

Ректорът говореше непрекъснато и Корти отлично знаеше защо е така. Старецът искаше да удължи разговора, за да го разгледа по-добре.

— Господин ректор — прекъсна го Рудолф, — дойдох да реша един много важен проблем в моя живот. Голямото и славно име на моя покоен баща, който е посветил много години на този университет, ме кара да направя всичко възможно, за да мога да поправам онова, с което до неотдавна обиждах неговата памет. Бях принуден — по ваше искане — да напусна катедрата и трябва честно да кажа, това жестоко наказание беше заслужено. То не само ми нанесе страшен морален удар, но ме излекува от срамния порок и ме върна към живота, достоен за моето име, за моите знания и положението, което заемах в научните среди.

Ректорът наблюдаваше през очилата си бледото и възбудено лице на Корти и инстинктивно приближи стола си към него. Това движение даде смелост на Корти и той продължи:

— Моля да ми вярвате, господин ректор... Пред вас сега седи човек, който напълно се е излекувал от порока и от всичко недостойно, което му беше донесла страстта към алкохола.

— Хъм... това е много интересно... — каза ректорът.

— Не искам да ви изморявам с детайлите, не искам да ви разказвам защо и как свикнах навремето с алкохола и как се излекувах от този страшен навик. Всичко това не е важно... Важното е, че завинаги се разделих с алкохола, отново се върнах към своята работа и ако вие, господин ректор, следите моите успехи напоследък в това поле...

— Да, да! Ще ви кажа искрено: и аз, и колегите бяхме много учудени и в същото време зарадвани...

— Днес дойдох с молбата да ми помогнете да си възвърна онова, което така безжалостно сам унищожих и изгубих... Върнете ми катедрата, господин ректор, и аз ще оправдая вашите надежди и надеждите на вашите студенти.

Ректорът изглеждаше объркан и загрижен.

— Мммм... дда... Разбира се! Аз ще реферирам на съвета и сам, от своя страна, ще се постарая... Но виждате ли, с нас не е така тежко да се справи човек, колега... както с нашата младеж...

— Искате да кажете?

— Вие, колега, си създадохте, извинете ме за думите ми, невъзможно реноме, а младежите са злопаметни и дори жестоки към своите кумири, които сами са смъкнали от пиедестала... Ще можете ли да накарате студентите да се отнасят сериозно с вас на вашите лекции?

— Ще успея! — искрено възкликна Корти.

— Да не се лъжете?

— Ще вложа всичките си сили. Аз имам вяра в себе си господин ректор.

Старият професор кимаше.

— Съмнявам се, съмнявам се... Познавам по-добре младежта от вас. Но все едно, колега, ще разгледаме вашата молба на първото заседание, което ще имаме, а всичко останало бъдещето ще покаже. Но трябва да ви кажа открито: вие поемате върху себе си много тежка задача — студентите не ви уважават, те... те може би ще се опитат да ви осмеят...

— Ще се опитам, господин ректор... Ако не успея да спечеля сърцата им, аз сам ще напусна и никога повече няма да се върна тук...

— Добре, пожелавам ви успех, колега! Ние имаме днес заседание и още утре ще ви съобщим.

— Благодаря, господин ректор! — каза трогнат Корти, стисна протегнатата му ръка и побърза да излезе на улицата.

Изведнъж почувствува желание да се смеси с тълпата, да походи на слънце, да се вслуша в чуждите разговори! Така тежко му беше да стои в кабинета в положението на унижен, молец, изгонен от служба заради пиянство.

* * *

Щом Регина отвори вечерния вестник „Попюлер“, веднага видя съобщението за връщането на професор Корти в университета и за успеха на първата му лекция. Регина не може да овладее радостта, която я беше обхванала. Седна на пианото и с необикновен темперамент извири един етюд от Шопен. С това показваше на Корти своето възхищение, своята радост и чакаше той да я разбере и да се качи при нея. Но нейната покана остана без отговор.

Регина извика Кети.

— Вкъщи ли е професорът? — попита тя.

— Не зная, госпожо...

— Разберете, мила моя.

— Веднага! — зарадва се прислужницата.

След половин минута тя вече се върна.

— Господин професорът отишъл при болни.

— Благодаря! — разочаровано каза Регина, отпусна глава на клавишите и затвори очи.

През нощта Рудолф Корти дочу нечии внимателни стъпки. Някой слизаше по стълбата. Скочи от мястото си. Разказът на доктор Карстен за непознатия, който една нощ напуснал Регинината къща, още беше в главата му и постоянно го държеше в напрежение. Корти отиде на пръсти до вратата и се ослуша. Стъпките се приближаваха. После чу слабо почукване...

Рудолф бързо отвори вратата. На прага стоеше Регина в широка светлосиня домашна роба. Никога Рудолф не беше виждал такава красота. Той дълго остана така, обхванат от очарованието на нощното видение. Дори забрави да я покани в стаята. Но Регина беше забелязала неговото възхищение и нарочно не бързаше да заговори. Беше ѝ приятно да чувства върху себе си неговия възхитен поглед, да провери силата на своята красота в блясъка на неговите разширени очи, и след като е била отхвърлена толкова години — отново да усети сладостта на чувството, че е обичана, че се възхищават от нея.

— Ти! Регина! Колко съм щастлив! Влез! — дойде най-после на себе си Рудолф.

Регина влезе в стаята, приближи се до него и обви ръце около врата му.

— Почувствах там горе, че ме викаш при себе си... и ето, дойдох... — каза тя и в гласа и думите ѝ се долавяше тиха покорност.

Корти трепереше с цялото си тяло. За първи път в живота си почувствува топлината на нейните ръце около врата си и се изплаши заради себе си, заради нея, заради отсъстващия Адалберт. Не смееше да ѝ каже, че той не е нейният мъж. Може би тогава би го оставила и веднага би напуснала тази къща. Да използва своята необикновена прилика с брат си, да открадне нейната любов, предназначена за друг — това би било още по-страшно... Но петнадесет години мечти за такава щастие, за такава среща...

— Какво ти е, скъпи мой? Или... или може би не ме обичаш вече? — попита го Регина.

— Не! Не! Нима бих могъл да не те обичам? О, господи само ако знаеш... Ако само знаеш как съм те обичал и как те обичам...

Тогава тя впи полуотворените си уста в неговите и затвори очи.

* * *

Утрото беше слънчево, вrabчетата кацаха по прозорците на къщата и сякаш се радваха на нещо необикновено, защото тяхното цвърчене беше по-силно от обикновено. Може би само на Рудолф се струваше така.

Той се приближи до прозореца и им се усмихна — милите свидетели на неговото огромно щастие.

Тази сутрин не искаше да мисли за последствията от изминалата нощ. Не искаше, но тази мисъл му се натрапваше и се мъчеше да намери оправдание за всичко.

„Аз я обичам и аз, а не Адалберт, ще ѝ дам щастието, което тя заслужава! От него тя е избягала на горния етаж, а при мен дойде сама. Адалберт я унижи, аз я възвисих. Не я получих без право, петнадесет години съм мислил за нея. Не я отнех от Адалберт, а ѝ помогнах в последния момент, когато тя се превиваше под тежестта на неговия порок и грешки... И аз я благославям, нея и нейната любов и това слънчево, най-слънчевото утро в моя живот!“

После излезе в града и се върна, натоварен с пакети — големи и малки, а след него вървеше момче и носеше грамадна кошница с цветя. Когато видя Регина, Рудолф побърза към нея, хвана я за ръце, отведе я в най-отдалечената стая и страстно прошепна:

— Ние днес празнуваме започването на нов живот. Да излезем да се поразходим, искаш ли?

— Дали искам?

И Регина се загледа в очите му.

По обед двамата седяха на брега на езерото в ресторант „Алпи“.

— Всичко онова е минало — каза Регина.

— Всичко лошо мина — каза той.

Техните чаши, в които се пенеше шампанско, се срещнаха над масата и при тихия звън на кристала се чу: Амин.

Радваха се и изобщо не предвиждаха какво ги очаква!

ТРИМА

Отдавна Регина не беше пяла така хубаво, както тази вечер. Любовта ѝ към Корти, възродена от пепелта, неговата нежност и внимание, с които я беше обградил, придаваха на пеенето ѝ някакво съвършенство, а публиката, която изпълваше салона до последното място, въодушевено ръкопляскаше и викаше пред завесата безброй пъти своята любимка.

Корти, обхванат от общия ентузиазъм, ръкопляскаше, изправен в ложата си, и ликуващият израз на лицето му привличаше много пълни със съчувствие погледи.

В една лежа седеше доктор Карстен. Колко се беше променил той напоследък! Отслабнал, прегърбил се, а омразата в очите му бе видима. В последно време бяха започнали да го избягват не само познатите му, но и болните, защото неговата нервност се пренасяше и на тях и те не се чувствуваха изобщо добре в негово присъствие. И сега той седеше в ложата, хвърляше тайно погледи на Корти, проклинайки неговото щастие.

След представлението Корти, Регина и Кети напуснаха гримьорната и се отправиха към задния изход. Но почитатели очакваха Регина на улицата и щом се появи, оваците, затихнали в салона, се подновиха тук.

Регина, засмяна и щастлива, хвърляше на всички страни стръкове от букета, който държеше.

Изведнъж в тълпата се чу вик:

— Пуснете ме... пуснете ме!

Някой разблъскваше хората и след малко пред Корти и Регина застана Ема Зеберг, пијана и ядосана. Регина едва можа да сподави вика си. Рудолф я прегърна и тръгна с нея към автомобила, но Ема го удари в гърдите и викна:

— Чакай, драги, не бързай и не се срамувай! Не те беше срам да правиш любов с мен, нали? Не те беше срам! А сега те е срам да разговаряш пред хората. На жена си купуващ брилянти и цветя, а мен

изхвърли на улицата и повече не искаш да ме чуеш! Не, драги мой, както можа да ме изпъдиш, нека така всички разберат кой си и какъв си! Нека всички да знаят!

Малко остана Регина да изгуби съзнание, но Корти я грабна на ръце и през тълпата от девойки и момчета я отнесе в автомобила, а Ема продължаваше да вика.

— Ето полиция! Ще видиш ти сега как можеш да нападнеш човек на улицата! — извика някой на Ема.

Думата полиция веднага я накара да изтрезнее. Отнякъде се появи Франц Годар, хвана я за ръката и я повлече към малката съседна улица.

— Изчезвай веднага, Ема! — нареди той и леко я блъсна в гърба. Тя започна да бяга, изпратена от тихия му смях.

* * *

Регина отвори очи.

— Къде е професорът? — попита тя прислужницата, която стоеше край нея.

— В стаята си, госпожо — каза Кети изплашено.

— Извикай го веднага тук!

Кети излезе. Минаха няколко дълги минути... Най-после тя се върна, но само подаде на госпожата писмо.

— Какво е това?

— Господин професорът го е оставил.

Регина се изплаши. Взе писмото и бързо го отвори Корти пишеше:

„Регина, трябва да извадя този трън от нашия живот. Не съм в състояние да живея в постоянен страх. Трябва да направя безопасно това пияно животно Ема и да ти върна спокойствието. Бог вижда, че направих всичко, което беше по силите ми, за да бъдеш щастлива. Не се грижи, аз скоро ще се върна.“

Твой с цялото си сърце: Адалберт

Регина машинално смачка писмото.

— Какво значи това? Как иска той да я направи безопасна? Как? О, господи!

Изплашена, Регина се разхождаше из стаята, отивайки непрекъснато до прозореца, гледаше в тъмната градина и се заслушваше. Нощта беше тиха и градът замрял.

Корти се върна вкъщи в четири часа.

Влизайки в кабинета си, той завари там Регина. Дремеше на канапето, а по лицето ѝ имаше следи от дълбока печал.

Тя почувствува присъствието му и отвори очи.

— Ти? Господи! Толкова се страхувах.

Корти продължаваше да стои с палто. Косата му беше разрошена и лицето толкова страшно, че Регина не посмя да се приближи към него.

— Господи! Какво става с теб? — запита тя, кършейки ръце. — Къде беше?

Той само тежко се отпусна на канапето, закри лицето си с ръце и тя видя сълзите, които се търкулнаха между пръстите му.

— Не, моля те, не плачи!

Пиянските сълзи на нейния мъж никога не бяха я трогвали, но тези сълзи — сълзите на трезв и измъчен човек, бяха за нея най-страшното нещо, което можеше да си представи.

— Няма ли да престанеш да ме обичаш, Регина?

— Не, никога!

Корти я погледна, после я привлече към себе си и покри лицето, врата и раменете ѝ с целувки.

— Бедна моя, бедна моя! — шепнеше той и неговите очи бяха пълни с мъка и болка.

— Къде беше? — повтори въпроса си Регина.

— Цяла нощ търсих онази... онази отвратителна жена. Искях да сложа край на нашите мъки, но не я намерих.

— Как така, какво значи „да сложа край“?... Аз не те разбирам, Адалберт.

— Тя иска пари. Искях да ѝ дам колкото желае, да ѝ запуша устата, да я накарам да мълчи, да ни остави на мира...

— И... и вярно ли е това, Адалберт? Само пари ли искаше да ѝ дадеш?

Корти я пусна и тежко въздъхна.

— А какво мислеше ти, Регина? — попита той едва чуто.

— Но добре, добре! Слава богу! Аз толкова се страхувах да не би в отчаянието си да направиш нещо друго... Писмото ти беше толкова страшно, но слава богу, ти си вкъщи, при мен и аз съм щастлива... Не говори нищо повече. Успокой се, моля те...

И тя започна да го милва по главата, а той се чувствуваше така приятно от милувките на нейните нежни ръце.

* * *

Рано сутринта, когато Корти още спеше, измъчен от тежката нощ, прислужницата го извика, защото го търсеше някакъв господин. Той отвори очи и погледна часа — беше осем без четвърт.

— Толкова рано? Кой е?

— Не зная, господин професор, не го познавам, но каза, че иска веднага да го приемете — каза прислужницата.

Корти стана, среса се, облече халата си и влезе в чакалнята. Там седеше някакъв непознат господин.

— Какво желаете? — попита Корти. Господинът му подаде някаква хартия.

— Какво значи това?

— Трябва да ви арестувам, господин професор — беше отговорът.

— Мен? Да ме арестувате? Защо?

Корти веднага се разсъни и мозъкът му започна да работи. Едва сега той забеляза полица в униформа, който седеше зад вратата.

— За причината на арестуването ви ще научите от началника, господин професор. Корти, едва влачейки се, се върна в спалнята и започна да се облича. Ръцете му трепереха и той не можеше да намери ръкава на палтото си. Вече облечен, отиде при Регина. Спря се пред вратата ѝ, но тя вече беше станала.

— Какво има, мили? Къде отиваш толкова рано? — попита го тя със страх, като видя, че е облякъл палтото си.

— Арестуват ме, Регина — каза той, гледайки я.

— Как? Арестуват те? Господи... Защо?

Спомни си, че той се върна едва към четири часа през нощта, спомни си неговото страшно лице, разчорлената коса и заплака.

— Защо? — запитва тя още веднъж през сълзи.

— Не знам, Регина — кротко отвърна той и я прегърна.

— Защо? — продължаваше да пита Регина, но Корти си спомни за полицая, който го чакаше в чакалнята му и някак прегърбен, побърза да слезе.

Обзета от ужас, Регина изтича след него, хвана го за ръкава, потърси погледа му и запитва:

— Ти не си направил нищо лошо, Адалберт?

Но в същото време в стаята отекна гласът на полицая:

— Моля ви, побързайте, господин професор...

Корти послушно тръгна с него.

ОБУВКА НА БРЕГА НА ЕЗЕРОТО

— Седнете, господин професор — любезно каза началникът, когато Корти влезе в стаята му, придружен от агента и полицаия.

Корти седна и обърса с кърпа потта от челото си.

— Вие, вярвам, сте разбрали защо ви арестувам? — попита го началникът.

— Не...

— Сериозно ли, господин професор?

— Не, не знам... — отговори Рудолф.

— Тогава ще бъда принуден да ви припомня някои неща.

— Моля.

— Снощи пред операта се е разиграла една сцена...

— Да.

— Ема Зеберг направила скандал в присъствието на много свидетели.

— Да.

— След този скандал вие сте закарали вашата съпруга вкъщи, а после сам сте излезли в града.

— Да.

— Видели са ви в много локали и ресторанти, но нито в един не сте седнали. Вие сте търсили някого.

— Да.

— Кого търсихте, господин професор?

— Ема Зеберг.

— С какви намерения?

— Имах намерение веднъж завинаги да свърша с тази история.

— Как искахте да свършите?

— Исках да ѝ дам една по-голяма сума.

— И дадохте ли ѝ?

— Не.

— Защо?

— Защото не я намерих.

— Така ли! Чудно!

— Не разбирам какво чудно има в това.

— Скоро ще разберете, господин професор... Вие сте използвали и такси през нощта?

— Да.

— Наредили сте да ви закара към езерото?

— Да.

— Защо?

— Там се намира заведението „Париж“, където се надявах да намеря Ема Зеберг.

— Така. Защо тогава не сте отишли до самото заведение с таксито, а сте слезли от него по-рано?

— Всички ме познават в града... Моята страст към алкохола е позната почти на всички шофьори, които по-рано често ме докарваха вкъщи в пияно състояние. Не исках шофьорът да разбере, че отивам там. Това би могло отново да хвърли сянка на моята репутация, която оправих напоследък и на която сега много държа...

— Всичко това би било чудесно, господин професор, ако по тези причини сте освободили таксито.

— Какви други причини бих могъл да имам?

— Вие не сте искали шофьорът да знае каква е последната цел на вашето пътуване.

— Не ви разбирам... Сам ви казах, че отивах в „Париж“.

— Да, вярно е, вие сте надзърнали там, но какво сте правили след това е известно само на вас. Шофьорът не може да каже нищо за това. Но мога да ви съобщя, че това все пак е известно не само на вас. Ние знаем повече отколкото вие бихте желали да знаем...

— Какво знаете?

— Че снощи сте удавили в Женевското езеро Ема Зеберг. Сутринта, в пет часа, на брега са намерени нейните ръкавици, чанта, лисица и една обувка, които, изглежда, че тя е изгубила в опита си да избяга от вас!

Корти се вкамени от тези думи. На лицето му не трепна нито един мускул, само устните му се свиха.

— Какво ще кажете за това? — попита полицаят.

— Ще ви кажа само, че всичко това чувам от вас — едва можа да каже Корти.

— Аха! Не очаквах, че без всякакъв опит да се защитите от обвинението ще потвърдите всичко, за което ще бъдете отговорен.

— Не, не е вярно...

— В този момент аз не се ръководя от психологически изследвания, господин професор, а само от факти.

— Защо не допуснете предположението, че Ема Зеберг е могла и сама, в пияно състояние, да се хвърли във водата с намерение да се самоубие, или се е спънала, паднала е в езерото и се е удавила?

— Вие сигурно искате да повярвам в това. Вие и така сте замислили вашето престъпление, но сте пропуснали някои подробности, които за нас имат огромно значение. Ако предположим, че Ема Зеберг е паднала във водата, тя би паднала с ръкавици, обувки и кожата от лисица. Да допуснем, че тя доброволно се е хвърлила във водата с намерение да се удави. Самоубийците скачат във водата с обувките... или без тях. С една обувка никой не се самоубива, господин професор. Но и обувката не е единственото доказателство, че Ема Зеберг е била убита на брега и после хвърлена в езерото. Там все още се виждат кървави следи.

— Търсихте ли трупа в езерото? — с треперещ глас попита Корти.

— Да, но безрезултатно.

— И какво излиза от това?

— Че вълните са отнесли трупа.

— Значи вие се съмнявате в мен само защото снощи Ема Зеберг ми направи сцена?

— О, не! Вече събрах сведения за вашите отношения с тази девойка и разбрах, че имате основания да я мразите.

— Нима ние убиваме всеки, когото мразим?

— Ако не ни пречат, тогава — разбира се, не... Но вие сигурно няма да твърдите, че Ема Зеберг не ви е пречила?

Някой почука на вратата. В стаята влезе дежурният полицай и даде на началника някакво смачкано писмо. Корти за голям свой ужас позна почерка си. Началникът държеше в ръцете си бележката, която той беше написал снощи на Регина, преди да излезе в града да потърси Ема Зеберг.

— Във ваше отсъствие ние претърсихме къщата ви — каза началникът. — Ето какво сте написали за целта на вашето нощно

скитане: „Регина, трябва да извадя този трън от нашия живот. Не съм в състояние да живея в постоянен страх. Трябва да направя безопасно това пияно животно Ема и да ти върна спокойствието“. Какво ще кажете за това, господин професор?

— Само онова, което вече съм казал. Имах намерение да я направя безопасна, като ѝ дам голяма сума, както се и прави главно в такива случаи...

Началникът недоверчиво поклати глава.

— Вие отказвате да признаете престъплението си?

— Не съм извършил никакво престъпление.

— Добре, тогава ще бъда принуден да ви дам време и пълно усамотение на разположение. Тези два фактора добре влияят на упоритите.

— Моля ви, не правете това! Господи! Аз — в затвора. Положих толкова труд, толкова усилия, за да възстановя своето име, своя живот, семейното си щастие! Едва преди няколко дни възстанових и положението си в университета... И всичко това сега ще се срути, разбирате ли? Всичко ще загине заради едно недоказано съмнение господин началник!

Корти беше изгубил власт над себе си. Той ту седнаше на канапето, ту ставаше и удряше по масата.

— За съжаление не мога да ви помогна, господин Корти. Още повече че вие сам усложнявате нещата с нежеланието си да признаете...

— Но аз не съм я убил. Никого не съм убил! — извика извън себе си Корти.

Началникът позвъни. Дежурният полицаи се яви и с очакване загледа професора.

Рудолф Корти тежко стана от стола и тръгна към вратата. След няколко минути той беше в предварителния арест.

БЛАГОРОДСТВОТО НА ДОКТОР КАРСТЕН

— ... Госпожо.

Регина повдигна очи. Лежеше на дивана без сила и без желание за нищо, почти в безсъзнание. Арестуването на Корти и целият ужас на онова, което се случи, ѝ се беше отразило страшно.

— Какво има, Кети?

— Доктор Карстен иска да ви види. Дошъл е по някаква важна работа, госпожо, и много моли да го приемете.

— Доктор Карстен? — Регина се обърка, а после се изплаши.

Защо ѝ е сега Карстен? Друг път би отказала категорично да го приеме, но в отчаянието си човек във всичко вижда помощ, която му изпраща съдбата.

— Нека да почака, сега ще дойда... — отговори Регина след кратък размисъл.

Когато влезе в салона, Карстен бързо тръгна насреща ѝ и протегна двете си ръце.

— Госпожо, приемете моето най-дълбоко съчувствие! Това е ужасно! Знам колко сте самотна и затова счетох за мой дълг да ви предложа услугите си. Аз съм на ваше разположение! — каза той.

Регина беше трогната. Думите му прозвучаха искрено и лицето му изразяваше съчувствие и симпатия.

— Благодаря ви, докторе, но... какво можете да ми помогнете вие?

— Затова съм и дошъл тук, да помислим заедно. Допускате ли господин професорът наистина да е извършил това престъпление?

— О, не!

— Ето, виждате ли, госпожо! Щом като сте убедена, че той изплаща чужд грях, необходимо е веднага да вземете мерки за неговото освобождаване.

— О, ако това зависеше от мен!... — каза тихо Регина и заплака.

— Ние понякога не се замисляме от какви дреболии зависи решаването на доста заплетени истории. Вие ми позволявате да говоря

напълно искрено и открито, нали, госпожо?

— Моля, докторе...

— Вярно ли е, че сте оттеглили молбата си за развод?

— Да...

— Така! — Карстен малко се смути, но продължи: — Вие вероятно сте поставили някакви условия на професора?

— Какви?

— Например той да прекъсне всички връзки с Ема Зеберг?

— Не съм му поставяла никакви условия. Той сам направи това, и то доста отдавна. Но как да разбирам този ваш въпрос, докторе?

— Мислех да не би професорът да е извършил това престъпление в момент на отчаяние след скандала пред операта. Може да се е страхувал, че вие няма да му простите...

— Лъжете се! Не му се сърдих заради онзи скандал. И вече отдавна съм му простила всички заблуждения в миналото и бях готова заедно с него да се боря с всички средства да се преодолеят последствията от неговото някогашно лекомислие.

— Това е благородно, госпожо, и аз все повече и повече се уверявам, че господин професорът е жертва на някакво недоразумение. Но трябва нещо да се предприеме, да се направи...

— Но какво?

— Първо, трябва да се запази клиентелата на господин професора. Това ще бъде много важно за него като лекар. Аз съм готов, разбира се, без каквато и да било материална изгода, да приемам болните в неговия кабинет в приемните часове...

— Това е много мило, докторе...

— Не виждам нищо особено в това, госпожо. Само искам да изпълня моя дълг на колега и човек. Нищо повече. Второ, вече говорих без ваше позволение с един млад, но много способен адвокат, специалист по криминални дела, за господин професора. Той е съгласен да бъде ваш съветник и вие не трябва да предприемате нищо докато не говорите и не се посъветвате с него, защото и най-малката грешка от ваша страна, всяка невнимателна дума в кабинета на началника в полицията може да навреди на вашия съпруг.

— Всичко това е много любезно от ваша страна, господин докторе! И... много ми е мъчно сега, че неотдавна ви причиних такава болка. Но аз много малко ви познавах, докторе, а освен това вие бяхте

избрали толкова неудобно време: бях нещастна, не исках нищо да чуя... Надявам се, че не ми се сърдите?

— О, госпожо, как можете да помислите такова нещо. Много добре знаех какво е душевното ви състояние. И тогава исках да ви срещна само за да ви помогна, да ви покажа, че съм с вас във вашето нещастие.

Карстен се наведе към ръката на Регина и я целуна, но тя не разбра тази целувка и я прие с топло чувство. Сега в нейната самота доктор Карстен беше единственият, който ѝ се притичваше на помощ, и тя се хвана за него, както давецният се за сламка.

— Сега ще отида при Барте. Не трябва работата да се протака. Всяка минута е скъпа — каза Карстен и стана от стола.

— Кога пак ще ви видя, докторе? — попита Регина.

Изведнъж се изплаши да остане сама в многото стаи на къщата.

— Ще дойда веднага щом приготвя всичко, което е необходимо за освобождаването на професора — отговори Карстен.

— Благодаря ви, скъпи приятелю!

МЪДЪР СЪВЕТ

Час след посещението на Карстен при Регина дойде адвокатът Барте — висок слаб човек с дълго бледо лице, безцветни очи и очила.

— Госпожо — каза той, триейки слабите си ръце и сядайки на стола на професора зад писалищната маса, — подробностите вече ми са известни. Няма да крия от вас, че това е тежка задача и ако не ме беше помолил доктор Карстен, когото много ценя и уважавам, нямаше да се заема с тази работа.

— Защо? — попита притеснена Регина.

— Защото всичко говори против вашия мъж, госпожо! Още не зная откъде да започна, какви обстоятелства да изтъкна, за да докажа неговата невинност. Това ще покаже бъдещето. А сега слушайте ме внимателно, госпожо, вас още днес ще ви извикат на разпит. Не повтаряйте грешките на повечето жени, не говорете за мъжа си като за някакъв ангел, който току-що е слязъл от небето на нашата грешна земя. Не трябва да го правите в никакъв случай.

— Защо?

— Защото тогава следователят ще изгуби доверие във вас. Ще помисли, че вие не можете да кажете друго, освен похвали за мъжа си, и ще търси свидетели, а чуждите хора могат да му кажат всичко, каквото искат. Не забравяйте, госпожо, делото на вашия мъж се води от много умен и изкусен човек, също и добър психолог. А което е най-важното — той отлично е осведомен за всичко. Няма да разпитва, за да научи нещо, което не му е известно, не. Той с разпитите си само иска да провери сведенията, които вече има. Затова вие много повече ще помогнете на професора, ако кажете истината, без да скривате каквото и да е.

— Аз ще говоря истината, но не мога да клеветя мъжа си!

— Никой не иска това от вас, но близкото минало на вашия съпруг е известно не само на полицията, но и на цяла Женева. Не забравяйте това. Вашият съпруг е много популярна личност в града, а такива хора винаги са пред очите на всички. Ако ви попитат как се е

държал с вас професорът преди помирението, вие трябва да кажете: лошо. Ако кажете, че той е бил добър към вас, ще ви поставят в неудобно положение с въпроса защо сте се изнесли тогава на горния етаж и сте се затворили във вашите стаи. Ще ви хванат в лъжа. Не забравяйте, че не само вие сте били свидетел на разните сцени, които е разигравал професорът в пияно състояние. Освен вас, вкъщи са били прислужницата, готвачката, а и пациентите, които понякога са виждали повече, отколкото вие мислите. Ако ви попитат дали професорът се е разбирал добре с убитата Ема, трябва всичко да кажете. Не трябва да забравяте, госпожо, че даже и на мен, съвсем чуждия човек, е известно какви страшни сцени са се разигравали в кабинета му между двамата. Фактът, че вашият съпруг не се е разбирал добре с убитата, още не доказва, че той е трябвало да я убие. Колко пъти всички ние се сърдим, караме, дори се и бием. Колкото по-искрени са думите ви толкова повече доверие ще имат в тях, и само тогава, когато спечелите доверието на полицията и съда, вие ще можете по-лесно да помогнете на мъжа си. Надявам се, че сте ме разбрали, че сте съгласна с мен, госпожо.

Регина беше смутена. От една страна, в думите на адвокатата имаше много истина, а, от друга страна, тежко беше да бъде обвинителка на напълно променения си съпруг.

— Но с такива показания аз ще създам много лоша представа за моя мъж — опита се да възрази тя.

— Госпожо, тази представа той сам си е създал отдавна вече.

— Знам, но сега е съвсем друг, трудно ще го познаете.

— Отлично, госпожо, но вие сте наивна, ако мислите, че хората са забравили онова, което беше неотдавна. Вие въобще не познавате хората, ако мислите така. Понякога е нужна само една — чувате ли, една-единствена по-лоша постъпка, и нейната сянка ще придружава човека през целия му живот, до гроба. Цялата трагедия на този парадокс се състои в това, че хората и онези, които са склонни към всякакви пороци, винаги сочат с пръст онзи, който само веднъж в живота си се е подхлъзнал. Какво да правим — това не може да се промени.

Адвокатът се сбогува, взе чантата си и обеща да наmine на другия ден.

* * *

Следобед отново дойде доктор Карстен. Той отиде право в кабинета, облече бялата престилка и започна да приема пациентите. Те още не знаеха за арестуването на професора и Карстен обясняваше, че е арестуван по някаква грешка на полицията и че той, Карстен, лично помолен от Корти, ще го замества в кабинета му, докато се оправи недоразумението и пуснат професора.

Когато прегледите завършиха, Регина покани доктор Карстен да вечеря с нея. Тя му беше толкова благодарна...

Карстен беше щастлив, че ще прекара вечерта в нейна компания. Едва към полунощ той напусна къщата на доктор Корти. Връщаше се бавно вкъщи, за да не би с бързите си крачки да заличи впечатленията си. Струваше му се, че тази вечер, прекарана в нейна компания, е дивен сън и може всеки момент да изчезне като дим при съприкосновението си с действителността.

И Карстен нарочно тръгна из страничните улици, за да избегне евентуална среща с познати, които, задавайки му обичайния въпрос: „Как сте“, можеха да унищожат радостното чувство, което изпълваше сърцето му, в което бликаше нестихваща ми любов към Регина.

ОПЕЧАЛЕНИЯТ ГОДЕНИК

Франц Годар, доста объркан, седна пред следователя. Изобщо не обичаше тези строги господа, които така нещо се вмъкнаха в най-съкровениите тайни, но нямаше какво да прави. Не можа да избегне това посещение.

Следователят погледна внимателно Годар и веднага разбра с какъв човек има работа.

— Да, да си поговорим — започна той, без да вдига погледа си от някакви актове, които лежаха пред него после ги подписа и след това се загледа пак в посетителя! — Какво можете да ми кажете, господин Годар? — попита той и в гласа му се чувствуваше ирония.

— Професор Корти имаше любовни връзки с моята нещастна годеница, а когато тя поиска от него да обезпечи бъдещето ѝ, той я изхвърли на улицата. Тя остана без работа и трябваше да търси клиенти из улиците.

— Стоп! Вие говорите като навит грамофон! Освен това лъжете, а имайте предвид, че е много опасно да се лъже в тази стая.

Годар се покашля и заговори басово.

— Извинете, аз съм само нещастен годеник, който изгуби другарката в живота си, която...

— Мълчете! Отговаряйте само на въпросите ми!

— Разбирам...

— Занимаваше ли се вашата годеница, преди да започне да работи при професор Корти, с проституция или не?

— Знаете ли, господин следовател...

— Да или не?

— Да, но тя се изтръгна от ноктите на разврата и започна честен живот...

Годар се стараше да говори колкото е възможно поинтелигентно и искаше на всяка цена да направи добро впечатление на следователя.

— Значи занаятът на проституцията ѝ е бил познат добре и преди започването ѝ с Корти?

— До известно време...

— Така... А когато загуби мястото си при професора вие сте започнали да я изпращате на улицата и да ѝ вземате парите?

Годар се смая. Той не очакваше такова нещо, но все пак запази самообладание.

— Моля ви се, господин следовател, аз исках да се ожения за нея, а за това ни трябваха средства...

— А защо не работехте вие, за да се сдобие с тези средства?

— Но в тези тежки времена, когато безработните са повече, отколкото камъните на улицата...

— Вие не сте работили и когато времената са били добри, освен дето сте успели на два пъти да лежите в затвора.

— Поради нещастно стечение на обстоятелствата, господин следовател.

— Знаем ги ние тези обстоятелства. Но да се върнем на въпроса. Значи вие сте я изпращали на улицата, а после сте ѝ вземали парите и вероятно доста често сте я били?

— Как може така, господин следовател! Как мога да бия годеницата си? О, не! Не мога да бия една беззащитна жена.

— Не ми се вярва, господин Годар! Кажете ми посещавали ли сте скоро Корти?

— Само да го помоля за парична помощ, за да мога да спася моята покойна годеница от разврата.

— И какво ви отговори той?

— Че съм изнудван и че ще ме предаде на полицията.

— А после при него е отишла убитата.

— Точно така!

— Професор Корти я е изгонил?

— Да...

— Защото тя искала да го заплаши със своята бременност, а излязло, че това е лъжа?

— Извинете, но моята покойна годеница нямаше друг изход. Ще се съгласите, господин следовател, че един толкова богат господин можеше да даде на бедната измъчена девойка известна сума, за да си купи шевна машина или нещо подобно, за да може да започне нов

живот на порядъчна жена. Вместо да изкупи греха си към нея, професор Корти се нахвърлил върху ѝ и започнал да я души...

— Стоп! Как така започнал да я души! Кога е било това?

— Това беше приблизително преди месец и половина. Бедната Ема, синините по врата ѝ дълго личаха... Ако не ми вярвате, разпитайте лелята на Ема и господин Фридрих Байер, който също видя синините...

Следователят мълчеше. Работата беше там, че той още сутринта беше разпитвал Байер, който беше потвърдил, че е видял синините, следи от пръсти и че убитата със сълзи на очи му разказала, че в пристъп на лудост професор Корти се опитал да я удуши. Байер беше готов да потвърди под клетва показанията си и следователят знаеше, че може да вярва на честния Байер. Освен това беше събрал още сведения за скандалите, които се бяха разигравали в кабинета на Корти, между него и убитата Ема. Инкасаторът за електричеството беше дал показания, че преди около шест седмици видял със собствените си очи как Корти блъскал от кабинета си вън на пътеката пред къщата някаква госпожица, която плачела. Когато следователят показа на инкасатора фотография на Ема, той веднага позна изхвърлената девойка и затова можеше да се вярва и на Годар, че Корти е искал да удуши Ема.

Франц продължи:

— Ако професор Корти е бил способен да души една девойка — същата тази девойка, с която е имал връзки, защо, господин следовател, не можете да допуснете, че я е убил?

— Кога за последен път видяхте убитата?

— Веднага след скандала с професора пред операта...

— Беше ли тя пияна?

— Ммм... може би... не зная...

— А защо бяхте вие пред операта?

— Минавах оттам и видях насъбралата се тълпа. Приближих се и забелязах Ема. Аз, разбира се, веднага я хванах за ръката и я поведох със себе си. Нима може, господин следовател, да се говори за такива интимни работи пред толкова хора? А освен това ми беше мъчно за госпожа Корти. Тя е толкова известна и уважавана дама и изобщо не е виновна, че има такъв, извинете, такъв мъж.

— А защо накарахте убитата да направи скандал пред операта?

— Опазил ме бог, та точно аз я накарах да мълчи и я поведох...

— Къде?

— На улица „Грин“.

— А после?

— Тя отиде натам, а аз се върнах.

— Къде се върнахте?

— В кафенето „При Амур“.

Следователят знаеше това. Годар лесно можеше да докаже, че до два часа през нощта е стоял в кафенето, а после е отишъл в своята къща и не е напуснал стаята си до девет часа сутринта. Имаше алиби.

— Свободен сте! — каза следователят.

Франц Годар въздъхна и с радост напусна стаята, която можеше да бъде много опасна за него.

ПРИЯТЕЛИ И НЕПРИЯТЕЛИ

Арестуването на професор Корти възбуди целия град. Онези, които бяха добре благоразположени към него, останаха огорчени. Те говореха, свивайки учудено рамене:

— Такъв ум, такива знания, и изведнъж — такъв край! Каква трагедия за човека, който е дал толкова на науката и който можеше още много да даде!

Неприятелите говореха злорадо:

— Знанията и културата не изключват склонността към престъпления. Колкото по-интелигентен е човек, толкова по-рафиниран е, когато извършва престъпление. Простият убива и изобщо не му идва наум поне да си измие ръцете от кръвта на жертвата и разбира се, веднага ще го хванат, а интелектуалецът подготвя всичко — алиби, самото престъпление е оплетено в толкова трудности и неясноти.

Ректорът на университета по цял ден се оправдаваше:

— Как можехме да предвидим това, колеги? Всички бяхме свидетели на пълното прераждане на професор Корти. Вземете частната му клиентела, която се увеличаваше всеки ден, неговата изключителна операция в клиниката и в края на краищата целия му живот напоследък. О, господи, какъв скандал, какъв голям скандал!

Но студентите не скриваха симпатията си към арестувания. Неговото сърдечно държане към тях след връщането му в университета, неговите извънредно интересни лекции живееха в техните вечно буйни глави и въпреки арестуването му и страшното обвинение, нямаше да му изневерят за втори път.

Вечерта те се събраха пред полицията и започнаха да викат. На появилите се полицаи заявиха категорично:

— Няма да се махнем оттук, докато не приемете нашата делегация.

Полицаяте не можеха нищо да направят. Буйните глави със сини фуражки бяха непреклонни. Старшият телефонира на началника на

полицията и му рапортува накратко за положението.

— Не правете инциденти, приемоте делегацията — каза началникът.

Той познаваше добре женевските студенти, обичаше ги и малко се страхуваше от тях.

Следователят беше принуден да приеме делегацията и детайлно да я запознае със следствието.

— Господа, такива неща не трябва да се разглеждат емоционално, а спокойно. Грешите, ако мислите, че ни прави удоволствие да държим в затвора хора, които с нищо не са се провинили пред закона. Професор Корти е убиец и защитавайки го, вие косвено ставате негови съучастници. От кого, ако не от вас можем да очакваме ние справедливост при осъждането на престъпника.

— Но се случват и грешки! — каза някой от делегатите.

— Да, случват се, но много рядко — отговори следователят.

Студентите си отидоха, но по пътя разговаряха и изобщо не искаха да се съгласят с полицията. Любовта, която професорът беше спечелил за кратко време, беше по-силна от всичките доказателства.

* * *

Гурие направи посещение на Регина Корти, изказа ѝ съчувствията си, но не можа да се въздържи да не отбележи:

— Ето, драга моя, това са последствията от вашето колебание. Нима не предсказвах, че вашият мъж ще се върне към стария си живот, че ще съжалявате, че не сте се развели? Вие отдавна вече щяхте да бъдете в чужбина и този тъжен епизод нямаше да ви засяга.

Регина нетърпеливо тропна.

— Млъкнете, Гурие! Аз... не съжалявам, че останах в Женева!

— А, значи така! — зачуди се адвокатът.

— Да, да! Доволна съм, че не го оставих в нещастieto. Точно сега трябва да бъда с него. Дори и да допуснем, че той я е убил — това не значи, че е престъпник. Може да се убие и в името на някаква възвишена цел. Чудя се как вие — правист, не разбирате това и аз трябва да ви го обяснявам.

Гурие побърза да се сбогува с артистката. В градината на нейната къща той се срещна с доктор Карстен, който идваше да приема болните.

— Хе-хе-хе! Като бомба излетях от стаята на госпожа Корти! Представете си: тя ми се разсърди, че се осмелих да обидя мъжа ѝ — убиеца — каза Гурие на своя стар приятел.

Доктор Карстен осъдително поклати глава:

— Не е трябвало да ровите в нейната рана, тя е толкова измъчена.

— Ей богу, всички тук сте полудели! — извика ядосано адвокатът и побърза да излезе от къщата.

А Карстен почука на вратата на Регина и каза:

— Дадох хубав урок на Гурие.

Регина стисна ръката на доктора.

— Благодаря ви, докторе, вие сте така добър с мен! — После попита: — Има ли нещо ново?

— За съжаление — нищо... Но нашият защитник Барте не спи, госпожо, той прави всичко, което трябва...

СЪДБА

Адалберт Корти стана от кревата с натезжала глава. В стаята беше студено, а от безредието, което цареше в нея, приличаше на килер, напълнен с ненужни неща.

Корти се обърна към стената, за да не гледа. Прекара миналата нощ в компанията на непознати, които седнаха на неговата маса в кръчмата, а сега чувствуваше горчивина в устата и главоболие.

— Дявол да ги вземе всичките! — проклинаше той.

Спомни си колко изпи вчера и се ужаси.

Мечтите за нов живот отдавна бяха отлетели... Куфарите с книги и започнатата работа още стояха неотворени, а дебелият слой прах по тях ги скриваше все повече и повече от очите на Корти и от неговата заспала съвест...

Не, Корти не вярваше вече, че ще може да се измъкне от калта, в която беше затънал. През деня се търкаляше в своята мрачна стаичка, на разклатения креват, а само вечер, при светлината на нощните лампи, се решаваше да покаже пред хората своето подпухнало пиянско лице. Брадата му отдавна не беше бръсната — дълга, мръсна, прошарена с белите влакна на старостта. Често я гладеше с ръка, задълбочавайки се в своите потискащи мисли. Тази брада съвсем го изменяше и никой не би могъл да познае в него някогашния професор, а освен това тя скриваше мръсната риза и старата връзка.

Не го интересуваеше светът, в който беше живял доскоро, но все пак всеки ден купуваше идващия от столицата вестник, за да научи нещо за живота на брат си. Ревниво следеше Адалберт отдалеч всяка крачка на брат си и когато прочетеше нещо за неговите успехи, злобно стискаше юмруци и пиянски сълзи се търкаляха от очите му, губейки се в дългата брада...

Адалберт приличаше на ранен звяр, когато прочете за първата лекция в университета и за операцията в клиниката „Св. Франциск“.

— Тя ще го обикне! Ще го обикне! — извика той, удряйки се с юмруци в гърдите.

Хората, които седяха с него на една маса в кръчмата, започнаха да се смеят:

— Кого ще обикне? И коя е „тя“?

Корти се съвзе, изгледа ги и каза:

— Това не се отнася до вас, свини! Само защото ми е скучно, ви търпя и ви позволявам да седате на моята маса! Кой сте вие? Никаквици! Тълпа!

След тази сцена пиянският смях на присъстващите изпълни кръчмата и колкото по-силен ставаше смехът, толкова повече се ядосваше Корти, а хората, които пиеха с него, това и чакаха. Те отдавна бяха престанали да се обиждат от неговите грубости. Даже му бяха благодарни, че им устройваше малки развлечения в техния тих провинциален живот. Освен това Корти често ги черпеше.

Една вечер, когато Адалберт Корти влезе в кръчмата, главите на всички присъстващи се обърнаха към него. Корти се обърка: такова всеобщо внимание го плашеше.

— Честито! — чу се от всички страни.

— Какво има? — запита той.

— Четете!

Корти бързо хвърли поглед на вестника, който му подадоха. Но това беше сън! Това е някаква отвратителна шега! Още веднъж прочете редовете, които заиграха пред очите му.

„Професор Корти е убил бившата си милосърдна сестра Ема Зеберг. Убиецът е арестуван.“

Адалберт закри лицето си с ръце и всички в кръчмата видяха как се затресе неговата прошарена брада, как затрепериха ръцете му.

„Аз тикнах брат си към престъпление. Само аз! Аз тикнах Ема в неговите прегръдки и Рудолф не е могъл да се отърве от нея, от нейната грубост, нейните диви сцени — и в отчаянието си се е решил на тази постъпка... Бедни Рудолф! Бедни братко!“ — шепнеше Адалберт и неговата съвест, която отдавна дремеше някъде в дълбочината на сърцето му, изведнъж се пробуди.

Съседите му се задавяха от смях.

— Човече, какво ви е? Сигурно е някой с вашето име. С това име има със стотици в Швейцария. Какво ви засяга? Ние само искахме да се пошегуваме. Все пак вие не сте професор, какво толкова се тревожите?

Корти махна ръце от лицето си и също се усмихна. Разбра, че е много неразумно да им показва страданието си.

— Не се тревожа, само се учудих. Да прочетеш своето име във вестника и съобщението за убийство и арестуване! Ха-ха-ха! Трябва да призная, че много се изненадах. Хей, кръчмарю, три шишета вино! — нареди Корти и когато виното беше донесено, започна с трескава бързина да си налива чаша след чаша, защото съвестта го измъчваше и трябваше някак да я заглуши.

Към полунощ той беше вече мъртвопиян, а на сутринта, когато се наспа, в натежалата му глава се роди нова мисъл и Корти се хвана за нея като за спасителка. А съвестта, която толкова го измъчваше вчера, изведнъж се успокои и се върна в своето първобитно състояние.

„Убил е, значи така е искала съдбата — мислеше Корти, — кой знае, ако не беше застанала Ема на пътя му, той може би щеше да се сближи с Регина, а това би било най-страшното за мен.“

Тази мисъл хареса на Корти, тя го спаси, върна му спокойствието, успокои болките на ревността. Освен това престъплението на Рудолф намаляваше трагедията на неговото собствено падение. „Рудолф не е по-добър от мен, може би дори е по-лош... Аз не съм убил никого, а ето че той стана убиец...“ — говореше си Адалберт Корти и почувствува как му олеква.

МЕЛПОМЕНА, ТЕМИДА И ЕСКУЛАП

Регина се върна много потисната от следователя. Страхуваше се, че може би е казала нещо, което може да навреди на мъжа ѝ. Беше отговаряла на въпросите на следователя така, както я беше посъветвал адвокатът Барте, но не можеше да се освободи от чувството, че сама очерни арестувания. Беше забелязала учудените погледи на следователя, когато му разказа съвсем искрено колко лош е бил Корти към нея, когато е бил пиян.

Следователят попита:

— Кажете ми, госпожо, беше ли способен вашият мъж да ви удари в пияно състояние?

Регина съвсем откровено каза:

— Да.

Така я беше научил адвокатът Барте и тя отговори с най-добри намерения. Но защо ли се беше учудил на нейния отговор следователят? Защо ли след това той поклати глава и каза:

— Ето, виждате ли...

Какво ли искаше да каже с това? Какво ли впечатление му беше направил Корти? И какво ще стане сега?

Регина не можа да изтърпи тази унижителна процедура — разпита, и заплака. Веднага при нея дотърча Кети, но следователят я накара да излезе.

— Аз съм Регина Корти, а вие ме разпитвате по същия начин, по който разпитвате всички, които викате тук... Нима няма друг начин?

Следователят се усмихна и каза сухо:

— Госпожо, голямото артистично име, образованието, възпитанието — всичко това са второстепенни неща в личността. Същността е винаги една и съща.

При молбата ѝ да ѝ позволи среща с арестувания, следователят учтиво, но решително каза:

— Госпожо, вашият съпруг сам със своето престъпление е лишен от всички права на свободен човек, между, другото и с правото да се

среща с роднини и познати...

Когато Регина заплака, следователят започна да прехвърля актовете на масата си. Беше свикнал със сълзите и знаеше, че една част от определеното за разпит време трябва да се жертвува за тях.

И Регина го напусна уморена, потисната, смазана от онази огромна машина, която се нарича истина. Тя си отиде, но там, в тънките папки, на листове бяла хартия, беше останала нейната изповед, беше останало нещо от нейното измъчено сърце и сега, какво щеше да стане сега?

Дойде доктор Карстен, намери я обляна в сълзи.

— Не може така! Трябва да се борите, госпожо, да се борите, а не да падате духом!

— О, да бих могла да науча само едно!

— Какво?

— Истината: убил ли я е или не!

Регина с надежда погледна доктора, но той се обърна настрана.

— Защо мълчите, докторе? Нима вярвате, че е убил Ема?

Доктор Карстен я погледна сега право в лицето:

— Простете ми, госпожо, но трябва да вярвам...

— Защо?

— Защото съм лекар и съм свикнал да се подчинявам на убедителността на някои симптоми. При цялото ми желание да оправдая професора, не мога да намеря нито едно обстоятелство, което да говори в негова полза, макар че го познавам като много добър и културен човек, още повече че...

Карстен млъкна.

— Моля ви, кажете всичко! — каза Регина.

— Знаете... Веднъж той е душил същата тази Ема... Душил я, но не я удушил...

— Какво, душил я? Аз нищо не знам за това.

— Сигурно, госпожо, професорът е скрил това от вас, но то е известно на следователя и на Франц Годар, и на някаква леля на убитата, дори и на други свидетели... Известно е още, че един ден професорът така изблъскал Ема от кабинета си, че тя паднала и едва не се убила. За никого не е тайна как се е отнасял той с вас, жената, която му е дарила най-хубавите години от живота си... Не бих желал да ви говоря всичко това, госпожо, но вие искате да знаете истината...

Регина нищо не отговори. Карстен беше повдигнал завесата и беше ѝ показал страшни подробности. Тя го погледна с пълни със сълзи очи и каза:

— Да, да... всичко това беше някога.

— Извинете, госпожо, но ние сме устроени да не забравяме миналото. Нима беше отдавна, когато професор Корти хвърли по мен шише вино, което за щастие не ме улучи?

— Какво искате да кажете с това, докторе?

Доктор Карстен се обърка, но все пак отговори:

— Искам да кажа, че у професора и преди е съществувала склонност към насилия и че тази му склонност може би го е тикнала — разбира се, в момент на ярост — към престъплението.

— Боже мой! Но той — разбирате ли — поне на мен би казал, че е извършил престъпление!

— Никога, госпожо! Бил е принуден да го скрие от вас по две причини: първо, всяко живо същество се ръководи от инстинкта за самосъхранение, и второ — професорът се е страхувал да не ви разочарова и изгуби — отговори Карстен, после погледна часовника си и побърза към кабинета, където вече го чакаха пациентите.

— Господи, той има право! — каза си Регина и в този момент целият свят ѝ се стори като страшен и безмилостен съд, от който никой не можеше да се спаси.

ЗАД РЕШЕТКИТЕ

Полумракът, който изпълваше килията на Рудолф Корти, напълно отговаряше на неговото душевно състояние. Той се стараяше да не гледа късчето синьо небе, което се виждаше през високия прозорец. Защото това малко синьо петно сред сивотата на стените му напомняше за живота, който беше оставил там, където беше Регина.

Всичко беше останало там, а в тази каменна кутия нямаше нищо, освен неговото снажно тяло, погребано под тежестта на нещастieto, срама и страха.

Корти по цял ден тъпо и равнодушно гледаше в стените, по които предишните обитатели на килията бяха оставили спомени от дните, които бяха прекарвали в този кафез. Тук имаше сърца, пробити със стрели, клетви, надраскани с гвоздей, и дати, дати без край...

Корти вече знаеше наизуст съдържанието на всички тези надписи и се мъчеше да си представи как са се държали в тази килия техните автори.

Избягваше да мисли за Ема Зеберг, също и за брат си; всичките му мисли бяха насочени към Регина и това как е посрещнала тя неговото арестуване. Дали ще се постарее да го заличи в сърцето си, или ще му протегне ръка за помощ? Дали тя вярва, че е убил Ема Зеберг, или решително ще отхвърли това ужасно обвинение?

И още една мисъл тревожеше Корти през първите дни на неговото нещастно усамотение: не беше ли по-добре да открие на следователя, че той не е Адалберт, а е Рудолф Корти?

Но след дълги колебания реши да запази тайната си. Защото мислеше, че обвинението му за убийство на Ема Зеберг и след като признае, че не е Адалберт Корти, пак ще остане. Не го бяха арестували заради миналото на Адалберт, а защото той, Рудолф Корти, след инцидента с Ема пред операта, беше отишъл да я търси и през същата нощ беше на Женевското езеро, където по-късно бяха намерени кървави следи, обувката, чантата и кожената яка на убитата. Всичко

това беше станало в отсъствие на Адалберт. Значи престъплението имаше връзка само с него, с Рудолф.

Вън отекнаха стъпки.

— Заповядайте при следователя! — каза пазачът, появявайки се на вратата.

Корти стана и тръгна след него.

— Как е, господин Корти? — попита го следователят.

Корти равнодушно се обърна към прозореца и видя покривите на къщите, покрити с първия сняг. През прозореца на килията си той не можеше да види това.

— Студено е, господин Корти, да изпием по чашка коняк, ще се постолим и после ще поговорим — предложи следователят.

— Благодаря, не пия.

— Искате ли цигара?

— Не, не пуша.

Следователят се разсърди. Той беше предложил коняк и цигара на Корти с намерение чрез тях да го предизвика към искрено признание.

— Това е обидно, господине.

— Защо?

— Не приемате да ви почерпя.

— Не пия...

— Никой не ви кара да се напиете, както правехте преди, една чашка коняк може да изпие всяко малко момче.

— Възможно е, господин следовател, но аз отдавна не съм малко момче и пия само онова, което ми харесва — спокойно отговори Корти.

Следователят сви недоволно рамене и изпи своята чашка, а коняка от другата върна в шишето.

— Кажете ми, господин Корти, кога започна вашата връзка с убитата Ема Зеберг.

Рудолф се уплаши. Той нямаше понятие кога е започнала връзката между нея и брат му Адалберт, а беше опасно да отговори така, наслуки.

— Не си спомням точно, господин следовател... Нашата обща работа в моя кабинет постепенно премина към приятелство...

— Чакайте, чакайте — прекъсна го следователят, — вие не отговаряте на въпроса ми. Кажете ми датата, разбирате ли, поне приблизително, кой месец, коя година е започнала вашата интимна връзка с убитата.

— Не си спомням, господин следовател.

— Не ви разбирам, изобщо не ви разбирам! Не е възможно да не помните такива работи. Не сте сменяли всеки месец вашите... милосърдни сестри! Освен убитата, никой друг не се е ползвал с вашето приятелство...

Корти почервения при тези думи, но нищо не каза.

— Хайде, спомнете си — настояваше следователят. — Кога за последен път сте били в къщата на убитата?

— Не си спомням... беше отдавна — каза Корти, без да смее да погледне своя мъчител.

— Защо се страхувате да ми кажете? Вече зная, че сте ходили в нейната къща.

— Повярвайте ми... не си спомням...

— Чудно! Кажете ми поне често ли отивахте в нейната къща?

— Често... — отговори Корти.

— Не е вярно! Вие сте били при убитата само един път. Не разбирам защо не кажете истината. Или може би се надявате, че ще ме объркате с това? Много сте наивен!

— Извинете, нямам намерение да ви заблуждавам... Повярвайте, всичко е така объркано в главата ми.

Следователят внимателно погледна Корти.

— Кажете ми — продължи той, — имахте ли някакви недоразумения с убитата?

Корти си спомни за неотдавнашната сцена с Ема и каза:

— Да!

— Изглежда, че в края на краищата паметта ви се върна. Ще се постарая да използвам това обстоятелство — иронично отбеляза следователят. — А защо сте искали един път да я удушите?

— Какво? Да я удуша? — извика ужасен Корти. Нямаше и понятие за това. А и откъде би могъл да знае? Неговият брат е искал да удуши Ема.

— Защо мълчите? Питам ви: Защо сте се хвърлили един ден върху покойната Ема и сте започнали да я душиш?

— Категорично отричам това.

— Какво? Отричате? — Следователят не можа дълго да продума от учудване. — Вие, господин Корти, имате намерение да се подигравате с мен. Всички свидетели потвърдиха, че са забелязали по врата на убитата Ема следи от вашите пръсти, а вие отказвате, че сте искали да я удушите.

— Казвам ви, господин следовател, че не си спомням такова нещо. Нещастieto, което ми се струпа, и неочакваното арестуване са отслабили, изглежда, паметта ми.

— Това са глупости, господине! Вие сте забравили нещо, които дълго се помнят. Или може би сте се опитвали — всеки ден да душите някого? Вие просто искате да се измъкнете... Познавате ли художника Тилден?

— Не!

— Ето, виждате ли! Пак лъжете. Точно днес този същият господин Тилден ме молеше да му позволя да се види с вас. Той казваше, че се познавате, а вие сега отказвате това.

ПАМЕТТА ИЗДАВА ПРОФЕСОРА

Корти се обърка като ученик, хванат с цигара на улицата. Едва сега разбра, че неусетно беше изоставил тежката роля на Адалберт Корти. Сигурно брат му добре познаваше този Тилден.

— Извинете, господин следовател, не чух добре. Как се казва този художник? — опита се Корти да поправи грешката си.

— Тилден! Художникът Тилден.

— Тилден? Да, да, познавам го... разбира се...

— Ето виждате ли, сега изведнъж си спомнихте, но едва когато ви хванах в лъжа. Това никак не е хубаво, господин професор. С тези наивни постъпки вие няма да облекчите положението си, напротив! Ето аз например изгубих всякакво доверие във вас и трябва да си послужи с друга информация, нещо, което изобщо няма да бъде във ваша полза.

Корти мълчеше. Следователят беше прав, нямаше смисъл да спори с него, щом като нямаше намерение да направи пълно и искрено признание.

— Как се държахте с вашата жена?

Корти с облекчение въздъхна. Той знаеше, че Адалберт е тероризирал Регина, затова не му беше трудно да отговори на този въпрос.

— Лошо, господин следовател, много пъти съм бил груб с нея, така че тя беше принудена в края на краищата да се премести на горния етаж на нашата къща... Но това беше, когато пиех. От момента, в който съвсем се отказах от виното, моята жена не може повече да се оплаче от държането ми към нея. Тя дори се върна със своите неща на долния етаж и ние бяхме щастливи...

— Разбирам... и за да бъде това щастие пълно, вие е трябвало да премахнете Ема Зеберг, която ви е напомняла вашия предишен живот и която често е идвала със своите искания във вашето щастливо гнездо.

— Имате право, господин следовател... Ема Зеберг тровеше нашето щастие и аз наистина исках да се освободя от нейните

посещения и от нейните претенции... Затова след скандала пред операта исках да поговоря с нея, да чуя претенциите ѝ и доколкото е възможно, да ги задоволя.

— Чакайте, вие сте могли да направите това и във вашата къща. Не е било потребно само заради това да я търсите до четири часа сутринта. Освен това вие отлично знаете къде живееше покойната и сте могли да отидете в нейната къща. А тя вече е била идвала и при вашата жена, значи могли сте всичко да уредите спокойно, а не да я изхвърляте грубо на улицата. Веднъж вие така сте я изблъскали от кабинета си, че тя паднала и наранила коляното си. Отказвате ли това, господин Корти?

— Не! Един ден наистина я изхвърлих от къщата си, но позволете да ви обясня, господин следовател...

— Сега тази подробност не ме интересува. За мен е важно само да зная, да чуя от вас самия, че сте се държали много грубо с покойната Ема и че сте избягвали спокойно да уредите с нея вашия личен спор.

— Но аз исках да направя точно това.

— За съжаление само през онази злокобна нощ, когато сте я убили. Признайте, че тя сигурно е отказала да приеме сумата, която сте ѝ предложили.

— Не! Не е истина! Вие само искате да ме объркате. Аз съм лекар, не съм свикнал с вашите полицейски методи, не ги познавам, а вие използвате това, за да съберете повече доказателства за обвинението. През онази нощ, както вече ви казах няколко пъти, не можах да намеря Ема Зеберг. Не съм убиец и никога не бих могъл да стана убиец, в каквито и обстоятелства да попадна. Свикнал съм да лекувам, да спасявам хората от смъртта, да намалявам страданията им, но не и да ги убивам...

— Оставете тези алтруистични думи, докторе. В тази стая те звучат наивно и неискрено. Нима искате да ме убедите, че един лекар не може да бъде и убиец? Това е смешно! На операционната маса той върши добро, между другото — за добър хонорар, но в частния си живот може да бъде тиранин, и то какъв! Най-добър пример за това сте вие самият. Вашето държане към покойната и към вашата жена е било отвратително. А и доктор Карстен, нима той не се е спасил по някакво чудо от шишето, с което сте го замерили?

— Какво! — Корти стана от стола си.

— Пак ли отричате? Пак ли ви изневерява паметта?

Корти мълчеше. Значи пак ставаше дума за някакво изстъпление на Адалберт.

— А вашето държане в къщата на барон Щайнер? Да целувате насила болната, която очаквала помощ от вас!

Корти наведе глава, защото тези обвинения, едно от друго пострашни, падаха върху него като тежки камъни и нямаше начин да се защити от тях, нямаше спасение. Корти повече не отричаше, дори не се защитаваше, защото не знаеше още с какви аргументи против него разполагаше този дебел господин с малки лукави очи. Едва сега Рудолф разбра защо брат му толкова бързо и лесно се съгласи да напусне Женева и да му отстъпи своето място...

След всичко, което Рудолф научи от следователя, много естествено беше Адалберт даже и сам да поискаше да изчезне от Женева, но нима не беше необмислена постъпката на Рудолф — да поеме върху себе си този страшен товар, без да проучи предварително, без да поразпита? Следователят продължи:

— Виждате, господин Корти, че имам на разположение всички предположения и догадки. Няма съмнение, че вие сте способен да убиете човек. Сега трябва само да събера още някои подробности, което ще направя без ваше участие. Докато се стигне до съда, вие сигурно няма да бъдете разпитван повече. Но вие можете да съкратите тази унизителна процедура с признание за вашето престъпление, а съдът може да намери облекчаващи вината обстоятелства... Разкажете ми, господин Корти, как се случи всичко? С какво убихте Ема Зеберг и къде скрихте оръжието?...

Корти мълчеше. На челото му се бяха появили много бръчки и във всяка от тях имаше толкова болка и страдание, че дори и следователят счете за нужно да смекчи тона си:

— Вие виждате, господин професор, че съм доста внимателен към вас, защото ви ценя като лекар и учен. Не се съмнявам, че сте извършили престъплението в афектирано състояние, което до голяма степен ще намали наказанието...

Корти махна безнадеждно с ръка и каза:

— Правете с мен каквото искате, но не мога сам да се клеветя! Не мога! Никога никого не съм убил и ще ви повтарям това докрай. Не

съм убиец, не съм способен да бъда убиец! Това знам по-добре от вас!

— Аха, значи така! — обади се следователят. — А вероятно жена ви ви познава по-добре от мен?

— Разбира се!

— Тогава трябва да ви кажа, че я разпитах и че нейното мнение за вас е много отрицателно.

— Отрицателно? Какво? Регина?

Корти погледна следователя крайно изненадан.

— Да, тя изтъкна много ваши лоши страни.

— Не ви вярвам!

— Не вярвате? Тогава можете да прочетете нейните показания.

Да нямаше съмнение! Корти прочете със собствените си очи въпросите на следователя и отговорите на Регина.

Рудолф застана от непоносима душевна болка. И изведнъж пожела да се върне в своята килия, в нейната тишина, сред онези надписи по стените, прозорчето с решетка. Той с мъка погледна към вратата.

— Е, ще решите ли в края на краищата да ми разкажете всичко?
— попита следователят.

Корти само поклати глава. После промълви:

— На този свят няма нищо свято, нищо!

— А правосъдието?

— О и то не е безпогрешно! Ако ме осъдят, ще бъда само един от невинните, които страдат из затворите заради чужди грехове и престъпления...

Следователят сви рамене, извика дежурния и изпрати Корти в килията му.

ЛЮБОПИТНИЯТ ХУДОЖНИК

— Ало, докторе!

Доктор Карстен се обърна и позна художника Тилден.

— Вие постоянно скитате из града, господине. Вашите четки сигурно отдавна са изсъхнали — каза полушеговито, полусериозно Карстен.

— Няма значение! Ще си купя нови! — безгрижно отговори Тилден. — Как сте, докторе?

— Работя, драги мой, работя! За съжаление нямам време да се наслаждавам на разходки из града и да чакам Господ да ми изпрати нещо за ядене от далечното небе.

— Глупости, докторе! Ето, врабчетата нищо не работят, а виждате колко весело и безгрижно живеят. А и свинете, моля ви се, никога нищо не работят, а винаги са сити, доволни и само лежат — весело се засмя художникът, показвайки белите си зъби, после изведнъж стана сериозен и погледна към прозореца на ресторанта. — Да си пийнем винце, докторе. Точно сме пред „Маркони“.

— През деня? Вие сте полудели!

— О, не! Виното може да се пие винаги и вие сам ще видите, докторе, как добре ще се почувствувате след една-две чашки токайско...

Карстен разсеяно погледна часовника си.

— Може... Имам още половин час на разположение.

В „Маркони“ по това време имаше малко посетители и точно това хареса на Тилден. Той не обичаше винаги хората, особено денем, когато всички изглеждат прекалено заети.

— Кажете, докторе, вярвате ли, че Корти е убил онази девойка? — запита изведнъж художникът.

— Вярвам, но само защото всички са уверени в това.

— Не, интересува ме вашето лично мнение за това и за цялата тази история.

— Виждате ли, Тилден, ако въпросът е имал ли е Корти причини да извърши това убийство, бих ви отговорил положително, но как мога да ви кажа точно дали той го е извършил, като не съм видял с очите си?

— Смешен сте вие, докторе! Почти всички престъпления се извършват без свидетели.

— Разбира се, но има доста доказателства, че Корти е убил Ема Зеберг — каза докторът.

— А какво мисли Регина Корти? Вярва ли тя, че нейният мъж е убиец?

— Вярва.

— Аха... вярва! — Тилден се усмихна. — Сега тя сигурно съжбялява, че не се разведе с него?

— Не зная... Но предполагам, че съжбялява.

— За какво... Тя може да направи това и сега.

— И ще го направи.

— Вие откъде знаете?

Карстен се обърка.

— Това е мое предположение и нищо повече...

— И нищо повече? — Тилден изпитателно се загледа в доктора, усмихвайки се.

— А какво мислите вие? — попита Карстен, обезпокоен от прекаленото любопитство на бохема.

— Помислих, че самата тя ви е казала... Вие сега толкова много време прекарвате в нейна компания...

Карстен се изчерви.

— Извинете, но вие се лъжете! Прекарвам времето си в кабинета на професора, където приемам болни...

— Нима никога не се отбивате при Регина Корти?

— Не-е... почти никога.

— Позволете ми да не ви вярвам.

— Какво основание имате, за да не ми вярвате?

— О, докторе, мислите ли, че не ми е ясен истинският смисъл на вашия хуманен жест? Нима мислите, че аз не знам по какви причини зарязахте вашите собствени пациенти, а отделяте толкова време за тези на професора? Вие искате колкото е възможно повече да бъдете в

неговата къща, близо до Регина Корти. На вас, разбира се, би ви се искало професорът да остане в затвора колкото е възможно повече.

— Вие сте полудели! — пламна Карстен.

— Защо се обиждате! В това няма нищо лошо. Кой не би желал да бъде близо до жената, която обича? Да изпием по чаша за здравето на Регина Корти, докторе, а?

— С удоволствие ще изпия чаша за нейно здраве, но моля ви, Тилден, не свързвайте името ѝ с моето... Моите надежди никога няма да се осъществят и аз се постарях да задуша тази детинска мечта...

— Защо мечта? Регина е свободна! Корти ще бъде освободен не по-рано от десет-петнадесет години, а дотогава неговата жена ще бъде почти старица... Или мислите, че тя ще чака неговото връщане?

— Може би...

— Е, сега говорите като истински луд!

Тилден лукаво се усмихна и вдигна чашата си.

— Значи вие твърдите, докторе, че отивате само в кабинета на професора, не и в салона на неговата жена?

Карстен скочи. Неговото лице доби злобен, почти неприятен израз.

— Моля ви да престанете! Всяка шега трябва да има граници! — каза той почти заканително.

— Млъквам, млъквам! Не мога, знаете, да заглуша вроденото си любопитство. Имам го още от детинство, докторе, повярвайте ми. Винаги съм бил любопитен. А вие, доколкото виждам, не обичате любопитните хора.

— Не ги обичам! Запомнете това!

— Искам, но не вярвам, че ще се променя.

— Насочете любопитството си другаде.

— Любопитството само, мимо нашата воля, избира обектите си, докторе... За съжаление... Вчера например търсих възможност да се срещна с Корти.

Доктор Карстен се смая.

— Защо?

— Ами така, без никаква определена цел. Исках да поговоря с него за това убийство.

— И говорихте ли с него?

— Не, отказаха ми, за съжаление.

— Какво ви интересува вас цялата тази работа?

— Обичам загадките в живота. Обичам да блъскам главата си над сложни проблеми.

— Какво има тук да блъските главата си? В случая с професор Корти всичко е ясно.

— Мислите ли?

— Нима вие се съмнявате? — запита от своя страна Карстен и здраво стисна чашата си.

Тогава Тилден стана, наведе се над доктора и каза:

— Ние и двамата се съмняваме в това, докторе!

И РЕГИНА СЕ СЪМНЯВА...

Срещата с художника остави тежка следа в душата на Карстен. Той излезе от „Маркони“ много потиснат.

Карстен не обичаше хората, защото знаеше, че и те не го обичат, но винаги нещо го беше привличало у този весел, лекомислен и безгрижен художник, и той с удоволствие, когато можеше, сядаше с него на чаша вино. Но този път Тилден беше говорил някак загадъчно. Това ядосваше и в същото време безпокоеше доктора.

„Какво значи: Ние и двамата се съмняваме в това? — питаше се Карстен. — Защо му се струва, че аз се съмнявам във вината на Корти?“

Колкото повече размишляваше, все повече се ядосваше на себе си, че се беше съгласил да остане през деня толкова време в ресторанта. „Лекомислие! И което е най-главното — с този човек!“ — укоряваше се Карстен.

Вечерта, след като беше изпратил всички болни, той попита Кети дали госпожата ще може да го приеме.

— Кажете му да дойде...

Когато Кети излезе от салона, Регина запали всички лампи, за да не остава с Карстен в полумрака.

— Има ли нещо ново, докторе? — попита тя.

Карстен въздъхна и каза:

— За съжаление, госпожо, всичко е постарому.

— Бяхте ли при следователя?

— Бях...

— Е, какво стана? Разкажете ми!

— Днес пак е разпитвал професора и е много недоволен от показанията, които му е дал. Професорът постоянно му говорил лъжи, отричал известни неща и случки и с това още повече е затвърдил убеждението на следователя, че той е убил Ема Зеберг.

— О, господи! Не мисля, че Адалберт може да лъже!

— За съжаление, така е!

— Ще го осъдят!

Регина заплака.

— Трябва да бъдете готова за всичко, госпожо...

— Но аз не вярвам! Чувате ли, не вярвам! Той не може да бъде убиец.

Карстен мълчеше.

— Не, той не я е видял през онази нощ! Защо мълчите?

— Смятам, че няма смисъл да говоря. Ние не можем да се борим срещу съществуващите факти.

— Вие с нищо ли не можете да му помогнете, докторе?

Вместо да отговори, Карстен каза:

— Моля ви да отпътувате отгук.

Регина престана да плаче.

— Къде да отпътувам?

— Където искате. Бих желал да ви предпазя от всичките скандали, които предстоят. Вие фактически нямате никаква връзка с цялата тази история.

— Няма да отпътувам преди присъдата, докторе. Не! Ние изпращаме до гроба дори и мъртвите.

Карстен замълча и се затвори в себе си. Дълго седя на канапето, потиснат от мислите си, после стана и каза нежно:

— Не ми се сърдете, госпожо! Бог ми е свидетел, че страдам заради вас и бих желал да ви видя щастлива.

След като той си отиде, Регина почувствува, че я е страх сама и повика Кети.

— Вие днес ще спите тук, при мен...

В ТЪМНИНАТА

Беше тъмно, когато доктор Карстен излезе от къщата на Корти. Беше в лошо настроение. Защо Регина не желае да се откаже от мъжа си? Защо не беше могла да му прости пианството, а му прощава това престъпление?

Карстен завъртя електрическия ключ във вестибюла и се учуди, че лампата не светна. Опипвайки с ръце, той влезе в кабинета си, но и там стана същото: лампата не светна. Карстен започна да търси кибрит из джобовете си, но преди да успее да извади клечка, някой силно го удари по ръката и кутията падна. Карстен не се смути, а се хвърли върху своя невидим нападател, хвана го с двете си ръце, но се подхлъзна и заедно с него падна на пода.

Докторът беше силен, но неговият нощен гост го изненада с подвижността си и преди докторът да успее да се изправи, онзи го удари силно в лицето, от което той загуби съзнание.

Когато след няколко минути докторът се съвзе, посетителят беше изчезнал.

Карстен стана от пода, напипа кибрита, запали клечка и залитайки, отиде при електромера, постави извадения бушон, освети стаята и се върна в кабинета си.

Тук всичко беше разбъркано: чекмеджетата на писалищната му маса бяха извадени и съдържанието им лежеше на купчина върху масата. Но чудно: парите, които се намираха в средното чекмедже, не бяха пипнати, а и разните скъпи неща, които бяха в кабинета му, стояха по местата си.

До четири часа сутринта Карстен нарежда книгата си, но не можа да намери никаква следа от нощния си посетител.

На сутринта, когато прислужницата му донесе закуската, го намери при писалищната му маса. Не беше си лягал тази нощ и когато дойде време да приема болните, сложи на вратата бележка, че този ден няма да приема.

Карстен имаше намерение най-напред да съобщи в полицията, но после се отказа. Прекара целия ден вкъщи, дори не отиде и в кабинета на професор Корти, а на Регина съобщи с кратка суха бележка, че е болен и е принуден цял ден да прекара в леглото.

Вечерта Карстен изгаси всички лампи и зачака. Макар да беше почти сигурен, че непознатият няма да се реши да дойде отново още следващата вечер, все пак дълго седя в тъмнината на своя кабинет с револвер в ръка и тази негова готовност да дочака противника си му действуваше успокоително.

Но времето минаваше бавно, часовете отлитаха, вече беше минало дванадесет и в края на краищата на Карстен му стана досадно това мъчително очакване. Беше ужасно да се ослушва при всяка стъпка под прозореца, а започна и да го дострашава от тъмнината. Изведнъж му се прииска да излезе на улицата, на светло, между хората...

Взе такси и отиде в „Маркони“. Тилден беше там. Вече пийнал, той седеше в компанията на някакви младежи и ако се съдеше по смеха им, разказваше весели вицове.

ТИЛДЕНОВИТЕ ЗАГАДКИ

— О, докторе! Здравейте! — поздрави той весело Карстен и вдигна чашата си.

Карстен го извика при себе си, кимвайки му с глава. Художникът веднага остави компанията си и отиде при него.

— Днес нямате късмет, докторе! — каза Тилден, отпусайки се тежко на стола.

— Защо?

— Защото съм страшно жаден, а нямам пари! Цялата ми надежда е във вашия портфейл.

Карстен се усмихна.

— Пийте, Тилден, пийте! — каза той и поръча две бутилки.

Художникът напълни чашите и се чукна с доктора:

— За ваше здраве и за вашата голяма любов.

— Оставете тези заядливи закачки... — намръщи се Карстен.

Изведнъж Тилден внимателно се загледа в Карстен и учудено вдигна вежди.

— Каква е тази синина под окото ви, докторе? — попита той.

Карстен се сепна.

— Блъснах се в тъмното във вратата — отговори той, отбягвайки изпитателния поглед на художника, но изведнъж почувствува желание да му разкаже всичко, което се беше случило миналата нов неговия кабинет. Надяваше се, че Тилден ще може да му каже или да предположи нещо.

— Излъгах ви, Тилден. Удариха ме...

— Кой?

— Не зная. Нощес някой беше влязъл в кабинета ми и когато се помъчих да го хвана, ме удари в лицето... Това е всичко.

— И откраднал ли е нещо? — любопитно попита Тилден.

— Не, нищо!

— Обадохте ли се в полицията?

— Мисля, че няма смисъл. И без това няма да го хванат. Кажете ми, Тилден, как да си обясня това произшествие?

Художникът се замисли.

— Кажете ми, докторе, чиста ли е съвестта ви? — попита той изведнъж.

— Карстен се разсърди:

— Как да разбирам въпроса ви? Какво искате да кажете с това? Какъв е този ваш начин да разговаряте със загадки?

— Не разбирам защо се разсърдихте така изведнъж, докторе. Искрах само да ви попитам дали имате неприятели, които се интересуват от вашите тайни.

— За какви тайни говорите?

— Колко чуден човек сте! Че кой от нас няма тайни? Кой от нас няма личен живот, скрит от любопитните погледи на другите?

— Съгласен съм с вас, Тилден, но нима тези тайни се крият в чекмеджетата на писалищната маса?

— Случва се, докторе, случва се! Понякога една малка бележка струва повече, отколкото няколко тома мемоари. Но стига сме говорили за това.

— Този въпрос ме интересува.

— И безпокои.

Карстен изгледа почти свирепо Тилден.

— Опасен е този ваш навик, Тилден...

— Какъв навик, докторе?

— Вие винаги се съмнявате в нещо. Винаги имате подозрения.

— Не, невинаги!

— Надявам се, че това не се отнася и до мен.

— Точно до вас, докторе — спокойно отговори Тилден.

Карстен пребледня и само две червени петна се появиха на страните му, както винаги, когато беше възбуден.

— Обяснете ми.

— Без причина се дразните, докторе. Сам ме предизвиквате, а после се сърдите. Твърдя, че от деня, в който беше убита Ема Зеберг и беше арестуван доктор Корти, вие постоянно сте особено нервен.

— Вие сте полудели.

— Не. Пих наистина, но все още съм абсолютно трезвен и с ума си.

— Чакайте... Професор Корти е мой добър познат... На мен, да кажем, ми харесва неговата жена... Мога ли тогава да бъда съвсем равнодушен към цялата история?

— О, не! Отлично познавам хората! Вашето участие в тази работа е свързано с някаква нервност и постоянен страх. Вие можете да страдате заради жената на Корти, но вие се и страхувате от нещо. Може би самият не забелязвате това, но то си личи от страни. Аз съм художник и съм свикнал да изучавам лицата. Вие много сте се променили, докторе, беспокойството не изчезва от очите ви, отслабнали сте, движенията ви са станали нервни, дори и вашата походка е променена... Сега вие вървите някак прегърбено, като че ли всеки момент очаквате да падне на главата ви тухла или нещо подобно... И ако вие не забелязвате това, аз ще ви кажа, че вашите разговори и мисли постоянно се въртят около Корти.

Карстен се засмя със сух, неприятен смях.

— Глупости! Вашите наблюдения са неверни, Тилден! Всички тези външни симптоми, които сте забелязали, са предизвикани от съвсем други причини. Аз не отричам, че обичам Регина Корти и никога не съм твърдял, че нейното резервирано държане не ми причинява болка. Нима е чудно, че съм отслабнал малко и съм започнал да ходя прегърбен? Вие може би никога не сте обичали толкова силно, както аз обичам тази жена.

Тилден напълни чашите.

— Да изпием по една за здравето на Корти — каза той мрачно.

— Какво искате пък сега? — пламна Карстен.

От художника не убегна, че казвайки това, Карстен потрепери.

— Защо да не пием за негово здраве? И палачът може да пие за здравето на бъдещите си жертви.

— Слушайте, Тилден, ако не ви смятах за малко смахнат, щях наистина да се обидя...

— Смятайте ме и занапред за малко налудничав. Така е по-удобно... От лудите никой нищо не търси, а всички се страхуват от тях...

— Но не и аз, Тилден!

— Вие още не сте имали случай да се уплашите от мен! — безгрижно каза художникът и потупа Карстен по рамото.

ДВЕ МЪЧИТЕЛНИ СЪБУЖДАНИЯ

Рудолф Корти се събуди на разсъмване, отхвърли завивката и започна да крачи от единия до другия ъгъл на своята килия. Беше сънувал страшен сън, но сега изобщо не можеше да си спомни какво точно сънува. Знаеше само, че няма да може да заспи повече и дори се изплаши от тъмнината на затворническата килия.

Едва по-късно Рудолф си спомни своя страшен сън: сънува брат си Адалберт. Той изведнъж се беше появил пред него, облечен с някакви дрипи, и потрепервайки от студ, му протегна треперещата си ръка, сякаш просеше милостиня. Да, тази протегната ръка беше събудила Рудолф. Той разбра смисъла на съня си и застана:

— Господи, как не се сетих по-рано за това? Кой ще изпраща в бъдеще на Адалберт неговата рента? Ако остане без пари, неговото завръщане в Женева ще стане неизбежно. Адалберт ще се върне вкъщи, в своята къща, при Регина и тайната ще се разкрие.

Рудолф се хвърли на твърдото легло и обви глава с ръцете си. Всичко, което беше преживял досега — арестуването, следствието, разпитите, срамът и раздялата с Регина — не му се струваше толкова страшно, както евентуалното завръщане на брат му в Женева...

Същата сутрин и Адалберт се събуди рано в своята стаичка в планината, по-рано от обикновено, и същата мисъл не го оставяше на спокойствие.

„Кой ли ще ми изпраща пари? Освен Рудолф, никой друг на света не може да направи това. Той не може да повери на никого нашата тайна, а днес вече е двадесет и пет.“

Адалберт с отчаяние гледаше стаята си и мислеше, че без пари тази стаичка ще бъде също такава тъмница, както и тъмницата, в която се намира неговият брат. Пъхна ръката си в джоба и извади оттам няколко банкноти и няколко сребърни монети.

— Дявол да го вземе! Само четиридесет и пет франка... Ще ми стигнат за няколко дни, но какво ще правя после?

В неговия помътен мозък бавно изплува мисълта: „Какво тогава? Искан не искам, трябва да се върна в Женева... Няма да се оставя да умра от глад в тази проклета дупка я!“.

Спомни си, че вчера си беше донесъл от кръчмата половин шише коняк. Взе го и отпи голяма глътка, обърса устата си с ръкава, сложи шишето на масата и се върна в леглото.

— Отивам в Женева! Ще живея сам, сам! Никой не ми трябва! Нека всички да вървят по дяволите! Тя е получила развод и сигурно вече е в чужбина — каза той на глас и почувствува как сънят отново го обхваща, покри се и скоро се унесе.

КРАДЕЦЪТ ЧУДАК

Доктор Карстен не можеше да седи вкъщи. Копнежът по Регина не му даваше мира. Облече се и отиде да приема болни.

— Ах, господин докторе, нещастие! Нощес крадец е влязъл в къщата — каза му Кети веднага щом го видя.

Карстен изтича в кабинета на Корти. Пред очите му беше същата картина, каквато видя в своя кабинет: всички чекмеджета на писалището бяха извадени и съдържанието им бе изсипано на масата.

— Липсва ли нещо? — попита той.

— Не, госпожата беше вече тук.

— Добър ден, докторе — чу той зад себе си.

Беше Регина.

— Откраднато ли е нещо, госпожо? — попита Карстен с потреперващ глас.

— Мисля, че не е...

— Сигурна ли сте?

— Намерих на масата единадесет хиляди франка, които чудноватият крадец е извадил от едно чекмедже и ги е сложил на масата, като че ли е искал да подчертае с това, че парите не са го интересували и че нищо не е откраднал. Направи ми също впечатление, че той е пренесъл микроскопа на професора на по-сигурно място — изглежда, за да не го събори, когато е претърсвал, и даже го е захлупил със стъкления похлупак, който стоеше в шкафа.

— Съобщихте ли в полицията?

— Да, сутринта тук беше комисарят и само вдигаше рамене.

— Нима нищо не каза?

— Само нарече крадеца „чудак“.

— Мога ли да подредя тези книжа, госпожо? — попита Кети.

Регина потвърди с глава, без да гледа момичето, мислите ѝ бяха заети с Карстен. Той беше блед и долната му челюст така силно трепереше, че го забеляза и Кети и погледна господарката си учудено.

— Какво ви е, докторе? — попита Регина.

Карстен като че ли едва сега дойде на себе си.

— Нищо, абсолютно нищо... Мислех само какво ли е накарало посетителя да прехвърли всички тези книжа, а да не вземе парите. Нима не ви се струва и на вас чудно това, госпожо?

— Разбира се, много чудно, докторе, но защо се изплашихте толкова? Изглеждате просто страшен! — каза Регина.

— Нима е възможно? Наистина... в първия момент се изплаших... Помислих, че са ви обрали...

Неговите думи прозвучаха много неубедително, но той не искаше да разказва на Регина, че и в неговата къща беше извършено също такава претърсване, при същите обстоятелства, само с тази разлика, че беше получил и силен удар в лицето.

В това време Кети разтребваше стаята. Едва сега Карстен забеляза, че е още с палтото и отиде да го съблече във вестибюла. Когато се върна в кабинета, Регина не беше вече там.

* * *

По обяд Адалберт Корти излезе на улицата. Сам не знаеше защо днес не му се седеше вкъщи. Може би се плашеше от мисълта за утрешния ден?

„Ще отида в Женева! Ще се върна там на всяка цена! Няма да остана в тази дупка!“ — повтаряше си той непрестанно.

— Тъкмо идвах при вас! — чу зад себе си глас и когато се обърна, видя дебелия раздавач, който бъркаше в чантата си.

— При мен! — учуди се Адалберт. — Защо?

— Как защо? Че днес е двадесет и пети, господине, а това е вашият най-щастлив ден! — отговори раздавачът, усмихвайки се, и му подаде хартия и молив.

— Подпишете!

— Не... не разбирам! — каза, заеквайки, Корти. — Че... откъде са тези пари?

— Как откъде! От Женева, разбира се! Както винаги!

— От Женева? Колко?

— Колко сте смешен, господине! Като че ли не знаете колко! Хиляда франка, както винаги.

— Не разбирам! — отвърна Корти и машинално се разписа, после остана дълго на улицата с парите в ръка, гледайки след раздавача.

„Как е възможно? Нали Рудолф е в затвора? Или, или... може би са го пуснали с полицаи из града. Но нали вчера четох, че още е затворен и не пускат никого при него, освен адвоката му.“

Едва сега той се сети да погледне адреса, написан на поканата, която беше останала у него заедно с парите. Погледна и сви рамене.

„Чудно, адресът е написан на машина. Рудолф никога досега не е правил това. Името на изпращача ми е съвсем непознато: Пиер Милен... Не го познавам!“

Едва в кръчмата, след третата чаша, Адалберт си помисли, че вероятно Рудолф е поверил тяхната тайна на адвоката си, който сега ще му изпраща пари в Аделбоден.

— Не може да бъде иначе — каза си той гласно и се успокои, но не за дълго. — А кой ще ми изпраща пари, когато затворят Рудолф за десет-петнадесет години? — започна да се пита той и отново се притесни.

КРАТКО ПРИЯТЕЛСТВО

Франц Годар седеше в чудесно настроение в малкия ресторант „Базел“ и умело пускаше кълбета дим от цигарата си. Той пресмяташе:

— Едно, две, три, четири...

— Вие имате истински талант за това, господин Годар!

Годар прекъсна приятното си занимание и погледна високия господин, който беше се приближил към него.

— Да не би да грешите? Аз не ви познавам! — нелюбезно каза Годар.

— Нищо, че не ме познавате. Аз ви познавам отлично.

— Кой сте вие?

— Художникът Тилден. Човек, който като вас презира работата и предпочита да гледа през прозореца на ресторанта как другите хора работят.

Годар се засмя.

— Дявол да ви вземе, вие ми харесвате! — каза той, сега със съвсем приятелски тон, и с галантен жест покани художника да седне при него.

Тилден се съгласи веднага.

— Откъде ме познавате? — с любопитство попита Годар.

— Моля ви се, аз познавам почти всички постоянни гости на заведенията, в които се пие вино, ракия и коняк.

Двамата се засмяха и този безгрижен смях ги сближи. Годар, поласкан от вниманието на художника, реши да му каже нещо приятно.

— Аз много обичам изкуството, господин Тилден. Не мога да си представя живота без хубави картини и книги. О, и аз някога, знаете ли, давах големи надежди, но животът, съдбата, борбата за съществуване...

Годар беше много доволен от себе си в този момент и с удоволствие слушаше собствените си думи.

— Да, да, във вашето лице има нещо артистично — каза Тилден и се изплаши от своята шега — да не би Годар да се обиди, но той прие

комплимента и започна да глади мустачките си.

— Вие неотдавна преживяхте голяма трагедия, господин Годар — продължи Тилден, за да прекъсне комплиментите си.

— О, да, аз изгубих моята прекрасна годеница, която много обичах! — каза Годар, приемайки тъжно изражение.

— Приемете моите съболезнования — каза Тилден и силно стисна ръката на Годар.

Франц беше зашеметен от толкова искрено внимание и съвсем се размякна. Той стана от мястото си, изтича до тезгяха, там дълго обяснява нещо, показваше с пръст разни шишета и мезета, които се намираха на полиците, после се върна на масата, на която след малко се появиха прекрасни мезета.

— Ах, вие сте много разточителен, господин Годар — скромно отбеляза Тилден.

— О, нищо! Умея да ценя приятелството. Аз съм, знаете ли, без средно и висше образование, но моята вродена интелигентност струва повече, отколкото разни професорски знания на такива типове, какъвто е Адалберт Корти, който така жестоко уби моята нещастна годеница.

— А как стана това? — попита Тилден, правейки се на съвсем равнодушен.

— Това е пълна загадка — каза патетично Годар, въздъхна пак и продължи: — Така казах и на следователя: Моля ви се, повдигнете завесата на това мрачно дело и отмъстете на онзи, който разби моето щастие, моя живот!

— Кажете ми, господин Годар — прекъсна го художникът, — как така вашата годеница е отишла през онази нощ на брега на езерото? Доколкото знам, тя имаше навик вечер да се разхожда из центъра на града.

Този въпрос много обърка Годар. Той не знаеше, че Тилден е толкова добре осведомен.

— Сигурен съм, че професор Корти я е намерил в центъра, но я е завел там и я е убил — отговори Годар.

— Чакайте, известно е, че убитата през онази нощ сама е посетила няколко локала на брега на езерото — сама, без Корти, разбирате ли?

В очите на Годар блесна искрица подозрение. Той се вгледа в Тилден. Художникът разбра, че беше избързал. Все пак Годар

отговори:

— Възможно е професорът да ѝ е определил среща в някой от локалите и вероятно Ема го е търсила. А когато го е намерила, Корти я е завел на място, където не е имало хора, и там я е убил...

— Това наистина е възможно — съгласи се Тилден и Годар се успокои.

„Той още не е пиян!“ — помисли си художникът и обърна по-голямо внимание на шишето. След час те седяха, прегърнати като стари приятели. Годар беше съвсем пиян, а Тилден, който носеше много повече от своя партньор, все още се държеше.

— Харесва ми вашият костюм, Годар — каза той.

Годар отвърна:

— Истински английски! Само за шев платих 150 франка, уши ми го самият Рике. Този костюм, драги мой, струва над 400 франка.

— Хайде да научите и мен как трябва да се живее! Завиждам ви, Годар, завиждам ви! Нищо не работите, а имате чудесен костюм, фино бельо, а и черпите със замах. Научете ме, Годар! Или може би сте получили някакво наследство?

— Чуден човек сте вие, Тилден. Кой може да ми остави наследство? Няма такива хора! Всичко това, драги приятелю, е съдба, моята съдба!

— Как така?

— Така... Днес, да кажем, сте гладен и беден, а утре някоя добра фея ще ви пхне чек в джоба...

Годар се засмя.

— А къде мога и аз да намеря някоя фея?

— Невъзможно е да я намерите, тя сама трябва да дойде.

— При вас сама ли дойде?

— Разбира се! Сега живея като граф!

— Разкажете ми как стана това?

Тилден постави ръка на рамото му и зачака отговор, но Годар изведнъж се освободи и каза:

— Вие сте много любопитен, драги мой. Всеки сам си върши работата!

— Това не е честно — обидено каза Тилден, но Годар изведнъж се разбърза и поиска сметката от келнера. Извади като Крез едра

банкнота и нехайно я хвърли на масата. Тилден забеляза в портфейла му голяма пачка банкноти и на сухото му лице се появи усмивка.

— Нима вече си отивате?

— Отивам си. Вие не се месете в чужди работи... Аз не обичам това! — каза грубо Годар, после протегна сухо ръка на художника и излезе с несигурни крачки.

Тилден разбра, че Годар го заподозря, но все пак тръгна след него. На ъгъла Франц се обърна, но Тилден успя да се скрие зад един минувач, а после побърза да го настигне.

Тилден следваше Годар, криейки се зад вратите по тихата улица „Магдалена“. Изведнъж Годар се изгуби, изчезна, сякаш потъна в земята. Тилден внимателно зави в една, напречна уличка и тръгна бавно по нея. Внезапно почувствува толкова силен удар, че падна по гръб, но мисълта, че е в опасност му даде сили и той веднага скочи на крака. Пред него стоеше Годар. От неотдавнашното му пиянство, освен може би дъха на алкохол, не беше останало нито следа.

— Следиш ме, а? Пи моето вино, на моя сметка гуля, а сега ме следиш? С какво право? Кажи ми с какво право? — пресипнало извика Годар.

Въпреки силната болка в гърба, Тилден се приближи до оградата и се облегна.

— Когато такъв нехранимайко има толкова пари и облекло, както ти, вагабонтино, тогава човек трябва да се интересува. А ако направиш крачка към мен, утре ще те предам на полицията.

— Така значи! А какво ще ми направи твоята полиция? Кой може да ми забрани да нося скъпи дрехи, щом като си ги плащам честно?

— С какви пари ги плащаш?

— С швейцарски франкове, разбира се. Може да съм спечелил с някакъв гешефт. Може моята годеница да ми е оставила наследство. Кого интересува това, като не съм хванат в кражба?

Годар сърдито плю на земята и си тръгна. Тилден едва се домъкна до един файтон и каза да го закарат вкъщи.

Цяла нощ лежа с компреси на гърба. Стаята му беше пълна с недовършени картини, но сега изобщо не мислеше за тях. Беше го завладяло напълно тайнственото убийство на Ема Зеберг и той знаеше, че няма да се успокои, докато не разкрие тази тайна.

ХУДОЖНИКЪТ ТЪРСИ КВАРТИРА

— Сутринта Тилден беше на крака. Все още чувстваше болки в гърба. Годар беше вложил в удара цялата си омраза към художника, но Тилден не искаше да се предаде и след дълго търсене, най-после намери къщата на лелята на Ема.

— Няма ли случайно при вас стая, която да давате под наем? — попита той.

Старата жена се учуди. Откъде може да знае този човек, че при нея се освободи една стая? Но не беше лесно да се обърка Тилден.

— Госпожо, само питам дали нямате случайно стая. Ще попитам и у съседите ви. Всяка добра и пестелива домакиня ще намери някоя стаичка за такъв тих и скромнен квартирант като мен.

Лелята помисли за Емината стая, после изгледа още веднъж от главата до петите непознатия млад човек и каза:

— Има една стая, не мислех да я давам под наем, но ако плащате редовно...

— Що за въпрос, мадам. Разбира се. Ще плащам като часовник.

Тя отвори вратата, Тилден побърза да влезе в стаята, където бе живяла Ема Зеберг, и седна на един стол. Неговият внимателен поглед се плъзна по стените, леглото, останалите мебели.

— Добра е, госпожо, хубава и удобна стаичка. — И изведнъж добави: — Но защо не седнете, госпожо, не ми е удобно аз да седя, когато една дама е права.

Старата жена беше поласкана. Нея никой никога не беше я наричал госпожо. И тя седна.

— Сега да ви кажа искрено, госпожо, защо дойдох дотук. С вашата племенница ме свързваше искрено приятелство. Знаех, че има годеник, затова се виждахме рядко, и то много предпазливо.

— Ах, вие сте познавали Ема?

— О, отлично я познавах и мога да ви кажа, че нейната смърт страшно ме порази. Толкова младо и хубаво момиче и изведнъж — такъв край! Дойдох тук поне веднъж да видя стаята, в която тя е

прекарала живота си. Освен това исках да ви изкажа моите съболезнования.

Тилден се изправи, доколкото му позволяваше това наболяващият го гръб, протегна ръка на старицата, след това пак седна. Сега Емината леля беше напълно объркана: галантен човек, хубави думи — съвсем като в романите или в театъра.

— Госпожо, вие сигурно няма да се разсърдите, ако ви помоля да поговорим за нещастната Ема. Да знаете само как плаках, когато научих за нейната смърт.

Старицата въздъхна.

— Кажете ми, госпожо, сигурна ли сте, че доктор Корти е убил Ема?

— Ами кой друг? Разбира се, че той!

— Да, да, и аз съм сигурен... Той е бил много жесток към нея. Но ми е известно, че и годеникът на убитата не е бил много добър към нея. Ема много пъти ми се е оплаквала от него.

— Че той и затова е годеник... Всичко може да се случи между годеници... — каза старата жена.

— Но много ми е чудно, госпожо, че Франц Годар изведнъж започна да живее нашироко. Откъде има толкова пари? Видях го преди няколко дни: облякъл се като граф, пие вино колкото си иска. Чак ми стана криво: Господи, мисля си, годеницата му лежи на дъното на езерото, а той си живее.

— Така ли? — изненада се старицата.

— Разбира се. Откъде има толкова пари?

— Може да е намерил някоя богата приятелка.

— Не, той няма сега никаква приятелка. Кажете ми, госпожо, нямаше ли вашата Ема нещо спестено?

Старата жена разбра смисъла на въпроса и пак стана от стола си.

— Не знам. Ема може да е скрила нещо от мен, а сега Франц да го е прибрал...

— Ето, виждате ли? Може и да не е взел спестяванията й след смъртта, а да я е обрал, докато е била жива, сам да я е убил и хвърлил в езерото. А сега харчи нейните пари! Какво мислите вие за това?

Старицата седеше неподвижно и мълчаливо, а Тилден не искаше да каже нищо повече, докато не се затвърди съмнението, което беше хвърлил в нейната душа.

— Ще отида в полицията — каза изведнъж тя решително.

— И ще направите най-голямата глупост.

— Защо?

— Защото там вече са разпитвали Франц и той е успял да докаже, че по времето, когато е убита Ема, е бил вкъщи. Това са потвърдили неговите съседи, хазайката, даже и полицаят, който стои на пост недалеч от неговата къща и с когото Годар е разговарял, отивайки си вкъщи, цели десет минути.

— Тогава полицията нека поне да го разпита откъде има пари — извика старицата и удари с юмрук по масата.

— Той ще намери отговор и на този въпрос. Годар е приятел с всички проститутки в Женева. Нима не би могъл да намери една, която да се закълне, че му е дала своите спестявания, защото той има намерение да се ожени за нея или нещо подобно?

— Какво да правя тогава?

— Много просто! Идете при Годар и му кажете, че сте научили от един непознат, че вашата племенница е имала спестени пари и че се съмнявате, че той я е обрал и убил. Поискайте да раздели с вас сумата, иначе ще се оплачете в полицията. Кажете му го право в очите.

Тилден очакваше, че пред заплашванията на старата жена Годар ще се съгласи да ѝ даде пари, с което само ще потвърди, че наистина е обрал и убил Ема. Но старицата се възпротиви:

— Той ще ме убие!

— Не се страхувайте, аз ще дойда с вас до неговата къща. Ще остана зад вратата и ако само той посмее да ви посегне, ще се намеся.

Алчната жена се колебаеше. Жалко би било да пропусне такъв случай.

— Кога ще отидем?

— Веднага! Той сигурно още не е станал.

КВАРТИРАТА СЕ ПЛАЩА ПРЕДВАРИТЕЛНО

След половин час старата жена вече звънеше на вратата на Годар. Тилден се беше изправил до оградата и беше готов за всичко.

— Вкъщи ли е Франц Годар? — попита старицата.

— Още вчера си събра нещата и замина — отговори хазайката.

Тогава Тилден пристъпи напред.

— Къде замина? — попита той.

— Кой го знае!

— Позволете ми да видя наистина ли е заминал — каза художникът и влезе в стаята.

Годар наистина го нямаше, в стаята бяха останали следи от неговото бягство. Навсякъде бяха разхвърляни непотребни неща от неговия гардероб: мръсни яки скъсан колан, чорапи.

— Не ви ли каза защо напуска квартирата? — попита Тилден хазайката.

— Не. Снощи се върна пиян, в много лошо настроение и веднага започна да събира нещата си.

— Може би само се е преместил в друга квартира?

— Не вярвам, защото ми каза да не съобщавам в адресното бюро, че ме напуска.

— Кажете ми, госпожо, да не би все пак да ви е казал къде отива, защо?

Хазайката погледна Тилден с недоверие.

— Каза ми с никого нищо да не говоря, ако ме попитат за него. А аз защо да го жая? Трябваше да ми плати за това време, докато го няма. Нали?

— Разбира се, че е трябвало да ви плати!

— Виждате ли, а ми даде само десет франка.

— А знаете ли, госпожо, от какво живееше? Вие вероятно сте забелязали, че напоследък имаше пари.

— Да, разбира се, че имаше пари. А на мен, бедната жена, не можа да ми плати поне за един месец.

— Откъде имаше пари? — настоя Тилден.

— Кой го знае! Нима можеше да се разбере нещо от Годар?

— Е, какво мислите? — обърна се Тилден към лелята на Ема, когато отново бяха на улицата.

— Годар не би избягал, ако съвестта му беше чиста.

— Вие правете каквото искате, господине, но аз отивам в полицията — каза тя.

— Ще го направя и без вас. Ще го намеря и ще отмъстя за бедната Ема — успокои я Тилден.

— Докато го намерите, той ще прахоса всичките пари, а какво ще правя аз тогава?

— Ето ви нещо, госпожо, а след няколко дни пак ще мина към вас — каза Тилден, подавайки ѝ банкнота от петдесет франка.

Зарадваната старица взе и скри банкнотата, после си тръгна за вкъщи, а Тилден наистина отиде в полицията.

АДВОКАТИТЕ ЗНАЯТ КАКВО ПРАВЯТ

— Адвокат Барте — съобщи Кети.

Регина прие адвоката без желание.

— Госпожо, поздрави от съпруга ви — каза адвокатът още от вратата, приближи се до Регина и ѝ целуна ръка.

— Видяхте ли го?

— Да. И не е изключено да се заема с неговата защита...

— Но аз вече повиках адвоката Раисман от Базел.

— Нищо, госпожо! Колкото повече защитници, толкова по-добре. Днес успях да се видя с професора и той ви моли веднага да подадете заявление за развод.

— Какво казвате? — Регина притисна към гърди ръцете си, които изведнъж бяха станали леденостудени.

— Да, госпожо, професорът ви моли колкото е възможно по-скоро да изпълните неговата молба.

— Но защо? Аз не се отказвам от него.

— Разбира се, но този развод до голяма степен ще облекчи неговото положение на обвиняем.

— Нищо не разбирам! Как така?

— Много е просто, госпожо. На какво всъщност се основава причината, за убийството на Ема Зеберг? На това, че за вашия мъже било важно да я премахне, по този начин да заличи миналото и да ви даде възможност да се върнете при него. Но ако се разведете с него и заминете в чужбина, в обвинението ще има една значителна, празнота. Защитата ще може по-лесно да опровергае обвинението. Тя ще докаже, че убитата Ема Зеберг не е пречила ни най-малко на професора, защото той и без това е имал намерение да се разведе с вас. Нима това не е логично, госпожо? Ако оправдаят мъжа ви, вие можете да се върнете в Женева и отново да се ожените. Ако все пак се докаже, че той е имал причини да убие Ема, тогава вие няма да се върнете, защото той ще прекара доста години в затвора.

— Професорът ли иска това? — попита Регина с променен глас.

— Да, госпожо!...

— Аз... аз трябва, вие сам разбирате, трябва да говоря с него, да чуя това от неговите уста... Всичко е толкова невероятно...

— Да не би да мислите, госпожо, че съм измислил нещо? — обиди се адвокатът, но Регина веднага го прекъсна:

— Кога ви помоли за това?

— Точно преди час. Не му беше лесно да се реши, но беше принуден да се съгласи с мен, че разводът е необходим и до голяма степен ще облекчи положението му. Ако го обичате, вие трябва да направите това, госпожо.

— Добре — каза глухо Регина, подаде ръка на адвоката и бързо отиде в спалнята си. Там се хвърли на леглото и заплака горчиво, така както плачат наказаните без причина деца.

Вечерта дойде адвокатът Гурие. Беше смутен и ръцете му, когато изваждаше от чантата си приготвеното заявление, трепереха. Гурие избягваше погледа на Регина и бързаше. Изглеждаше, че иска да свърши колкото е възможно по-скоро с тази неприятна процедура.

— И вие ли мислите, че разводът ще бъде от полза за моя нещастен мъж? — попита го Регина.

— Във всеки случай няма да му навреди... — отговори Гурие неопределено.

Товава Регина взе писалката от Гурие и подписа заявлението за развод. Но когато той побърза да вземе листа и да го сложи в чантата си, тя го хвана за ръката.

— Слушайте — каза тя сериозно и страстно, — ако днес съм сгрешила по отношение на моя беден мъж, вие и онзи Барте сте виновни, Бог вижда, че не исках...

Гурие пребледня. Нейните думи прозвучаха като клетва.

— Моля ви се, госпожо... как можете... — мърмореше той, вървейки гърбом към вратата.

* * *

Адвокатът Барте беше казал истината. Професор Корти действително му беше поръчал да помоли Регина да побърза с развода, но Барте скри много неща от нея. Той скри, че Корти въобще не

знаеше, че Гурие беше прекъснал процеса и когато научи за това, се задъха, казвайки:

— Значи тя не е искала повече да се разведе?... Тя се е отказала?... Искала е да остане при мен?... Какво щастие... какво голямо щастие!

Но Барте започна да му доказва, че разводът е необходим и го уверяваше, че е длъжен да я освободи, че няма морално право да я въвлича в тази история, че е нечовешко, егоистично, че обществото ще го осъди за това.

— Вие трябва да запазите тази прекрасна жена от всичко, което може да ви сполети. Или може би искате името ѝ да бъде свързано с името на убиец!

— Но аз не съм убиец!

— Добре, аз вярвам в това, но още не се знае дали и съдът ще повярва, дали обществото ще повярва. Спасете я от срам, върнете ѝ свободата и ѝ дайте възможност да се успокои. Това е ваш дълг, господин професор.

И Корти беше принуден да се съгласи.

— А ако ме оправдаят? — попита той неуверено.

— Тогава госпожата може всеки момент да се върне при вас — увери го адвокатът.

— Тя ли ви помоли за това? — попита Корти.

— Не, тя не искаше да ви причини и тази болка... Но нима тя трябва да ви моли за развод? Нима не чувствувате, че сте длъжен да ѝ предложите това, щом като ви арестуваха и обвиняват в убийство?

И Рудолф послушно подписа заявлението, което беше приготвил Гурие. След излизането на Барте той покри лицето си с ръце и утихна. Тясната килия му изглеждаше като каменен ковчег, в който го бяха заровили жив и откъдето той нямаше повече да излезе.

ХУДОЖНИКЪТ РАЗПИТВА СЛЕДОВАТЕЛЯ

Следователят прие художника Тилден. Художникът се намести удобно в коженото кресло, запали цигара и когато забеляза, че неговото свободно държане до известна степен ядосва следователя, каза:

— Дойдох при вас във връзка с убийството на Ема Зеберг.

— Имате ли нещо интересно да ми кажете?

— Да. Но трябва да ви кажа и това, че лично аз съм много заинтересуван от това тайнствено убийство...

— Всички убийства изглеждат за любителите тайнствени, защото те нищо не разбират — прекъсна го следователят.

— Лъжете се, отлично разбирам всичко в тази история и я разглеждам много по-обективно, отколкото вие, господин следовател, защото не съм заинтересуван да изпратя на господин прокурора колкото е възможно повече и по-скоро материала...

— Моля ви да не се отклонявате! Вашето, мнение по останалите въпроси от общ характер изобщо не ме интересува!

— Чудесно! Но позволете ми да играя няколко минути ролята на следовател. Кажете ми, моля ви, защо следствието е отделило толкова малко внимание на приятеля на убитата — Франц Годар? Защо никой не се занимае с въпроса как този нехранимайко, който нищо не работи и вече е изгубил своята доходоносна годеница, сега може да посещава първокласни барове, да носи скъпи дрехи от английски плат? Защо никой не го попита откъде има той в портфейла си сумицата от две до три хиляди франка? Заинтересувал ли се е някой от вас как е живял този Франц Годар преди убийството на Ема Зеберг? Не, господин следовател, вие не сте показали ни най-малък интерес, но аз поправих вашата грешка. Още не съм разбрал откъде Франц има пари, но разбрах, че преди убийството на Ема той не е могъл да си купи дори кутия цигари и с часове е стоял под градския мост, чакайки Ема да донесе пари, които е спечелила от случайни мъже.

— Какво искате да кажете — че Франц е убил Ема ли?

— Да... а може би и нещо друго.

По лицето на следователя се появи иронична усмивка.

— Имам доказателства, че той не е замесен в убийството. През онази нощ бил в квартирата си. Но затова пък ми е добре известно, а и сам Корти не отрече, че през това време той е бил на брега на Женевското езеро. Не отрича също, че е търсил Ема Зеберг.

— Но знаете ли вие, че Ема Зеберг е била при Корти и че му е оставила един документ с много важно съдържание? В него е написано черно на бяло, че Ема е играла ролята на бременна жена, че Корти я е хванал в лъжа и че тя му е подписала, че в бъдеще няма да има никакви скандали и претенции? Питам ви, господин следовател, защо е трябвало професорът да убие момичето, като е имал този документ в ръцете си?

— Вие сте наивен, господине! Въпреки че е подписала това, Ема все пак е намерила възможност да му направи сцена пред операта, в присъствието на не по-малко от стотина свидетели. Това е станало няколко часа преди убийството. И същата вечер Корти е разбрал, че никакви документи няма да го спасят от нови скандали. Той е разбрал, че даже и пари не могат да го спасят от тази жена, която много често се напивала. В такива случаи и полицията даже не може да помогне. Единственото, което можеше да направи онази вечер полицията, беше да арестува Ема Зеберг, да я задържи в участъка, докато изтрезнее, и после, в случай че подновеше своите изнудвания, да бъде лишена от свобода за десет-двадесет дни. Такава почивка в чистия и топъл затвор не плашеше Ема. Върху всичко това Корти е размислил тогава и е решил да предприеме по-радикални мерки. А те са били: убийство. Трябва да подчертая, че още една причина е накарала Корти да прибегне към убийство: любовта към жена му и страхът да не я изгуби. Корти е знаел, че неговата жена няма вечно да търпи това положение и е решил да свърши с тази история веднъж завинаги. Той сам, разбирате ли, сам е написал на жена си бележка, в която казва, че „трябва да премахне този трън от техния живот“. Препоръчвам ви, господин Тилден, да не се месите в тази работа. Всички хора се смятат по-умни и по-досетливи, отколкото сме ние, специалистите; които познаваме престъпниците и престъпленията. Всичко, както виждате, е съвсем просто и ясно.

— Добре, не отричам, че вашите доводи могат да убедят прокурора, дори и съда. Но мен те не могат да убедят!

— Това не ме интересува, господине!

— Все пак чуйте ме, господин следовател. Предполагам, че Франц Годар е убил Ема Зеберг, преди професор Корти да стигне до брега на езерото.

— Глупости! Убитата през онази нощ е видяна в четири различни локала, а също така са видели и Корти, който е търсил някого.

— Тогава обяснете ми, защо изчезна така изведнъж Франц Годар веднага след като разбра, че се интересувам от неговите работи?

— Как така изчезнал! — учуди се следователят.

— Да, изчезна и въпреки всичките ми старания, не можах да науча новия му адрес. Тук, в Женева, той не е записан на нов адрес.

— Това още нищо не значи. Парите, които сте видели у него, може да е откраднал, а понеже вие сте се заинтересували за произхода им, е сметнал за най-разумно да се скрие. Не отричам, че Франц Годар е отвратителен тип, но той е много страхлив, за да може да извърши убийство. Помислете сам колко е могла да спести Ема, щом като той всяка вечер е прибирал печалбата ѝ. Не, Годар е крадец, нехранимайко, но да убие, е по-малко вероятно, отколкото професор Корти, който е действувал в афектирано състояние, отчаяно... А сега, господин Тилден, вярвам, че ще се успокоите и ще се върнете към вашите платна и четки. Те ви подхождат много повече, отколкото криминалистиката.

Тилден си отиде много потиснат. Вече беше започнал да губи вяра в мисията, която доброволно беше поел, но у него напираше едно чувство, което не можеше да заглуши: чувството, че професор Корти е невинен.

Един въпрос не му даваше спокойствие: откъде е могъл професор Корти да знае, че през онази нощ Ема Зеберг ще бъде на брега на езерото? Корти отдавна беше прекъснал всякакви връзки с нея и не е могъл да знае къде тя прекарва вечерите си. Нима ако е имал намерение да ѝ предложи пари, не е било по-просто да я повика в своята къща или да отиде у тях? Всичко това беше много чудно!

„Нима професорът е убил Ема Зеберг? Нима се лъжа, като мисля, че това е работа на Франц Годар? Защо тогава Годар изчезна?“ — питаше се неуморимо художникът.

ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА ДОКТОР КАРСТЕН

Два пъти Регина Корти не прие доктор Карстен, защото лежеше. Силите ѝ я бяха напуснали, но когато Кети за трети път ѝ каза, че той иска да я посети, Регина най-после трябваше да го приеме. Доктор Карстен ѝ направи много силно впечатление. Беше необикновено блед, с изострения си нос и изпъкнали скули приличаше на мъртвец. Хлътнолите очи и дрехите му, които висяха на него, изплашиха Регина.

— Какво ви е, докторе? Болен ли сте? — попита го тя.

Той сякаш се изплаши от въпроса ѝ.

— Не, не здрав съм, госпожо, напълно съм здрав... Госпожо, сутринта разговарях с адвоката Гурие, който ми каза, че развод можете да получите и във ваше отсъствие. Моля ви да напуснете Женева! Отпътувайте, отпътувайте оттук колкото е възможно по-скоро.

— Какво ви е, докторе? Къде да отпътувам?

— В чужбина. Питам следователя дали ще бъде нужно да ви разпитва пак... Той ми каза, че няма да ви безпокои повече и че няма нищо против вашето заминаване от Женева. Вие ще отидете в Италия и аз ще пътувам с вас... ще ви придружа...

— Вие?

— Да, защото виждам вашето състояние, разбирам болката ви. Необходима ви е грижата и вниманието на някого. И аз чакам с нетърпение да напусна града...

— Защо?

— Защото... защото чудесно познавам професора и възможният край на този процес... много ме интересува. Бих желал да се върна тук едва след като всичко свърши... О вие едва ли ще разберете това, госпожо. Ние ще отпътуваме далеч оттук, в Месина или Палермо... Ще бъда постоянно около вас, госпожо, ще ви служа като предано и вярно куче. Разберете ме: без любов животът и работата нямат смисъл... Не, не, аз не мога да говоря за любовта. Чувствувам, че говоря глупости... банални фрази. Зная, че тези думи няма да стигнат до вашето сърце. Вие, разбира се, ще ми кажете: „Но аз не ви обичам,

Карстен!“ . Зная и не искам от вас нищо, но ви моля да не ме гоните, дайте ми възможност да съм около вас. Ще минат дни, месеци, години и вие ще видите, че никога не сте срещали толкова предан човек и вие, госпожо, ще повярвате в моята преданост, в моята вярност, в моята голяма любов... С Корти е свършено. Забравете го и аз, кълна ви се, ще излекувам раната ви! Само да се махнем оттук, да отпътуваме колкото е възможно по-далеч от този град...

НЕКАНЕН ГОСТ

Изведнъж Регина извика. На вратата стоеше художникът Тилден. Щом го забеляза, доктор Карстен яростно стисна юмруци.

— Как влязохте тук? — извика той гневно към художника.

— Извинете, докторе, но въпросът ви ме изненадва. Не съм дошъл при вас, а при госпожа Корти и ако госпожата би желала да знае как съм влязъл в нейната къща, ще ѝ отговоря, че вратата беше широко отворена и че по пътя до тази хубава стая не срещнах никого, който би могъл да съобщи за моето идване. Моля ви, госпожо, да ме извините, че наруших вашето спокойствие.

— Извинете, господин Тилден, но какво общо можете да имате с мен?

— О, ще видите! Ние, хората, сме свързани с невидими нишки и те се намират в ръцете на една и съща съдба.

Тилден влезе в стаята, седна удобно на едно кресло и каза:

— Аз много уважавам доктор Карстен, но работата, по която съм дошъл, се отнася само до вас, госпожо!

Карстен веднага разбра.

— Трябва да ви предупредя, госпожо, че Тилден е най-досадният човек в Женева. Няма изобщо да се изненадам, ако ви разкаже разни неприятни неща — каза лекарят, поклони се сухо и излезе, без да погледне художника.

— Довечера ще бъда в „Маркони“, докторе — подхвърли му Тилден.

Карстен само ядосано затвори вратата.

— Искате ли да започнете? — нетърпеливо каза Регина.

— Разбира се, госпожо. Чух вашия разговор с доктор Карстен.

Регина почервения.

— Срамота...

— Не виждам нищо срамно в това, че влюбеният доктор се опитва...

— Господине, моля ви...

— Не, не, знам... Това е много деликатна тема, но мисля, че имам право да се намесвам.

— Кой ви е дал това право? — ядоса се Регина.

— Никой, госпожо! Но кажете ми кой е дал право на доктор Карстен да използва отсъствието на професор Корти за своите любовни домогвания?

— Извинете, господин Тилден, но не желая да слушам вашите дързости. Моля да ме оставите на мира.

— Няма да ви оставя на мира, госпожо, докато не постигна своето. Вие не ме познавате. Искам да помогна на професор Корти и доброволно се нагърбих с ролята на детектив, а вие, като негова законна съпруга, трябва да ми помогнете.

Регина учудено изгледа художника.

— По какъв начин можете да помогнете на мъжа ми? — попита неуверено тя.

— С изясняването на някои неясни неща. Например как е научил професорът, че през онази нощ Ема Зеберг ще бъде на брега на езерото? Защо не я е търсил в други краища на града, където тя обикновено е прекарвала вечерите си?

— Какво искате да кажете с това? — попита изплашено Регина.

— Искам да кажа, че през онази нощ някой е упътил професора точно натам.

— Кой?

— О, ако знаех! Но давам ви честната си дума, че ще го открия.

— Чудно, а аз не съм помисляла за това...

— Да, госпожо, наистина е чудно...

— Значи вие не вярвате, че моят мъж е убил Ема Зеберг?

Тилден дълго мълча, после каза:

— Не знам... Още не съм проникнал в тази тайна... Но даже и да я е убил, няма съмнение, че е бил упътен от някого къде може да намери жертвата си...

— Съмнявате ли се в някого? — запита с несигурен глас Регина и очаквайки отговора му, съвсем се сви в креслото си.

— Няма да ви отговоря сега на този въпрос, но кажете ми, госпожо, каза ли ви тогава професорът защо е отишъл точно там?

— Не... Нищо не каза... Нямаше време.

— А защо вие не го попитахте за това?

— О, бях така потресена от онова, което се случи. Съвсем се обърках.

— Добре, но защо не поискате сега да се срещнете с мъжа си?

— Отказаха ми...

— И вие не поискахте ли повторно?

— Не...

— Защо?

— Така ме посъветваха.

— Кой ви посъветва?

— Адвокатът Барте...

— Аха... така значи!

Тилден стана. На дългото му сухо лице се появи безкрайна изненада. Започна нервно да трие дългите си ръце.

— Какво ви е? — попита го Регина.

— Госпожо, тази история става всеки миг все по-интересна... — отговори художникът и изведнъж бързо се сбогува.

ЕДНА МАЛКА ПОДРОБНОСТ

Онова, което не можа да направи Регина Корти, успя художникът Тилден: получи разрешение да се срещне със затворения професор Адалберт Корти. Това му струваше много труд, тичане, закани и разговори, но той все пак постигна целта си.

Рудолф Корти с изненада гледаше появилия се пред него човек, когото не познаваше. Тилден внимателно наблюдаваше професора.

— Вие сякаш не ме познавате, професоре? — попита той най-после.

— Как да не ви познавам... — побърза да каже Корти, докато пазачът, който присъствуваше на срещата, ги гледаше подозрително.

— Бих желал да изясня едно положение, но ви моля да напрегнете паметта си, защото отговорът ви е много важен.

— Моля — едва чуто каза Корти.

— Спомнете си за онази вечер, когато Ема Зеберг ви направи скандал пред операта. Помъчете се да си припомните всички подробности от онази нощ.

— Добре...

— След скандала вие се върнахте вкъщи, нали?

— Да.

— Колко време прекарахте у вас, преди да отидете да търсите Ема Зеберг?

— Приблизително около половин час.

— Къде бяхте през това време?

— В кабинета си.

— С кого?

— Бях съвсем сам.

— Какво правехте?

— Пишех писмо на жена си.

— Знам съдържанието. Но кажете ми защо не казахте лично на вашата госпожа онова, което написахте в писмото?

— Моята жена беше почти в безсъзнание... Освен това се страхувах, че тя няма да ме пусне да изляза.

— Добре. Сега: кой ви каза, че ще намерите Ема Зеберг на брега на Женевското езеро?

Корти се замисли. Виждаше се, че не му е лесно да подреди мислите си.

— ... Някой ми се обади по телефона... Да, да, един мъжки глас ми каза, че ще намеря Ема Зеберг точно там... на брега на Женевското езеро... — отговори Корти.

— Ха така! Благодаря ви, господин професор, и знайте, че Тилден за ваше добро ви е задал тези няколко въпроса.

ТИЛДЕН ТЕЛЕФОНИРА

Само едно име — Тилден — и на Карстен му беше ясно какво можеше да се крие зад него.

— Нима идва при вас? — попита Карстен.

— Да! — отговори Барте и нервно запали цигара.

— После, после? Разказвайте! — нетърпеливо подкани лекарят.

— Тилден се интересува от делото на професор Корти.

— Това го знам. По-нататък!

— Каза ми в лицето, че през онази нощ, когато беше убита Ема Зеберг, аз съм упътил професора да отиде при езерото.

— Той ви каза това?

— Да...

Карстен стана и Барте едва сега забеляза промяната, която изведнъж беше станала с него. Пред адвоката стоеше безумен човек, способен на всичко.

В кабинета зазвъня телефонът. И двамата се стреснаха. Карстен не се решавахе да вдигне слушалката, но Барте го накара:

— Вие съвсем се объркахте, докторе... Не бива така... Идете на телефона, вие като че ли се страхувате.

— Да, да, страхувам се! От всичко се страхувам. Ще избягам, Барте! Аз ще замина... иначе ще полудея.

— Засрамете се! Тази нещастна любов към Регина Корти съвсем ви погуби!

Телефонът продължаваше упорито да звъни и Барте насила блъсна Карстен към него.

— Кой е? — с несигурен глас попита Карстен и Барте забеляза как той изведнъж се олюля.

От телефонната слушалка отекваше звучният глас на художника Тилден.

— Какво става с вас, докторе, вие като че ли се страхувате да вдигнете слушалката? Знаех със сигурност, че сте вкъщи.

— Бях заспал... — отговори Карстен, стараейки се да скрие вълнението си.

— Бяхте заспали? — попита със съмнение в гласа Тилден.

— Да.

— Нима адвокатът Барте не ви пречи да спите? — попита художникът и весело се засмя.

— Оставете вашите безсолни шеги, ставате досаден. Какво въобще искате от мен? Моля ви да ме оставите на мира! Защото... защото ще бъда принуден да взема... да взема мерки...

Но Тилден продължаваше да се смее:

— Вие сте в лошо настроение! Аз ви телефонирам така... с определена цел... Исках да ви кажа, че прозорецът на вашата кухня е отворен широко, че можете да настинете от течението, без да изключвам, че през този прозорец може да влезе някой крадец в къщата ви...

Карстен хвърли телефонната слушалка, като че ли беше го ударил ток, а когато я взе отново, Тилден беше прекъснал връзката.

— Барте... — едва можа да каже Карстен. — Барте, повикайте веднага доктор Леманше. Лошо ми е... Сърцето... Кажете му, че съм много зле... — едва можа да каже Карстен, разкъсвайки яката си, от която искаше да се освободи...

НОЩНИЯТ КЛИЕНТ

Във вестибюла зазвъня звънецът. Адвокатът Гурие учудено сви вежди: кой идва толкова късно? След малко при него влезе Тилден.

Гурие се намръщи, като видя как лукаво се смее художникът.

— Вие вероятно по погрешка сте дошли тук? — попита той.

— Лъжете се, господине! На вашата врата има окачена доста голяма табелка и трудно би могло да се сгреша — отговори Тилден.

— Какво искате?

— Нима вие приемате клиентите си във вестибюла или може би само онези, от които смятате, че няма да спечелите?

— В дванадесет часа вече не работя, господине.

— Вие сте смешен човек, Гурие! Знам, че не бихте отказали да приемете хонорар и в два часа през нощта, но аз ви заявявам, че няма да спечелите нито грош от мен...

— Моля... — покани Гурие художника, показвайки му вратата на кабинета, и запали цигара. — Е? — каза Гурие и от вниманието на Тилден не убягна нервността, обхванала адвоката. Той беше доволен от впечатлението, което беше направил на Гурие със своето посещение.

— Кажете ми, Гурие, колко ви обеща Барте за развода на Корти? — спокойно попита Тилден.

Гурие пламна:

— Вие сте полудели!

— Така казват всички, но ви уверявам, че ще съм последният на този свят, който ще полудее. Ще изгубя разума си едва след като подлудя много други. Значи, колко взехте от Барте за развода?

— Въобще не разбирам каква връзка има Барте с вас, господин Тилден!

Изведнъж Тилден стана от мястото си и тежко постави ръцете си върху раменете на адвоката.

— Въпреки уважението ми към възрастните хора, ще бъда принуден да направя глупост, Гурие! Ще ви одера старата кожа, ако помогнете на Барте да изпълни плана си. Чувате ли? Ако утре до

дванадесет часа не върнете заявленията на мен, художника Тилден — двете заявления: на професор Корти и на жена му, ще си отидете от този свят много по-рано, отколкото Господ Бог би желал това да стане. Точно в дванадесет часа ще дойда за заявленията!

— Вие... вие нямате право! Аз нямам никаква работа с вас. Заявленията могат да искат да им се върнат само Корти и жена му. Вас не ви познавам и не искам да ви, познавам! — викаше задъхано Гурие.

Той трепереше от страх, неговата рядка бяла коса беше щръкнала и го правеше страшен.

— Добре, сега ще ви докажа, че моето желание ще бъде изпълнено — отговори му спокойно Тилден и взе телефонната слушалка. След малко се чу сънливият глас на Кети.

— Моля ви, повикайте госпожа Корти на телефона! — каза Тилден.

— Госпожата спи...

— Не ви питам какво прави госпожата! Веднага я повикайте на телефона! Кажете ѝ, че Тилден я моли.

Минаха, няколко мъчителни минути. Най-после в слушалката се чу изплашеният глас на Регина Корти:

— Какво има, господин Тилден?

— Аз съм при адвоката Гурие. Моля ви, госпожо, да потвърдите, че отказвате да се разведете с професор Адалберт Корти. Аз искам от господин Гурие да ми върне утре до дванадесет часа двете заявления за развода...

— Аз... аз нищо не разбирам... Барте ме уверяваше, че това е необходимо.

— Барте е крадец, негодник и подлец! Сега не ми е възможно да ви изложа всички подробности, които научих, но ви моля да ми вярвате, че знам неща, които не са известни дори и на следователя!

— Не ви разбирам, господин Тилден!

— Нищо, всичко ще разберете и ще научите, когато стане нужно! Откажете се от развода, защото са ви излъгали. Разводът е нужен на доктор Карстен и на неговите агенти, разбирате ли?

Слаб вик отекна в слушалката.

— Господи, нима е възможно?

— Да! А сега давам слушалката на Гурие, един от членовете на тази банда, която ви е заобиколила, и вие ще му кажете, че съм

упълномощен да взема от него вашите заявления.

Тилден се обърна, за да предаде слушалката на адвоката, но старецът лежеше в безсъзнание на канапето.

— Госпожо, за съжаление Гурие е задрямал! Много се е изморил от тежката си работа, но аз ви моля да му поръчате утре онова, за което току-що ви помолих — каза художникът на Регина и прекъсна разговора.

После помисли малко и телефонира на един познат лекар.

— Докторе, адвокат Гурие е в безсъзнание. Елате да го видите. Входната врата ще бъде отворена. Моля ви да побързате!

„Сега всичко е наред“ — помисли си Тилден, поклони се на Гурие и излезе.

ЛЮБОВ-БЕЗУМИЕ...

Съвзел се след сърдечната криза, доктор Карстен цяла нощ гори разни непотребни писма и книжа, които извади от чекмеджетата на писалищната си маса. Когато и последната хартийка превърна на пепел, той довлече два големи куфара и започна да слага в тях дрехи, бельо, връзки... А когато свърши това, легна изморен на канапетото. Вече се съвваше и при слабата светлина, която проникваше в стаята, той приличаше на елегантно облечена мумия. Слаб, с жълто като пергамент лице, тъпо гледаше в тавана.

— Тилден... Тилден... Проклет да бъде! — бърбеше той със сините си устни и влагаше в това проклятие цялата си болка, страх и разочарование.

В десет часа каза на прислужницата си, че ще напусне Женева за известно време.

— Да, да, господин докторе, необходимо ви е... Вие сте болен... тежко болен — съгласи се с него старата жена и въздъхна. Тя виждаше как се мъчи този чуден затворен човек, който винаги се стараше да скрие болката си, и й беше мъчно за него.

По-късно доктор Карстен позвъни на вратата на къщата на Корти. Трепереше от студ и вълнение. Зъбите му тракаха като на трескав.

— Вкъщи ли е госпожата? — попита той Кети, която му отвори вратата.

— Вкъщи е, но... — И момичето млъкна.

— Какво? Какво има? — попита той нетърпеливо Кети, гледайки я като обезумял.

— Струва ми се, че госпожата е болна... Цяла нощ плака... — реши се да каже Кети.

— Плака? Защо? Но все едно, Кети, все едно, кажете й, моля ви, че искам да я видя... Много е важно...

В гласа на доктора се чувствуваше молба.

— Добре — съгласи се Кети и отиде при Регина.

— Карстен? Доктор Карстен? Господи! Не! Не, страхувам се от него! Не искам да го видя! Страхувам се... Или не... кажете му да влезе, да влезе! Само че веднага телефонирайте на художника Тилден, кажете му, че Карстен е при мен, нищо повече, но веднага... Така му кажете, Кети!

Регина напудри зачервеното си от сълзи лице, пооправи косата си, дори се усмихна.

Карстен влезе с несигурни крачки. Изглеждаше остарял с няколко години, лицето му беше жълто, а долната челюст, колкото и да се стараеше да бъде спокоен, потреперваше.

Когато Регина, както винаги, му протегна ръка, той впи устни в нея, както жадният — в изворна вода...

Когато неговите сухи и студени устни се допряха до кожата ѝ, Регина потрепери от отвращение, но се овладя и му показа стол. Ала той не седна, а се хвърли в краката ѝ и започна да кърши своите тънки и сухи пръсти. Безцветните му очи, пълни със сълзи, се впиха в Регина.

— Погледнете ме, Регина, и ако и сега не ме съжалите, значи нямате сърце. Животът на вашия мъж вече е загубен завинаги, но вие скоро ще бъдете свободна жена и ето пред вас е мъжът, който е готов да ви даде цялата си любов, безпределната си любов от цяло сърце! Искам да ви спася, Регина, да спася и вас, и себе си! Не ми отказвайте, моля ви! Вие виждате на какво приличам... Едва имах сили да дойда тук, за да ви кажа колко ви обичам! Моля ви заклевам ви във всичко, което е скъпо за вас, да заминем днес оттук. След няколко дни ще бъдем далеч от Женева, където ви очакват само скандали и срам! Да отпътуваме от този град, в който зад всеки камък ви дебне опасност! Знам това! Знам! Само вие нищо не знаете.

Регина разбра, че той е полудял и направи крачка към вратата, но докторът я хвана за роклята и продължи:

— Не се страхувайте, моля ви, не се страхувайте! Аз ви обичам, обичам ви! Знаете ли вие какво е любов? Не, и не, вие никога не сте познавали истинската любов и затова ви казвам всичко това. Всичките ми мъки изглеждат като безумие, но вие се лъжете — аз съм напълно нормален и здрав човек...

Думите на Карстен прозвучаха доста убедително и Регина малко се успокои, но все пак направи още една крачка към вратата.

— Вашите страдания са напразни, докторе! Няма да се разведе с мъжа си и днес адвокатът Гурие трябва да ми върне моето и това на мъжа ми заявление за развод. Едва нощес разбрах коя е истинската причина за вашето съчувствие, вашата готовност да ми помогнете, вашата работа в кабинета на моя мъж и вашия Барте, когото вие представихте за мой ангел пазител. С какво доверие приех вашата помощ вашите грижи за мен! И как се срамувам сега от това! О, да знаете само как ме е срам, как ви презирам и мразя! — извика Регина.

Карстен скочи от килима, сякаш го беше ухапала змия.

— Кой, кой ви наговори това? Кой? — викна той, впил в лицето ѝ широко отворените си безумни очи.

— Аз! — Чу се откъм вратата.

ТРУДНОСТИТЕ НА ДЕТЕКТИВСКАТА ПРОФЕСИЯ

Там беше застанал художникът Тилден.

За миг Карстен остана като закован, но след това с див вик се хвърли върху художника.

— Ще го удуша! Ще го удуша! Ще го премахна! — извика той и двамата паднаха на пода в дива борба.

Карстен беше обладан от силата на безумния. Кой би могъл да повярва, че в това изпито и измъчено тяло може да има толкова физическа сила? Тилден започна да отслабва. Пръстите на доктора успяха да се докопат до шията на художника, който бе започнал да се задушаваша, когато в стаята дотича Кети, придружена от градинаря. С голяма мъка освободиха Тилден от ръцете на лекаря.

— Е, докторе, пак не успяхте! — каза Тилден, дишайки тежко.

Карстен мълчеше. Ужасен гледаше изплашената Регина, която беше застанала край прозореца, градинаря, Тилден и изглеждаше, че не разбира добре какво се беше случило. Но художникът се приближи до него и навеждайки се над лицето му, попита:

— Къде е Франц Годар?

Карстен отстъпи крачка назад. Косата му беше в безпорядък и на дясната му страна имаше дълбока драскотина.

— Вчера за втори път посетих вашата къща... В стаичката над кухнята намерих угарки от цигари „Фин“. Зная, че такива цигари пуши Франц Годар. Там намерих и празно шише от коняк, а дюшекът и огледалото, които и сега се намират в стаичката, вонят непоносимо на брилянтина, който употребява Франц Годар. Твърдя, че вие сте скрили Франц Годар, преди да успее да го изпратя на сигурно място. А вие вероятно имате причина да криете убиеца на Ема Зеберг — защото аз не се съмнявам, че Франц Годар я е убил и заради това е получил от вас пари. Да, да, на вас ви е било нужно това убийство, за да блъснете в пропастта съперника си, професор Корти, който стои на пътя към жената, която вие обичате. Вие сте довели тук онзи вагабонтин Барте

да убеди госпожа Корти да се разведе с професора и за всичко това ви е помогнал и Гурие. Вие сте накарали госпожа Корти да говори пред следователя само онова, което може да напакости на нейния мъж.

При тези думи Регина се обърна към художника, стенойки:

— Господи, какво съм направила! Аз го погубих!

Кети изтича към господарката си, прегърна я и се опита да я изведе от стаята, но Регина отказа помощта ѝ, желаейки да остане докрай свидетелка на разговора между художника и Карстен.

Изведнъж в стаята отекна безумният смях на Карстен. Очите му, изхвъркнали от орбитите, бяха толкова страшни, че дори Тилден отстъпи назад.

— Той полудя! — прошепна Регина.

— Телефонирайте в болницата! Бързо! — обърна се художникът към Кети.

Но безумният смях на доктор Карстен секна. Сега го обхвана панически страх и той се скри зад високото облегалo на дивана.

— Да бягаме, Регина, да бягаме! Къде са моите куфари? Трябва да отпътуваме оттук, Регина. Защо мълчиш? Спасявай се!

На улицата вече се чу сирената на линейката, след малко в стаята влязоха високи здрави мъже с бели престилки. Те изпитателно се вгледаха в Регина, а после в Тилден, чиято коса беше разрошена, яката скъсана, дрехите изпомачкани.

— Ето го, зад дивана — тихо каза Тилден.

Когато доктор Карстен видя мъжете с бели престилки, с остатъка от своя разум разбра защо са дошли и започна да тича и да се крие из стаята.

Регина, по настояване на Тилден и Кети, напусна стаята, а Карстен започна да се бори със санитарите.

— Регина! Регина! — викаше той с вече пресипнал глас, но скоро виковете му утихнаха зад вратите на линейката.

РАЗОЧАРОВАНИЕТО НА ХУДОЖНИКА

— Нима не е чудно, господин следовател — разказваше на другия ден Тилден, — нима не е чудно, че нито един от тези хора, които нападнах, не се оплака от мен, че го обиждам или клеветя?

— Имате щастие и нищо повече! — засмя се следователят.

— Лъжете се, господине, не е до щастиято, а защото винаги попадам в целта. Как можете да ми обясните лудостта на доктор Карстен?

— Полудял е, така да се каже, от любов... Любовта сама по себе си е вид лудост, при която женитбата е само един от симптомите. Но при някои лудостта започва едва при първия стадий на болестта, както е случаят с доктор Карстен.

През този ден следователят беше в добро настроение, но на Тилден точно сега не му беше до шеги.

— Добре, а угарките от цигари „Фин“, празното шише от коняк, дюшекът и одеялото, които намерих в малката стаичка в къщата на Карстен? Нима всичко това нищо не означава?

— Във всеки случай — малко! Първо, не е доказано, че Карстен е крил при себе си Годар, а не някой друг човек, и второ, дори и да е скрил Годар, това не доказва, че точно Годар е извършил убийството...

— Тогава защо се крие?

— Кой го знае! Може да е откраднал нещо. Или може би вие сте го изплашили с вашите съмнения и следене. Случва се и съвсем невинни хора да се крият, когато ги преследват. Разбира се, не искам с това да кажа, че смятам Франц Годар за ангел, той без съмнение е престъпник, но на вас вече ви е известно, че аз се интересувам в момента само от убийството на Ема Зеберг и от нейния убиец — професор Адалберт Корти. Франц Годар не ме интересува.

— Но моля ви, Франц е бил годеник на убитата Ема.

— Че какво от това? Значи според вас трябва да арестувам и родителите, и братята и сестрите на убитата Ема Зеберг само защото са й били близки, по-близки, отколкото самият Франц Годар? Разбирате

ли? Той е прекарал онази нощ в своята стая, в леглото. В това не се съмнявам ни най-малко, защото имам доказателства. Затова Франц Годар не ме интересува повече.

— Значи... Ема Зеберг е убита от доктор Карстен — твърдо каза Тилден, но следователят весело се засмя.

— Е, днес нямате късмет, господин Тилден. През онази нощ доктор Карстен е бил в операта, а след това е отишъл в „Маркони“, където е останал до четири часа сутринта. Без да излезе нито за миг. А нашето убеждение е, че тя е била убита около два и половина часа. Е, господин Тилден, в кого още се съмнявате?

— Чакайте... Аз ви казах, че професор Корти по време на свиждането ми каза, че някой веднага след неговото връщане от операта през онази злокобна нощ го потърсил по телефона и му предал, че ще може да намери Ема Зеберг на брега на езерото. И че неговият доброволен защитник адвокатът Барте му препоръчал да запази в тайна тази подробност, за да не утежнява своето собствено положение с евентуални съмнения, че при извършване на злодеянието е имал и помощници. От всичко това не можете ли вие да предположите, че точно адвокатът Барте е упътил по телефона професор Корти към брега на езерото в локал „Париж“? Мога да ви кажа, че веднага след посещенията си при професор Корти отидох при Барте и му казах право в лицето, че той е изпратил професора на мястото на убийството. Барте беше смаян от моето обвинение, ядоса се и кресна, че ще ме съди за клевета, но досега той нищо не е предприел.

— Това вече ми го разказахте... И допускам, че точно Барте е телефонирал тогава на професор Корти... Но и това няма никакво значение. Барте е могъл да има най-добри намерения. Защо, моля ви, да не е искал да помогне на професора, известния и уважаван професор Корти, да приключи историята с момичето, което го е компрометирало? Барте не му е препоръчал да убие Ема Зеберг, а само да я намери и да ѝ предложи пари. И аз бих направил това!

— А защо Барте е тичал и уговарял и професора, и жена му да се разведат?

— Е, това е вече съвсем друга работа. Тук и аз допускам, че доктор Карстен е помолил Барте да помогне да се избърза с развода, за да може да се ожени за госпожа Корти, но каква връзка има всичко това с убийството на Ема Зеберг? Може би Карстен и Барте да са

извършили нещо против етиката, съгласен съм с вас, че дори са постъпили подло, но във всичко това пак не виждам престъпление.

— Но разберете — пламна Тилден, — че и Карстен, и Барте са били заинтересувани професор Корти да отиде през онази нощ при езерото. Нима Барте го е изпратил там, без да има интерес?

— Извинете, това не е точно така. Днес още веднъж разпитвах професор Корти. Той потвърди, че наистина непознато лице му телефонираше и именно то го упътило към мястото, но едва след като самият професор го попитал къде може да намери Ема Зеберг по това време.

— А откъде е било известно на Барте, че тя ще бъде там?

— Е, вие искате много да знаете, драги мой! Откъде, защо, къде, как! Може и Барте да е бил понякога с момичето на онова място, може и той да е имал някаква връзка с нея. И в това не виждам нищо особено!

— Вие отричате ли, че тази мафия — Карстен, Барте, Гурие и Франц Годар — е била заинтересована да бъде арестуван професор Корти?

— Може би отсъствието на професор Корти да е влизало в любовните планове на доктор Карстен, но все пак каква връзка има това с убийството на момичето? Да не мислите, че са я убили само за да закарат професора в затвора?

— Може би...

— Вие сте наивен, господине! Щом като мислите, че веднъж са решили да прибегнат до убийство и са поели върху себе си такъв грях, нима не е било по-лесно да убият самия професор Корти и с това веднъж завинаги да освободят неговата жена?

Тилден се умълча. Разбра, че няма да му бъде никак лесно да се пребори с логиката на следователя.

— Значи вие смятате, че цялата моя работа е напразна? — попита потиснато художникът.

— Разбира се, ако не се отчете обстоятелството, че сте попречили на Гурие да разведе професора с жена му и сте закарали доктор Карстен в лудницата! — добродушно отбеляза следователят. — Но вие сте направили лоша услуга на госпожа Корти. Тя и без това ще бъде разделена с мъжа си. Мисля, че няма да се отърве с по-малко от петнадесет-двадесет години.

— Това е страшно! — простена Тилден.

— Не по-страшно от извършеното злодеяние.

Тилден напусна кабинета на следователя като пребит.

Единственото, което му оставаше след всичките преживени неприятности и разочарования, беше да отиде в „Маркони“ и да увеличи версиите си там. Така и направи. Никога досега не бяха виждали Тилден пиан, както тази вечер.

С НОВ ПОЛЕТ

Хазайката дълго се мъчи, докато събуди Тилден, който сънуваше земетресение.

— Големи проблеми имам с този човек! — мърмореше тя смъквайки завивките от своя квартирант.

Тилден тъкмо се измъкваше из разрушенията на една къща, съборена от земетресението, целият в студена пот, изплашен от преживяното насън.

— Загубен съм... — прошепна Тилден, отваряйки очи.

— Вие вече отдавна сте загубен, господине! — утеши го хазайката.

Едва тогава Тилден се опита да повдигне от възглавницата натежалата си глава. Разбирайки, че само е сънувал земетресението, той радостно се усмихна и съвсем дойде на себе си.

— Господ ще ви накаже, че прекъсвате спокойния сън на един праведник! — каза той на хазайката си.

— Слушайте, праведнико, някаква жена иска да говори с вас.

— О, велики боже, нищо по-хубаво от това! Жена — в зората на новия ден! Изгарям от желание да я видя. Доведете тази красавица веднага!

„Красавицата“ беше лелята на Ема Зеберг, за голяма изненада на Тилден.

— Защо се домъкнахте тук толкова рано? — попита той гостенката си, проклинайки я наум.

— Аз съм бедна жена, господине, освен това вдовица и...

— Не мога да се ожения за вас, госпожо...

— Аз и не искам, но вие ми обещахте пари...

— Да не би да съм милионер, който трябва да издържа бедни и изнемощели хора? Ако ви е нужна помощ, обърнете се към дружеството за закрила на животните.

— Но вие ми обещахте...

— И това влизаше в моите планове, но те рухнаха... Впрочем, за да не ме смятате за непочтен човек, ще ви дам последната стотачка, която ми е останала. Ето, лелче, живейте! — каза Тилден и даде на старицата смачкана банкнота, която веднага изчезна в джобовете на широката ѝ пола.

— Да, да, тежко ми е без моята племенница... Искях да продам нейните неща за няколкостотин франка, дори намерих и купувач, но като отворих шкафа ѝ, нищо не открих... А тя имаше две манта, рокли, обувки, много хубаво копринено бельо.

Тилден веднага седна на кревата и учудено се загледа в старицата.

— А къде са тези нейни неща?

— Къде? Ясно е къде са! Франц Годар се е вмъкнал в стаята, когато ме е нямало, и ги е задигнал. Сега разбирам откъде той има пари и защо е избягал от Женева.

Тилден мълчеше. Лекомисленият израз на лицето му съвсем изчезна. Гледаше върха на главата на старата жена и мислеше упорито и мрачно. Изведнъж бързо каза:

— Идете си веднага, леличко. Идете си веднага. Трябва да се облека.

Старицата благодари още веднъж и си отиде, а Тилден започна трескаво да се облича.

Художникът не вярваше, че Годар е откраднал и продал нещата на Ема. Тилден беше оценил съдържанието на Годаровия портфейл на най-малко три хиляди франка, а той не можеше да спечели толкова от вещите на едно бедно улично момиче. И самата леля, която отлично е познавала гардероба на своята племенница, не е очаквала да вземе кой знае колко пари. Беше казала няколкостотин франка.

Предишния ден той беше претърпял пълно фиаско в кабинета на следователя и беше решил да се откаже от доброволната си детективска мисия, но посещението на старата жена отново събуди неговата богата фантазия и в главата му започнаха да се раждат нови и нови мисли, една от друга по-интересни и по-оригинални.

Новите предположения и комбинации толкова го завладяха, че щом видя първия телефонен пост на улицата, влезе и телефонира на следователя.

— Вие вчера не можахте да ме убедите, господин следовател, и аз продължавам моите разследвания.

— Хайде, хайде, господин Тилден! Само че от това вашите картини няма да станат по-хубави — подхвърли му следователят.

ПРИЗРАЦИ

В къщата на доктор Карстен беше тихо. В четирите стаи, забравени от хората и от Бога, беше студено и мрачно, по стените се бяха появили петна от плесен, а измачканите завеси и мебелите миришеха на прах и на влага.

Прислужницата на доктор Карстен никога не влизаше в тези стаи. Тя стоеше в своята малка стаичка под самия таван и четеше Библията. Беше сигурна, че доктор Карстен ще оздравее и ще се върне. И всеки път, когато чуеше звънеца, отиваше най-напред на прозореца и гледаше долу дали не е докторът.

За съжаление пред входа никога не заставаше доктор Карстен. Долу беше или някой болен, който още не знаеше, че доктор Карстен е в клиниката за душевноболни, или някой негов познат, който беше дошъл да се осведоми за него. За всички прислужницата имаше готов отговор:

— Доктор Карстен още не си е дошъл.

Една нощ старата жена се събуди от някакъв шум. Надигна се, послуша се и започна да се кръсти... Шумът изведнъж престана, но сега долу се чува стъпки — бавни и спокойни стъпки.

Нямаше съмнение: някой беше влязъл в апартамента на доктора.

— Крадец! — с ужас си каза старицата, нямаше смелост да отвори прозореца и да извика за помощ, защото беше три часът, а по това време, колкото и да викаше, никой нямаше да я чуе на тази улица.

Прислужницата реши, че най-добре ще бъде да се покори на съдбата, зави се презглава с юргана и зашепна молитви. Прекара така цялата нощ и едва сутринта, на светло, реши да отиде долу в стаите на доктор Карстен. За нейна голяма изненада, нищо не беше пипнато, а шкафовете, гардеробите и чекмеджетата на писалищната маса бяха заключени, така както ги беше оставил докторът. Цял ден жената измъчваше главата си с тази загадка, а когато настъпи нощта, тя се съблече, легна в леглото си, но не можа да заспи: тайнственият шум от миналата нощ я плашеше.

Дълго време нищо не наруши тишината на празната къща, но щом наближи три часът, отново отекнаха стъпки в стайте на доктора. Този път — тихи и внимателни...

Бедната старица цяла трепереше и кършеше ръце от отчаяние, а на сутринта, когато слезе долу, намери пак всичко непипнато, както и предишния ден.

След дълго колебание прислужницата се облече и отиде в участъка, където разказа за своя нощен страх и че нищо не е откраднато. Нейните думи бяха посрещнати с недоверие:

— Вие сте сънували! Във всяка празна къща, в която не живее никой, нощем се чуват необясними шумове и звуци: пука паркетът или мебелите, сервизите звънтят. Щом като нищо не е откраднато, няма какво да се тревожите! — препоръчаха ѝ в участъка и старицата се върна вкъщи, но все още изпълнена със страх.

„Значи... призраци!“ — реши тя, когато пак чу шум в стайте на доктора.

Старата жена беше суеверна и повярва в това си предположение. То дори ѝ донесе известно успокоение, защото знаеше, че призраците никога нищо не крадат и не убиват хората. Освен това Библията и молитвите отлично помагат против призраците.

Имаше и известно съмнение в това предположение, защото доктор Карстен беше, слава богу, жив, а чий дух би могъл да се интересува от къщата му, освен неговия? Но в края на краищата старицата намери обяснение и на това: сигурно е духът на покойната му майка, която вероятно търси своя единствен син и не може да го намери. И старата жена не се страхуваше повече от шума в докторовите стаи.

КЪСЕН ГОСТ

Духаше северен вятър и къщата на доктор Карстен със своите тъмни прозорци през тази мрачна нощ изглеждаше наистина като свърталище на духове. Някакъв човек с много леко за това време палто се плъзна в тъмнината на празната и тиха улица. Оглеждайки се, да не би да го следи някой, той започна внимателно да се снишава в сянката, която хвърляше къщата на Карстен Жалузите на прозорците бяха спуснати, а горе, в стаята на прислужницата, беше тъмно. Човекът напипа вратата, но тя бе заключена. След като помисли малко, прехвърли се през ниската ограда и скоро беше в малката запусната градина. Пълзейки, стигнало вратата на задния вход на къщата и за голяма негова изненада, вратата беше отворена. Човекът запали клечка кибрит и внимателно влезе вътре, после на пръсти се отправи към трапезарията, която се намираше до самата кухня. Застана за момент на вратата и реши да мине през целия апартамент до спалнята на доктора. Изненадаха го пустотата и лошият въздух на непроветрените стаи.

Какво значи това? Нали докторът още живее в своята къща? Човекът познаваше вещите на доктора. Ето неговото легло, неговия халат, пантофите му. Къде ли е той? Защо ли не е отоплена къщата?

Чувствайки се неспокоен, посетителят запали свещта, която носеше в джоба си, и влезе в кабинета. На бюрото имаше масивни сребърни свещници, разтворена книга — върху писалищната маса, но всичко беше покрито с дебел слой прах. Човекът с лятното палто сложи свещта в един от свещниците и се помъчи внимателно да извади средното чекмедже на масата. Чекмеджето беше заключено.

— Я виж! — учуди се той, но в същия миг зад него се чу силен смях, от който косата му настръхна.

— Добре дошли, господин Годар!

На прага на кабинета стоеше Тилден, с ръце в джобовете на широкото си зимно палто.

Годар с бързо движение блъсна светилника на свещта и стаята потъна в мрак. В следващия миг Годар вече бягаше из стаите, събаряйки столове и маси, но Тилден успя да му препречи пътя. Тогава Годар разбра, че няма спасение и се хвърли върху него. Но Тилден беше предвидил маневрата му и го посрещна с дъжд от юмруци. Тилден знаеше, че има работа с опасен противник, който имаше по-голяма практика в побоите от него, и затова напрегна всички сили.

Бедната прислужница на Карстен, чувайки шума, който идваше от долния етаж, си помисли, че тази нощ долу има не един, а цяла чета призраци. Тя чу дори и гласовете им, макар да беше сигурна, че духовете не говорят, а още по-малко — псуват. Отвори малкото прозорче с надеждата да види долу на улицата нощния стражар, без да знае, че тези хора пристигат винаги, след като всичко е свършено. На улицата духаше само студеният северен вятър.

Долу борбата се разгорещаваше. Двамата мъже защитаваха живота си един от друг. И двамата знаеха, че ще победи този, който убие противника или съвсем го обезсили.

— Годар, съветвам ви да се предадете. Няма повече да ви оставя! — говореше Тилден, търкаляйки се заедно с другия по пода.

— Аха, да се предам! По-скоро ще те заколя! — отговори със злобен глас Годар, макар и да не вярваше, че ще успее да направи това, защото чувствуваше как силите му намаляват. Той не беше ял нищо през последните 24 часа и беше измръзнал в лятното си палто, затова не беше достатъчно подвижен и пластичен.

— Тилден, дайте ми честна дума, че няма да ме предадете на полицията! — започна да се моли той изведнъж.

Едва сега Тилден разбра своето надмощие и това му даде нови сили.

— Върви по дяволите с твоята дума! Нищо не струва! — извика художникът, отпускаяки се с цялата си тежест върху изнемощелия Годар.

— Но какво искате от мен? Какво съм ви направил?

— После ще говорим за това, драги мой...

— Слушайте, предавам се! Но моля ви се...

— Никакви молби!

Изведнъж Годар се отпусна и тялото му стана тромаво и меко. Тилден скочи, запали клечка кибрит и погледна победения Годар. Той

лежеше с широко разтворени ръце. От носа му течеше кръв.

Тилден се изплаши. Изтича в кабинета, намери бутнатата от Годар свещ, запали я и се върна при лежащия. Наведе се над него. „Жив е, жив! Такива не умират лесно!“

Тилден остави свещта на масата и седна да си почине след тежката борба. Дишаше тежко, а цялото тяло го болеше.

Годар отвори очи, въздъхна дълбоко, видя Тилден при светлината на свещта и повдигна глава. Лицето му доби жалък израз.

ХУДОЖНИКЪТ РАЗКРИВА КАРТИТЕ СИ, НО...

— Можете ли да станете сам или трябва да ви помогна? — попита художникът и без да дочака отговор, вдигна Годар от земята и го настани на един стол.

— Защо ме преследвате? — попита с плачевен глас Годар бършейки кръвта от лицето си.

— Заради убийството на Ема Зеберг и защото заради вас е затворен и се мъчи един невинен човек, един голям учен. Преследват се само онези, които се крият. Честните хора нямат причини да бягат от Женева и да живеят, без да са регистрирани в полицията. Ако ви интересува как и защо бях сигурен, че ще ви хвана точно днес и точно в тази къща, мога да ви кажа. Един ден в отсъствието на доктор Карстен претърсих цялата му къща и намерих в малката стаичка, там до кухнята, угарки от вашите любими цигари „Фин“ и шише от вашия любим коняк. Тогава разбрах, че доктор Карстен ви е скрил в къщата си, а по-късно ви е изпратил в Росби...

— Откъде знаете, че бях там? — попита изненадан Годар.

— Ще ви кажа и това. Само имайте търпение. Значи след това откритие разбрах, че Карстен, единствено той, ви снабдява с пари, и то, защото сте убили Ема Зеберг и с помощта на Карстен и Барте много изкусно сте стоварили цялата вина върху професор Корти, когото Карстен искаше на всяка цена да разведе с жена му. Нима не е така? Чакайте, слушайте по-нататък! Тогава намерих следите ви. Карстен се изплаши, че ще успея да ви предам на полицията и тогава ще бъде разкрита неговата тайна. Затова ви е скрил при себе си, а после ви е дал пари да изчезнете от Женева. И вие наистина сте отпътували там, където ви е било наредено да отпътувате. Било ви е обещано, че ще ви изпращат пари за издръжка...

— Господи, откъде знаете всичко това?

— Търпение, драги, търпение! Всичко ще узнаете! Когато доктор Карстен полудя...

— Какво? Доктор Карстен полудя...

— Да, той не можа да понесе повече опасната игра, която беше започнал. Полудя, а вие сте останали в Росби без пари. Затова бях сигурен, че ще се върнете в Женева и първия човек, към когото ще се обърнете, ще бъде Карстен. Както виждате, не се излъгах. Сега искате да чуете откъде научих всичко това? Много просто! Шест ноци непрекъснато влизах в тази къща и прибирах всички писма до Карстен. Знаех, че ще бъдете принуден да му пишете веднага щом останете без пари. И така стана. Вие изпратихте две писма на Карстен, в които го заплашвахте, че ще се върнете в Женева, ако не ви изпрати издръжката. Изпълнихте думата си и пристигнахте тук — нещо, което аз и очаквах. Вашите писма ми откриха вашето местопребиваване, защото на пощенските марки, както ви е известно, чиновниците имат навика да удрят печат с името на мястото, от което се изпраца писмото. Ето ви решение на моята тайна. А сега да поговорим за вашите тайни, Годар...

— Аз нямам никакви тайни.

— Така значи? А защо дойдохте днес тук? Какво търсехте в тази къща?

— Уверявам ви, само да пренощувам и нищо повече!

— А, защо точно тук дойдохте да пренощувате? Какво ви свързва вас — човека, който два пъти е лежал в затвора, крадец и убиец, с доктор Карстен?

— Не съм убиец! Убиец не съм!

— Добре, добре. Няма защо да спорим за това, иначе съдът не би имал какво да прави. Значи питам ви: Защо дойдохте точно тук да пренощувате?

ФРАНЦ ГОДАР МОЖЕ ДА МЪЛЧИ

Годар се обърка. Не знаеше какво да отговори на Тилден. Най-после каза:

— Знаете ли... аз веднъж вече пренощувах тук...

— Знам, без да ми казвате, но не отговаряте на въпроса ми. Какво ви свързва с Карстен?

— Познанство.

— Откога се познавате?

— Не зная, не си спомням... Отдавна се познаваме...

— Лъжете! Веднъж аз и Карстен се разхождахме приблизително три седмици преди убийството на Ема Зеберг и ви срещнахме на улицата. Нито вие, нито Карстен с нещо показахте, че се познавате. Но да оставим датите на спокойствие. Нима Карстен приема всички свои познати да нощуват при него? Защо прие точно вас?

— Аз го помолих...

— И коняка ли ви купи по ваша молба.

— Конякът аз сам си донесох...

— Лъжете. През онази нощ сте бързали колкото е възможно по-скоро да напуснете квартирата си и съвсем не ви е било до коняк... А сега ми кажете защо напуснахте Женева и защо не сте се обадили в полицията, че ще пътувате. Трябвало е да заявите в адресното бюро.

— Аз... не мога да ви кажа това.

— А колко пари ви даде Карстен за убийството на Ема Зеберг?

— Не съм убил никого.

— Колко пари получихте от Карстен?

Годар упорито мълчеше.

— Значи не искате да говорите?

— Нямам какво да кажа.

— Откъде имахте толкова пари?

— Намерих ги на улицата.

— Много безвкусна шега! Мислех ви за по-духовит! А къде са нещата на Ема Зеберг?

Годар направи опит да стане, но Тилден го удари с юмрук в корема и той падна обратно на стола.

— Къде са нещата на Ема Зеберг? — повтори Тилден.

— Нищо повече няма да ви кажа. Вие и без това не ми вярвате!...

— Годар, вашата работа пропадна. Карстен е в лудницата. Разкрих замислите му и той ще получи наказанието си. Сега и вие сте в ръцете ми. Вярвайте, че ще бъде много по-разумно от ваша страна да разкриете картите си и с това да освободите невинния професор Корти от затвора, за да облекчите вашата съдба. Кажете ми истината и ще се постарая наказанието ви да бъде колкото е възможно по-леко.

В очите на Годар се появиха сълзи. Тилден въздъхна: стори му се, че е успял да събуди съвестта у този човек и че той сега ще започне изповедта си. Но художникът се беше излъгал. Годар обърса с ръка очите си, поклати глава и каза грубо:

— Вървете по дяволите! Още доста ще се измъчите с мен. Аз съм костелив орех, ще си счупите зъбите.

— Ще видим чии зъби ще се счупят. Хайде с мен!

В ръката на Тилден блесна револвер. Лицето на Годар стана сиво.

— Къде? — запита той с променен глас.

— В полицията, разбира се, къде другаде бихме могли да отидем.

Годар вдигна яката на палтото си, нахлупи шапката над очите си и с бавни крачки напусна къщата, а след него тръгна Тилден с револвер в ръка.

ТИЛДЕН ПЪТУВА

На четвъртия ден след сцената с Карстен Регина беше седнала до прозореца, гледаше тъжно към Алпите и мислеше за мъжа си. Влезе Кети.

Госпожо, художникът Тилден моли да го приемете.

— Тилден!? Тилден? Ах... да! — едва се сети Регина и кимна.

Художникът влезе, целуна ръка на Регина и с галантен жест ѝ подаде кутия бонбони. Регина сви рамене с недоволство.

— Но защо е това?

— Госпожо, някой трябва да ухажва красивите жени. Професорът е арестуван, доктор Карстен полудя, така че сега остава аз да бъда кавалер.

На Регина се стори много чудна неговата шега и фамилиарност, която обаче не я обиди.

— Нима мислите да ме ухажвате, Тилден?

— Не госпожо, аз никога не ухажвам и не се влюбвам. За любовта е необходима известна концентрация на душевни сили, а аз съм пеперуда, госпожо.

— О не ми е до шеги, господине!

— Вярвам, и аз нямам настроение за шеги. Дойдох по работа.

— Каква?

— Ще изчезна за известно време.

— Ще отпътувате ли някъде? — равнодушно попита тя.

— Трябва да мълча...

— И дойдохте само за да ми кажете това ли?

— Да, но искам да прибавя, че и по време на моето отсъствие не се отказвам от моята задача. Ще ви бъда рицар от разстояние. Твърдоглав съм като вол, упорит като влюбен испанец и неуморим като мравка.

— Какво искате да кажете?

— Че нито един следовател на света няма да ме убеди, че не разбирам от криминалистика. Ще продължа моята борба за истината.

— Вие наистина ли не вярвате, че професорът е убил Ема Зеберг?

— Не съм казал това, но ми трябва убедителни факти, по-убедителни от ония, които има следователят. Трябва още да копая и да копая, докато стигна до дъното...

— А после?

— После или ще стигна до златото на истината, или ще остана в гроба, който сам ще си изкопая.

— Господи, никой, никой не вярва, че моят мъж не е убиец! Кажете ми, Тилден, нима има толкова убедителни доказателства против него?

— Два факта утежняват положението му: неговото особено държане и отиването му при езерото през онази нощ. Миналата нощ арестувах Франц Годар, бившия годеник на убитата Ема Зеберг. Сигурен съм, че е замесен в тази история, но за съжаление има алиби.

— Но това значи, че я е убил моят мъж... Кажете!

На лицето на Тилден се появи едва забележима сянка.

— Не знам, госпожо! — каза той. — Всичко ще се изясни. Дойдох да ви помоля, докато ме няма, да не приемате никого. Обещавате ли?

— Колко ще се забавите?

— Не знам. Това зависи от много обстоятелства. И... още една молба, госпожо.

— Каква?

— Не казвайте на никого, че съм напуснал Женева.

— Кажете ми, вашето пътуване във връзка с процеса на моя мъж ли е?

— Да, но не ме питайте нищо повече, госпожо!

— Нека Бог ви помага, Тилден!

— Благодаря.

И Тилден изчезна.

След час той седеше в купето на бързия влак и замислено гледаше през прозореца.

ПИЯНИЦА, НО НЕ И УБИЕЦ

Доктор Адалберт Корти плачеше с пиянски сълзи.

— Братко мой, бедни мой братко... — бърбореше той под юргана в леглото си.

Цялото му тяло, изтръпнало от алкохола, гореше, а сърцето му така биеше, че той едва можеше да диша.

— Братко мой! Бедни мой братко... Аз, аз те докарах дотам — измъчваше се Адалберт, но все пак прозираше пиянската неискреност. Някъде в подсъзнанието му се появи мисълта: „Рудолф е убил Ема. Правосъдието иска той да отиде в затвора, да изкупи своето престъпление“.

Адалберт въздъхна и плачеше само защото му правеше огромно удоволствие да убеди сам себе си, че у него още не са умрели човешките чувства и инстинкти. Обаче не изпитваше истинско съчувствие към брат си.

В съзнанието му имаше още една мисъл, която искаше да пропъди. Беше доволен, че брат му е в затвора. И вече не го измъчваше ревност. Сега знаеше със сигурност, че е изключено всякакво сближаване между Рудолф и Регина. Също така беше сигурен, че брат му ще излезе от затвора, когато Регина е прехвърлила петдесетте.

— Тогава няма да мисли за любов... — мърмореше той в безсънната нощ, седейки пред чаша вино, и злорадо се усмихваше.

Мислите на Адалберт се нижеха по-нататък. А когато Рудолф бъде осъден, той ще трябва да се върне в Женева. Там ще започне отново да работи... Каква сензация ще бъде, когато каже в очите на всичките си противници: „Пияница съм, но не съм убиец!“.

Когато Корти научи от вестниците за полудяването на доктор Карстен, се зарадва. Цялата вечер, замаян от алкохола, той мърмори:

— В манастир, Регина! В манастир! Това е единственото, което ти остава!

И облягайки пияната си глава на ръката си, усмихваше се с удоволствие.

Но една вечер, връщайки се в квартирата си, завари пред вратата непознат мъж, висок и слаб. В тъмнината не можеше да види лицето му, а и Корти не се опита да го направи. Всички хора му бяха станали безразлични. Човекът се надвеси над него, погледна го изпитателно и каза:

— Професор Адалберт Корти?

Професорът се загледа в непознатия и се облегна на стената.

— Не ме ли познавате?

Едва тогава Корти прошепна:

— Тилден! Художникът Тилден!

Но изведнъж се изплаши и започна да вика, стараяйки се да промени гласа си:

— Какво говорите вие? Аз не съм никакъв професор.

— Тогава как можахте да ме познаете? — спокойно попита художникът.

— По снимките от вестниците... Видях ви някъде...

В тъмнината отекна тих смях.

— Оставете глупостите, професоре. Няма да ви издам, повярвайте ми! Постъпвате чудесно, че криете името си, но за мен ще направите изключение. Видях вашия брат, професоре...

— И нея... Регина? — не можа да се въздържи Корти и хвана Тилден за яката на палтото.

— Да, вчера...

Корти сне шапката си и прокара ръка по челото си. Изведнъж изтрезня, прегърби се и се смали. На Тилден му беше мъчно за този велик човек, който миришеше на алкохол и беше толкова мръсен.

— Искам да поговоря с вас, професоре. Затова и дойдох тук.

— За Регина ли? Да не й се е случило нещо?

— Не — отговори Тилден.

Корти въздъхна. Той искаше да научи нещо за нея, и то колкото е възможно повече.

— При мен не е кой знае какво, но да влезем, Тилден.

Влязоха в стаята.

— Как научихте, че съм тук? Всичко това е някак тайнствено, чудно... Или може би брат ми ви е казал, че съм тук?

— Не, не — прекъсна го художникът. — Никой, освен мен не е научил вашата тайна и мога да ви уверя, че ще я запазя също така,

както вие и вашият брат. Оценявам вашата постъпка и жертвата ви, професоре.

Корти тъжно кимна.

Седнаха. Тилден се правеше, че не забелязва безредието и мръсотията в стаята и Корти му беше благодарен за това. Като се настани удобно на стола, художникът извади от джобовете си две шишета с бургундско вино и ги постави на масата.

— Много умно, Тилден — отбеляза Корти. — Вие сте отличен психолог. Ха-ха-ха!

— И аз самият обичам вино, професоре, и стоя повече в „Маркони“, отколкото в ателието си — добродушно каза Тилден.

— Кой ви каза, че с брат ми Рудолф разменихме ролите си? И че живея в този град? Кой? — попита нетърпеливо Корти, докато Тилден наливаше вино.

— Никой, професоре, вашата тайна още не е разкрита. Сам стигнах до нея и никой друг не я знае.

— Как успяхте, Тилден?

— Просто не можех да повярвам, че е възможна такава голяма промяна, каквато стана изведнъж, и започнах да наблюдавам брат ви. Една вечер непрекъснато следих погледа на брат ви в операта. Беше облечен с фрак и видях, че е съвсем друг човек, макар да прилича на вас. Ние художниците, виждаме много повече от другите хора. Вашият брат има много по-нежни движения, в неговата походка я няма нервността като при вас. Вашият поглед беше винаги неспокоен, като у човек, който знае, че общественото мнение не е на негова страна. Никога по-рано не бях виждал вашия брат, но знаех, че той живее някъде на Изток, че сте близнаци и че много си приличате. За всичко това се сетих, когато го видях в операта.

— Но как разбрахте, че съм тук?

— Много просто! След арестуването на брат ви претърсих кабинета му и в едно чекмедже умерих разписка от главната женевска поща, от която разбрах, че той ви изпраща всеки месец по хиляда франка. Разбира се, на разписката беше и адресът ви.

— Значи вие ми изпратихте пари миналия месец? — попита изненадан Корти.

— Разбира се, че аз. Кой друг би могъл да ви ги изпрати. Парите, приготвени за изпращане, намерих в същото чекмедже в кабинета. Ето

разрешението на загадката.

Корти дълго стоя с наведена глава, замислен обхванат от спомени. Тилден го гледаше с мъка. „Как се е променил и как бързо пада все по-надолу и по-надолу!“ — мислеше той.

Изведнъж Корти се сепна.

— А тя Регина... знае ли, че сме...

— Не, не знае — прекъсна го художникът. — Вашата жена е сигурна, че вие сте там.

Дълбока въздишка се изтръгна от гърдите на Корти и Тилден разбра какво става в неговата душа.

— Вашият брат е арестуван, тя въобще не го вижда сега — успокои го Тилден.

— Да, да, разбира се... Но защо не е отишла в чужбина? Защо?

— Нима не разбирате, професоре? Тя все пак се интересува за съдбата на човека, когото смята за свой съпруг.

— Съпруг... Но сигурно вече отдавна сме разведени.

— Не! Доктор Карстен искаше това. Но аз го осуетих.

— Как? Карстен искаше? Карстен, а не тя, Регина? — скочи от мястото си Корти.

Тилден разбра, че направи грешка и побърза да го успокои.

— Но Карстен нямаше никакъв шанс при нея. Тя не можеше да го търпи.

— Кога полудя Карстен? Във вестниците писаха само, че лудее, но не дали напълно...

— Напълно... Преди седмица.

— А защо вие попречихте на развода?

— Защото знаех, че в дълбочината на душата си вашата жена не иска да се разведе, а я подтикваха към това Гурие, Карстен и Барте, който е адвокат на Карстен и се е намесил в делото на брат ви.

— Аха, така! Значи не е пожелала. Сигурен ли сте в това?

— Сигурен съм...

— И мислите, че тя ме обича? Кажете ми, Тилден, заклевам ви във всичко, което ви е свято, мислите ли, че ме обича?

— Да — такъв, какъвто ви представя вашият брат Рудолф — отговори художникът.

— Така. Но той е затворен, моят брат Рудолф. Стои зад железните решетки и ще остане там много години, Тилден! Ха-ха!

Нека тя го обича такъв, а той нека да блъска главата си в стената. Между тях са решетките и мога сега да бъда спокоен. Ха-ха-ха!

Тилден мълчеше. Когато Корти се успокои, взе чашата и я изпразни.

— Ще осъдят ли Рудолф?

— Ако наистина е убил Ема Зеберг, тогава да...

— Че какво, вие съмнявате ли се, че я е убил?

Тилден внимателно изгледа професора и каза:

— Да, аз се съмнявам...

— Вие сте луд човек!

— Не, професоре, не съм луд, а дълбоко потресен, че вие, неговият брат, искате той да бъде осъден.

— Това никого не интересува! — каза Корти, обръщайки лицето си настрана.

Изведнъж Тилден здраво хвана професора за ръката и се наведе над лицето му.

— Слушайте — каза той, снижавайки гласа си до шепот, — какво сте правили вие в Женева през нощта, когато е била убита Ема Зеберг?

Корти измъкна ръката си и скочи от стола.

— Това е лъжа! Лъжа!

— Не, не е лъжа, професоре! Вашето тайно идване в Женева би останало завинаги незабелязано, но вие сте направили непоправима грешка. На следващия ден след убийството на Зеберг сте положили голям букет на гроба на майка си...

— О, боже! — изтръгна се от Корти.

— Да. И това ми е известно, както виждате. Имам навик да се скитам и да рисувам из гробищата, особено зимно време. Може би сте виждали моите картини от гробищата? Това е една от любимите ми теми. През нощта на 16 декември беше убита Ема Зеберг, а в десет часа на другата сутрин аз, както обичайно, минах към гробищата. Вниманието ми беше привлечено от напълно пресните цветя на един гроб. Бях изненада, когато прочетох на паметника името на вашата майка. По-късно, когато претърсвах писалището на брат ви, разбрах, че сте тук, в Аделбоден. Тогава, много учуден заради цветята, разпитвах пазача на гробищата, разпитвах в разните цветарски магазини около гробищата и не беше трудно да разбера, че на 17 декември в цветарския магазин „Ланс“ дошъл брадясал мъж и купил букет хубави

свежи цветя. Този човек миришел на вино. И аз вече знаех, че на гроба на майката на доктор Корти е идвал онзи от братята, който е на свобода...

Корти стоеше като вкаменен. А Тилден забеляза как брадата му трепери от дълбоко вълнение.

— Признайте, докторе, че сте били в Женева през нощта, когато е била убита Ема Зеберг?

— Да... — тихо каза Корти.

— И вие сте я убили, а след убийството сте занесли цветя на гроба на майка си и сте напуснали града също така, без да ви забележат, както сте и дошли.

— Не, не! Въобще не видях Ема през онази нощ! Обичах майка си повече от всичко на света! В деня на годишнината от нейната смърт нещо непреодолимо ме влечеше да посетя гроба ѝ... Всички живи хора ме изоставиха и споменът за майка ми ми стана по-мил. Тайно дойдох в Женева и занесох на гроба ѝ цветя. Вярно е, че купих цветя от „Ланс“... Всичко е вярно. Но нямах нито желание, нито намерение да се срещна с Ема Зеберг! Мразя я!

— Но още повече мразите брат си! Дори се съмнявам, че вие сте телефонирали на брат си след скандала пред операта и сте му препоръчали да уреди работата по мирен начин и даже сте го упътили към брега на езерото... И докато той е тичал от един локал в друг, вие сте убили Ема Зеберг и на другия ден сте се върнали тук... Цветята ви издадоха, професоре, и ви моля, признайте, че вие сте извършили престъплението и освободете невинния човек от затвора.

— Никога! Никога не съм убил и през онази нощ не знаех ни най-малко къде се намира Ема Зеберг. Вие сте се домъкнали тук да хвърлите върху мен обвинението и да измъкнете от затвора моя брат. Не, не, аз няма да отида в затвора заради неговото престъпление. Никога!

Тилден стана.

— Давам ви три дни да размислите — каза той сухо.

— Така значи! А какво ще направите, след като изтекат тези три дни, които така милостиво ми отпускате? — Ще съобщя на следователя за вашето тайно идване в Женева.

— Така значи!

— Да. Три дни, професоре. Нито час повече — каза решително Тилден и напусна стаята на професора.

ПЪРВА СРЕЩА

В три часа през нощта дежурният лекар в болницата „Св Магдалена“ извика следователя и му съобщи много интересни неща: неговият нов пациент, доктор Карстен, в пристъп на лудост започнал да говори за убийството край Женевското езеро. От несвързаните му думи можело да се направи заключението, че той е убиецът на Ема Зеберг.

Следователят беше крайно изненадан. Дълго бърса очилата си, после ги върна обратно на носа си и запита:

— Кажете ми, докторе, може ли да се вярва на лудите при такива изповеди?

— Лудите мислят без контрола на мозъчния център. Всичко, което са преживели до заболяването си, се връща в техния мозък и действителността и фантазиите им толкова се преплитат, че и най-добрият психиатър трудно би могъл да се справи с този хаос. Аз като специалист бях изненадан от подробностите, които Карстен спомена в своята изповед. Сцената, когато е давил девойката, разказа просто артистично.

— Нали е лекар, познава всички фази на такава смърт — опита се следователят да отхвърли вероятността от изповедта на лудия доктор Карстен.

Но все пак напусна много замислен болницата. През тази нощ неговото мнение за драмата на брега на Женевското езеро не беше вече толкова категорично.

Регина сънува неясен сън. От гъстата мъгла я гледаха очите на нейния мъж, пълни с молба и упрек...

* * *

На сутринта тя се облече и отиде при следователя. За нейна голяма изненада, той беше много внимателен и любезен с нея и съвсем

неочаквано ѝ позволи среща с мъжа ѝ.

— Само десет минути, госпожо! Постарайте се да разговаряте за най-важното.

Когато съобщиха на Корти, че му е разрешено да се види с Регина, той най-напред се изплаши. На неговото изморено лице не се появи никаква радост. Срам го беше да се покаже пред жената, която толкова много обичаше, зад затворническите решетки, необръснат и с измачкани дрехи.

— Мили! — чу веднага щом се отвори тежката желязна врата. И Регина вече сърдечно стискаше неговите ръце.

— Значи... значи... ти не си се отказала от мен? — попита той.

— О, не, не! Как можеш да помислиш такова нещо!

Регина погледна дежурния пазач — той се беше обърнал с гръб. Тя приближи уста до ухото на Корти:

— Кажи ми, само на мен кажи: ти ли я уби?

— Нима и ти вярваш, че съм способен на това?

— Не, не вярвам, но ми кажи все пак, лично ми кажи, че не си я убил.

— Не! Заклевам ти се, Регина!

— В какво се заклеваш, Адалберт?

— В любовта си към теб, Регина...

— А... ако те не ти повярват? — попита тя изведнъж, изплашена от тази си мисъл.

Какво можеше да ѝ отговори на това? Денем и нощем се измъчваше със същия въпрос. Но не искаше да издаде пред Регина ужаса и безнадеждността на положението си.

— Не падай духом! Има още доста време и възможности... — каза той неопределено само за да я поуспокои.

Регина избърса очи с кърпичката си:

— Посети ме Тилден. Опитва се да направи нещо и изглежда, че има някакви надежди... Доктор Карстен полудя... И той има някаква връзка с тази история... — говореше Регина през сълзи, стараейки се да каже нещо, което би дало някаква надежда на мъжа ѝ. — ... Извиках най-добрия адвокат, мили мой, правя каквото мога... Сега, когато чух от самия теб, че не си виновен, вярвам, че ще бъдеш освободен...

— Кажи — обичаш ли ме, Регина? — попита изведнъж Рудолф.

— Обичам те, много те обичам, знай това и ми вярвай!

Дежурният пазач погледна часовника, но Регина и Рудолф не го забелязаха.

— Никога ли не си обичала доктор Карстен? — продължи Рудолф.

— О, никога!

Корти въздъхна.

— Една нощ — сети се Регина — някой е влизал в твоя кабинет и е претърсил писалищната ти маса...

Корти пребледня. Той си спомни, че беше оставил в едно чекмедже последната разписка от парите, които беше изпратил на брат си в Аделбоден, и парите, които трябваше да му изпрати този месец. Регина разбра, че той се изплаши от съобщението и побърза да го успокои:

— Но крадецът не е взел нищо, даже и парите не е пипнал, парите, които държиш в средното чекмедже.

— А нищо ли не е взел? — попита Рудолф и погледна в очите Регина, за да се увери не е ли научила неговата тайна, но там не забеляза нищо, освен дълбока тъга. — И нищо особено ли не се е случило през това време.

— Нищо — отговори Регина, но изведнъж се сети. — Да, Тилден отпътува някъде и каза, че отива по твоята работа...

— По моята работа? Тилден? Не разбирам. Къде отиде?

Корти един-единствен път в живота си беше срещал художника, когато той беше дошъл да го види в затвора. Срещата трая само няколко минути и художникът изведнъж избяга от килията, едва сбoguвайки се, щом като чу от него, че през онази нощ някой се е обадил по телефона на професора и му е казал, че може да намери Ема Зеберг на брега на Женевското езеро.

— Не знам, не ми каза къде отива, но много се интересува от твоята работа...

— Минаха десет минути! — съобщи високо дежурният пазач.

Корти впи устни в ръката на Регина. Тя нежно го целуна по косата. Срещата приключи.

След като Регина си отиде, Корти дълго плака в килията си.

СЛЕДОВАТЕЛЯТ СТАВА ПО-ЛЮБЕЗЕН

Същия ден ключът в килията на Рудолф се обърна още веднъж.

— При следователя!

Сега следователят доста любезно протегна ръка на затворника.

— Как се чувствувате, господин професор?

— Лошо! Как другояче може да се чувствува невинен човек в затвора?

— Как се почувствувахте след посещението на госпожата?

Следователят знаеше вече с подробности целия им разговор.

— Беше ужасно... За първи път бях пред нея като затворник...

— Хайде, хайде, вие преувеличавате малко, господин професор!

Намирате се в предварителен арест, с вашето собствено облекло и ни най-малко не трябва да се чувствате като затворник. Кажете ми защо досега не сте ми говорили за доктор Карстен? — запита изведнъж следователят.

— Че защо да ви говоря за него?

— Заинтересован ли е бил Карстен от вашия развод?

— Това не е изключено, но не мога да го твърдя.

— Обичаше ли той жена ви?

— Възможно е!

— Никога ли не ви е говорил за това?

— Не...

Следователят стана и нервно се заразхожда из стаята.

— Трудно се говори с вас, господин професор. Старая се с всички сили да си съставя добро мнение за вас, а вие сам ми пречите. Не ви разбирам!

— Как, аз ви преча?

— Да! Нали един ден вие сте хвърлили шише вино срещу Карстен?

Корти си спомни, че вече беше говорено за тази постъпка на брат му Адалберт и побърза да поправи грешката си:

— То не беше от ревност...

— А защo тогава?

— Бях пиян, спорихме... сега не си спомням точно за какво беше.

— А вас ни най-малко ли не ви засягаше, че доктор Карстен е изпращал всеки ден цветя на жена ви?

Корти не знаеше нищо за цветята, но веднага отговори:

— Разбира се, че това не ми беше приятно...

— Ето, виждате ли? Имаме основания значи да вярваме, че той е бил влюбен в жена ви и ви е мразел.

— Може би, но моята жена никога не го е обичала.

— Това не е важно. Важното е, че Карстен я е обичал. Сега кажете ми, познавал ли е Карстен Ема Зеберг?

„Защо ли ме пита за това?“ — помъчи се да се сети Корти, но изобщо не можеше да разбере намеренията на следователя и за всеки случай отговори:

— Предполагам, че са се познавали.

— През онази нощ, когато беше убита Ема, не видяхте ли Карстен в операта?

— Не! — уверено отговори Корти.

Следователят погледна втренчено Корти и след това изведнъж го попита:

— Мислите ли, че Карстен би могъл да убие Ема Зеберг?

Корти разшири очи от изненада.

— Не разбирам, господин следовател, каква причина би го накарала да направи това!

— За да хвърли на вас вината, да ви вкара в затвора и по този начин да си проправи път към тази, която обича.

Корти сви рамене и продума пребледнял.

— Нима е възможно? Каква подлост!

— Аз не твърдя, че е било точно така. Само правя предположения. Карстен сега е в такова състояние, че не мога да го разпитам.

— А имате ли някакво основание да предполагате, че той е извършил убийството?

— Нищо не мога да ви кажа. И... този мой разговор с вас има повече частен характер. Моля ви да имате това предвид. Сега можете да се върнете в килията си.

Когато Корти отново остана сам, постепенно го обхвана радостна възбуда. Лъч надежда, че все пак истинският виновник ще се открие, проблесна през малкия прозорец и килията сякаш стана по-светла.

СЪМНИТЕЛНИЯТ КВАРТИРАНТ

Тилден след неуспешния си разговор с Адалберт Корти се завърна в Женева и още същия ден замина за Росби, където беше прекарал времето си Франц Годар след бягството си от Женева до връщането си в столицата, където беше арестуван.

В това малко градче не беше трудно да се намери къщата, в която беше живял Франц Годар. Вратата му отвори някакъв човечец с дълга лула в устата.

— Покажете ми стаята, в която е живял Франц Годар! — започна Тилден.

— Извинете, но аз не познавам никакъв Годар.

— А познавате ли този? — попита Тилден и му показа снимката на Франц Годар, която беше получил от архива на криминалната полиция в Женева.

— Познавам го, но той се казва Пол Менар.

— Добре, покажете ми стаята, в която е живял.

Хазаинът без удоволствие го поведе към малката къщичка в дъното на двора.

Стаята, в която беше живял Франц Годар, беше обзаведена със стар диван, маса, два стола и гардероб. В ъгъла имаше и умивалник.

— Защо сте приели Менар в къщата си, без да го регистрирате в полицията? — попита Тилден.

Хазаинът, който помисли, че Тилден е полицейски агент, започна объркано да обяснява:

— Той искаше да остане при мен само 24 часа...

— А колко време живя тук?

— Ами че... три седмици. Всеки път, когато му исках паспорта, за да го запиша, той ми казваше, че ще пътува в чужбина и затова паспортът му е в префектурата за виза...

— Вие ще отговаряте за това! — отбеляза Тилден. — Кажете ми какво прави Менар в Росби?

— Нищо! Но имаше пари до последния ден...

Тилден се усмихна. Знаеше, че Годар е останал без пари едва когато полудя доктор Карстен.

— А после? — попита той.

— После, преди една седмица, изведнъж ми каза, че ще ми плаща месечно. Това не ми хареса, още повече че бях научил, че е започнал да взема от бакалницата на вересия дори и цигари. Той поиска скришом да избяга от къщата ми, но го хванах и задържах нещата му.

Тилден изведнъж се зарадва.

— Това е чудесно! Къде са тези неща? Покажете ми ги веднага!

Хазаинът извади изпод кревата протрития куфар на Франц Годар.

— Но аз няма да дам тези неща без пари, господин агент, аз съм беден човек, аз...

— Добре, добре, никой и не ви иска да дадете тези неща! — каза му Тилден и започна да рови из куфара.

— Посещавахте ли някой вашия квартирант? — попита Тилден, продължавайки да рови из куфара.

— Не, никого не съм виждал.

Тилден точно в този момент беше зает с обръщането на джобовете на дрехите. Изведнъж напипа в един джоб писмо, измъкна го, приближи се до прозореца и зачете. Хазаинът, който следеше всяка негова стъпка, много се изненада от чудното държане на „полицейския агент“, който сега ни най-малко не се държеше като официална особа, а плесна с ръце, подскочи, засмя се гласно, после пак подскочи и се удари по челото.

— Чичо ето ви десет франка за безпокойството и запомнете, че този час, който прекарах във вашата гостоприемна къща, е най-щастливият в моя лекомислен живот. Поздравете най-сърдечно вашата уважаема госпожа, симпатичните дечица, милата баба и тъщата. Нека Господ да ги пази! И да живее Блумендорф! Блумендорф! Блумендорф!

В следващия миг той беше вече на улицата, оставил хазаина с отворена уста в стаята, в която бе живял Пол Менар.

СЕЛСКА ГУВЕРНАНТКА

Художникът Тилден крачеше бързо по прашния селски път, който водеше към село Блумендорф, и пееше весело, но фалшиво. Изведнъж прекъсна песента си и загледа внимателно една стара жена, която бавно се изкачваше по хълмчето вдясно от пътя.

— Добро утро, лелче! — весело поздрави Тилден. — Има ли още много път до Блумендорф?

— Има още час път, момко. И аз отивам там. А ти какво си се разпял рано-рано?

— О, божиите птички започват рано да пеят! Кажете ми, лелче, колко семейства има в Блумендорф?

— Сигурно около двадесет-тридесет.

Тилден извади от джоба си писмото, което беше намерил, погледна го и попита:

— А има ли във вашия Блумендорф човек Зигфрид Кисл?

— Как да няма! Кисл е добър стопанин, има много крави. Но миналата година умря жена му, беше млада и добра домакиня...

— Е, какво, да не се е оженил втори път?

— Не, не е, но му беше тежко с децата. Трички ги остави жена му... Сега малко му поолекна, откакто взе бавачка, която се грижи за тях.

— Това е чудесно, лелче — викна Тилден, запя отново и с бързи крачки се отправи към селото, което вече се виждаше зад хълма.

Когато показаха на художника къщата на Зигфрид Кисл, той изведнъж стана сериозен. Почука на вратата. Домакинът беше учуден от появяването на гражданин в ранно утро, но все пак го покани да влезе.

— Кажете ми, моля ви, имате ли бавачка от града?

— Да!

— Как се казва?

— Анна-Мари Тирфелд. Защо, какво има?

— Има ли тя документи?

Кисл се обърка.

— Извинете, да не би да сте от полицията?

— Не съм, но само искам да знам.

— Тя каза, че си е изгубила документите и че ще получи нови едва след две-три седмици.

— Откъде е?

— От Цюрих. Да не би нещо да не е наред?

— Не, няма нищо. Анна-Мари ми е роднина и бих желал да се видя с нея.

— Тя отиде на разходка с децата. Ако искате, ще извикам едно момче да ви заведе... Не е далеч, зад черквата, до гробищата...

След няколко минути Тилден беше вече на селските гробища, които се намираха на склона. Нахлупвайки шапката над очите си, сякаш не желае да го познаят, той започна бавно да се приближава към малката къщичка, зад която се чуваха детски гласове. Изведнъж иззад къщата изтича млада жена и поглеждайки бързо Тилден, затича към малкото мостче, което се намиреше на стотина метра от гробищата. Тилден хукна след нея.

— Чакайте! Няма да ви направя нищо лошо! Спрете! — викаше той, но жената не отговаряше и затича още по-бързо. Дългите крака на Тилден и този път му направиха добра услуга. Той настигна жената и я хвана.

— Моля ви се... Моля! — мърмореше жената.

Беше бледа, задъхана и в очите ѝ имаше чисто животински страх. Тя се опитваше да се изтръгне от ръцете на Тилден.

— О няма да ми избягате, Анна-Мари!

Зад къщата се появиха децата и с ужас гледаха високия черен господин, който почти носеше на ръце баващата им.

Тилден остави жената на земята и се обърна към децата.

— Не се плашете, деца, не съм лош човек...

— Моля ви се... моля!

— Хайде, оставете, Анна-Мари, вие поне ме познавате. Женските сълзи и молби не ме трогват много...

Извади часовника си и го погледна.

— Трябва да вървим. В четири часа трябва да сме в Росби, защото в пет тръгва последният влак за Женева. Побързайте!

— Имайте милост към мен, Тилден.

— Добре, добре, само не тук! Хайде да приберем тези деца и да вървим.

„КАКВО НОВО ИМА?“

Щом следователят Бринд влезе в кабинета си, веднага му съобщиха, че иска да го види художникът Тилден.

— Този Тилден става досаден. Кажете му, че съм зает.

Следователят беше в лошо настроение. Следствието по делото Корти не беше дало още никакви положителни резултати, а всеки ден се явяваха нови и нови противоречия.

— Тилден моли на всяка цена да го приемете... — върна се дежурният полицай.

— Хайде, пуснете го! Но му кажете, че ще го приема само за пет минути.

Тилден влезе, подаде ръка на следователя и седна, без да чака покана.

— Какво ново има? — попита той следователя.

Следователят пламна.

— Извинете, но се случва и следователите да очакват някой да им помогне.

— Само че на вас не може да се разчита! — викна следователят, почервенял от гняв.

— Този път на мен и само на мен! — съвсем спокойно отговори художникът.

Следователят протегна ръка към електрическия звънец, но Тилден бързо го спря.

— Дойдох днес да ви попитам докога ще държите в затвора професор Корти?

— Ако не напуснете веднага кабинета ми...

— Кой от двамата ни ще напусне по-скоро този кабинет ще покаже близкото бъдеще. Аз искам от вас да пуснете на свобода професор Корти.

— Сега ще арестувам и вас!

— Това няма да ви се удаде. Аз не съм професор.

При тези думи Тилден стана от стола си, излезе от кабинета и след миг отново се върна, но сега не беше сам здраво държеше за ръка жената, която днес беше довел от Блумендорф и която горчиво плачеше.

— Какво значи това?

— Да ви запозная... Ема Зеберг възкръсна.

— Как? Какво? Ема Зеберг?

— Да, Ема Зеберг. Вчера я намерих в планината на четиридесет километра от Росби, където работеше като бавачка под името Анна-Мари Тирфелд. Там е живяла, без да се запише при полицейските власти...

— Лъжа! Глупости! — извика следователят.

Тогава Тилден извади от джоба си паспорта на Ема Зеберг и го подаде на следователя. Той погледна снимката в паспорта, после погледна жената, която Тилден все още държеше здраво за ръката, и за момент затвори очи. Когато дойде на себе си, каза на дежурния полицаи:

— Доведете веднага Франц Годар!

Чувайки името на годеника си, Ема Зеберг отново избухна в плач.

— Мълчи! — извика следователят.

Когато Франц Годар видя Тилден и Ема, веднага разбра всичко. За момент се обърка, но след това се засмя и каза:

— Е, добре! Сега цялото семейство е събрано!

— Коя е тази жена?

— Това е моята уважаема годеница Ема Зеберг.

— Знаехте ли, че тя е жива?...

— Е... да...

— И скрихте това от мен?

— Не само от вас, но въобще от всички. Доктор Карстен добре плащаше мълчанието ми. Но сега, когато всичко се разкри, с удоволствие ще отговоря на всички ваши въпроси и ще кажа самата истина.

— Позволете ми да ви избавя от разпитването на тази достойна двойка. Зная всички подробности. Само че не искам да ви говоря за тях сега. Изморен съм. След като си почина два часа, ще бъда на ваше разположение, господин следовател.

— Моля ви, поне накратко сега. Вие знаете колко ме интересува това. Не бих могъл да чакам... — изведнъж необикновено любезно започна да се моли следователят на Тилден.

— Тогава само накратко. И наредете тази двойка да се заведе на съответното място.

Тилден се намести удобно на дивана, запали цигара и разказа в общи линии на следователя „убийството на Ема Зеберг“.

ТИЛДЕН НАГРАДЕН

След един час вратата пред професор Корти беше широко отворена. На прага беше застанал Тилден и махайки голямата си шапка, запя високо, но лошо:

*„Вива академия!
Вават професорес!“*

— Всичко е наред, господин професор! Ема Зеберг е жива и здрава и вероятно и занапред ще служи на мъжете от нашата хубава столица! Аз, Тилден, пръв имам честта да ви поздравя като свободен гражданин на нашата свободна земя! Честито!

— Значи вие... вие ме спасихте? — попита Корти.

— Да, лично аз. И с удоволствие ще приема лавровия венец!

Професор Корти стисна ръката на художника, но не можа нищо да каже. Само жадно вдиша чистия въздух.

В автомобила Тилден хвърли скришом поглед на Корти и го сравни с брат му, когото беше видял неотдавна. Изведнъж той реши да открие своята тайна.

— Видях брат ви, докторе!

Рудолф Корти се стресна, пребледнявайки.

— Но не трябва да се безпокоите... Вие имате работа с мен, с Тилден — лекомислен и несериозен човек, но човек, който обича всичко, което е хубаво и възвишено. Аз ще запазя тайната ви до гроба! Взех пари от вашето чекмедже, от писалищната ви маса, където намерих и адреса му, и му ги изпратих...

Корти дълго гледа седящия до него човек, без да може да каже дума.

* * *

Регина Корти видя от прозореца автомобила, който застана пред вратата. На бледото ѝ лице се появи израз на смъртна досада: не искаше да вижда никого, абсолютно никого. Беше толкова изморена и измъчена...

Най-напред от автомобила излезе високият Тилден, след това познатата шапка, после...

Не, не, това е сън! Сън, който я мъчи вече толкова дни от деня, в който арестуваха мъжа ѝ... Това е невъзможно! Невъзможно!

Но ето че се чу звънецът така ясно, така наблизо, после бързите Кетини стъпки и след това нейният вик: изплашен, изненадан, радостен...

Едва сега Регина разбра, че това не е сън и колкото и да бе премаляла, изтича и замря на гърдите на Рудолф.

— Ти! Ти! Боже мой! Но говори, искам да чуя гласа ти! Кажеш нещо!

— Регина... — едва можа да изрече той и нежно я притисна.

— В името на отца и сина и света го духа... — промълви Тилден и простря над тях дългата си ръка, след това се обърна и искаше да си отиде, но Регина дойде на себе си.

— Тилден! Тилден! — извика тя, бършейки радостните си сълзи.

— Госпожо, не бих искал да бъда свидетел на една толкова нежна любов, защото това може да бъде опасно за моята свобода! — съвсем сериозно каза Тилден.

— Тилден, драги Тилден, как да ви благодаря? Вие само вие можахте да ми върнете мъжа! Как да ви се отблагодаря?

— От жена приемам само един виц благодарност: целувка — каза Тилден, свивайки дългия си врат и поднасяйки на Регина своето небръснато лице.

Регина взе голямата му рошава глава в ръцете си и го целуна.

— Хареса ми!... Благодаря... Добре... Може и аз някога да се оженя.

БИЛЕТ ЗА ЖЕНЕВА

Адалберт Корти с кървясали очи гледаше във вестника портрета на своя брат и сензационните заглавия: „Професор Корти освободен“, „Ема Зеберг е жива и сега е арестувана“, „Следователят Бринд подаде оставката си“, „Женевските адвокати Гурие и Барте са изключени от адвокатската колегия“, „Манифестация на студентите по случай освобождението на професор Корти“, „Цялата работа е разкрита от един художник“.

Но последното подзаглавие на дългата статия накара Адалберт да побеснее: „Овации за професор Корти и неговата жена в операта“.

Мачкайки вестника, Адалберт забърза из улиците на Аделбоден. „Неговата жена? Тя му е жена, а? Же-на!“

Корти не забеляза как беше излязъл от градчето и вече бе из покритото със сняг поле. Злобата, която го беше обладала, го караше да тича по-нататък и по-нататък, обезумял, бесен, пиан и неспособен да победи ужасната си ревност...

— Жена! Ха-ха-ха! Професорът и неговата жена! — викаше той.

Когато изморен, потънал в пот и задъхан, той се спря и погледна назад, Аделбоден беше далеч зад него. Едва сега забеляза, че държи смачкания вестник в ръката си. И почувствува как трепери като трескав.

— Настинал съм! — каза си той и изведнъж се изплаши.

Връщайки се в Аделбоден, веднага се отправи към кръчмата, където прекарваше повечето от времето си. Няколкото чаши вино го стоплиха и през целия ден той остана в кръчмата, изпразвайки шише след шише. Този път алкохолът още повече разпалваше ревността и злобата към брат му.

— „Овации за професор Корти и неговата жена!“ Не... извинете, в Женева няма никакъв професор Корти, а само един самозванец, който ограби името на професора, неговите пациенти, къщата и жена му! Самозванец и крадец!

И изведнъж в неговия мозък се появи нова мисъл.

— А кой може да ми забрани да се върна въкъщи? Кой? Щом Регина не е разведена с мен, тя по закон е моя! На мен и на никой друг! И Корти бързо излезе от кръчмата с несигурни крачки и тръгна към гарата.

— Билет за Женева! Спален вагон! — извика той през прозорчето.

След половин час Адалберт спеше във вагона на бързия влак.

БРАТЯ БЛИЗНАЦИ

Беше мрачна зимна вечер, когато Адалберт Корти слезе от влака. Не трябваше да се страхува, че ще бъде познат. Не беше останала и следа от предишния Корти. На перона беше застанал прегърбен човек, мръсен, с подпухнало лице, дълга брада, дълга прошарена коса, смачкано палто, смачкана и мръсна шапка.

Беше девет часът вечерта. Той беше трезвен и неговото идване в Женева го изплаши. Постъпката му изглеждаше и на него самия ненужна, опасна, глупава.

„Но аз мога да се върна обратно... И никой нищо няма да узнае...“ — каза си той. Беше застанал под една лампа, помисли малко и влезе в малък ресторант, близо до града, в който обикновено нямаше много хора. Поръча си вечеря, пийна коняк, обърна се към стената и въздъхна. Сега разбра, че никакви срещи няма да му помогнат. Отдавна беше престанал да се надява, че ще се измъкне от калта, в която беше потънал, видя своето постепенно физическо рухване и единственото нещо, което го свързваше с миналото, беше ревността към Регина и брат му Рудолф.

Първата чаша коняк изпи почти с отвращение, намръщи се и дълго се държа за гърдите, където неспокойно биеше болното му, отровено от алкохола сърце.

„Старост! Старост!“ — помисли той тъжно.

Около полунощ поиска втора чаша коняк. И решението, което беше го накарало да дойде тук, го обзе отново. Злобно стисна юмруци, прииска му се шум, борба, скандал... Плати сметката си и клатушкайки се, се отправи към дома си.

Дълго стоя пред къщата, държейки се за желязната решетка на оградата. И изведнъж злобата отново преля в него, влезе в градината, мина по пътеката и натисна звънеца.

Зад вратата се чуха стъпки, някой превъртя два пъти ключа в ключалката и пред него застана брат му.

Да Рудолф стоеше пред него с дълъг топъл халат, с домашни пантофи на краката. Адалберт почувствува слабо ухание на парфюм и онази специфична миризма на чистота, която мъчно може да се определи. Рудолф не позна брат си, още повече че лицето му беше покрито с голяма шапка, а и светлината не беше силна. Но изведнъж почувствува миризмата на коняк и сърцето му замря от страх.

— Адалберт? — попита той тихо.

— Да, представи си! — грубо каза Адалберт и блъскайки брат си настрана, влезе в къщата.

— Какво значи твоето завръщане? — с треперещ глас запитва Рудолф.

— Какво значи? Да не би да съм в чужда къща? — викна Адалберт.

— Тихо, моля те. Ще я събудиш.

— Ха-ха-ха! Ще събудя Регина? Така ли? Чудо! Тя и не заслужава да бъде повече в тази къща, защото аз отдавна подадох заявление за развод. Разбираш ли.

— Моля те, моля те! — изплашено бърбеше Рудолф. — Ще издадеш нашата тайна, тя ще чуе...

— Че какво от това? Нека разбере, че си лъжец! Така ще бъде по-добре! — все по-високо и по-високо викаше Адалберт и тръгна към кабинета си.

Рудолф се опита да го спре, но Адалберт силно го удари в гърдите.

— Моля те! Ти даде дума...

— Дума? Така значи! А ти не ми ли обеща, че няма да пипнеш Регина, че ще ѝ дадеш развод? Аз съм пияница, пропаднал човек, но удържах на думата си, не те закачих, а ти, братко? Ти? И мен излъга... и нея... двама ни...

— Получих Регина на скъпа цена! Изкупих всичките ти грехове, а те бяха много, безкрайно много... Два пъти се жертвувах, за да ти бъде добре на теб... Преди петнадесет години се отказах от Регина, оставих ти я. Петнадесет години живях като аскет, докато ти живя истински живот сред слава и любов... И какво направи? Унищожи всичко! Върнах се при Регина тогава, когато разбрах, че си загубен за нея, съвсем загубен, когато разбрах, че сте станали съвсем чужди един на друг...

— Лъжеш! Докато не сме разведени, не сме чужди един на друг. Тя е моя законна жена! Моя!

— По-тихо, за бога!

— Сега ще ти докажа, че тя ми е жена! — викна изведнъж Адалберт и тръгна към вестибюла. Но Рудолф го хвана здраво и го въведе в кабинета.

— Няма да отидеш при нея! — каза той, стискайки зъби.

— Какво? Искаш да ми заповядваш в моята къща? — И съвсем неочаквано Адалберт удари силна плесница по лицето на Рудолф.

Рудолф изгуби хладнокръвието си и се хвърли върху брат си, поваляйки го на пода.

— Няма да те пусна при нея, няма! Достатъчно се е измъчвала с теб. Няма да те пусна.

Двамата братя се затъркаляха в дива борба по пода, събаряйки столовете.

— Пусни ме — започна изведнъж да се моли Адалберт.

— Но няма да отидеш при нея!

— Няма!...

Адалберт тежко стана от пода и взе шапката си от килима, където беше паднала. — Няма да отида при нея! — повтори той.

— Но зная къде трябва да отида. Ще отида в полицията! При ректора на университета, в редакциите на вестниците. Утре отново ще бъдеш в затвора, самозванецо!

Адалберт гледаше Рудолф с омраза. После се обърна към вратата и излезе.

— Всичко е свършено! — каза тихо Рудолф.

Изведнъж забеляза Регина. Беше застанала на вратата на кабинета бледа, изплашена, трепереща и гледаше с ужасени очи Рудолф, съборените на земята столове.

— Какво е станало? — попита тя.

— Нищо, мила моя, нищо особено...

— Боже мой, твоето лице, ударили са те по лицето.

— Няма нищо, Регина... Идва пациент... позвъни... аз отворих... Беше някакъв душевноболен, някакъв луд... Едва успях да се справя с него... Но нищо! Извиках линейката и...

Регина не му отговори, погледна го в очите и си отиде. Рудолф Корти прекара цял час в размисъл. Знаеше, че това е последната му

нощ в тази къща. А утре. Страхуваше се да мисли за онова, което ще стане утре. Ни най-малко не се съмняваше, че Адалберт ще изпълни закана си и че утре Женева ще бъде разтърсена от нова сензация, свързана със старото познато и, уважавано име Корти. А Регина? Боже мой, какво ще стане с Регина.

Може би ще бъде най-добре веднага да събере нещата си, най-необходимите, и да напусне града преди скандала. Да се върне обратно в Индия. Да, няма друг изход! И Рудолф хвърли прощален поглед към кабинета, които беше свикнал да смята за свой, и отиде в спалнята.

Регина я нямаше.

Корти започна бързо да се облича, после взе куфара си от съседната стая, извади от гардероба дрехи, бельо, обувки...

Трябва само още да напише няколко думи на Регина. Но какво да напише? Да ѝ обясни всичко, да ѝ разкрие тайната си и тази на своя брат близък? Да каже цялата истина.

Рудолф влезе в кабинета, взе хартия и писалка и се замисли. Внезапно почувствува на рамото си една нежна ръка. Потрепери. Пред него беше застанала Регина с кожено палто, облечено върху копринената ѝ нощница. Трепереше от студ.

— Закъде си се приготвил? — попита тя глухо.

— Къде ли?

Рудолф се изправи от стола и застана пред нея като осъден на смърт. Не беше се подготвил за такъв въпрос.

— Аз трябва да замина, Регина, трябва... Колкото е възможно по-скоро — каза той и едва сдържайки вик от болка, притисна устните си към нейната студена ръка.

— Няма никъде да ходиш! — каза тя със спокоен глас. — Твоето място е тук, при мен. — Показа с глава съборените столове, книгите по пода и прибави: — Всичко вече е минало...

Рудолф изненадан пусна ръката ѝ.

— Как минало! Защо, Регина?

Жената взе неговата глава в ръцете си, привлече го към себе си, целуна го по челото и каза една-единствена дума:

— Рудолф!

— Ти, ти знаеш? Ти знаеш, Регина?

— Знам, Рудолф. Отдавна знам... Или по-точно чувствувах. Нима може да се излъже женското сърце?

Корти дълго стоя неподвижен, гледайки Регина като светло видение, което беше влязло неочаквано и бе разпръснало мрака в неговия живот. Изведнъж си спомни за брат си.

— А той? — попита толкова тихо, че Регина едва го чу.

— Той никога повече няма да се върне! — каза Регина и очите ѝ станаха дълбоки и печални.

* * *

На следващия ден в криминална хроника на вестниците се появи бележка, която остана почти незабелязана:

„Зад склада на фирмата «Ридл» снощи е намерен трупът на непознат мъж. Направена беше аутопсия, констатирано е, че непознатият е умрял от сърдечен удар вследствие на прекалена и постоянна употреба на алкохол и е предизвикан вероятно от някакъв стрес или страх. Документи не са намерени. Предполага се, че покойният е един от многото емигранти от воюващите страни, които сега идват у нас. Непознатият е погребан на общински разноски.“

Когато Рудолф Корти прочете тази бележка, много се обезпокои. Пребледня, предполагайки нещо... Спомни си, че Регина беше излизала снощи. Беше се върнала късно, ръцете ѝ бяха студени като лед...

— Регина, къде беше снощи? — попита ѝ той възбудено.

— Рудолф забрави завинаги миналата нощ! И ми вярвай! Не съм направила нищо лошо, нищо, за което би могъл ти или някой друг да ме обвини. Разговарях с него — това беше всичко... Той после си отиде. Но моля те не ме питай никога нищо повече за това... А ние, Рудолф, трябва да си починем. Имаме право да си починем. Трябва да съберем сили за нов, по-добър и щастлив живот.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.